

EUROOPA
OMBUDSMAN

AASTAARUANNE 2004

EUROOPA
OMBUDSMAN

AASTAARUANNE **2004**

© Euroopa Ombudsman 2005

Kõik õigused kaitstud.

Kasutamine on lubatud koos allikale viitamisega hariduslikel ja mittekaubanduslikel eesmärkidel.

Kaanefoto ja peatükkide esilehekülgede fotode autor on Glory Rozakis. Autoriõigused ülejäänud fotodele kuuluvad Euroopa Ombudsmanile, kui pole märgitud teisiti.

Aruande täistekst on avaldatud internetileheküljel:
<http://www.euro-ombudsman.eu.int/report/et/default.htm>

EUROOPA
OMBUDSMAN
AASTARUANNE 2004

EUROOPA OMBUDSMAN

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Hr Josep BORRELL FONTELLES
President
Euroopa Parlament
Rue Wiertz
B-1047 Brüssel

Strasbourg, 8. märts 2005

Härra president

Vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 195 lõikele 1 ja ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriva korra ja üldtingimuste kohta käiva Euroopa Parlamendi otsuse artikli 3 lõikele 8 esitan ma käesolevaga oma aruande 2004. aasta kohta.

Lugupidamisega

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

SISSEJUHATUS	19
1 TÄITMISE KOKKUVÕTE	27
2 KAEBUSED JA UURIMISED	39
3 UURIMISE TULEMUSENA TEHTUD OTSUSED	57
4 SUHTED EUROOPA INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA	107
5 SUHTED OMBUDSMANIDE JA SAMALAADSETE ASUTUSTEGA	113
6 KOMMUNIKATSIOON	125
7 LISAD	159

SISSEJUHATUS

TÄITMISE KOKKUVÕTE

KAEBUSED JA UURIMISED

UURIMISE TULEMUSENA
TEHTUD OTSUSED

SUHTED EUROOPA
INSTITUTSIOONIDE
JA ASUTUSTEGA

SUHTED OMBUDSMANIDE
JA SAMALAADSETE
ASUTUSTEGA

KOMMUNIKATSIOON

LISAD

	SISSEJUHATUS	19
1	TÄITMISE KOKKUVÕTE	27
2	KAEBUSED JA UURIMISED	39
2.1	OMBUDSMANI TÖÖ ÕIGUSLIK ALUS	39
2.2	EUROOPA OMBUDSMANI PÄDEVUS	39
2.2.1	Pädevusse mittekuuluvad kaebused	40
2.2.2	Ühenduse institutsioonid ja asutused	40
2.2.3	Haldusomavoli	41
2.3	KAEBUSTE MENETLUSSE VÕTMINE JA UURIMISE ALUSED	42
2.4	2004. AASTAL UURITUD KAEBUSTE ANALÜÜS	43
2.5	EDASISAATMINE JA SOOVITUSED	44
2.6	OMBUDSMANI MENETLUSED	45
2.6.1	Uurimise alustamine	45
2.6.2	Õiglane menetlus	46
2.6.3	Dokumentide uurimine ja tunnistajate ülekuulamine	46
2.6.4	Avatud menetlus	46
2.7	UURIMISTE TULEMUSED	47
2.7.1	Haldusomavoli puudumine	47
2.7.2	Institutsiooni lahendatud juhtumid ja sõbralikud lahendid	47
2.7.3	Kriitilised märkused, soovituste projektid ja eriaruanded	48
2.8	JUHTUMI LÕPETAMISE OTSUSED 2004. AASTAL	48
2.8.1	Juurdepääs dokumentidele ja andmekaitse	49
2.8.2	Komisjon "asutamislepingu kaitsjana"	50
2.8.3	Avalikud hankelepingud ja toetused	51
2.8.4	Töölevõtu- ja personaliküsimused	52
2.8.5	Komisjoni vastused ombudsmani uurimistele	53

3	UURIMISE TULEMUSENA TEHTUD OTSUSED	57
3.1	JUHTUMID, MILLE PUHUL HALDUSOMAVOLI EI TUVASTATUD	57
3.1.1	Euroopa Parlament	57
	EUROOPA PARLAMENDI PRAKTIKAKOHTI KÄSITLEVAD EESKIRJAD	57
	EUROOPA PARLAMENDI LIIKMETE PENSIONISKEEM.....	58
3.1.2	Euroopa Liidu Nõukogu	59
	EUROOPA TOIDUOHUTUSAMETI JUHATUSE LIIKMETE MÄÄRAMINE.....	59
	JURDEPÄÄS ÕIGUSTEENISTUSE ARVAMUSTELE	60
3.1.3	Euroopa Komisjon	60
	VÄLJAARVAMINE INFOÜHISKONNA PROJEKTIST	60
	KINDLUSTSDIREKTIIVIDE ÜLEVÕTMINE KREEKA ÕIGUSAKTIDESSE	61
	PORTUGALI ÕIGUSAKTID HÄRJAVÕITLUSE KOHTA	62
	JURDEPÄÄS EUROOPA MAJANDUSPIIRKONNA ÜHISKOMITEE AVALDUSE EELNÕULE	63
	JURDEPÄÄS MAAILMA KAUBANDUSORGANISATSIiooni LÄBIRÄÄKIMISTE DOKUMENTIDELE	64
	JURDEPÄÄS RUMEENIA TOIDU- JA VETERINAARARUANDELE	65
	JURDEPÄÄS EUROOPA SOTSIAALFONDI KONTROLLIARUANDELE	66
	LEONARDO DA VINCI PROGRAMM	66
	EUROPEAIDI PROJEKTI VALIKUMENETLUS.....	67
	RIKKUMISKAEBUSTE VÄIDETAV MITTENÕUETEKOHANE KÄSITLEMINE	68
	JURDEPÄÄS SAKSA EELARVESEISUNDI HINNANGULE.....	68
3.1.4	Euroopa Personalivaliku Amet	69
	PÕHJENDATUD SELGITUSE VÄIDETAV PUUDUMINE VALIKUMENETLUSES.....	69
3.2	INSTITUTSIOONIDE POOLT LAHENDATUD JUHTUMID	70
3.2.1	Euroopa Parlament	70
	VALIMISKOMISJONI OTSUS TAOTLUSE KOHTA.....	70
3.2.2	Euroopa Komisjon	70
	TEENUSTE EEST TASUMATA JÄTMINE	70
	TOETUSE MAKSMATA JÄTMINE.....	71
	JURDEPÄÄS RAUDTEEKAVA KÄSITLEVATELE DOKUMENTIDELE.....	71
	TEENUSTE EEST TASUMISEGA HILINEMINE.....	72
3.2.3	Euroopa Pettusevastane Amet	72
	JURDEPÄÄS TUUMAOHUTUSE JUHTUMIT KÄSITLEVATELE DOKUMENTIDELE.....	72
3.3	OMBUDSMANI SAAVUTATUD SÕBRALIKUD LAHENDID	73
	JURDEPÄÄS KAUBANDUSLÄBIRÄÄKIMISI KÄSITLEVATELE DOKUMENTIDELE.....	73
	JURDEPÄÄS SÕIDUEKSAMI TULEMUSTELE	74
3.4	OMBUDSMANI KRIITILISE MÄRKUSEGA LÕPETATUD JUHTUMID	75
3.4.1	Euroopa Parlament	75
	SUITSETAMISEESKIRJADE RAKENDAMINE.....	75
3.4.2	Euroopa Liidu Nõukogu	76
	JURDEPÄÄS ISIKUTOIMIKUTELE ENNETÄHTAEGSELT PENSIONILE JÄÄMISE PUHUL	76

3.4.3 Euroopa Komisjon	77
VÄHEM SOODNE LIIGITAMINE TÖÖLEVÖTUVIIVITUSE TÕTTU	77
MAKSETE PEATAMISE PÕHJENDAMATA JÄTMINE	78
SEKRETÄRIKULUDE HÜVITAMISEST KEELDUMINE	78
ARTIKLI 226 ALUSEL ESITATUD KAEBUSTE REGISTREERIMATA JÄTMINE	79
RIIGIABI KÄSITLEVA KAEBUSE KÄSITLEMINE	80
SUUTMATUS TAGADA KEELEÕPETAJATE KUULUTAMINE TÄISKOHAGA TÖÖTAVAKS	81
KESKKONNAORGANISATSIOONI EBAÕIGLANE KOHTLEMINE	82
JURDEPÄÄS ADVOKAADI ELUKUTSELE ITAALIAS	83
EBAPIISAV TEAVE RATSASESKUSE VÕIMALIKU TOETAMISE KOHTA	83
PERSONALIARUANNETE KOOSTAMISE AJAKAVA	84
MITTEDISKRIMINEERIMISE PÕHIMÕTTE RIKKUMINE TÖÖLEVÕTMISEL	85
EKSPERDILEPINGU UUENDAMATA JÄTMINE	86
PÕHJENDAMATU KEELDUMINE JUURDEPÄÄSUST VALITSUSVÄLISE ORGANISATSIOONI DOKUMENTIDELE	86
TOETUST MITTE SAANUD TAOTLEJA KIRJALE VASTAMATA JÄTMINE	87
VIIVITUS RIKKUMISKAEBUSE KÄSITLEMISEL	88
3.4.4 Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon	89
TÕLKELEPINGUTE PÕHJENDAMATU LÕPETAMINE	89
3.4.5 Euroopa Personalivaliku Amet	90
VÄIDETAV EBAÕIGLUS JA LÄBIPAISTVUSE PUUDUMINE VALIKUMENETLUSES	90
KEELEPOLIITIKA EBAPIISAV PÕHJENDUS AVALIKUL KONKURSIL	90
3.4.6 Europol	91
PERSONALIEESKIRJADE RIKKUMINE HALDUSASSISTENDI TÖÖLEVÕTMISEL	91
3.5 INSTITUTSIOONI POOLT AKTSEPTTEERITUD SOOVITUSTE PROJEKTID	92
3.5.1 Euroopa Komisjon	92
LÜHIKE AJAKAVA PÕHJUSTAS TEADUSLIKU UURINGU ETTEPANEKUS VIGU	92
LIIGNE VIIVITUS RIKKUMISJUHTUMI KÄSITLEMISEL	93
3.5.2 Euroopa Komisjon ja Euroopa Pettustevastane Amet	94
VÄIDETAV PETTUS JUHTUMI "BLUE DRAGON" PUHUL	94
3.6 MUUDEL PÕHJUSTEL LÕPETATUD MENETLUSED	96
3.6.1 Euroopa Liidu Nõukogu	96
LAPSE ELI RAVIKINDLUSTUSEST ILMAJÄTMINE	96
3.6.2 Euroopa Komisjon	97
TACISe TEENUSELEPINGU ALUSEL ESITATUD ARVETE MAKSMISEST KEELDUMINE	97
KÄÄBUSEESLI LIIGITAMINE TOETUSE SAAMISEKS	98
3.6.3 Euroopa Personalivaliku Amet	99
VÄIDETAV VASTAMATA JÄTMINE AMETISSE NIMETAVA ASUTUSE POOLT	99
3.6.4 Regioonide komitee	99
PRAKTIKANTIDE TOIDUHINNAD	99
3.6.5 Euroopa Ülikool-Instituut	100
VANUSEPIIRANGUD TÖÖLEVÕTMISEL	100

3.7	ERiaruande järgne menetluse lõpetamine	101
	Komisjoni kolmandates riikides asuvate esinduste pressiametniku ametikohtade liigitamine.....	101
3.8	OMBUDSMANI OMAALGATUSLIKUD UURIMISED	102
	Liikmesriikidest tööle lähetatud ekspertide kaebamismenetluse puudumine.....	102
	EUROOPA KOOLIDE HALDAMISE KVALITEET	103
4	SUHTED EUROOPA INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA	107
4.1	EUROOPA PARLAMENT	108
4.2	EUROOPA KOMISJON	109
4.3	MUUD INSTITUTSIOONID JA ASUTUSED	109
5	SUHTED OMBUDSMANIDE JA SAMALAADSETE ASUTUSTEGA	113
5.1	OMBUDSMANIDE EUROOPA VÕRGUSTIK	113
5.2	OMBUDSMANI MUUD SEMINARID JA KONVERENTSID	116
5.3	MUUD ÜRITUSED OMBUDSMANIDE JA NENDE AMETKONDADE OSAVÕTUL	120
6	KOMMUNIKATSIOON	125
6.1	AASTA TIPPSÜNDMUSED	125
6.2	TEABEVIISIDID	128
6.3	MUUD KONVERENTSID JA KOHTUMISED	140
6.4	MEEDIASUHTED	147
6.5	PUBLIKATSIOONID	153
6.6	SIDUSKOMMUNIKATSIOON	154

7	LISAD	159
A	STATISTIKA	159
B	OMBUDSMANI EELARVE	168
C	PERSONAL	170
D	OTSUSTE INDEKS	176

SISSEJUHATUS

1 TÄITMISE KOKKUVÕTE

2 KAEBUSED JA UURIMISED

3 UURIMISE TULEMUSENA TEHTUD OTSUSED

4 SUHTED EUROOPA INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA

5 SUHTED OMBUDSMANIDE JA SAMALAADSETE ASUTUSTEGA

6 KOMMUNIKATSIOON

7 LISAD

SISSEJUHATUS

2004. aasta oli Euroopa kodanike õiguste seisukohast rikas aasta. Need õigused said realsuseks veel 75 miljoni inimese jaoks, kelle riigid ühinesid 1. mail Euroopa Liiduga. Üks esimesi võimalusi nimetatud õigusi teostada saabus juuni alguses, kui toimusid Euroopa Parlamendi valimised. Ning loomulikult juuni keskpaigas, mil võeti vastu Euroopa põhiseaduse leping, sealhulgas põhiõiguste harta. Euroopa põhiseaduse lepingu ratifitseerimise protsess kõigis 25 liikmesriigis kutsus kindlasti esile elava mõttevahetuse ja arutelu selle üle, mida tähendab Euroopa Liidu kodanikuks olemine.

Euroopa ombudsmani seisukohast tähistas 2004. aasta institutsiooni teise mandaadi lõppemist. Kaheliikmelisest meeskonnast Strasbourg'is 1995. aasta septembris on kasvanud välja institutsioon, mida austavad ELi institutsioonid ja asutused ning mida usaldavad kodanikud, kes järjest arvukamalt pöörduvad Euroopa ombudsmani poole. Eelmine aasta oli tunnistajaks esitatud kaebuste arvu rohkem kui 50%-lisele enneolematule kasvule – see on selge märk sellest, et järjest rohkem ollakse teadlikud oma õigusest esitada ombudsmanile kaebus haldusliku omavoli kohta.

Minu jaoks isiklikult tähtsaks 2004. aasta eelkõige otsustamist, kas ma suudan tegelikult täita Euroopa ombudsmani ametikohta vastu võttes antud lubadusi. Kuna minu mandaat langes kokku Euroopa Parlamendi 1999–2004 ametiaja lõpuga, olin huvitatud oma 1. aprillil 2003. aastal visandatud prioriteetide täitmisest. Nendeks prioriteetideks oli suurendada ombudsmani büroo tõhusust, edendada õigusriiki, head haldamist ja inimõiguste kaitset ning jõuda kodanikeni kogu Euroopas. Euroopa Liidu laienemine oli nende kolme prioriteedi keskseks teemaks, samas kui lähenemisviisi, millest nende prioriteetide täitmisel juhindusin, on olnud nii “reageeriv”, s.t hõlmanud kaebustele vastamist, ja “kannustav”, s.t hõlmanud ombudsmani teenuste erinevate tarbijaskondadeni jõudmist erinevate algatuste kaudu, mis on kavandatud selleks, et kasutajad teenusest võimalikult suurt kasu saaksid.

Lubaduste täitmine

Ombudsman peab püüdlema selle poole, et tagada kõikidele ombudsmani poole pöörduvatele kodanikele abi ja nõuanded õigeaegselt ja asjakohasel viisil. Seda silmas pidades tegime me 2004. aastal kõvasti tööd, et muutuda institutsiooniks, mis oleks valmis teenindama 25 liikmesriigi kodanikke 21 asutamislepingu keeles. 1. maiks olime me selleks valmis. Me võtsime tööle vajaliku juriidilise- ja halduspersonali ning tagasime, et meie uus kaebuste andmebaas toimiks täielikult. See võimaldas meil reageerida enneolematult kasvanud nõudlusele meie teenuste järele.

Ning meid saatis edu! 2004. aastal sai ombudsman peaaegu 70% juhtudest kaebuse esitajat aidata, algatades antud küsimuses uurimise, suunates selle edasi pädevale asutusele või andes nõu, kelle poole probleemi kiireks ja tõhusaks lahendamiseks pöörduda. Kuid me saavutasime veelgi enam! Pärast ombudsmani uurimisi tasusid institutsioonid arveid ja maksid intressi, andsid välja dokumente ja esitasid selgutusi, heastasid enda poolt tehtud ülekohut ja vabandasid oma vigade pärast. Lühidalt, ELi institutsioonid ja asutused olid huvitatud sellest, et näidata oma valmisolekut teha kodanike heaolu nimel koostööd ombudsmaniga. Selline suhtumine on ombudsmani poolt pakutavate teenuste usaldusväarsuse suurendamiseks väga tähtis. Kodanikud pöörduvad oma probleemidega minu poole ainult siis, kui nad usuvad kindlalt, et nende kaebus muudab olukorda. 2004. aastal tõestasime me taas kord, et see on nii.

Minu teiseks prioriteediks oli suhete loomine ombudsmanidega kogu Euroopas, et edendada õigusriiki, head haldust ja austust inimõiguste vastu. Seda silmas pidades tõhustasin ma oma teavitamisalast ringkäiku ja olles 1. maiks külastanud kõiki kümmet ühinevat riiki, käisin ma enne aasta lõppu ka Rumeenias, Hollandis, Portugalis ja Prantsusmaal. Need külaskäigud on oma väärtust tõestanud. Iga külaskäik hõlmas kohtumisi kodanike ja võimalike kaebuste esitajatega, et selgitada

ombudsmani rolli, seisukohtade vahetamist riigiametnikega selleks, et rõhutada mittekohtulike lahendite olulisust, samuti vestlusi mu ombudsmanidest kolleegidega selleks, et määrata kindlaks, kuidas on kõige parem kodanike õigusi kaitsta ja edendada. Selleks, et veelgi enam ombudsmani olemust tutvustada, käisin ma Türgis ning Serbias ja Montenegros, et anda nõu sealse ombudsmani institutsiooni loomise osas. Tervikuna võib öelda, et kogu teavitamisalase ringkäigu ja teiste külaskäikude jooksul pidasin ma kokku rohkem kui 30 loengut ja esitlust, osalesin rohkem kui 150 kohtumisel ombudsmanide, riigiametnike ja teiste partneritega.

Need külaskäigud olid samas ka võtmetähtsusega mu kolmanda prioriteedi täitmisel. Avalikud loengud, koosolekud ja meedias antud intervjuud pakkusid arvukaid võimalusi kodanike teavitamiseks selles osas, millised on nende õigused ja kuidas on neid õigusi kõige parem kasutada. Me tõhustasime jätkuvalt oma jõupingutusi, et suunata teave ombudsmani teenuste võimalike kasutajateni, pöördudes seminaridel, kohtumistel ja konverentsidel vabaihenduste, kommertskodade, akadeemiliste ringkondade õigus- ja avaliku halduse osakondade ning ka teiste huvigruppide poole. Meie 25-keelseid erinevaid trükiseid levitati laialdaselt ja need muudeti elektrooniliselt kättesaadavaks, et aidata tõsta teadlikkust ombudsmani institutsiooni kohta kogu Euroopas.

Ma tahaksin arvata, et Euroopa Parlamendi otsus käesoleva aasta 11. jaanuaril valida mind tagasi ombudsmaniks on heakskiit sellele tegevusele. Üldisemalt võttes käsitan ma kõikide poliitiliste rühmade tugevat toetust oma kandidatuurile kui käegakatsutavat tõendit selle kohta, millist lugupidamist Euroopa Parlament on hakanud ombudsmani institutsiooni vastu tundma. Selline laiaulatuslik, erinevaid parteisid hõlmav toetus on väga oluline, kuna ombudsmani institutsioon on oma tegevuses suundumas teise aastakümnesse.

Uuenenud aastaaruanne

Euroopa Parlament kontrollib ombudsmani tööd peamiselt minu poolt igal aastal esitatava aastaaruande põhjal. Aastaaruanne on ombudsmani kõige olulisem dokument. Andes ülevaate konkreetsetel aastal minu poolt käsitatud kaebuste kohta, suurendab aastaaruanne Euroopa Parlamendi võimalusi esitada Euroopa Liidu institutsioonidele ja asutustele arupärimisi. Tõstes esile probleemseid valdkondi haldusstruktuurides, on see ELi institutsioonide ja asutuste jaoks samaaegselt väärtuslik ressurs enesekontrolli teostamiseks. Kuid lisaks sellele pakub ombudsmani aruanne huvi paljudele erinevatele rühmadele ja isikutele erinevatel tasanditel – ombudsmanidest kolleegidele, poliitikutele, riigiametnikele, spetsialistidele, teadlastele, huvirühmadele, vabaihendustele, ajakirjanikele ja kodanikele ja seda ühtviisi nii Euroopa, riiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil.

Selleks, et reageerida kõige paremini nende paljude sihtrühmade erinevatele ootustele, oleme me aastaaruande kontseptsiooni uuesti läbi vaadanud ja tulnud välja erinevate aruandega seotud väljaannetega. Aastaaruandes endas on otsuste täieliku esitamise asemel ära toodud otsuste kokkuvõtted, mis juhivad tähelepanu võtmeaspektidele. Teemaatilises analüüsis on esile tõstetud kõige olulisemad juriidilised või faktilised tulemused neljas peamises töövaldkonnas. Peatükid, mis hõlmavad suhtlemist ja suhteid teiste asutustega, on uuesti läbi vaadatud, et tuua esile nende tegevuste kasutegur ja kirjeldada seda toimunud sündmuste üksikasjade abil. Meie arvates on tulemuseks kasutajasõbralikum dokument, mis lisab reaalselt väärtust. Need, kes on ombudsmani tööga kursis, saavad kiiresti tutvuda kõige olulisemate muutustega, samas, kui need, kelle esimene kokkupuude ombudsmani institutsiooniga toimub aastaaruande kaudu, peaksid saama kiiresti ja lihtsalt aru, mida ombudsmani töö hõlmab. Lisaks soovile muuta ombudsmani töö kättesaadavamaks, oleme me pühendunud sellele, kuidas kõige paremini kasutada Euroopa Liidu raha ja tunda austust keskkonna vastu. Aruande pikkust märkimisväärselt vähendades loodame, et oleme tegutsenud kodanike parimaid huve silmas pidades. See on küsimus, millega ombudsman pidevalt pideleb!

Just seda silmas pidades tulime 2004. aastal välja väljaannetega *Täitmise kokkuvõtte* ja *Statistika*. *Täitmise kokkuvõtte* annab täpse ülevaate ombudsmani tegevusest konkreetsetel aastal. Selleks, et põhjalikult pakutavaid materjale täiendada ja eelkõige tules vastu nende soovidele, kes soovivad

ombudsmani tööga põhjalikumalt tutvuda, anname sel aastal esimest korda välja põhjalikuma elektroonilise väljaande, milles on inglise, prantsuse ja saksa keeles täielikult avaldatud otsused, mis on vastu võetud aastaaruande kolmandas peatükis sisalduvate juhtumite osas. Nimetatud väljaanne on kättesaadav alates 2005. aasta teisest poolaastast ühtse elektroonilise dokumendina ombudsmani veebilehel; trükituna või CD-ROMil on trükist võimalik küsida ombudsmani büroost. Loomulikult avaldatakse otsused, millega juhtumid lõpetatakse, jätkuvalt ombudsmani veebilehel inglise keeles ja kaebuse esitamise keeles juhul, kui kaebus esitati mõnes muus keeles. Nende kõikide materjalide abil loodame, et suudame kõige paremini vastata oma sihtrühmade erinevatele vajadustele.

Vaadates tulevikku

On ilmselge, et oleme praegu kodanike Euroopa arengus väga olulises etapis. Põhiseadus, mis saab loodetavasti ELi kodanike ja 25 liikmesriigi parlamentide kinnituse, on suur samm edasi väga paljudes valdkondades. Olles vaatleja põhiseaduse eelnõu koostanud Euroopa Liidu tuleviku konvendi juures, seisin ma kindlalt selle eest, et kodanike õigused oleksid arutelude keskmeks. Ombudsmanile kaebuse esitamise õigus on tõesti põhiseaduse tekstis selgelt kirjas. Lisaks sellele usun ma, et õiguslikult siduv õiguste deklaratsioon on kodanike jaoks üks kõige olulisemaid edusamme.

Harta potentsiaali saavutamiseks on vaja ennetavat sekkumist, et teavitada kodanikke nende ees avanenud uutest võimalustest ning julgustada ja aidata ametiasutustel kõikidel Euroopa Liidu tasandil muuta hartas sisalduvaid õigusi ja püüdlusi oma tegevuses otsustamise aluseks. Seetõttu peaks ombudsman eelkõige suurendama teadlikkust hartast, kuna arutelud põhiseaduse üle on kogu Euroopa Liidus muutumas tõhusamaks. Ma olen juba oma partneritele Euroopa Liidu institutsioonides ja liikmesriikides märku andnud oma valmisolekust ja kohustusest seda ülesannet täita. Minu jaoks on see lähiaastatel ombudsmani ees seisva kolme väljakutse lahutamatuks osaks.

Esimene väljakutse on tagada, et kodanike õigusi austatakse ELi seaduste alusel igal ELi tasandil.

Selleks, et see võimalik oleks, peavad kodanikud oma õigustest teadlikud olema. Euroopa ombudsmanina jätkan ma tööd selle nimel, et tõsta kodanikele ja võimalikele kaebuste esitajatele nende õiguste kohta antava teabe kvaliteeti. Ombudsmanile esitatud kaebuste ja teabenõuete arvu pidev kasv viitab sellele, et me liigume õiges suunas, kuid palju on siiski veel ära teha.

Samavõrd oluline on siinkohal see, et ametiasutused võtaksid Euroopa tasandil, samuti riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil oma igapäevases töös täielikult arvesse kodanike õigusi. ELi õiguse rakendamine on lõppude lõpuks suure osas liikmesriikide ametivõimude vastutusallas. Kui need riiklikud haldusorganid ei suuda neid õigusi täielikult arvesse võtta, on riiklikel ja piirkondlikel ombudsmanidel mängida järjest tähtsam roll, kuna harta muudetakse õiguslikult kohustuslikuks. Ma kavatsen veelgi intensiivistada koostööd oma kolleegidega liikmesriikides, uurides selleks võimalust viia läbi ühiseid uurimisi, samuti uurides seda, kui otstarbekas on kogu Euroopa Liidus ühtse telefoninumbri kasutuselevõtmine nende inimeste jaoks, kes soovivad ombudsmani võrgustikuga ühendust saada. See võiks olla eriti kasulik nende kodanike jaoks, kes kasutavad õigust Euroopa Liidus vabalt liikuda ja elada.

Kui põhiseadus ratifitseeritakse, sooviksin ma samuti koos Euroopa Parlamendiga uurida seda, kuidas tagada, et kodanike kaebustega hartas sisalduvate õiguste rikkumise kohta oleks võimalik tegeleda nii kiiresti ja tõhusalt kui võimalik ja et need rikkumised toodaks Euroopa Kohtu ette juhul, kui olulist põhimõttelist küsimust ei ole mingil muul viisil võimalik lahendada.

Teine väljakutse on tagada, et Euroopa Liidu institutsioonid ja asutused vastavad kõiges kõige kõrgematele haldusstandarditele.

ELi institutsioonide ja asutuste suurenev valmidus teha ombudsmaniga koostööd kodanike kaebuste lahendamisel on pidev innustuse allikas. Seda enam, et see, kuidas nad kaebustele reageerivad, on kõige tähtsam näitaja, mis peegeldab seda, kuidas nad kodanikukesksed nad on. Mida suurem on institutsiooni valmisolek kaebusi lahendada või ombudsmani poolt pakutud sõbralikke lahendeid heaks kiita, seda parem on see kõigi seisukohast. Just sel põhjusel kavatsen ma põhjalikult läbi

analüüsida kõik ombudsmani poolt pärast ombudsmani institutsiooni loomist saavutatud sõbralikud lahendid, püüdes leida nende ühiseid omadusi, mis võiksid aidata identifitseerida rohkem kaebusi, mis võiksid kaasa tuua sellise tulemuse, millest võidavad mõlemad pooled.

See on üks osa minu jõupingutustes edendada ombudsmani rolli Euroopa Liidu ametiasutuste poolt pakutavate teenuste kvaliteedi tõusule kaasaaitajana. ELi institutsioonid ja asutused saavad õppida kaebustest seda, kuidas pakkuda paremaid teenuseid. Tulemuseks on see, et ombudsmani tööst võidavad kõik need, kes võivad mingis etapis puutuda kokku institutsioonidega, ja mitte ainult kaebuste esitajad; samas kui institutsioonide jaoks peaks tulemuseks olema tulevikus väiksem kaebuste arv. Samuti kavatsen ma käivitada omal algatusel rohkem uurimisi selleks, et tuvastada probleeme ja julgustada parimate tavade kasutamist. Minu poolt tõhusa haldamise osas algatatud uurimiste positiivsed tulemused Euroopa Koolide puhul ja vaidluste lahendamise korra kehtestamine liikmesriikide poolt lähetatud ekspertide jaoks aitavad illustreerida seda, mida on selles osas võimalik saavutada. ELi institutsioonidele ja asutustele 2004. aastal lisamärkuste tegemisel oli eesmärgiks samavõrd ka soov edendada kõrgemaid haldusstandardeid. Lisamärkused esitasin siis, kui hoolimata halduslike omavoli juhtude mittetuvastamisest tundsin, et institutsioonid saaksid tulevikus haldust parandada, olgu see siis dokumentidele juurdepääsu, töölevõtmise korra või pakkumismenetluste osas.

2004. aastal olid vaid üksikud juhtumid, mille puhul oleks institutsiooni vastus ombudsmani uurimistele võinud olla parem. Ma esitasin oma esimese eriaruande Euroopa Parlamendile pärast seda, kui Euroopa Komisjon ei suutnud esitada veenvat selgitust erinevuste kohta oma kolmandates riikides asuvates delegatsioonides töötavate pressiametnike ametijärgkude osas ja lükkas tagasi soovitusettepaneku, milles soovitati asjakohased eeskirjad uuesti läbi vaadata. Selline samm järgnes kaebusele, milles väideti et on toimunud diskrimineerimine kodakondsuse alusel. Ma loodan, et ombudsmani 2004. aasta tegevuse läbivaatamisel võtab Euroopa Parlament arvesse väga positiivset koostööd, mida Euroopa Komisjon ja teised institutsioonid on teinud suurel enamikul juhtumitest, ning julgustab neid tulevikus seda kõikidel juhtudel tegema. Selliselt saame teha koostööd selle nimel, et edendada kõige kõrgemaid haldusstandardeid.

Kolmandaks üleskutseks on tagada, et ombudsmani institutsioon teenib kodanikke kõige tulemuslikumal ja tõhusamal viisil.

Euroopa ombudsman on hea halduse eestkostjaks. Seoses sellega on tema käsituses väga olulise abivahendina Euroopa hea halduskäitumise koodeks. Nii nagu Euroopa Parlament 2001. aastal koodeksi teksti heaks kiites ombudsmanile ettepaneku tegi, tuvastab ombudsman halduslikku omavoli koodeksi abil.

Koodeks on riigiteenistujate jaoks ühteaegu nii kasulik juhend kui ka ressurss. Mul on hea meel märkida, et koodeks ei ole omanud mõju üksnes ELi institutsioonidele ja asutustele ja et mitmed liikmesriigid ja kandidaatriigid on selle kasutusele võtnud. Soovides teadlikkust veelgi suurendada, kandsin hoolt selle eest, et koodeks tõlgitaks 2004. aastal kõikidesse ametlikesse keeltesse ja kandidaatriikide keeltesse. Uus versioon avaldatakse 2005. aasta jooksul, selleks et kodanikud kogu Euroopas saavad tutvuda selles sisalduvate õigustega.

Olenemata sellest, milline positiivne mõju koodeksil on olnud, usun ma jätkuvalt, et head haldust käsitleval seadusel, mida kohaldatakse kõikide ELi institutsioonide ja asutuste suhtes, on palju eeliseid. Selle seaduse vastuvõtmine rõhutaks nii kodanike kui ka ametnike jaoks seda, kui olulised on koodeksis sätestatud põhimõtted. See aitaks kõrvaldada segadust, mille põhjuseks on praegu see, et enamikes institutsioonides ja asutustes eksisteerivad paralleelselt erinevad hea halduskäitumise koodeksid. Lõpuks tuleks kõige tähtsamana märkida, et see oleks samm selle poole, et muuta harta artiklis 41 (põhiseaduse artikkel II-101) sätestatud kodanike põhiõigus heale haldusele reaalsuseks. Seetõttu teen ma jätkuvalt jõupingutusi selle nimel, et julgustada Euroopa Komisjoni tegema nii kiiresti kui võimalik ettepanekut sellise seaduse vastuvõtmiseks, millega edendada head haldust ELi institutsioonides ja asutustes.

Lõpetuseks

Ma sooviksin esitada kokkuvõtte oma visioonist Euroopa ombudsmani institutsiooni järgmise viie aasta kohta. Minu püüdluseks on see, et kõikidel ELi kodanikel oleks võimalus olla teadlik oma õigustest ja omada teadmisi selle kohta, kuidas tagada, et nende ELi õigusi täielikult austataks. Seda eesmärki on võimalik täita ainult tiheda koostöö kaudu nii Euroopa Liidu institutsioonidega, eriti Euroopa Parlamendiga, kui ka liikmesriikide riiklike ja piirkondlike ombudsmanidega. Mulle annab täiendavat kindlust teadmine, et ma saan tugineda oma töötajate entusiasmile ja pühendumisele. Unustamata suurt vastutust, mille Euroopa Parlament mulle oma hiljutises ja laiapõhjalises toetuses pani, ootan ma hetke, mil saan selle püüdluse teoks teha nüüd, kus ombudsmani institutsioon on oma tegevuse teises aastakümnes, jätkates selleks hoolsalt, dünaamiliselt, tulemuslikult ja mis kõige tähtsam, õiglaselt ja erapooletult ELi kodanike teenimist.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

SISSEJUHATUS

1 TÄITMISE KOKKUVÕTE

2 KAEBUSED JA UURIMISED

3 UURIMISE TULEMUSENA TEHTUD OTSUSED

4 SUHTED EUROOPA INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA

5 SUHTED OMBUDSMANIDE JA SAMALAADSETE ASUTUSTEGA

6 KOMMUNIKATSIOON

7 LISAD

1 TÄITMISE KOKKUVÕTE

Euroopa ombudsmani kümnes aastaaruanne Euroopa Parlamendile annab ülevaate ombudsmani tegevusest 2004. aastal. Tegemist on teise aastaaruandega, mille esitab P. Nikiforos DIAMANDOUROS, kes alustas tööd Euroopa ombudsmanina 1. aprillil 2003. aastal.

ARUANDE ÜLESEHITUS

Aruanne koosneb kuuest peatükist ja neljast lisast. Esimene peatükk on ombudsmani isiklik sissejuhatus, milles ta annab ülevaate aasta põhilistest tegevustest ja saavutustest ja kirjeldab oma tulevase prioriteete. Käesolev *Täitmise kokkuvõte* moodustab esimese peatüki.

Teine peatükk kirjeldab ombudsmani menetlusi kaebuste käsitlemisel ja uurimiste läbiviimisel. Teises peatükis tuuakse esile olulised uued muudatused ja antakse ülevaate aasta jooksul käsitatud kaebustest, sealhulgas pärast uurimist lõpetatud juhtumite tulemuste temaatiline analüüs. Nimetatud analüüs hõlmab kõige olulisemaid õiguslikke ja faktilisi tulemusi, mis sisalduvad ombudsmani 2004. aasta otsustes.

Kolmandas peatükis on esitatud osa nende otsuste kokkuvõtetest, mis illustreerivad kaebustes ja omal initsiatiivil algatatud uurimistes sisalduvate teemade ja kaasatud institutsioonide ulatust. See peatükk sisaldab kõikide teise peatüki temaatilises analüüsis nimetatud otsuste kokkuvõtet. Kaebuste kohta tehtud otsuste kokkuvõtted on järjestatud esmalt tulemuse või tagajärje tüübi ja seejärel asjassepuutuva institutsiooni või asutuse alusel. Ombudsmani poolt omal initsiatiivil algatatud uurimistele järgnenud otsuste kokkuvõtted on esitatud peatüki lõpus.

Neljas peatükk käsitleb suhteid Euroopa Liidu teiste institutsioonide ja asutustega. Peatüki alguses kirjeldatakse väärtust, mida omavad ombudsmani konstruktiivsed töösuhted institutsioonide ja asutustega, ning seejärel loetletakse üles erinevad koosolekud ja sündmused, mis seoses sellega 2004. aastal aset leidsid.

Viiespeatükk käsitleb Euroopa ombudsmanisidemeid riiklike, piirkondlike ja kohalike ombudsmanide kogukonnaga Euroopas ja mujal. Peatükis kirjeldatakse üksikasjalikult ombudsmanide Euroopa võrgustiku tegevust, samuti käsitletakse ombudsmani osalemist seminaridel, konverentsidel ja koosolekutel.

Kuues peatükk annab ülevaate ombudsmani kommunikatsioonialasest tegevusest. See peatükk on jagatud kuueks osaks, andes ülevaate aasta tippsündmustest, ombudsmani tutvustusvisiitidest, konverentsidest ja koosolekutest, kus ombudsman ja tema töötajad osalesid, suhetest meediaga ja *online*-kommunikatsioonist.

A lisa sisaldab statistikat Euroopa ombudsmani 2004. aasta töö kohta. B ja C lisa esitatakse andmed ombudsmani eelarve ja personali kohta. D lisa indekseerib kolmandas peatükis sisalduvad otsused juhtumite järjekorranumbrite, teemade ning väidetava haldusliku omavoli juhu tüübi alusel.

SÜNOPSIS

Euroopa ombudsmani missioon

Euroopa ombudsmani büroo loodi Maastrichti lepinguga Euroopa Liidu kodakondsuse ühe osana. Ombudsman uurib kaebusi haldusliku omavoli juhtude kohta ühenduse institutsioonide või asutuste tegevuses, välja arvatud Euroopa Kohus ja Esimese Astme Kohus, kui need tegutsevad

õigusemõistjana. Euroopa Parlamendi heakskiidul on ombudsman määratlenud haldusliku omavoli juhu mõiste viisil, mis eeldab inimõiguste austamist, õigusriigi põhimõtete ja hea haldustava järgmist.

Lisaks üksikisikute, äriühingute ja ühendustele kaebustele vastamisele teeb ombudsman ka ise aktiivselt tööd, algatades omal initsiatiivil uurimisi ja teavitades kodanikke nende õigustest ja sellest, kuidas neid õigusi kasutada.

Õigus esitada ombudsmanile kaebus sisaldub Euroopa põhiseaduse lepingus, mille ratifitseerimine on praegu Euroopa Liidu liikmesriikides pooleli.

Kaebused ja uurimised 2004. aastal

Laekunud kaebuste koguarv 2004. aastal oli 3726. See on 53% enam kui 2003. aastal. Sellest 53%-lisest kasvust 51% moodustasid 1. mail 2004. aastal Euroopa Liiduga ühinenud 10 uue liikmesriigi poolt esitatud kaebused. Ülejäänud 49% olid 15 vanast liikmesriigist ja mujalt maailmast saadetud kaebused, mis peegeldasid suuremat teadlikkust Euroopa ombudsmanist nii Euroopa Liidus kui ka mujal.

Esimest korda saadeti rohkem kui pooled kaebustest ombudsmanile elektroonilisel teel kas elektronkirjaga või olles täitnud vastava kaebusevormi ombudsmani veebilehel. 3536 juhul saadi kaebus otse kodanikelt, samas kui ühendused või äriühingud esitasid 190 kaebust.

Peaaegu 70% juhtumitest sai ombudsman kaebuse esitajat aidata, algatades antud küsimuses uurimise, suunates selle pädevale asutusele või andes nõu, kelle poole probleemi kiireks ja tõhusaks lahendamiseks pöörduda. Aasta jooksul algatati kokku 351 uut uurimist, sealhulgas kaheksa ombudsmani poolt omal initsiatiivil algatatud uurimist.

Enamik kaebustest, mis viisid uurimiseni, olid esitatud Euroopa Komisjoni vastu – 375 juhtumit moodustasid 69% kõikidest algatatud uurimistest. Kuna Euroopa Komisjon on peamine ühenduse institutsioon, mis võtab vastu kodanikele vahetut mõju avaldavaid otsuseid, on normaalne, et just see institutsioon on kodanike kaebuste peamiseks sihtmärgiks. Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) vastu esitati 58 kaebust, Euroopa Parlamendi vastu 48 kaebust ning Euroopa Liidu Nõukogu vastu 22 kaebust.

Peamised väidetava haldusliku omavoli tüübid olid vähene läbipaistvus, sealhulgas teabe andmisest keeldumine (127 juhtumit), diskrimineerimine (106 juhtumit), välditavad viivitused (67 juhtumit), ebarahuldav menetlus (52 juhtumit), ebaõiglus või võimuliialdus (38 juhtumit), suutmatust tagada kohustuste täitmist, s.t Euroopa Komisjoni suutmatust täita oma rolli "asutamislepingu täitmise järelevalvajana" liikmesriikide suhtes (37 juhtumit), hooletus (33 juhtumit) ja õiguslikud eksimused (26 juhtumit).

2004. aasta oli tunnistajaks ombudsmanile esitatud teabenõuete kõigi aegade suurimale kasvule. E-posti teel saadi 3200 üksiktaotlust, võrreldes nii 2003. kui ka 2002. aasta 2000 taotlusega.

Ombudsmani uurimiste tulemused

2004. aastal lõpetas ombudsman 251 juhtumi uurimise. Nendest 247 juhtumi puhul oli tegemist kaebustega ja neli olid ombudsmani poolt omal initsiatiivil algatatud uurimised. Tulemused olid järgmised:

Haldusliku omavoli juhtu ei tuvastatud

Ombudsmani poolt läbi viidud uurimine ei tuvastanud haldusliku omavoli juhtu 113 juhtumi puhul. Selline tulemus ei ole aga mitte alati kaebuse esitaja jaoks negatiivne, sest kaebuse esitaja saab kasulikku teavet asjaga seotud institutsiooni või asutuse poolt antud täielikust selgitusest nende tegevuse kohta või vabandatakse kaebuse esitaja ees. Näiteks:

- Euroopa Komisjon tegutses kiiresti ja konstruktiivselt, et parandada viga, mis oli viinud komisjoni selleni, et ta lükkas tagasi Saksa konsultandi esialgse ettepaneku, kuna see esitati pärast esitamise tähtaega. Esialgne ettepanek valiti välja ja pärast ombudsmani sekkumist anti kaebuse esitajale lõpliku ettepaneku tegemiseks sama arv päevi kui teistele ettevalmistajatele. (221/2004/GG)
- Vastuseks Kreeka kindlustusseltsi süüdistusele selle kohta, et komisjon ei olnud suutnud tagada teatavate direktiivide nõuetekohast ülevõtmist Kreeka riiklikusse seadusandlusesse, esitas komisjon asjaomase õigusliku raamistiku kohta kasuliku selgituse. Kindlustusseltsi esimees kirjutas ombudsmanile, et tänada teda uurimise eest, mis juhtis ta tähelepanu tema käsutuses olevatele võimalustele võtta olulise tähtsusega küsimustes täiendavaid meetmeid. (841/2003/(FA)OV)

Isegi, kui ombudsman ei tuvasta haldusliku omavoli juhtu, võib ta näha institutsiooni või asutuse jaoks võimalust parandada institutsiooni või asutuse halduse kvaliteeti tulevikus. Sellisel juhul esitab ombudsman lisamärkuse, nagu näiteks järgmiste juhtumite puhul:

- Ombudsman kinnitas, et dokumentidele juurdepääsu käsitlevates eeskirjades sätestatud erandite alusel oli Euroopa Komisjonil õigus keelduda juurdepääsu võimaldamisest teatavatele dokumentidele Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) läbirääkimiste kohta. Dokumente taotles keskkonnaorganisatsioon "Maa sõbrad". Pidades silmas paljude kodanike ootust suuremale avatusele selles olulises poliitikavaldkonnas, soovitas ombudsman Euroopa Komisjonil siiski kaaluda täiendavate vahendite rakendamist, mis võiksid muuta need läbirääkimised kodanike jaoks läbipaistvamaks ja hõlbustada seeläbi ka avalikkuse juurdepääsu osapooltevahelisele teabevahetusele. (1286/2003/JMA)
- Pärast ombudsmanile esitatud kaebust selgitas Euroopa Parlament Hispaania kodanikule, miks tema praktikakoha taotlus tagasi lükati. Eesmärgiga edendada kõrgemaid haldusstandardeid märkis ombudsman, et Euroopa Parlament võiks kaaluda täpsema teabe andmist praktikakoha taotluste hindamise kriteeriumide kohta. Ombudsman tegi samuti ettepaneku, et Euroopa Parlament kaaluks oma eeskirja läbivaatamist, et määratlenda selgelt, et isikute loetelu, kes võtavad praktikakoha vastu, on avalik dokument. (821/2003/JMA)
- Saksa loomade õiguste kaitse organisatsiooni asutajale keelduti võimaldamast juurdepääsu osale kontrollkäigu aruandest, mille koostas Euroopa Komisjoni Veterinaar- ja Toiduamet. Olgugi et ombudsman nõustus komisjoni otsusega keelduda juurdepääsu võimaldamisest, märkis ombudsman ära, et oleks kasulik salvestada mittekonfidentsiaalne teave konfidentsiaalsest teabest eraldi juhul, kui see on praktiliselt võimalik. See võiks ombudsmani sõnul lihtsustada osalise juurdepääsu võimaldamist. Euroopa Komisjon kinnitas seejärel, et komisjoni dokumentidele juurdepääsu eeskiri viis konfidentsiaalsete ja mittekonfidentsiaalsete dokumentide selgema eristamiseni. (1304/2003/PB)

Institutsioonide poolt laheõndatud juhtumid ja sõbralikud lahendid

Võimaluse korral püüab ombudsman saavutada positiivset tulemust, mis rahuldab nii kaebuse esitajat kui ka institutsiooni, mille suhtes kaebus esitati. Ühenduse institutsioonide ja asutuste koostöö on väga oluline selleks, et saavutada edu selliste tulemuste poole püüdlemisel, mis aitavad parandada institutsioonide ja kodanike vahelisi suhteid ja vältida vajadust kallite ja ajamahukate kohtuvaidluste järele.

2004. aastal lahendasid institutsioonid või asutused ise 65 juhtumit pärast ombudsmanilt saadud kaebust. Näiteks:

- Euroopa Komisjon tasus kogusummas 17 437 eurot arvete eest ühele väiksele Saksa ettevõttele, mis pöördus ombudsmani poole pärast seda, kui oli komisjonile saatnud arve maksmiseks seitse meeldetuletust. Euroopa Komisjon selgitas, et viivitus oli tingitud tehnilistest muudatustest eelarvemenetluses, ja kinnitas, et finantsüksuse loomine tähendas seda, et need küsimused on

nüüd uuesti läbi vaadatud. Pärast seda, kui ombudsman osutas sellele, et makseviivituste suhtes on eriti kaitsetud väikese ja keskmise suurusega ettevõtted, nõustus Euroopa Komisjon maksma ka viivist. (435/2004/GG)

- Varsti pärast seda, kui ombudsman alustas uurimist, lubas Euroopa Parlament Itaalia politseinikul osaleda töölevõtmise menetluses üldise julgeoleku valdkonnas. Kandidaat oli kaks korda kontakteerunud Euroopa Parlamendiga, et vaidlustada parlamendi otsus lükata tema taotlus tagasi, osutades sellele, et tema peaaegu viieaastane kogemus peaks vastama asjaomastele kriteeriumidele. Kui Euroopa Parlament talle ei vastanud, esitas ta kaebuse ombudsmanile. (1600/2003/ADB)

Kui ombudsman tuvastab haldusliku omavoli, püüdleb ta võimalusel alati sõbraliku lahendi poole. Mõnel juhul võib sõbraliku lahendi saavutada juhul, kui asjassepuutuv institutsioon või asutus pakub kaebuse esitajale hüvitist. Iga selline pakkumine tehakse *ex gratia*: see tähendab, et õiguslikku vastutust omaks võtmata ja pretsedenti loomata.

2004. aastal tehti 12 sõbraliku lahendi ettepanekut. Sõbraliku lahendi saavutamiseega lõpetati viis juhtumit (sealhulgas kaks juhtumit, mille osas esitati ettepanek 2003. aastal). 2004. aasta lõpus oli 11 ettepanekut veel kaalumisel. 2004. aastal saavutatud sõbralike lahendite seas olid järgmised:

- Juhtum, milles Euroopa Komisjon võimaldas kaebuse esitajale juurdepääsu katsesõidul saavutatud tulemustele. Kaebuse esitaja oli taotlenud abiteenistuja ametikohta autojuhina Euroopa Komisjonis ja pärast seda, kui talle teatati katsesõidul läbikukkumisest, taotles ta edutult oma tulemuste avalikustamist. Ombudsman tuvastas, et Euroopa Komisjon ei olnud esitanud põhjuseid, miks kaebuse esitajale ei tohi võimaldada juurdepääsu oma tulemustele. (1320/2003/ELB)
- Juhtum, milles Euroopa Komisjon esitas Euroopa teadus- ja kampaaniarühmitusele *Corporate Observatory Europe* (Ühendatud Euroopa Vaatlusjaam) loetelu dokumentidest, mis käsitlevad Maaailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) läbirääkimisi investeringute kohta. Kaebuse esitaja, kelle dokumentide taotlus oli olnud üsna üldine, sai seega teabe, mis oli vajalik täpsema taotluse esitamiseks. (415/2003/TN)

Kriitilised märkused, soovitusettepanekud ja eriettekanded

Kui sõbralik lahend ei ole võimalik, võib ombudsman juhtumi sulgeda kriitilise märkusega või teha soovitusettepaneku.

Kriitiline märkus tehakse tavaliselt juhul, kui asjassepuutuval institutsioonil pole enam haldusliku omavoli kõrvaldamiseks võimalik midagi ette võtta, kui haldusliku omavoli juhul ei paista olevat üldiseid tagajärgi, ja kui ombudsman ei pea vajalikuks mingeid järgnevaid samme. Kriitiline märkus annab kaebuse esitajale kinnituse selle kohta, et tema kaebus oli põhjendatud, ning märgib asjaomase institutsiooni või asutuse jaoks ära selle, mida on valesti tehtud, selleks, et aidata tulevikus halduslikku omavoli vältida. 2004. aastal tegi ombudsman 36 kriitilist märkust. Näiteks:

- Ombudsman kritiseeris Euroopa Parlamendi suutmatust võtta piisavaid meetmeid, et parandada Euroopa Parlamendi ruumides suitsetamist käsitlevate eeskirjade tegelikku järgimist. Kriitiline märkus järgnes Euroopa Parlamendis töötava Taani ametiisiku kaebusele. Ombudsman osutas sellele, et pidades silmas suitsuga kokkupuutest tulenevat võimalikku kahjulikku mõju tervisele, peaks Euroopa Parlament pöörama sellele küsimusele erilist tähelepanu, kuna see tõstatas ka võimalikud õigusliku vastutuse küsimused. (260/2003/OV)
- Ombudsman taunis Euroopa Komisjoni suhtumist juhtumi puhul, mis käsitles Rootsi kodaniku töölevõtmist. Euroopa Komisjon keeldus uuesti läbi vaatamast kaebuse esitaja ametijärku, mille ombudsman oli tuvastanud ebaõiglase olevat. See, et komisjon ei esitanud vastust väidetava institutsioonisese arusaamatuse kohta, mis käsitles ametikoha olemasolu, ei olnud ombudsmani sõnul kooskõlas Euroopa Komisjonile Euroopa Liidu õigusest tulenevate kohustustega. (1435/2002/GG)

- Euroopa ombudsman kritiseeris seda, et Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO) ei suutnud nõuetekohaselt põhjendada oma otsust koostada kirjavahetus avatud konkursil osalevate kandidaatidega ainult inglise, prantsuse või saksa keeles. Kaebuse esitaja väitis, et see otsus rikub asjakohastes eeskirjades sisalduvat ametlike keelte ja töökeelte võrdsuse põhimõtet. Pidades silmas, et tegemist oli nn *actio popularis* tüüpi kaebusega, märkis ombudsman, et sõbraliku lahendi otsimine ei ole asjakohane. (2216/2003/MHZ)

Institutsioonide ja asutuste jaoks on oluline, et nad võtaksid pärast ombudsmani kriitilisi märkuseid järelmeetmed, et lahendada lahendamata küsimused ja vältida tulevikus halduslikku omavoli. 2004. aastal teavitas Euroopa Komisjon ombudsmani järelmeetmetest 11 kriitilise märkuse osas, sealhulgas:

- Palus vabandust ja käsitles kõnealust juhtumit pärast seda, kui ombudsman kritiseeris Euroopa Komisjoni selle eest, et komisjon ei suutnud anda veenvat selgitust selle kohta, miks komisjon ei olnud peaaegu kaks aastat võtnud mingeid meetmeid. See järgnes kahele Portugali valitsuse poolt antavat riigiabi käsitlevale kaebusele, millega kaebuse esitaja sõnul Euroopa Komisjon ei olnud suutnud nõuetekohaselt toimida. (2185/2002/IP)
- Väljendas kahetsust, et kaebuse esitaja ootusele ei olnud reageeritud kirjalikult nõuetekohaselt ja üheselt mõistetavalt ning kinnitades, et hea halduse põhimõtted on nüüdseks selgemalt sätestatud. Ombudsman oli kritiseerinud Euroopa Komisjoni selle eest, et komisjon keeldus maksmast 170 000 eurole hinnatud kulusid ühe Hollandi instituudi poolt osutatud sekretariaaditeenuste eest. (1986/2002/OV)

Kui haldusliku omavoli juhud on eriti tõsised või üldiste tagajärgedega või kui asjassepuutuval institutsioonil on veel võimalik haldusliku omavoli juhte kõrvaldada, teeb ombudsman tavaliselt soovitusettepaneku. Asjassepuutuv institutsioon või asutus peab esitama ombudsmanile üksikasjaliku arvamuse kolme kuu jooksul.

2004. aastal tehti 17 soovitusettepanekut. Lisaks sellele jõudis 2004. aastal otsuseni viis 2003. aasta soovitusettepanekut. Seitse juhtumit lõpetati aasta jooksul pärast seda, kui institutsioon soovitusettepaneku heaks kiitis. Seoses ühe juhtumiga esitati Euroopa Parlamendile eriettekanne. Viis juhtumit lõpetati muudel põhjustel. 2004. aasta lõpus oli üheksa soovitusettepanekut veel kaalumisel. 2004. aastal kiideti muuhulgas heaks järgmised soovitusettepanekud:

- Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) esitas üksikasjaliku selgituse vastuseks ombudsmani üleskutsele, et OLAF vaataks uuesti läbi oma nn Blue Dragon juhtumi uurimise. Ombudsmani uurimise käigus ilmnis mitu aspekti, mis tõstasid küsimuse selle osas, kas OLAFi poolt läbi viidud uurimine äriühingu Blue Dragon juhtide poolt tehtud väidete osas oli adekvaatne. Pidades silmas OLAFi poolt esitatud teavet Euroopa Komisjoni poolt alustatud uurimise kohta, leidis ombudsman, et oleks mõistlik, kui OLAF ei alustaks uuesti oma uurimist. (1769/2002/(IJH)ELB)
- Euroopa Komisjon andis üksnes *ex gratia* alusel 21 000 euro suuruse hüvituse väiksele Ühendkuningriigi äriühingule pärast seda, kui ombudsman leidis, et komisjon oli andnud äriühingule uurimis- ja arendustegevuslepingu raames ettepaneku tegemiseks ebapiisavalt aega. Tulemusena loeti ettepanek selles sisalduva vea tõttu tingimustele mittevastavaks. Euroopa Komisjon rõhutas, et ta püüab mitte tekitada kahju väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, ja tunnistas, et erandlike asjaolude tõttu ei olnud kaebuse esitajal võimalik lepingut nõuetekohaselt täita. (1878/2002/GG)
- OLAF andis pärast ombudsmani sekkumist kaebuse esitajale kolm dokumenti ja selgitas, et ülejäänud kolme dokumenti, mida kaebuse esitaja oli taotlenud, ei eksisteeri. Kaebuse esitajaks oli ametnik, kes oli töötanud asutuses *Institute for Transuranium Elements* (ITU) Karlsruhes, ja kes taotles dokumente seoses juurdlusega, milles uuriti tema väiteid ITU töös esinevate raskete rikkumiste kohta. (220/2004/GG)

Kui ühenduse institutsioon või asutus ei suuda rahuldavalt vastata soovitusettepanekule, võib ombudsman saata Euroopa Parlamendile eriettekande. Eriettekanne on ombudsmani viimane relv ja viimane sisuline samm, mille ta juhtumi käsitlemiseks võtab, kuna resolutsiooni vastuvõtmine ja Euroopa Parlamendi volituste kasutamine nõuavad parlamendi poliitilist otsust. 2004. aastal esitati üks eriettekanne:

- Ombudsman esitas eriettekande Euroopa Parlamendile pärast seda, kui Euroopa Komisjon ei suutnud esitada ühtset ja veenvat selgitust erinevuste kohta oma kolmandates riikides asuvates delegatsioonides töötavate pressiametnike ametijärkudes osas, ja lükkas tagasi soovitusettepaneku, milles soovitati nende ametikohtade liigitamise eeskirjad uuesti läbi vaadata. Pakistani kodanik, kes töötas pressi- ja teabetalituse ametnikuna Euroopa Komisjoni Islamabadi delegatsioonis, väitis, et madalamasse rühma liigitamisega langes talle osaks diskrimineerimine kodakondsuse alusel. (OI/2/2003/GG)

Omaalgatuslikud uurimised

Ombudsman kasutab oma õigust alustada omaalgatuslikku uurimist kahel juhul. Esiteks, ta võib kasutada seda õigust selleks, et uurida võimaliku haldusliku omavoli juhtu, kui sellekohase kaebuse on esitanud selleks mittevolitatud isik (nt kui kaebuse esitaja ei ole ELi kodanik või resident või liikmesriigis registrijärgset asukohta omav juriidiline isik). 2004. aastal alustati kaheksa sellist omaalgatuslikku uurimist, sealhulgas kuus sellist uurimist, mille kohta esitasid enne 1. mail kaebused 1. mail Euroopa Liiduga ühinenud liikmesriikide kodanikud. Neli sellist uurimist lõpetati aasta jooksul. Ombudsman võib omaalgatusliku uurimise õigust kasutada selleks, et lahendada probleeme, mis tunduvad olevat institutsioonides süsteemseks probleemiks. 2004. aasta jooksul lõpetati positiivse tulemusega kaks sellist omaalgatuslikku uurimist, täpsemalt:

- Komisjon võttis meetmed, et parandada Euroopa Koolide haldamist, püüdes identifitseerida kõige tõsisemaid tegevusega seotud puudusi ja neid kõrvaldada. Ombudsman tervitas Euroopa Komisjoni vastust ombudsmani poolt Euroopa Koolide hea halduse osas läbi viidud uurimisele ja eelkõige komisjoni pühendumist koostööle vanematega. Ombudsman julgustas Euroopa Komisjoni, et komisjon püüaks tagada, et Euroopa Koolid tunnistaksid oma peamise ülesandena vajadust anda vanematele teatavad õigused ja võita nende usaldus. Ombudsman avas selle uurimise pärast mitmeid kaebusi, milles väljendus Euroopa Koolides käinud laste vanemate pettumustunne ja tunne, nagu oleks neilt otsustusõigust ära võetud. (OI/5/2003/IJH)
- Euroopa Komisjon nõustus pärast ombudsmani omaalgatuslikku uurimist kehtestama asutusesisese kaebuste menetlemise lähetatud riiklike ekspertide jaoks. Pärast seda, kui ombudsman tõstis esile, et Euroopa Komisjon ei olnud esitanud selle lõplikku ajakava, märkis komisjon, et kaebuste menetluse võiks vastu võtta 2005. aasta märtsiks. Lähetatud riiklikud eksperdid on riiklikud või rahvusvahelised riigiteenistujad või erasektoris tööle võetud isikud, kes töötavad Euroopa institutsioonides ajutiselt. Ombudsman avas uurimise pärast seda, kui teda muutis valvsaks tõsiasi, et need eksperdid ei või omada juurdepääsu asutusesisesele kaebuste menetlusele. (OI/1/2003/ELB)

Täiendav analüüs

Need ja teised juhtumid vaadatakse uuesti läbijärgmistest aastaaruande teise peatüki lõpuosa teemadest lähtudes: juurdepääs dokumentidele ja andmekaitse, Euroopa Komisjon kui "asutamislepingu täitmise järelevalvaja", lepingud ja toetused, töölevõtmine ja töötajatega seotud küsimused. Kuna peaaegu 70% ombudsmani uurimistest käsitlevad Euroopa Komisjoni, sisaldab see osa hinnangut komisjoni suhetele ombudsmani ja kaebuste esitajatega, nagu see kajastub 2004. aasta otsustes ja komisjoni vastustes lisamärkustele ja kriitilistele märkustele. Ombudsman juhib Euroopa Parlamendi tähelepanu mitmetele juhtumitele, mille puhul oleks Euroopa Komisjon võinud reageerida positiivsemalt ja mille puhul komisjon märgib, et ombudsman tervitaks Euroopa Parlamendi algatusi, mis on kavandatud selleks, et julgustada komisjoni laiendama kõikide tulevaste juhtumite suhtes hea koostöö põhimõtet, mida ta näitas 2004. aastal üles valdava osa juhtumite puhul.

Aruande kolmas peatükk sisaldab kokkuvõtet 59 otsuse kohta 251 otsusest, millega lõpetati 2004. aastal juhtumid. Kokkuvõttes peegeldavad ombudsmani uurimistega hõlmatud teemade ulatust ja institutsioone, samuti erinevaid tulemuste tüüpe. Asjaomased juhtumid on valitud välja seetõttu, et need sisaldavad uusi õiguslikke tulemusi, uut materjali ombudsmani pädevuse või tema poolt kohaldatava menetluse kohta, või asjaolusid, mis on üldise tähtsusega või üldistes huvides.

Kõik ombudsmani poolt pärast uurimist tehtavad otsused, v.a mõned konfidentsiaalsed juhtumid, mida ei ole võimalik rahuldaval viisil anonüümseks muuta, avaldatakse ombudsmani veebilehel (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) inglise keeles ja kaebuse esitamise keeles, kui see ei ole inglise keel.

Suhted teiste Euroopa Liidu institutsioonide ja asutustega

Selleks, et ombudsman saavutaks kodanike jaoks positiivseid tulemusi, on vajalikud konstruktiivsed tööalased suhted Euroopa Liidu institutsioonide ja asutustega. Selline koostöö toimub korrapärase koosolekute ja ühisüritustena, mille käigus ombudsman ja tema partnerid hakkavad üksteise tegevust paremini mõistma, uurivad seda, kuidas on kõige parem kaitsta ja edendada kodanike õigusi, ja identifitseerivad valdkondi, milles on tulevikus võimalik teha koostööd.

Ombudsman kohtus 2004. aastal institutsioonide ja asutuste liikmete ja ametnikega rohkem kui 30 korral. Need üritused hõlmasid ombudsmani töö tutvustamist, mille käigus andis ombudsman suuniseid selles osas, kuidas on kõige parem reageerida kaebustele ja kuidas tõsta menetluse kvaliteeti. Selline tegevus, mis on veel üheks näiteks ombudsmani tegevuse ennetavast dimensioonist, on osa ombudsmani institutsiooni duaalsest rollist nii väliskontrolli mehhanismina kui ka abiallikana, mis aitab tõsta halduskvaliteeti. Algatusi uuriti eesmärgiga suurendada institutsioonidevahelist koostööd, tagamaks eelkõige, et kõik, kellel võib olla põhjust ombudsmanile kaebust esitada, saavad teavet selle kohta, kuidas seda teha. Toimus ka täiendavaid koosolekuid, millel arutati ombudsmani tegevuse prioriteete ja nende saavutamiseks vajalikke ressursse, pöörates erilist tähelepanu ombudsmani institutsiooni eelarvele.

Ombudsman esitab igal aastal Euroopa Parlamendile aruande ja teavitab parlamendiliikmeid korrapäraselt oma tegevusest, esitades neile aasta jooksul koopiaid oma väljaannetest. 2004. aastal anti parlamendiliikmetele kaheksa väljaannet. Ombudsmanil on tõhus tööalane suhe Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoniga, sealhulgas viiakse läbi juhtumite vastastikuse üleandmise toimingut selleks, et pakkuda Euroopa kodanikele kõige efektiivsemat teenust. Samuti soovib ombudsman nendele kaebuste esitajatele, kes soovivad muutust Euroopa õiguses või poliitikas, suunata petitsioon Euroopa Parlamendile. DE ROSSA aruanne ombudsmani 2003. aasta aastaaruande kohta sisaldas ettepanekut, et petitsioonikomisjonist saaks Euroopa ombudsmanide võrgustiku täisliige. Ombudsman tervitas seda ettepanekut ja andis korraldusi selle ettepaneku kiireks rakendamiseks.

Suhted ombudsmanide ja sarnaste asutustega

Oma kolleegidega riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil tiheda koostöö tegemine on Euroopa ombudsmani jaoks tähtis prioriteet. See aitab tagada, et kodanike kaebustega tegeletakse kiiresti ja tõhusalt. See on samavõrd oluline selleks, et jälgida olulisi muutusi ombudsmanide töös, vahetada teavet ELi seaduste kohta ja jagada parimaid tavasid.

Võrgustik

Euroopa ombudsmanide võrgustik, mis on järjekindlalt arenenud võimsaks koostöövahendiks, on Euroopa ombudsmani jaoks esmatähtsusega. Võrgustik koosneb praegu umbes 90 büroost 29 riigis, hõlmates neid Euroopa Liidus riiklikul ja piirkondlikul tasemel ning riiklikul tasemel ELi kandidaatriikides, Norras ja Islandil. Olemas on tõhus mehhanism juhtumite käsitlemisel koostöö tegemiseks. See on eriti oluline, pidades silmas seda, et paljud kaebuste esitajad pöörduvad Euroopa ombudsmani poole, kui neil on probleeme riiklike, piirkondlike või kohalike ametivõimudega. Paljudel juhtudel saab tõhusat abi pakkuda vastava riigi ombudsman. Ombudsman suunab võimaluse korral sellised juhtumid otse edasi riiklikule ja piirkondlikule ombudsmanile või

annab kaebuse esitajale asjakohast nõu. 2004. aastal soovitas ombudsman 906 kaebuse esitajal pöörduda riikliku või piirkondliku ombudsmani poole ja suunas 54 kaebust otse edasi pädevale ombudsmanile. Võrgustikus olevad ombudsmanid teavitavad kodanikke ka nende Euroopa Liidu õigusel põhinevatest õigustest ja sellest, kuidas neid õigusi kasutada ning kaitsta.

Taotluse korral aitab Euroopa ombudsman samuti riiklikke ja piirkondlikke ombudsmane uurimiste läbiviimisel, vastates nende ELi õigust käsitlevatele järelepärimistele või suunates nende päringud vastuse saamiseks asjakohasele ELi institutsioonile või asutusele. 2004. aastal saadi järelepärimisi Veneto (Itaalia) piirkondlikult ombudsmanilt, Iiri ombudsmanilt ja Küprose ombudsmanilt.

Võrgustik tegeleb sama aktiivselt kogemuste ja parimate tavade jagamise valdkonnas. See toimub seminaride ja koosolekute käigus, korrapäraselt ilmuva teabelehe, elektroonilise arutelufoorumi ja igapäevase elektroonilise uudisteteenistuse kaudu. Ettevalmistused ELi liikmesriikide ja kandidaatriikide riiklike ombudsmanide viiendaks seminariks algasid tõsisemalt 2004. aastal, mil Euroopa ombudsman ja tema Hollandi kolleeg, hr Roel FERNHOUT, kohtusid kolmel korral eesmärgiga tagada, et Haagis 2005. aasta septembris toimuvat seminari saadaks suur edu. Teabeleht *European Ombudsmen – Newsletter* oli 2004. aastal jätkuvalt väga väärtuslik abivahend ELi õiguse ja parimate tavade osas teabe vahetamisel. Teabelehe aprillis ja oktoobris avaldatud numbrid hõlmasid selliseid teemasid nagu uus Euroopa põhiseadus ja selle mõju ombudsmanidele; probleemid, millega puutuvad kokku inimesed, kes soovivad kasutada oma õigust liikumisvabadusele; ning takistused, millega puutuvad kokku puuetega inimesed. Ombudsmani elektrooniliste aruteluforumite osas saavutasid dokumentide ja arutelude foorumid aasta jooksul tõelise edu, võimaldades ametnikel küsimuste ja vastuste esitamise kaudu teavet jagada. Algatati mitmeid ulatuslikke arutelusid sellistel erinevatel teemadel nagu ombudsmanide teleülekanDED ja ombudsmanide õigus külastada vanglaid, ning enamik riiklikke büroosid andsid oma panuse ühte või mitmesse arutellusse. Ombudsmani elektroonilist uudisteteenus – *Ombudsman Daily News* – kasutati igal tööpäeval, sealhulgas avaldati kõikide võrgustikuga hõlmatud riikide büroode artiklid, pressiteated ja avaldused.

2004. aastal intensiivistati ombudsmani poolt liikmesriikidesse ja kandidaatriikidesse tehtud tutvustusvisiitide tulemusel veelgi ombudsmanide võrgustiku raames toimuvat koostööd. Ombudsmanid kogu Euroopas andsid oma hindamatut abi nende tutvustusvisiitide korraldamisel, mille jaoks olid vajalikud korrapäraselt toimuvad põhjalikud ombudsmanide koosolekud, et otsida uusi koostöövõimalusi kodanike hüvanguks. 2004. aasta lõpuks oli ombudsman pärast 2003. aasta aprillis ametisse asumist külastanud kõiki 25 liikmesriiki.

Koosolekud

Aasta jooksul kandusid ombudsmani jõupingutused oma kolleegidega koostöö tegemisel väljapoole Euroopa ombudsmanide võrgustiku tegevust. Olles paljude ombudsmanide organisatsioonide aktiivne liige, osales ombudsman konverentsidel ja seminaridel Euroopas ja kaugemal, sealhulgas kaheksandal Rahvusvahelise Ombudsmani Instituudi (IOI – International Ombudsman Institute) maailmakonverentsil Kanadas Quebec Citys. Ombudsman osales huviga riiklike ja piirkondlike ombudsmanide poolt korraldatud üritustel või püüdis tagada, et tema büroo oleks nendel üritustel esindatud. Seoses tööga õigusriigi edendamise, inimõiguste austamise ja hea haldamise nimel osales ombudsman 2004. aastal mitmetel üritustel, eelkõige Türgis ning Serbias ja Montenegros, mille eesmärk oli luua uued ombudsmanide institutsioonid. Ta jätkas tööd selle nimel, et muuta teabeleht *European Ombudsmen – Newsletter*, elektrooniline arutelufoorum ja igapäevane uudisteteenus kättesaadavaks IOI Euroopa piirkonna laiemale liikmeskonnale.

Kommunikatsioonitegevus

Peamine eesmärk, mida kannavad ombudsmani jõupingutused konstruktiivse koostöö tegemisel ELi institutsioonide ja asutuste ning ombudsmanidest kolleegidega, on tagada kodanikele võimalikult hea teenuse osutamine. Antud eesmärgi saavutamisel on väga oluline kodanike teadlikkuse tõstmine oma õigustest ja eelkõige õiguse osas esitada ombudsmanile kaebus. Nimetatud valdkonnas tehti aasta jooksul ära palju tööd.

Ombudsman tõhustas 2004. aastal oma tutvustusvisiite liikmesriikidesse, ühinevatesse riikidesse ja kandidaatriikidesse. Iga visiidi raames kohtus ta kodanike, võimalike kaebuste esitajate, haldurite, kohtu liikmete ja juhtivate poliitikutega. Visiidid osutusid suurepäraseks vahendiks kodanike teadlikkuse suurendamisel oma õigustest. Lisaks sellele aitasid need õppekäigud suurendada ettekujutust ombudsmani tööst kohtuvõimu, seadusandliku ja täitevvõimu tähtsate liikmete seas riiklikul ja piirkondlikul tasandil ning rikastasid väärtuslikku koostööd, mida ombudsman teeb oma kolleegidega liikmesriikides ja kandidaatriikides. Visiitide edukuse seisukohast olid väga olulise tähtsusega asjaomaste riikide ombudsmanide büroode toetus, samuti Euroopa Parlamendi büroode ja Euroopa Komisjoni esinduste toetus.

Lisaks tutvustusvisiitide ajal toimunud üritustele osalesid ombudsman ja tema töötajad aasta jooksul rohkem kui 70 konverentsi, koosoleku ja töörühma töös kogu Euroopas, et arutleda sellistel teemadel nagu ELi jõupingutused kodanikega suhtlemisel, Euroopa põhiseadus ja puuetega inimeste õigused. Koosolekud aitasid suurendada nii võimalike kaebuste esitajate kui ka huvitatud kodanike teadlikkust ombudsmani tööst.

2004. aastal tõhustati meediategevust ning pressiteateid avaldati keskmiselt iga 11 päeva järel. Ombudsman andis Strasbourgis, Brüsselis ning erinevates riikides toimunud tutvustusvisiitidel trüki-, tele- ja elektroonilise meedia ajakirjanikele rohkem kui 40 intervjuud. Samuti tutvustas ombudsman oma tööd ja vastas küsimustele pressikonverentsidel, infotundidel, koosolekutel ja töölounal.

Ombudsmani tööd käsitlevaid materjale levitati aasta jooksul laialdaselt, eriti Euroopa Parlamendi korraldatud lahtiste uste päevadel maikuu. Brüsselis 1. mail toimunud lahtiste uste päevi kasutati selleks, et tutvustada infolehte *The European Ombudsman – At a glance* 24 keeles, samas kui kaebuse vorm ja brošüür tehti kättesaadavaks kõigis asutamislepingu keeltes vahetult pärast laienemist. Esimest korda oli ombudsmani aastaaruannet võimalik lugeda 20 keeles, kasutajasõbraliku *Täitmise kokkuvõtte* ja *Statistika* osa avaldamine muutis aruande veelgi laiemalt kättesaadavamaks.

Nimetatud trükised tehti kättesaadavaks ombudsmani veebilehel, samuti avaldati seal kõik korrapäraselt teatavakstehtavad otsused, pressiteated, statistilised andmed ja kommunikatsioonitegevusega seotud üksikasjad. Veebileht (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) tegi aasta jooksul läbi keelelise muudatuse – veebilehe koduleht ja navigeerimisleht, mis varem olid 11 keeles, muudeti kättesaadavaks ka 10 uues keeles, s.t ELi uute liikmesriikide keeltes ja iiri keeles.

10. aastapäeva ettevalmistused

Pidades silmas ombudsmani institutsiooni 10. aastapäeva, korraldas ombudsman Strasbourg'is töökoja, kutsudes kokku inimesed, kes olid institutsiooni rajamisel mänginud olulist rolli. See nn "asutajate töökoda" tekitas elava arutelu, mis võimaldas saada väärtuslikku teavet institutsiooni alguse, rajamise ja arengu kohta. 2005. aastal plaanitakse välja anda trükis, millega tähistatakse 10. aastapäeva ja mis on inspireeritud "asutajate töökoja" tegevuse tulemustest.

Sisearengud

2004. aasta esimese nelja kuu jooksul tugines ombudsman oma töös varasematel aastatel tehtud tööle, mille eesmärgiks oli olnud büroo ettevalmistamine laienemiseks. Tänu suurtele jõupingutustele tagati ombudsmani institutsiooni valmisolek tegelda alates 1. maist 25 liikmesriigi kodanike kaebustega 21 asutamislepingu keeles.

Ombudsmani arengukavas ettenähtud ametikohtade arv kasvas 31 ametikohalt 2003. aastal 38 ametikohani 2004. aastal, nagu ette nähtud Euroopa Parlamendi poolt 2002. aastal vastu võetud mitmeaastases eelarvekavas. Kava nägi seoses laienemisega ette uute ametikohtade järkjärgulise loomise aastatel 2003–2005. 2004. aasta detsembris eelarvapädevate institutsioonide poolt vastu võetud 2005. aasta eelarves nähakse ette ametikohtade arvu suurenemist 51-ni.

Ombudsmani uus kaebuste andmebaas võeti aasta jooksul täiel määral kasutusele ja see võimaldas bürool seista edukalt silmitsi väljakutsetega, mis kaasnesid kaebuste enneolematu kasvu ja kaebuste keelte ulatuse laienemisega. Koos inimressursside parema kasutamise ja büroo infotehnoloogilise infrastruktuuri pideva ajakohastamisega võimaldasid need algatused kodanikke 2004. aastal paremini teenindada.

SISSEJUHATUS

1 TÄITMISE KOKKUVÕTE

2 KAEBUSED JA UURIMISED

3 UURIMISE TULEMUSENA TEHTUD OTSUSED

4 SUHTED EUROOPA INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA

5 SUHTED OMBUDSMANIDE JA SAMALAADSETE ASUTUSTEGA

6 KOMMUNIKATSIOON

7 LISAD

2 KAEBUSED JA UURIMISED

Üks kõige tähtsamaid mooduseid, kuidas Euroopa ombudsman head haldust edendab, on võimaliku haldusomavoli uurimine ja vajadusel parandusmeetmete soovitamine. Võimalikud haldusomavoli juhtumid jõuavad ombudsmani vaatevälja peamiselt kaebuste kaudu, mille menetlemine on ombudsmani järelevalverolli olulisim aspekt.

Õigus kaevata Euroopa ombudsmanile on üks Euroopa Liidu kodanikuõigusi (EÜ asutamislepingu artikkel 21) ja see on lisatud põhiõiguste hartale (artikkel 43).

Ombudsmanil on võimalus ka omal algatusel uurimisi korraldada ja täita sellega haldusomavoliga võitlemisel ennetavat rolli.

2.1 OMBUDSMANI TÖÖ ÕIGUSLIK ALUS

Ombudsmani tööd reguleerivad EÜ asutamislepingu artikkel 195, ombudsmani põhikiri (mis on Euroopa Parlamendi otsus¹) ja ombudsmani poolt vastavalt põhikirja artiklile 14 vastu võetud rakendussätted.

Rakendussätted käsitlevad ombudsmani büroo sisest tegevust. Ent selleks, et need oleksid kodanikele arusaadavad ja kasulikud, sisaldavad need ka teiste institutsioonide ja asutustega seotud materjali, mis on põhikirjas juba olemas. Praegused rakendussätted jõustusid 1. jaanuaril 2003. Need on kättesaadavad kõikides ametlikes keeltes ombudsmani veebilehel (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) ja brošüürina ka ombudsmani büroos.

Euroopa ombudsman ja Euroopa põhiseadus

Liikmesriikide riigipead või valitsusjuhid ja välisministrid allkirjastasid Euroopa põhiseaduse lepingu Roomas 29. oktoobril 2004. Praegu on see liikmesriikides ratifitseerimisel.

Õigus kaevata Euroopa ombudsmanile on sätestatud põhiseaduse I osas, kodakondsuse ja põhiõiguste jaotises (artikkel I-10) ning põhiõiguste hartas (artikkel II-103). Põhiseaduse I osa jaotises demokraatia kohta liidus nähakse ette ombudsmani valimine Euroopa Parlamendi poolt ja ombudsmani sõltumatus (artikkel I-49). Artikkel III-335, mis vastab olemasoleva EÜ asutamislepingu artiklile 195, sisaldab sätet põhikirja muutumise kohta Euroopa Parlamendi Euroopa seaduseks.

2.2 EUROOPA OMBUDSMANI PÄDEVUS

Ombudsmani pädevus, mis sätestati EÜ asutamislepingu artikliga 195, annab talle õiguse võtta igalt liidu kodanikult või füüsiliselt või juriidiliselt isikult, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on

¹ Euroopa Parlament 9. märtsi 1994. aasta otsus 94/262 ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriva korra ja üldtingimuste kohta, EÜT 1994, L 113/15.

mõnes liikmesriigis, vastu kaebusi haldusomavoli juhtumite kohta ühenduse institutsioonide või asutuste tegevuses; välja on arvatud Euroopa Kohus ja esimese astme kohus, kui need tegutsevad õigusemõistjana. Seega ei kuulu kaebus ombudsmani pädevusse, kui:

- 1 kaebuse esitaja ei ole isik, kellel on õigus kaebust esitada;
- 2 kaebus ei ole esitatud ühenduse institutsiooni või asutuse vastu;
- 3 kaebus on esitatud õigusemõistjana tegutseva Euroopa Kohtu või esimese astme kohtu vastu või
- 4 kaebus ei ole seotud võimaliku haldusomavoli juhtumiga.

Punkte 1, 2 ja 4 käsitletakse allpool pikemalt.

2.2.1 Pädevusse mittekuuluvad kaebused

Ehkki õigus kaevata Euroopa ombudsmanile on ainult kodanikel, füüsilistel ja juriidilistel isikutel, kes elavad või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on ombudsmanil õigus algatada uurimisi ka ise. Omaalgatusliku uurimise õigust kasutades võib ombudsman uurida kaebuse esitaja tõstatatud võimalikku haldusomavoli juhtumit isegi siis, kui kaebuse esitaja ei ole isik, kellel on õigus kaebust esitada. Aastal 2004 algatati kaheksa sellist omaalgatuslikku uurimist, sealhulgas kuus kaebust, mille esitasid enne 1. maid 2004 nende riikide kodanikud, kes liiduga sellel kuupäeval ühinesid.

Ombudsman otsustab iga konkreetse juhtumi puhul, kas kasutada omaalgatusliku uurimise õigust. Ühtki kaebust pole seni tagasi lükatud ainuüksi seetõttu, et kaebuse esitaja ei ole isik, kellel on õigus kaebust esitada.

2.2.2 Ühenduse institutsioonid ja asutused

Ombudsmani pädevus hõlmab ühenduse institutsioone ja asutusi. Institutsioonid on loetletud asutamislepingu artiklis 7, kuid ühenduse asutuste kohta määratlust ega usaldusväärset nimekirja ei ole. Mõiste hõlmab nii asutamislepingutega loodud asutusi nagu majandus- ja sotsiaalkomitee ning Euroopa Keskpank kui ka õigusaktidega loodud asutusi nagu Euroopa Keskkonnaagentuur ja Euroopa Rassismi ja Ksenofoobia Järelevalvekeskus.

Vastuseks 2000. aastal esitatud kaebusele palus ombudsman Euroopa Ülikool-Instituudil (EUI) selgitada, kas seda võib ombudsmani pädevuse seisukohast pidada ühenduse asutuseks. EUI käsitles oma arvamuses ainult kaebuse sisu, nii et ombudsmanil ei olnud vaja selles küsimuses oma pädevuse üle otsustada². 2004. aastal leidis EUI oma arvamuses järgmise kaebuse kohta, et EUI ei kuulu ombudsmani pädevusse. Pärast põhjalikku analüüsi otsustas ombudsman, et EUI seisukoht on õige, ja seepärast lõpetas uurimise (kaasus 2225/2003/(ADB)PB, kokkuvõtte peatükis 3).

Tulevane Euroopa põhiseadus laiendab Euroopa ombudsmani pädevust kõikidele liidu institutsioonidele, asutustele, ametitele ja agentuuridele.

²

Kaasus 659/2000, 2000. aasta aastaaruanne, lk 99.

Näide kaebuse kohta, mida ei esitatud ühenduse institutsiooni või asutuse vastu

KAEBUS POOLA OMBUDSMANI VASTU

Poola kodanik kaebas, et Poola inimõiguste kaitse volinik ei luba esitada kaebusi elektrooniliselt. Kaebus ei kuulunud Euroopa ombudsmani pädevusse, sest Poola inimõiguste kaitse volinik ei ole ühenduse institutsioon ega asutus. Pealegi ei ole Euroopa ombudsman liikmesriikide ombudsmanidest hierarhiliselt kõrgemal.

Euroopa ombudsmani ja Poola inimõiguste kaitse voliniku kohtumisel 9. veebruaril 2004 teatas volinik Euroopa ombudsmanile, et rahulolematud kaebuste esitajad võivad pöörduda Poola parlamendi poole, millele volinik esitab oma aastaaruande.

Euroopa ombudsman edastas selle soovitusel kaebuse esitajale.

Kaasus 3617/2004/MHZ

2.2.3 Haldusomavoli

Vastuseks Euroopa Parlamendi üleskutsele defineerida selgelt haldusomavoli, pakkus ombudsman 1997. aasta aastaaruandes välja järgmise määratluse:

Haldusomavoliga on tegemist siis, kui avalik asutus ei järgi õigusnormi või põhimõtet, mis on talle siduv.

1998. aastal võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni, millega see määratlus heaks kiideti. Aastal 1999 ombudsmani ja komisjoni vahel aset leidnud kirjavahetusest nähtub, et komisjon on selle määratlusega samuti nõus.

Detsembris 2000 välja kuulutatud põhiõiguste harta hõlmab õigust heale haldusele liidu kodaniku põhiõigusena (artikkel 41). Ombudsmani arvates on haldusomavoli ja hea haldus sama mündi kaks külge.

6. septembril 2001 kiitis Euroopa Parlament heaks hea haldustava eeskirja, mida Euroopa Liidu institutsioonid ja asutused, nende juhid ja ametnikud peaksid oma suhetes avalikkusega järgima. Eeskirjas võetakse arvesse Euroopa haldusõiguse põhimõtteid, mis sisalduvad ühenduse kohtute pretsedendiõiguses, ja ammutatakse inspiratsiooni liikmesriikide õigusest. Parlament kutsus ombudsmani üles hea haldustava eeskirja kohaldama. Seetõttu võtab ombudsman kaebusi uurides ja omaalgatuslikke uurimisi korraldades arvesse eeskirjas esitatud reegleid ja põhimõtteid.

Näited kaebuste kohta, mis ei puudutanud võimalikku haldusomavoli

KATALAANI KEELE STAATUS EUROOPA PÕHISEADUSES

Rühm kaebuse esitajaid saatis Euroopa ombudsmanile Barcelonas ilmuvas ajalehes *El Triangle* avaliku kirja. Nad väitsid, et Euroopa põhiseadus on diskrimineeriv, kuna selles ei tunnustata katalaani keelt ametliku keelena. Nad esitasid hulga põhjendusi katalaani keele tähtsuse ja nende arvukate inimeste kohta, kes seda Euroopas kasutavad.

Kuna kaebus käsitles asutamislepingute muutmissetpanekut, leidis ombudsman, et see ei ole seotud võimaliku haldusomavoliga ega kuulu seetõttu tema pädevusse. Ombudsman edastas kaebuse Euroopa Parlamendile, et seda käsitletaks petitsioonina.

Kaasus 2881/2004/JMA

EUROOPA KESKPANGA KEELDUMINE TEABE ANDMISEST

Aprillis 2004 esitati ombudsmanile kaebus Euroopa Keskpanga (EKP) vastu, kes keeldus andmast teavet selle kohta, kas ta on sekkunud turgude toimimisse USA dollari väärtuse languse ja euro tõusu pehmendamiseks.

Ombudsman leidis, et kaebus ei ole vastuvõetav, sest kaebuse esitaja täpset väidet ei olnud võimalik välja selgitada. Polnud selge, kas kaebuse sisu oli, et i) EKP-l ei õnnestunud selgitada, miks ta keeldus kaebuse esitajale teavet andmast, mistõttu kaebuse esitaja ei saanud EKP keeldumise põhjustest aru või ii) ta sai EKP põhjustest aru ja pidas neid vääraks. Ombudsman selgitas kaebuse esitajale, et esimesel juhul võib ta alustada uurimist, kuid teisel juhul vaidlustaks kaebuse esitaja sisuliselt EKP poliitika seoses turu toimimisega Euroopa Keskpankade Süsteemi põhiülesannete täitmisel ning seetõttu ei oleks tegu võimaliku haldusomavoli juhtumiga.

Oktoobris 2004 selgitas kaebuse esitaja, et tema väite kohaselt ei olnud EKP suutnud oma tegevuse põhjuseid selgitada, nii et kaebuse esitaja ei saanud aru, miks pank keeldus palutud teavet esitamast. Kuna täpsustatud väite kohaselt oli tegu võimaliku haldusomavoli juhtumiga, alustas ombudsman asja uurimist.

Kaasused 1106/2004/TN ja 3054/2004/TN

2.3 KAEBUSTE MENETLUSSE VÕTMINE JA UURIMISE ALUSED

Ombudsmani pädevusse jääv kaebus peab lisaks vastama teatud kriteeriumidele, et ombudsman saaks uurimist alustada. Põhikirjas sätestatud tingimused on järgmised:

- 1 kaebus peab võimaldama tuvastada selle esitaja isiku ja objekti (põhikirja artikkel 2.3);
- 2 ombudsman ei või sekkuda pooleliolevasse kohtumenetlusse ega seada kahtluse alla kohtuotsuse õigsust (artikkel 1.3);
- 3 kaebus tuleb esitada kahe aasta jooksul alates ajast, mil kaebuse aluseks olevad asjaolud said kaebuse esitajale teatavaks (artikkel 2.4);
- 4 enne kaebuse esitamist peab kaebuse esitaja olema pöördunud selleks ettenähtud halduskorras asjaomaste institutsioonide ja asutuste poole (artikkel 2.4);

5 institutsioonide ja asutuste ning nende ametnike ja muude teenistujate vaheliste töösuhetega seotud kaebuste korral peavad enne kaebuse esitamist olema ära kasutatud kõik institutsiooni- või asutusesiseste haldusnõuete ja -kaebuste esitamise võimalused (artikkel 2.8).

Näide kaebuse kohta, millele ei eelnenud kohaseid haldusmenetlusi

VÄIDETAV EESKIRJADE EIRAMINE ASUTUSES

Kaebuse esitaja väitel eirati ELi asutuses eeskirju. Kaebuse esitaja töötab asjaomases asutuses.

Ombudsman leidis, et kaebuse esitaja peaks kohaste haldusmenetlustena võtma 1. mail 2004 jõustunud personalieeskirjade artiklites 22a ja 22b ettenähtud meetmed. Need sätted käsitlevad teabe avalikustamist võimaliku ebaseadusliku tegevuse olemasolu, sealhulgas pettuse- või korrupsioonijuhtumite puhul, mis kahjustavad ühenduste huve, või käitumist seoses ametikohustustega, mis võib seisneda ametnike kohustuste täitmatajätmises. Muu hulgas nõuavad need sätted, et asjaomane ametnik teavitaks oma ülemust või Euroopa Pettusevastast Ametit (OLAF).

Kuna kaebuse esitaja oli OLAFiga juba ühendust võtnud, soovitas ombudsman artikli 22b lõike 1 punkti b kohaselt anda OLAFile aega tõstatatud küsimusi uurida ning kaebuse esitajal OLAFiga ühendust võtta, saamaks teavet ameti määratud ajavahemiku kohta asjakohaste meetmete võtmiseks.

(Konfidentsiaalne kaasus)

Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 195 näeb ette, et ombudsman "korraldab uurimise, kui ta leiab selleks olevat alust". Mõningatel juhtudel ei pruugi ombudsmanil uurimise algatamiseks piisavat alust olla, ehkki kaebus on vastuvõetav. Näiteks kui Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjon on kaebusega juba petitsiooni vormis tegelenud, leiab ombudsman enamasti, et välja arvatud juhul, kui ei esitata uusi tõendeid, ei ole tal uurimise algatamiseks piisavalt alust.

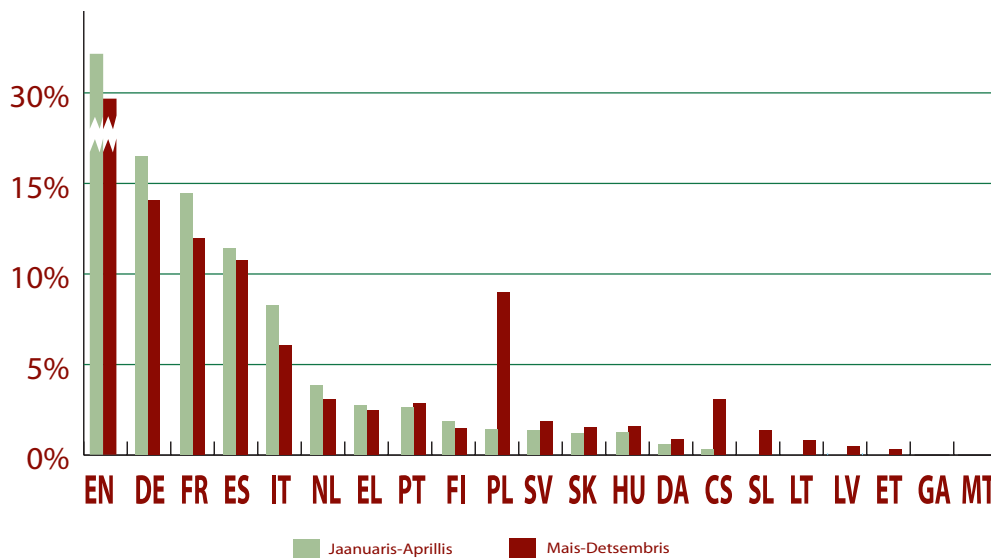
2.4 2004. AASTAL UURITUD KAEBUSTE ANALÜÜS

2004. aasta jooksul sai ombudsman 3726 uut kaebust, mida on 53% rohkem kui 2003. aastal. Üldisest 53% kasvust moodustasid 51% (657 kaebust) kaebused kümnest uuest liikmesriigist, mis ühinesid liiduga 1. mail 2004. Ülejäänud 49% esindab 15 vanast liikmesriigist ja mujalt maailmast saadetud kaebuste kasvu. Aastast 2003 kanti üle kokku 310 kaebust ja neli omaalgatust.

Järgmine tabel näitab laienemise keelelist mõju, võrreldes kaebuste jaotust keelte kaupa enne ja pärast 1. maid 2004.

3536 juhul saabusid kaebused otse kodanikelt ning 190 kaebust saabus ühendustelt või äriühingutelt. Samuti alustas ombudsman kaheksat omaalgatuslikku uurimist.

2004. aastal lõpetati 95% juhtudest kaebuste läbivaatamise protsess, mille eesmärk on selgitada, kas kaebus on ombudsmani pädevuses, täidab vastuvõetavuse kriteeriumid ja annab piisavalt alust uurimise algatamiseks. Kõigist läbivaadatud kaebustest olid ombudsmani pädevuses 25%. Neist 490 täitsid vastuvõetavuse kriteeriumid, ent 147 juhul puudus piisav alus uurimise algatamiseks. Seetõttu alustati uurimist 343 kaebuse osas.

Enamik kaebusi, mille puhul alustati uurimist, olid suunatud Euroopa Komisjoni vastu (69%). Kuna komisjon on peamine ühenduse institutsioon, mis teeb kodanikke otseselt mõjutavaid otsuseid, on tavapärane, et enamik kodanike kaebusi esitatakse komisjoni vastu. Euroopa Ühenduste Personalivaliku ameti (EPSO) vastu oli suunatud 58, Euroopa Parlamendi vastu 48 ja Euroopa Liidu Nõukogu vastu 22 kaebust.

Peamised väidetava haldusomavoli liigid olid vähene läbipaistvus, sealhulgas teabe andmisest keeldumine (127 juhul), diskrimineerimine (106 juhul), välditavad viivitused (67 juhul), menetlusvead (52 juhul), ebaõiglus või võimu kuritarvitamine (38 juhul), suutmatus tagada liikmesriikide kohustuste täitmine, st Euroopa Komisjoni poolt oma "lepingute kaitsja" rolli täitmata jätmine (37 juhul), hooletus (33 juhul) ja õiguslik eksimus (26 juhul).

2.5 EDASISAATMINE JA SOOVITUSED

Kui kaebus ei ole ombudsmani pädevuses või ei täida vastuvõetavuse kriteeriume, püüab ombudsman kaebuse esitajale alati soovitada mõnda teist asutust, mis võiks kaebusega tegelda, eelkõige juhul, kui juhtum puudutab ühenduse õigust. Kui võimalik, saadab ombudsman kaebuse esitaja nõusolekul kaebuse otse edasi teisele pädevale asutusele, eeldusel, et kaebuseks näib olevat piisavalt alust.

2004. aasta jooksul saadeti edasi 71 kaebust. Nendest 54 saadeti edasi liikmesriigi või regionaalsele ombudsmanile, 13 Euroopa Parlamenti kui petitsioonid ja neli Euroopa Komisjonile.

Kaebuse esitajatele anti nõu 2117 juhul. Neist 906 juhul soovitati kaebuse esitajal pöörduda liikmesriigi või regionaalse ombudsmani poole ja 179 juhul soovitati kaebuste esitajatel esitada petitsioon Euroopa Parlamendile. 359 juhul soovitati kaebuse esitajal võtta ühendust Euroopa Komisjoniga. Selle arvu hulka kuuluvad mõned juhud, mil komisjoni vastu esitatud kaebus lükati tagasi, sest kohased haldusmenetlused ei olnud ammendatud. 613 juhul soovitati kaebuse esitajal pöörduda teiste asutuste, peamiselt spetsialiseerunud ombudsmanide või kaebustega tegelevate liikmesriigi asutuste poole.

Näited kaebuste kohta, mis saadeti edasi teise institutsiooni või asutusse

HOLLANDI POLITSEI VÄIDETAV EKSIMUS

Madalamaades elav teise liikmesriigi kodanik väitis, et Hollandi politsei ei uurinud nõuetekohaselt tema nelja-aastase lapse seksuaalset kuritarvitamist.

Pärast kaebuse esitajaga ühenduse võtmist, et saada tema nõusolekut kaebuse edasisaatmiseks, saatis Euroopa ombudsman juhtumi edasi Hollandi ombudsmanile.

(Konfidentsiaalne kaasus)

KOLMANDATE RIIKIDE KODANIKE REISIMINE

Kaebus esitati Ühendkuningriigi julgeolekuameti vastu Calais' passikontrollis. Kaebuse esitaja vanematel, seaduslikult Belgias elavatel Tansaania kodanikel, keelati siseneda Ühendkuningriiki, kuna neil ei olnud viisat. Kaebuse esitajad kaebasid kohtlemise üle julgeolekuametis ja asjaolu üle, et Belgias elavatel ja Belgia isikutunnistusi omavatel Tansaania kodanikel ei võimaldatud ELi piires vabalt reisida.

Nad leidsid, et nende ees tuleks ametlikult vabandada, et Belgia elanikel, kes ei ole Euroopa kodanikud, peaks olema lubatud reisida ELi piires takistusteta ning et tuleks luua ELi asutus, mis soodustaks nende isikute reisimist ELis, kellel on liikmesriigi isikutunnistus.

Seoses kaebusega julgeolekuameti vastu soovitas Euroopa ombudsman kaebuse esitajatel kasutada Ühendkuningriigi vastava ministeeriumi kaebamismenetlust ja pöörduda Ühendkuningriigi parlamentaarse ombudsmani poole, kui kaebamismenetlus neid ei rahulda.

Seoses kaebuse esitajate üldiste nõudmistega ELis reisimise kohta saatis Euroopa ombudsman kaebuse edasi Euroopa Parlamendile kui petitsiooni.

Kaasus 3300/2004/AU

2.6 OMBUDSMANI MENETLUSED

Kõik ombudsmanile saadetud kaebused registreeritakse ja kinnitatakse, tavaliselt ühe nädala jooksul kättesaamisest. Kirjalikus kinnituses teavitatakse kaebuse esitajat menetlusest ning lisatakse kaebusega tegeleva isiku nimi ja telefoninumber. Kaebust analüüsitakse, et teha kindlaks, kas tuleks alustada uurimist, ja kaebuse esitajale teatatakse analüüsi tulemusest tavaliselt ühe kuu jooksul.

Kui uurimist ei alustata, teatatakse kaebuse esitajale selle põhjus. Kui vähegi võimalik, saadetakse kaebus edasi või antakse kaebuse esitajale asjakohast nõu, millise pädeva asutuse poole ta peaks pöörduma.

2.6.1 Uurimise alustamine

Esimene samm uurimise alustamisel on edastada kaebus asjaomasele institutsioonile või asutusele ja paluda sellel saata ombudsmanile arvamused tavaliselt kolme kalendrikuu jooksul.

Mais 2004 palus ombudsman Euroopa Parlamendil, nõukogul ja komisjonil dokumentidele juurdepääsu keelamist puudutavate kaebuste puhul kiita heaks lühem, kahekuuline ajavahemik.

Ombudsman märkis, et on oluline, et kodanikel oleks võimalikult kiire juurdepääs ning et kaheetapiline taotlemismenetlus vastavalt määrusele 1049/2001³ annab institutsioonidele võimaluse õigus- ja faktiküsimusi enne kaebuse esitamist põhjalikult uurida. Euroopa Parlament ja komisjon võtsid ettepaneku vastu, kuid nõukogu seda ei teinud. Nõukogu kohustus tegema jätkuvalt oma parima, et vastata võimalikult lühikese aja jooksul.

2.6.2 Õiglane menetlus

Õiglase menetluse põhimõtte nõuab, et ombudsmani otsuses kaebuse kohta ei tohi arvesse võtta kaebuse esitaja ega ühenduse institutsiooni või asutuse esitatud dokumentides sisalduvat teavet, kui teisel poolel ei ole olnud võimalust dokumente näha ja oma seisukoht esitada.

Seepärast saadab ombudsman ühenduse institutsiooni või asutuse arvamuse kaebuse esitajale koos palvega esitada oma tähelepanekud. Kui kaebuse kohta on rohkem küsimusi, siis korratakse sama menetlust.

Asutamislepingus ega põhikirjas ei nähta ombudsmani otsuse suhtes kaebuse käsitlemise või tulemuse kohta ette edasikaebamist ega muid õiguskaitsevahendeid. Kuid nagu kõikide muude ühenduse institutsioonide ja asutuste puhul, kehtib ka ombudsmani suhtes ELi asutamislepingu artiklil 288 põhinev kahju hüvitamise kohustus. 2004. aasta jooksul otsustas kohus, et põhimõtteliselt on võimalik esitada ombudsmani vastu kahjunõue, mis põhineb kaebuse väidetaval väärkäsitlemisel ombudsmani poolt. Asja sisulisel otsustamisel kinnitas kohus esimese astme kohtu otsust, et ombudsman ei ole oma teenistuskohustusi rikkunud (kaasus C-234/02 P, *Euroopa ombudsman vs Frank Lamberts*, kohtu 23. märtsi 2004. aasta otsus).

2.6.3 Dokumentide uurimine ja tunnistajate ülekuulamine

Ombudsmani põhikirja artikli 3 lõikes 2 nõutakse, et ühenduse institutsioonid ja asutused annaksid ombudsmanile viimase nõutud teavet ja võimaldaksid talle juurdepääsu asjaomastele dokumentidele. Nad võivad keelduda ainult juhul, kui nõutud teave on põhjendatud alustel salastatud.

Ombudsmani õigus dokumente kontrollida võimaldab tal kontrollida, kas asjaomase ühenduse institutsiooni või asutuse esitatud teave on täpne ja täielik. Seepärast on oluline tagada kaebuse esitajale ja üldsusele, et ombudsmanil on võimalik läbi viia põhjalik ja täielik uurimine.

Põhikirja artikli 3 lõikes 2 nõutakse samuti, et ühenduse institutsioonide ja asutuste ametnikud ning teised teenistujad peavad ombudsmani nõudel andma tunnistusi. Nad annavad tunnistuse oma asutuse nimel ja selle juhistel ning jäävad seotuks ametisaladuse hoidmise kohustusega.

2004. aastal kasutati ombudsmani õigust institutsiooni dokumente kontrollida kahel juhul. Õigust tunnistajaid üle kuulata 2004. aastal ei kasutatud.

2.6.4 Avatud menetlus

Ombudsmanile esitatud kaebusi menetletakse avalikult, välja arvatud juhul, kui kaebuse esitaja nõuab konfidentsiaalsust.

³

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001 L 145/43.

Rakendussätete artiklis 13 nähakse ette kaebuse esitaja juurdepääs ombudsmani toimikule, mis käsitleb tema kaebust. Artiklis 14 nähakse ette üldsuse juurdepääs ombudsmani valduses olevatele dokumentidele samadel tingimustel ja samade piirangutega, nagu on sätestatud määruises 1049/2001. Kuid nii kaebuse esitajal kui ka üldsusel puudub juurdepääs ombudsmani korraldatud asjaomase institutsiooni andmekogude uurimisel ja tunnistajate ülekuulamisel saadud salajastele dokumentidele ja teabele (artiklid 13.3 ja 14.2). Selle erandi eesmärk on hõlbustada ombudsmanil uurimisvõimet kasutamist.

Kohtumisel Euroopa Komisjoni asepresidendi Loyola De PALACIOGA 31. märtsil 2004 selgitas ombudsman, et ta ei saa uurimisel arvesse võtta ühenduse institutsiooni või asutuse esitatud dokumente haldusomavoli väite vaidlustamiseks, kui kaebuse esitajal ei ole võimalust neid dokumente näha ja seega nende kohta tähelepanekuid teha. Kui institutsiooni või asutuse valduses on salajasi dokumente, mis tema seisukohta toetavad, peaks institutsioon või asutus esitama tema meelest asjassepuutuvate punktide mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte. Kui ombudsman leiab, et see on kasulik, võib ta uurida salajasi dokumente, et kontrollida mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte täpsust ja täielikkust.

2.7 UURIMISTE TULEMUSED

Uurimise ajal teatatakse kaebuse esitajale kõikidest uutest sammudest. Kui ombudsman otsustab uurimise lõpetada, teatab ta kaebuse esitajale uurimise tulemustest ja enda järeldustest. Ombudsmani otsus ei anna kaebuse esitajale ega asjaomasele institutsioonile või asutusele seaduslikult täitmisele pööratavaid õigusi või kohustusi.

2004. aastal lõpetas ombudsman 251 uurimist. Nendest 247 olid kaebuste uurimised ja neli omaalgatuslikud uurimised.

Kui uurimise käigus tegeletakse rohkem kui ühe väite või nõudega, võib ombudsman teha mitu otsust.

2.7.1 Haldusomavoli puudumine

2004. aastal lõpetati 113 kaasust haldusomavoli tuvastamata. See ei pruugi olla negatiivne tulemus kaebuse esitajale, kes saab tehtu kohta vähemalt asjaomaselt institutsioonilt või asutuselt põhjaliku selgituse. Ning isegi kui ombudsman ei tuvasta haldusomavoli, võib ta leida võimaluse, kuidas institutsioon või asutus saab oma halduse kvaliteeti edaspidi parandada. Sellistel juhtudel teeb ombudsman lisamärkuse.

2.7.2 Institutsiooni lahendatud juhtumid ja sõbralikud lahendid

Võimaluse korral püüab ombudsman saavutada kokkuvõttes positiivse tulemuse, mis rahuldab nii kaebuse esitajat kui ka institutsiooni, mille vastu kaebus esitati. Selliste tulemuste saavutamiseks on äärmiselt oluline ühenduse institutsioonide ja asutuste koostöö, mis aitab tugevdada suhteid institutsioonide ja kodanike vahel ning vältida vajadust kalli ja ajamahuka kohtuprotsessi järele.

2004. aastal lahendas institutsioon või asutus ise pärast ombudsmanile esitatud kaebust 65 juhtumit. Neist 46 olid juhtumid, milles ombudsmani sekkumise tulemusena saadi vastamata kirjadele kiire vastus (vt sellistel juhtudel kasutatava täpsema menetluse kohta 1998. aasta aruande punkti 2.9).

Kui uurimise tulemusena tuvastatakse haldusomavoli, püüab ombudsman võimaluse korral alati saavutada sõbraliku lahendi. Aastal 2004 esitati 12 sõbraliku lahendi ettepanekut. Viis juhtumit lõpetati sõbraliku lahendi saavutamise (neist kahe juhtumi puhul tehti ettepanek 2003. aastal). 2004. aasta lõpul oli arutlusel 11 sõbraliku lahendi ettepanekut.

Mõningatel juhtudel on võimalik saavutada sõbralik lahend, kui asjaomane institutsioon või asutus pakub kaebuse esitajale hüvitust. Kõik sellised pakkumised tehakse *ex gratia*, st ilma õiguslikku vastutust võtmata ja pretsedenti loomata.

2.7.3 Kriitilised märkused, soovituste projektid ja eriaruanded

Kui sõbralik lahend pole võimalik või kui sõbraliku lahendi saavutamine ei õnnestu, lõpetab ombudsman asja menetlemise kriitilise märkusega asjaomasele institutsioonile või asutusele või esitab soovituse projekti.

Kriitiline märkus tehakse tavaliselt siis, kui asjaomane institutsioon ei saa enam haldusomavoli juhtumit kõrvaldada, haldusomavoli juhtumil ei paista olevat üldist mõju ja ombudsmani poolsed järelmeetmed ei näi olevat vajalikud. Kriitiline märkus tehakse ka siis, kui ombudsman leiab, et soovituse projektist ei ole kasu või et pole kohane esitada eriaruannet juhul, kui asjaomane institutsioon või asutus ei aktsepteeri soovituse projekti.

Kriitiline märkus kinnitab kaebuse esitajale, et tema kaebus on õigustatud, ja näitab asjaomasele institutsioonile või asutusele, mida ta on valesti teinud, et aidata edaspidi vältida haldusomavoli. Aastal 2004 tegi ombudsman 36 kriitilist märkust.

Vastuseks Euroopa Parlamendi soovitusele teatas ombudsman institutsioonidele ja asutustele oma kavatsusest paluda korrapäraselt teavet kriitiliste märkuste järelmeetmete kohta. Aastal 2004 vastas komisjon 11 kriitilisele märkusele. Vastuseid käsitletakse selle peatüki järgmises punktis (2.8).

Kui ombudsmani poolsed järelmeetmed tunduvad vajalikud (see tähendab, kui asjaomasel institutsioonil on võimalik haldusomavoli juhtumeid kõrvaldada või kui haldusomavoli on eriti tõsine või üldiste mõjudega), esitab ombudsman tavaliselt asjaomasele institutsioonile või asutusele soovituse projekti. Vastavalt ombudsmani põhikirja artikli 3 lõikele 6 peab institutsioon või asutus saatma oma üksikasjaliku arvamuse kolme kuu jooksul. Aastal 2004 esitati 17 soovituse projekti. Lisaks sellele võeti viie 2003. aasta soovituse projekti puhul otsus vastu 2004. aastal. Aasta jooksul lõpetati seitse juhtumit, mille puhul institutsioon soovituse projekti vastu võttis. Ühe juhtumi puhul esitati Euroopa Parlamendile eriaruanne. Viis juhtumit lõpetati muudel põhjustel. 2004. aasta lõpul oli menetluses üheksa soovituse projekti.

Kui ühenduse institutsioon või asutus soovituse projektile rahuldavalt ei reageeri, võib ombudsman saata Euroopa Parlamendile eriaruande. Eriaruanne võib sisaldada soovitusi. Eriaruanne Euroopa Parlamendile on viimane oluline samm, mille ombudsman juhtumit käsitledes astub, kuna resolutsiooni vastuvõtmine ja parlamendi volituste teostamine on parlamendi poliitilise otsuse küsimused. Loomulikult annab ombudsman mis tahes teavet ja osutab abi, mida parlament eriaruannet käsitledes võib vajada. Aastal 2004 esitati üks eriaruanne (kaasus OI/2/2003: vt lähemalt järgmist osa ja peatükki 3).

2.8 JUHTUMI LÕPETAMISE OTSUSED 2004. AASTAL

Juhtumi lõpetamise otsused avaldatakse tavaliselt ombudsmani veebilehel (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) inglise keeles ja kaebuse esitaja keeles, kui see ei ole inglise keel.

3. peatükk sisaldab 2004. aasta 251st menetlemise lõpetamise otsusest 59 kokkuvõtet. Kokkuvõtted kajastavad ombudsmani uurimistes käsitletud teemasid ja institutsioone ning erinevat liiki leide. Need on indekseeritud juhtumi numbri järgi, üldsisu järgi vastavalt ühenduse asjaomasele pädevusvaldkonnale ning kaebuse esitaja poolt väidetava haldusomavoli liigi järgi.

2. peatüki ülejäänud osas analüüsitakse ombudsmani 2004. aasta otsuste kõige olulisemaid õiguslikke ja faktileide. See on struktureeritud vastavalt sisu horisontaalsele liigitusele ning lõpeb hinnanguga komisjoni suhetele ombudsmaniga ja kaebuse esitajatega, nagu see kajastub 2004. aasta otsustes ja komisjoni aasta jooksul esitatud vastustes lisa- ja kriitilistele märkustele.

2.8.1 Juurdepääs dokumentidele ja andmekaitse

Määrus üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele⁴ võimaldab taotlejatel õiguskaitsevahendite vahel valida: nad võivad vaidlustada juurdepääsust keeldumise kas kohtumenetluse käigus vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 230 või kaebuse esitamisega ombudsmanile.

2004. aastal tegi ombudsman otsuse 11 sellise kaebuse kohta, millest üheksa olid esitatud komisjoni vastu, üks OLAFi ja üks nõukogu vastu. Kaheksa kaebust esitasid valitsusvälised organisatsioonid, ühe ametiliit ja kaks eraisikud. Kolm kaebust lahendas institutsioon: ühel juhul taotlusele vastamisega (2183/2003/TN) ja ülejäänud kahel juhul asjaomastele dokumentidele juurdepääsu võimaldamisega (220/2004/GG; 520/2004/TN). Üks juhtum lõppes sõbraliku lahendiga, mille puhul komisjon edastas kaebuse esitajale (kelle juurdepääsutaotlus oli üsna üldine) Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) läbirääkimiste dokumentide nimekirja. Seega sai kaebuse esitaja täpsema taotluse esitamiseks vajaliku teabe (415/2003/TN).

Kuuel juhul ei tuvastanud ombudsman haldusomavoli, kuna asjaomasel institutsioonil oli määruks sisalduvate erandite põhjal õigus juurdepääsust keelduda. Neli sellist juhtu puudutasid määruks artikli 4 lõiget 1. Juhtumite 900/2003/TN, 1286/2003/JMA ja 1304/2003/PB puhul leidis ombudsman, et komisjonil on õigus tugineda artikli 4 lõike 1 punkti a kolmandale taandele (rahvusvahelised suhted) ja juhtumi 1044/2004/GG puhul neljandale taandele (ühenduse või liikmesriigi finants-, raha- või majanduspoliitika). Neist esimese juhtumi puhul märkis ombudsman, et artikli 4 lõikes 1 ei nähta ette võimalust, et avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve, ning et seetõttu on eriti oluline, et institutsioonid esitaksid selgesti sellele sättele tuginemise põhjused.

Ombudsman tegi kaks otsust seoses määruks artikli 4 lõikega 2. Juhtum 2371/2003/GG puudutas taotlust juurdepääsuks nõukogu õigusteenistuse koostatud arvamusele. Ombudsman esitas nõukogule soovitusliku projekti, kuid lõpetas menetluse ilma haldusomavoli tuvastamata, pärast seda kui esimese astme kohus tegi otsuse, milles järeldati, et nõukogul on õigus keelduda õigusteenistuse arvamustele juurdepääsu andmast⁵. Juhtumi 1481/2003/OV puhul asus ombudsman seisukohale, et komisjonil on õigus tugineda artikli 4 lõike 2 kolmandale taandele (kontrollimise, uurimise või auditeerimise eesmärk), et kaitsta raporti teatud osi ning et nende osade avaldamine ei teeni ülekaalukaid üldisi huve.

Kahe eespool mainitud juhtumi puhul esitati ka lisamärkusi. Juhtumi 1286/2003/JMA puhul ärgitas ombudsman komisjoni arutama, kuidas suurendada WTO raamistikus toimuvate läbirääkimiste avatust ja läbipaistvust. Juhtumi 1304/2003/PB puhul nõustus ombudsman sellega, et komisjonil on õigus keelduda juurdepääsust Veterinaar- ja Toiduameti kontrolliaruande teatud osadele. Ombudsman soovitas, et edaspidi oleks kasulik osalise juurdepääsu andmise lihtsustamiseks esitada mittekonfidentsiaalne teave konfidentsiaalsest teabest eraldi, niivõrd kui see on praktiliselt

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001 L 145/43.

⁵ Kaasus T-84/03, *Turco vs nõukogu*, 23. novembri 2004. aasta otsus.

võimalik. Komisjon esitas hiljem ombudsmanile lisateavet Veterinaar- ja Toiduameti sellealaste tegutsemistavade kohta.

Kriitiline märkus tehti juhtumi 1874/2003/GG puhul, milles komisjon tugines nii määruse artikli 4 lõike 1 punktile b (eraelu puutumatus ja isikupuutumatus, eelkõige vastavalt isikuandmete kaitset käsitlevatele ühenduse õigusaktidele) kui ka artikli 4 lõikele 3 (mille eesmärk on anda institutsioonidele "mõtlemisruumi"), õigustamaks juurdepääsu keelamist elektronkirjavahetusele komisjoni teenistuste ja komisjoni nimel lepingut haldava kahe asutuse töötajate vahel. Ombudsman asus seisukohale, et ainuüksi asjaolu, et dokument sisaldab sisekasutuseks mõeldud arvamusi, ei ole piisav alus otsustamiseks, et selle avaldamine põhjustaks tõsist kahju, sest artikli 4 lõikes 3 nähakse ette, et sellised dokumendid peaksid põhimõtteliselt olema kättesaadavad. Samuti osutati otsuses, et komisjoni põhjendus polnud järjepidev, kuna ta võis tugineda ainult artikli 4 lõikele 3 põhjendusega, et kahe asutuse töötajate elektronkirjavahetus on samaväärne sisekasutuseks mõeldud sõnumitega, ning komisjon ei olnud väitnud, et juurdepääsust tema enda töötajate kirjutatud elektronkirjadele tuleks nende nimede kaitsmiseks keelduda.

Andmekaitseküsimused kerkisid esile veel kahe juhtumi puhul. Juhtumi 821/2003/JMA puhul vaidlustas kaebuse esitaja üldise põhimõttelise küsimusena Euroopa Parlamendi keeldumise praktikakohtadele valitud isikute nimekirja esitamisest. Parlament tugines oma keeldumist põhjendades andmekaitsekaalutlustele. Ombudsmani arvates võinuks parlament otsustada, et nende inimeste nimed, kellele pakutakse Euroopa Parlamendis praktikakohta ja kes selle vastu võtavad, tuleks avalikustada ning praktikakoha taotlejaid vastavalt teavitada. Kuid parlamendi praegused praktikaeeskirjad sellist sätet ei sisalda. Seepärast soovitas ombudsman parlamendil kaaluda eeskirjade läbivaatamist selgitamiseks, et praktikakoha pakkumise vastu võtnud isikute nimekiri on edaspidi avalik dokument.

Juhtumi 2046/2003/GG puhul keelas nõukogu oma ametisse nimetava asutuse või ametiisiku ja personalikomitee esindajatest koosneval ühiskomiteel näha nende isikute toimikuid, kelle ennetähtaegselt pensionile jäämise taotlus oli vastu võetud. Ombudsman märkis, et ehkki isikuandmeid võib avaldada ainult vastavalt määruse 45/2001⁶ sätetele, on avaldamist takistanud nõukogu ise, kes polnud taotlejatele teatanud, et nende isikuandmed võidakse esitada ühiskomiteele. Seepärast tehti kriitiline märkus selle kohta, et ühiskomiteega ei konsulteeritud ennetähtaegselt pensionile jäämise avalduste üle nõuetekohaselt.

2.8.2 Komisjon "asutamislepingu kaitsjana"

Õigusriik on üks Euroopa Liidu aluspõhimõtteid ning komisjoni üks kõige olulisemaid kohustusi on olla "asutamislepingu kaitsja"⁷. Komisjon võib tegutseda omal algatusel, kaebuste alusel või vastuseks Euroopa Parlamendi taotlusele tegeleda petitsioonidega. Asutamislepingu artiklis 226 sätestatakse üldine kord, mille kohaselt komisjon võib uurida ja Euroopa Kohtule esitada ühenduse õiguse võimalikke liikmesriikidepoolseid rikkumisi. Eri valdkondade, näiteks riigiabi ja konkurentsioiguse puhul kehtivad erinevad menetlused.

3. peatükk sisaldab üheksa otsuse kokkuvõtteid, mis näitavad, kuidas ombudsman käsitleb kaebusi "asutamislepingu kaitsja" vastu. Põhiliselt tegeletakse kaebuste väidetava registreerimata jätmise, põhjendamatu viivituse ja mittenõuetekohase uurimise juhtumitega.

Kahe juhtumi puhul (2007/2002/ADB ja 701/2003/IP) tegi ombudsman kriitilisi märkusi kaebuste registreerimata jätmise kohta. Komisjon vastas viimasele otsusele lubadusega vastata edasistele kirjadele konkurentsioiguse väidetava rikkumise kohta liikmesriikide poolt selgemalt ning esitada

⁶ 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta, EÜT 2001 L8/1.

⁷ EÜ asutamislepingu artiklis 211 nõutakse, et komisjon "tagab käesoleva lepingu sätete ja institutsioonide poolt käesoleva lepingu alusel võetud meetmete rakendamise." Euroopa põhiseaduse leping kinnitab selle rolli tähtsust artiklis I-26.

põhjendused, kui kirju ei registreerita kaebustena. Juhtumi 1769/2002/ELB puhul aktsepteeris komisjon soovitusel projekti, et komisjon peaks registreerima kirja kaebusena ja käsitlema seda vastavalt menetlustele, mis on esitatud komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile ja Euroopa ombudsmanile suhete kohta kaebuse esitajaga ühenduse õiguse rikkumisega⁸ seoses.

Kahe juhtumi puhul (2333/2003/GG ja 2185/2002/IP) tegi ombudsman kriitilisi märkusi põhjendamatu viivituse kohta kaebuste käsitlemisel. Soovitusel projekt esitati seoses juhtumiga 1963/2002/IP, mille puhul komisjon ei olnud esitanud rahuldavat selgitust selle kohta, miks ta ei olnud suutnud juhtumi kohta otsust teha peaaegu seitsme ja poole aasta jooksul. Komisjon vastas lubadusega võtta lõppotsus vastu märtsis 2004.

Kolmel juhul, mille puhul kaebuse esitaja väite kohaselt ei olnud uurimine nõuetekohane, haldusomavoli ei tuvastatud (841/2003/OV, 849/2003/JMA ja 480/2004/TN). Juhtumi 841/2003/OV puhul oli tekkinud sisuline arusaamatus komisjoni uurimise ulatuse suhtes ning kaebuse esitaja tänas ombudsmani olukorra selgitamise eest. Juhtumi 480/2004/TN puhul tegi ombudsman lisamärkuse, et ärgitada komisjoni edaspidi esitama artiklile 226 vastavate kaebuste menetlemise lõpetamisel võimalikult selged ja otsesed põhjendused. Juhtumi 849/2003/JMA puhul leidis ombudsman, et komisjon on oma sisulist otsust kaebuse esitajale mõistlikult põhjendanud. Samuti vabandas komisjon kaebuse esitaja ees, et talle ei antud võimalust esitada oma märkusi põhjuste kohta, mille alusel otsustati, et tegemist ei ole rikkumisega.

Juhtumi 480/2004/TN kohta tehtud otsuses käsitleti üldise tähtsusega küsimust artiklile 226 vastava menetlusega seoses. Kaebuse esitaja üks väiteid komisjonile esitatud kaebuses oli, et liikmesriigi kohtu otsuse tõttu ei ole liikmesriik korralikult rakendanud omandatud õiguste direktiivi. Ombudsman arvates oli komisjonil piisav põhjus otsustada, et rikkumismenetlust ei alustata, pidades silmas kohtuvõimu sõltumatuse põhimõtet: kui inimene pöördub liikmesriigi kohtu poole väitega, et liikmesriigi asutused ei järgi ühenduse õigust, siis on mitterahuldava otsuse puhul kohane esitada õiguskaitsevahendina apellatsioonikaebus kõrgemale kohtule.

2.8.3 Avalikud hankelepingud ja toetused

Ühenduse institutsioonid ja asutused kasutavad hankelepinguid nii oma ülesannete täitmiseks vajalike kaupade ja teenuste hankimiseks kui ka mitmesuguste programmide raames antavate toetuste ja subsiidiumide reguleerimise vahendina.

Ombudsman võtab vastu ja käsitleb kaebusi hankelepingute sõlmimise ja nende haldamise kohta. Ent kui tekib küsimus hankelepingu rikkumise kohta, uurib ombudsman ainult seda, kas ühenduse institutsioon või asutus on esitanud selge ja mõistliku kokkuvõtte oma tegevuse õigusliku aluse kohta ja selle kohta, miks tema arvates on tema seisukoht lepingu osas õigustatud.

3. peatükk sisaldab üheksa otsuse kokkuvõtteid, mis iseloomustavad ombudsmani tööd hankelepingute ja toetustega seotud kaebuste kallal. Peamised tekkinud küsimused puudutasid lepingueelseid menetlusi, ebaõiglust ettevõtetega seotud kahtlustega tegelemisel ja maksete hilinemist.

Lepingueelsete menetlustega seoses leidis ombudsman juhtumi 1878/2002/GG puhul, et komisjon on andnud väikesele äriühingule ebapiisavalt aega teadus- ja arendustoetuse taotluse koostamiseks. Komisjon aktsepteeris soovitusel projekti maksta *ex gratia* hüvitist. Juhtumi 1986/2002/OV puhul lükkas aga komisjon tagasi soovitusel projekti teha mõistlik pakkumine kaebuse esitajale, kellele komisjon ei suutnud selgitada, et hankelepingut ei anta. Juhtumi 221/2004/GG puhul vaatas komisjon postmarki valesti ja lükkas niimoodi ühe pakkumise ekslikult tagasi, lugedes seda esitatuks pärast tähtaega. Pärast ombudsmanile esitatud kaebust tegutses komisjon kiiresti ja tulemuslikult, et viga parandada.

⁸

EÜT 2002 C 244/5.

Kaks juhtumit päädisid kriitilise märkusega ebaõigluse kohta ettevõtete või organisatsioonidega seotud kahtlustega tegelemisel. Juhtumi 278/2003/JMA puhul sõnastas ombudsman üldpõhimõtte, et meetmete võtmisel ühenduse finantshuvide kaitseks peaks komisjon arvestama tasakaalustatult üksikisiku huve ja avalikke huve. Samuti osutatakse otsuses, et on raske ette kujutada, kuidas komisjon saaks seda teha, kui ta ei väljenda abi taotlejale kahtlusi, mis tal võivad tekkida taotleja õigusliku seisundi suhtes, et olla seejärel valmis taotleja esitatud teavet kuulama ja sellele vastama. Ombudsman soovitas komisjonil väljastada oma teenistustele vastavad juhised. Juhtumi 953/2003/OV puhul lõpetasid Euroopa Parlament ja komisjon lepingu ettevõttega, kohaldades sätet, milles nõuti, et nad teataksid ettevõttele kirjalikult lepinguliste kohustuste täitmata jätmisest. Ombudsman leidis, et ainuüksi viide "OLAFi uurimise tulemustele" ilma lisateabeta ei ole teatena piisav.

Lahendati kolm kaebust maksega hilinemise kohta. Juhtumi 435/2004/GG puhul tasus komisjon asjaomasele ettevõttele võlgu olnud arved. Lisamärkusena kutsus ombudsman komisjoni üles kaaluma intressi maksmist, mida komisjon ka tegi. Ülejäänud kaks juhtumit käsitlesid komisjoni peatöövõtjate hilinenud makseid kolmandatele isikutele. Juhtumi 2124/2003/ADB puhul teatas komisjon ombudsmanile, et ta ei saa aru, miks peatöövõtja pole väljamakset teinud. Kohe varsti laekus täielik makse kaebuse esitajale. Juhtumi 1949/2003/TN puhul ei tasunud *CESD-Communautaire* kaebuse esitajale Eurostati juhiste kallal tehtud töö eest. Komisjon tasus asjaomased summad *CESD-Communautaire*'le, mis omakorda maksis need kaebuse esitajale.

Ühe juhtumi (1889/2002/GG) puhul rahuldavat lahendust ei leitud. Ettevõtte sai komisjonilt kahe projekti jaoks finantsabi. Komisjon otsustas ühe projekti eest raha tagasi nõuda ning ettevõtte vaidlustas tagasinõude esimese astme kohtus. Komisjon peatas teise projekti maksed, väites, et lepingu säte lubab seda teha. Pärast põhjalikku uurimist, mis hõlmas komisjoni dokumentide läbivaatamist ja komisjoni üksuse juhatajalt ütluste võtmist, otsustas ombudsman, et komisjon ei ole oma seisukohta ühtselt ja mõistlikult selgitanud. Komisjon lükkas sõbraliku lahendi saavutamise katse ja soovitusel projekti tagasi. Ombudsman lõpetas juhtumi kriitilise märkusega.

2.8.4 Töölevõtu- ja personaliküsimused

3. peatükk sisaldab 15 otsuse kokkuvõtteid kaebuste kohta, mis käsitlesid töölevõttu ja töösuhteid ELi institutsioonide ja asutustega. Euroopa Parlament lahendas ühe juhtumi (1600/2003/ADB) ja teise puhul saavutati komisjoniga sõbralik lahend (1320/2003/ELB). Juhtumiga 1196/2003/ELB seoses saavutas kaebuse esitaja oma eesmärgi selgitada olukorda, nii et ta teaks, millist õiguskaitsevahendit kasutada.

Viis otsust käsitlesid üldise tähtsusega küsimusi.

Juhtumi 1571/2003/OV puhul ei leidnud ombudsman Europoli ametnike personalieeskirjadest õiguslikku alust, mis õigustaks mõnede ajutiste töötajate töölevõttu kohalikele töötajatele kohaldatavate tingimuste alusel. Ombudsman tegi kriitilise märkuse, juhtides Europoli tähelepanu vajadusele tegutsemistavad läbi vaadata. Europol reageeris positiivselt.

Juhtumi 260/2003/OV kohta tehtud otsuses kritiseeriti Euroopa Parlamendi suutmatust võtta piisavaid meetmeid tema ruumides suitsetamist käsitlevate eeskirjade tulemuslikuks täitmiseks. Ombudsman märkis, et võttes arvesse suitsuga kokkupuutumise kahjulikku mõju tervisele, peaks parlament pöörama erilist tähelepanu vajadusele edendada eeskirjade tulemuslikku täitmist, kuna ametnike kokkupuutumine suitsuga töökohal võib tekitada õigusliku vastutusega seotud probleeme.

Juhtumi 2216/2003/MHZ puhul vaidlustas kaebuse esitaja Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) otsuse koostada kirjad konkursil osalevatele kandidaatidele ainult inglise, prantsuse või saksa keeles. Ombudsman kritiseeris EPSO suutmatust selgitada selle otsuse aluseks olevaid põhjuseid, et oleks võimalik need läbi vaadata.

Omaalgatusliku uurimise (OI/1/2003/ELB) tulemusena nõustus komisjon 2005. aasta märtsiks sisse seadma kaebuste menetlemise korra riigi saadetud ja rahastatud ekspertide jaoks.

Teise omaalgatusliku uurimise (OI/2/2003/GG) tulemusena otsustas ombudsman, et komisjon ei esitanud ühtset ja veenvat selgitust paljude pressiametnike alahindamise kohta oma välisesindustes. Kuna komisjon lükkas tagasi soovitusel projekti vaadata oma selliste ametikohtade liigitamisega seotud eeskirjad läbi, esitas ombudsman Euroopa Parlamendile 2004. aasta detsembris eriaruande.

2.8.5 Komisjoni vastused ombudsmani uurimistele

ELi institutsioonide ja asutuste koostöö on väga oluline, võimaldamaks ombudsmanil pakkuda isikutele kiiret ja tõhusat hüvitamisvõimalust ning tagada süsteemsed parandusmeetmed halduse kvaliteedi parandamiseks.

Komisjoni koostöö on eriti oluline, kuna peaaegu 70% ombudsmani uurimistest käsitlevad komisjoni. Komisjoni reaktsioon ombudsmani soovitudele ja ettepanekutele oli 2004. aastal üldiselt positiivne. Süsteemsete parandusmeetmete alal komisjoniga tehtava hea koostöö näideteks on nõustumine kaebuste menetlemise korra sisseviimisega riigi saadetud ja rahastatud ekspertide jaoks (OI/1/2003/ELB, lõige 2.8.4) ja positiivne vastus ombudsmani soovitudele parandada Euroopa koolide haldamist (OI/5/2003).

Samuti reageeris komisjon juhtumi 1876/2002/OV puhul tehtud lisamärkusele, teatades ombudsmanile, et äsja kasutusele võetud elektrooniline dokumendihaldussüsteem tagab juhtumitega seotud tõendavate dokumentide tõhusama haldamise ning võimaldab komisjonil seega aidata ombudsmanil kodanike kaebusi võimalikult kiiresti ja tõhusalt käsitleda.

Teisest küljest ei reageerinud komisjon positiivselt lisamärkusele juhtumi 253/2003/ELB puhul. Ombudsman asus seisukohale, et komisjon peaks reguleerima pereliikmete tööhõivet selliste projektide nagu TACIS raames, kuid leidis, et sellise reguleerimise eesmärk oleks paremini saavutatav tulevikus, tagades ka õigluse ja läbipaistvuse kohaldatavate eeskirjade ja põhimõtete vastuvõtmise ning kohase levitamise kaudu. Komisjoni vastus näitas, et ta eelistab töövõtjate pereliikmete tööhõivet käsitleda iga juhtumi puhul eraldi.

Seoses üksikisikutele makstavate hüvitistega näitavad paljud lõigetes 2.8.1–2.8.3 esitatud juhtumid komisjoni tahet lahendada juhtumid, vabandada vigade eest ja võtta parandusmeetmeid, sh maksta *ex gratia* hüvitist.

Kahe kirjeldatud juhtumi puhul aga lükkas komisjon ombudsmani sõbraliku lahendi ettepanekud ja neile järgnenud soovitusel projektid tagasi.

Kolmas selline juhtum on 1435/2002/GG. Ombudsman juhtis korduvalt komisjoni tähelepanu kaebuse esitaja väitele, et infoühiskonna peadirektoraadis oli vaba ametikohaga seoses tekkinud asutusesisene arusaamatus. Sellest hoolimata ei suutnud komisjon küsimust selgitada. Juhtumi kriitilise märkusega lõpetamise otsuses väljendas ombudsman seisukohta, et komisjoni lähenemine ei ole kooskõlas kohustustega, mida ELi õigus paneb ühenduse institutsioonidele suhetes ombudsmani ja kaebuste esitajatega.

Ombudsman ootab parlamendi algatusi, mille eesmärk on ärgitada komisjoni tegema kõigi edasiste juhtumite puhul sama head koostööd nagu enamiku 2004. aasta juhtumite puhul, et Euroopa Liidu institutsioonid ja asutused osutaksid liidu kodanikele ja elanikele võimalikult kvaliteetset teenust ning ombudsman saaks täita oma ülesandeid.

SISSEJUHATUS

1 TÄITMISE KOKKUVÕTE

2 KAEBUSED JA UURIMISED

3 UURIMISE TULEMUSENA TEHTUD OTSUSED

4 SUHTED EUROOPA INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA

5 SUHTED OMBUDSMANIDE JA SAMALAADSETE ASUTUSTEGA

6 KOMMUNIKATSIOON

7 LISAD

3 UURIMISE TULEMUSENA TEHTUD OTSUSED

Iga selles peatükis sisalduva juhtumi otsuse täisversioon on saadaval Euroopa ombudsmani veebilehel "Otsuste registris" (<http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/default.htm>). Otsuse võib leida juhtumi numbri abil, mis esitatakse selles jaos iga kohtuasja kokkuvõtte pealkirja järel. Otsuste täisversioonid on esitatud veebilehel inglise keeles ja kaebuse esitaja keeles, kui see ei ole inglise keel. Veebilehel esitatud otsuse täisversiooni väljatrükkki võib küsida Euroopa ombudsmani büroost.

2005. aasta teisel poolel tehakse selles jaos sisalduvate juhtumite otsuste täisversioonid ombudsmani veebilehel kättesaadavaks ühe elektroonilise dokumendina inglise, prantsuse ja saksa keeles. Neile pääseb ligi veebilehe aastaaruannete rubriigi kaudu (<http://www.euro-ombudsman.eu.int/report/et/default.htm>). Paberil või CD-ROMil dokumenti võib küsida jällegi Euroopa ombudsmani büroost.

3.1 JUHTUMID, MILLE PUHUL HALDUSOMAVOLI EI TUVASTATUD

3.1.1 Euroopa Parlament

EUROOPA PARLAMENDI PRAKTIKAKOHTI KÄSITLEVAD EESKIRJAD

Euroopa Parlamendi vastu esitatud kaebuse 821/2003/JMA kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Hispaania kodanik esitas ombudsmanile kaebuse pärast seda, kui tema taotlus Euroopa Parlamendi praktikakohale tagasi lükati. Ta väitis, et i) Euroopa Parlamendi otsus tema praktikakoha taotluse tagasilükkamise kohta ei olnud piisavalt põhjendatud, ii) Euroopa Parlamendi praktikantide valimise kord on ebaselge ega võimalda otsuseid edasi kaevata ning iii) parlamendi keeldumine juurdepääsu andmisest väljavalitud praktikantide nimekirjale andmekaitse põhjendusega ei ole avaliku konkursi kontekstis kohane.

Valiku korraga seoses märkis parlament, et vastavalt Euroopa Parlamendi praktikakohtade ja õppekülastuste suhtes kohaldatava 18. detsembri 2002. aasta eeskirja artikli 6 lõikele 3 vaatasid parlamendi teenistused kõik taotlused kvalifikatsiooni, hetkevajaduste ja kättesaadavuse alusel läbi. Kandidaatide valimisel püüab iga peadirektoraat sobitada täitmisele tulevad ülesanded taotlejate vastavate oskustega, et väljavalitud kandidaadid saaksid võimalikult kasuliku kogemuse.

Samuti meenutas parlament, et Euroopa Parlamendi praktikakohtade ja õppekülastuste suhtes kohaldatavate eeskirjade sätted käsitlevad praktikantide valiku kõiki aspekte, sealhulgas edasikaebamise võimalust. Vastuvõtu üldtingimused on selgesti esitatud eeskirjade artiklis 5, vastuvõtu korda on kirjeldatud artiklis 6 ning vaidlusi käsitlevad eeskirjad sisalduvad artiklis 24. Parlamendi arvates on kord selge ja üheselt mõistetav.

Lisaks sellele leidis parlament, et väljavalitud praktikantide nimekirja ei saa avaldada määruse 1049/2001⁹ artikli 4 lõike 1 punktis b sätestatud erandi tõttu, mille kohaselt tuleb dokumendile juurdepääsu andmisest keelduda, kui avaldamine kahjustaks isiku eraelu puutumatust ja isikupuutumatust.

Pidades silmas parlamendi vastuseid kaebuse esitaja kirjadele ja uurimise jooksul antud selgitusi, otsustas ombudsman, et tegu ei ole haldusomavoliga. Kuid ta tegi järgmised lisamärkused:

Tulemuslikuks suhtlemiseks kodanikega peaks parlament kaaluma võimalust lisada oma eeskirjadesse konkreetne viide asjaolule, et praktikakohtade taotlusi hinnatakse teenistuse hetkevajadusi arvestades.

Ombudsman leiab, et Euroopa Parlament peaks kaaluma oma praktikakohtade ja õppekülastuste eeskirjade läbivaatamist sätestamiseks, et praktikakoha vastu võtnud inimeste nimekiri on avalik dokument. See meede annaks teavet praktikakoha taotlejatele ja selgitaks nimekirja edasist õiguslikku staatust.

Lisamärkus

Kuna juhtumi puhul tehtud otsus käsitles nii määruse 45/2001¹⁰ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel kohaldamisala kui ka selle suhet määrusega 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, edastas ombudsman otsuse koopia ka Euroopa andmekaitseinspektorile. Vastuseks märkis andmekaitseinspektor, et juhtum iseloomustab läbipaistvuse ja andmekaitse vahelisi võimalikke pingeid. Ta meenutas, et toetab ombudsmani pragmaatilist lähenemist selliste juhtumite käsitlemisele.

EUROOPA PARLAMENDI LIIKMETE PENSIONISKEEM

Euroopa Parlamendi vastu esitatud kaebuse 907/2003/ELB kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja, Prantsusmaa kodanik, oli Euroopa Parlamendi liige 1984–1989 ja tal oli 55-aastaseks saamisel õigus saada väljateenitud pensioni. 1995. aastal kehtestati kuuekuuline pensioniskeemi taotlemise periood. 6. augustil 2002 teavitas Euroopa Parlament kaebuse esitajat uuest sätest. 29. septembril 2002 esitas ta avalduse pensioniskeemiga liitumiseks. Pensioniõigused anti talle alates 2002. aasta oktoobrist.

Kaebuse esitaja väitis, et Euroopa Parlament ei andnud talle kohast teavet pensioniskeemi reguleerivate eeskirjade kohta, ja nõudis pensioniõigusi alates novembrist 1998, kuust, millal ta sai 55-aastaseks.

Oma arvamusel selgitas parlament, et kõik kirjad, mille parlament kaebuse esitaja teadaolevale aadressile saatis, tulid tagasi. Prantsuse Rahvusassamblee ei osanud kaebuse esitaja aadressi kohta teavet anda ning Interneti-otsing ei andnud tulemusi. Kui parlament sai kaebuse esitaja aadressi juhuslikult teada, võeti kaebuse esitajaga ühendust ning talle saadeti kiri koos täita tulevate dokumentidega.

Ombudsman märkis, et kolmel Euroopa Parlamendist kaebuse esitajale saadetud kirjal oli aadress, mille kaebuse esitaja jättis parlamendist lahkumisel. Ombudsman järeldas kaebuse esitaja ja parlamendi poolt toodud asjaoludest, et kaebuse esitaja ei teavitanud parlamenti oma aadressi muutumisest pärast parlamendist lahkumist 1989. aastal. Ombudsman tähendas, et parlamenti teavitati kaebuse esitaja tütre sünnist ja kaebuse esitaja abiellumisest Euroopa Parlamendi ametnikuga

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001 L 145/43.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta, EÜT 2001 L8/1.

ning et peretoetuste tarvis säilitati regulaarsed kontaktid. Ta märkis aga, et ametnike peretoetuste ja parlamendiliikmete pensioniõiguse eest vastutasid vastavalt kaks erinevat Euroopa Parlamendi teenistust. Ombudsmani meelest ei pidanud peretoetuste eest vastutav teenistus teadma, et teave kaebuse esitaja praeguse aadressi kohta võiks olla vajalik parlamendi teisele teenistusele. Samuti ei olnud tõendeid, mis näidanuks, et endiste parlamendiliikmete pensioniõigustega tegelev teenistus oleks pidanud teadma, kas peretoetuste eest vastutav teenistus oli kaebuse esitajaga ühenduses.

Ombudsman leidis, et Euroopa Parlament on astunud kohaseid samme, võtmaks kaebuse esitajaga ühendust pensioniskeemiga seotud teabe edastamiseks, ning seepärast järeldas ta, et antud juhtumi puhul polnud tegu haldusomavoliga.

3.1.2 Euroopa Liidu Nõukogu

EUROOPA TOIDUOHUTUSAMETI JUHATUSE LIIKMETE MÄÄRAMINE

Euroopa Liidu Nõukogu vastu esitatud kaebuse 2126/2003/PB kohta tehtud otsuse kokkuvõtte

Pärast 1990. aastate toiduskandaale otsustas Euroopa Liit asutada Euroopa Toiduohutusameti (EFSA), mis asutati määrusega 178/2002¹¹. Määruse artiklis 24 sätestatakse, et EFSAt juhib 14 liikmest koosnev juhatus, kelle nimetab nõukogu pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist komisjoni koostatud nimekirja alusel. Juhatuse liikmed nimetatakse nii, et oleks tagatud võimalikult suur pädevus, ulatuslikud asjakohased teadmised ning samas ka võimalikult lai geograafiline jaotumine liidus. 15. juulil 2002 määras nõukogu ametisse juhatuse liikmed.

Kaebuse esitas Euroopa Tarbijate Organisatsioon / *Bureau Européen des Unions de Consommateurs* (BEUC), mis leidis, et nõukogu on ametisse määranud ülemäärase arvu liikmesriikide riigiteenistujaid. Samuti leidis ta, et kandidaadid on ametisse määratud rahvuse, mitte pädevuse alusel.

Nõukogu märkis, et avaliku sektori kogemus on Euroopa iseseisva avaliku asutuse juhtimisel kindlasti oluline, eriti arvestades, et asutus peab tegema koostööd liikmesriikidega. Haldusjuhtimise kogemust mainiti olulise tingimusena selgesõnaliselt määruses 178/2002. Lisaks sellele olid ametisse määratud liikmetel väga laialdased erialateadmised. Seepärast arvaski nõukogu, et kaebuse esitaja ei suutnud näidata haldusomavoli juhtumit.

Ombudsman märkis, et ametisemääramise kord jättis antud juhul nõukogule suure suvaõiguse ning et ombudsman saab oma ülevaates sellise suvaõiguse kasutamisest kindlaks teha ainult seda, kas otsuse tegemisel rikuti korda või kas hindamisel tehti ilmseid vigu. Ombudsman järeldas, et selle juhtumi puhul niisuguste rikkumiste või vigade kohta tõendeid ei ole.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused, EÜT 2002 L 31/1.

JURDEPÄÄS ÕIGUSTEENISTUSE ARVAMUSTELE

Euroopa Liidu Nõukogu vastu esitatud kaebuse 2371/2003/GG kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Nõukogu keeldus andmast üldsusele juurdepääsu oma õigusteenistuse arvamusele, tuginedes määruse 1049/2001¹² artikli 4 lõike 2 teises taandes sätestatud õigusnõustamisega seotud erandile. Kaebuse esitaja, Müncheni Ülikooli teadur, vaidlustas keeldumise. Ta väitis, et erand ei ole kohaldatav.

Nõukogu sõnul võidakse tema õigusteenistuse arvamusi avalikustamisel kasutada nõukogu tegevuse õiguslikuks vaidlustamiseks. Sellest tulenev õigusaktide seaduslikkusega seotud ebakindlus võib kaasa tuua avalikku huvi kahjustavaid tagajärgi. Nõukogu arvates oli erandit võimalik tõlgendada ainult nii, et see hõlmab kõiki õigusnõu sisaldavaid dokumente, ning kaebuse esitaja akadeemiline huvi avalikustamise vastu ei teeni ülekaalukaid üldisi huve.

Ombudsman meenutas, et oma eriaruandes Euroopa Parlamendile (1542/2000/(PB)SM, 12. detsember 2002) asus ta seisukohale, et võimalike edasiste kohtumenetluste kontekstis esitatud õiguslikud arvamused on analoogsed advokaadi ja kliendi vahelise suhtlusega. Seepärast peaksid nad tavaliselt olema määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 2 alusel avaldamisest vabastatud. Seevastu õigusaktide eelnõude kohta esitatud arvamused peaksid muutuma tavaliselt üldsusele kättesaadavaks, kui seadusandlik menetlus otsuseni jõuab. Need peaksid olema avaldamisest vabastatud vaid siis, kui institutsioon suudab tõendada, et avalikustamine kahjustaks tõsiselt otsustamismenetlust ega teeni üldkaalukaid üldisi huve.

Kõnealuse juhtumi puhul aga märkis ombudsman, et nõukogu ei väitnud, nagu oleks õiguslik arvamus koostatud võimalike tulevaste kohtumenetluste kontekstis. Samuti ei väitnud nõukogu, et arvamus koostati seadusandliku akti koostamise kontekstis. Seepärast esitas ombudsman soovitusse projekti, paludes nõukogul oma otsus juurdepääsu keelamise kohta uuesti läbi vaadata.

Nõukogu väitis oma üksikasjalikus arvamuses, et ombudsmani soovitusse projekt muudab erandi sisutuks. Nõukogu sõnul ei toeta seadus õigusnõu jaotamist eri kategooriateks, see on kunstlik ja eirab sellise nõu eesmärki.

23. novembril 2004 tegi esimese astme kohus otsuse kohtuasjas T-84/03 (*Turco vs nõukogu*). Selles otsuses jõudis kohus järeldusele, et nõukogul on õigus keelduda oma õigusteenistuses koostatud õiguslikele arvamustele juurdepääsu andmast (vrd eelkõige otsuse lõikeid 62 ja 74). Seda otsust arvestades ja andnud kaebuse esitajale võimaluse esitada tähelepanekuid, lõpetas ombudsman juhtumi, leidmata haldusomavoli.

3.1.3 Euroopa Komisjon

VÄLJAARVAMINE INFOÜHISKONNA PROJEKTIST

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1876/2002/OV kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Hollandi konsultatsioonifirma kutsuti osalema konsortsiumis ühe komisjoni infoühiskonna peadirektoraadi hallatava 5. infoühiskonna tehnoloogiate programmiga seotud projekti raames. Teinud alguses ettevõtte projektis osalemise kohta positiivse otsuse, nõudis komisjon seejärel ettevõttelt täiendavaid finantstagatise. Ettevõtte täitis nõudmise, kuid olles ettevõtte finantsandmeid

¹²

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001 L 145/43.

seitse ja pool kuud enda käes hoidnud, otsustas komisjon lõpuks, et ettevõtte ei saa konsortsiumis osaleda. Otsus võeti vastu üks tööpäev enne komisjoni poolt lepingu allkirjastamiseks ettenähtud päeva.

30. oktoobril 2002 esitas ettevõtte kaebuse Euroopa ombudsmanile, nõudes, et komisjon tasuks talle 96 000 euro ulatuses hüvitist. Nõutav hüvitis sisaldas saamata jäänud tulu, lennupileti maksumust tühistatud koosolekule, kulleritasusid, telefonikulusid ja dokumentide ettevalmistamisele kulunud aega.

Oma arvamuses kaebuse kohta väitis komisjon, et kõik läbirääkimiste peamised viivitused olid tekkinud tegelikult ajapikenduse tõttu, mille komisjon andis selleks, et konsortsium saaks esitada kõik nõutavad juriidilised dokumendid, sealhulgas kaebuse esitaja omad. Lisaks sellele märkis komisjon, et kaebuse esitaja ei esitanud töövõtjalt nõutavat finantsdokumentatsiooni nagu bilanss ja teatud aastate kasumiaruanne, mis olid vajalikud tõendamaks, et kaebuse esitajal on olemas projekti korraldamiseks vajalikud vahendid.

Ombudsman vaatas uurimise käigus esitatud dokumendid põhjalikult läbi. Tema arvamuse kohaselt oli komisjoni nõudmise puhul, et kaebuse esitaja esitaks täiendavat finantsteavet, kui komisjon oli juba seitse ja pool kuud täpselt teadnud, millist teavet on esitatud, tegu põhjendamatu viivitusega ja see on haldusomavoli juhtum. Seepärast pakkus ombudsman juunis 2003 komisjonile välja sõbraliku lahendi. Ta soovitas komisjonil maksta kohast hüvitist. Oma teises arvamuses ei esitanud komisjon uusi dokumentaalseid tõendeid, mis oleksid näidanud, et komisjon võttis kas projekti koordinaatori või kaebuse esitajaga viimase viidatud seitsme ja poole kuulisel ajavahemikul ühendust. Seetõttu kirjutas ombudsman novembris 2003 uuesti komisjonile, et oma sõbraliku lahendi pakkumist korrata.

Teise ettepaneku kohta esitatud arvamuses saatis komisjon uusi dokumentaalseid tõendeid, täpsemalt kaks elektronkirja. Elektronkirjadest selgus, et tegelikult oli komisjon seitsme ja poole kuulisel ajavahemikul projekti koordinaatoriga kaks korda ühendust võtnud, et paluda lepingu sõlmimiseks vajalikku täiendavat finantsteavet. Oma 17. juuni 2004. aasta otsuses leidis ombudsman, et uusi tõendeid arvestades ei ole tema esialgne varasem haldusomavoli tuvastamine enam õige ning et juhtum tuleks haldusomavoli puudumisel lõpetada.

Ombudsman esitas aga siiski lisamärkuse, kus avaldas lootust, et edaspidi edastab komisjon tõendavad dokumendid koos oma esimese arvamusega kaebuse kohta.

Lisamärkus

Oma 31. augusti 2004. aasta kirjas teavitas komisjon ombudsmani oma äsja kasutusele võetud elektroonilisest dokumendihaldussüsteemist, mis tagab kõigi juhtumiga seotud tõendavate dokumentide parema haldamise. Eelkõige võimaldavad elektronkirjade registreerimissüsteemi lisafunktsioonid kasutajatel elektronkirju korraga registreerida ja kataloogi paigutada. Seega täidab komisjon ombudsmani nõudmise ja suudab ombudsmani edaspidi kodanike kaebuste võimalikult kiirel ja tõhusal käsitlemisel paremini aidata.

KINDLUSTUSDIREKTIIVIDE ÜLEVÕTMINE KREEKA ÕIGUSAKTIDESSE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 841/2003/(FA)OV kohta tehtud otsuse kokkuvõtte

Kreeka kindlustusfirma Intersalonika osutas muude teenuste hulgas patsientide abistamiseks ka transporditeenuseid. 2001. aastal esitas ta komisjonile kaebuse, kuna tema kiirabiautodel ja helikopteritel keelati patsientide transportimine Kreeka Riikliku Kiirabikeskuse (EKAB) ainuõiguse

tõttu sellist abi osutada. Äriühing väitis, et Kreeka ametiasutused ei võtnud direktiive 84/641/EMÜ¹³ ("abidirektiiv") ja 92/49/EMÜ¹⁴ õigesti üle. Komisjon teatas kaebuse esitajale, et Kreeka vastu on algatatud EÜ asutamislepingu artikli 226¹⁵ alusel rikkumismenetlus, kuid et pärast Kreeka seaduste muutmist rikkumismenetlus lõpetatakse.

Aprillis 2003 esitas kaebuse esitaja kaebuse Euroopa ombudsmanile. Kaebuses väideti, et komisjon ei suuda tagada kindlustusdirektiivide õiget ülevõtmist Kreeka riiklikku õigusesse, eelkõige seoses Kreekas tegutsevate Kreeka kindlustusfirmade olukorraga muude liikmesriikide kindlustusfirmadega võrreldes. Samuti osutas kaebuse esitaja novembris 2001 esitatud vastuses, et komisjon on tunnistanud, et Air Intersalonika suhtes piiranguid kohaldada ei tohiks. Komisjon väitis, et "näib olevat põhjendatud pärida Kreeka ametiasutuste käest, miks nad ei ole rahuldanud Air Intersalonika tegevusloa taotlust".

Oma arvamuses kaebuse kohta sedastas komisjon, et pärast rikkumismenetluse lõpetamist märtsis 2002 ei olnud abistamisteenuste kindlustusandjatele rohkem takistusi. Samuti osutas komisjon, et kindlustusdirektiivid näevad ette miinimumsüsteemi, mis lubab liikmesriikidel vastu võtta rangemaid sätteid ettevõtete puhul, mille on heaks kiitnud nende enda ametiasutused.

Oma otsuses leidis ombudsman, et kaebuse esitaja tegevusloa andmisest keeldumist käsitlevale kirjale vastates esitas komisjon asjaomase õigusraamistiku kohta kohase selgituse. Kaebuse esitaja tsiteeritud vastuse osa puhul märkis ombudsman, et komisjon pidas seda ilmselt kasulikuks märkuseks. Komisjon oli selgitanud, mida kaebuse esitaja võiks teha, selle asemel et lubada, mida komisjon ise teeb, kuid kaebuse esitaja sai ilmselt valesti aru, nagu kavatses komisjon ise järelepärimisi teha. Kuigi ombudsman pidas kahetsusväärseks, et komisjon ei kasutanud täpsemat sõnastust, ei tuvastanud ta haldusomavoli juhtumit.

Mais 2004 saatis kaebuse esitaja ombudsmanile kirja, tänades teda otsuse eest, mis aitas kaebuse esitajal mõista, kuidas komisjon oli tema juhtumit käsitlenud, ning juhtis tähelepanu talle kättesaadavatele võimalustele olulistes küsimustes edasi tegutseda.

PORTUGALI ÕIGUSAKTID HÄRJAVÕITLUSE KOHTA

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 849/2003/JMA kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Septembris 2002 esitati Euroopa Komisjonile Portugali ametiasutuste vastu ametlik kaebus. Kaebus käsitles äsja vastu võetud Portugali õigusakte, mis seadustasid Hispaania-tüüpi härvõitluse, mille puhul härg vaatamängu lõpus tapetakse.

Kaebuse esitaja sai tervishoiu ja tarbijakaitse peadirektoraadilt teatise, milles talle teatati komisjoni kavatsusest juhtum lõpetada, sest Portugali ametiasutuste vastu rikkumismenetluse alustamiseks ei ole piisavat õiguslikku alust.

Oma kaebuses ombudsmanile väitis kaebuse esitaja, et komisjoni otsuses tema kaebuse menetlemine lõpetada ei võetud piisavalt arvesse Euroopa Liidu olemasolevaid eeskirju, eelkõige direktiivi 93/119/EÜ¹⁶ loomade kaitse kohta tapmisel või surmamisel.

¹³ Nõukogu 10. detsembri 1984. aasta direktiiv 84/641/EMÜ, millega muudetakse eriti turistiabi osas esimest direktiivi 73/239/EMÜ otsekindlustustegevuse, välja arvatud elukindlustustegevuse alustamise ja jätkamisega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta, EÜT 1984 L 339/21.

¹⁴ Nõukogu 18. juuni 1992. aasta direktiiv 92/49/EMÜ otsekindlustustegevusega, välja arvatud elukindlustustegevusega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta, millega muudetakse direktiive 73/239/EMÜ ja 88/375/EMÜ (kolmas kahjukindlustuse direktiiv), EÜT 1992 L 228/1.

¹⁵ EÜ asutamislepingu artikkel 226 annab komisjonile õiguse alustada ühenduse õigust rikkunud liikmesriigi vastu menetlust. Igaüks võib esitada komisjonile kaebuse ("artiklile 226 vastav kaebus") liikmesriigi vastu mis tahes riiklike abinõude või haldustoimingute kohta, mida ta peab ühenduse õigusega kokkusobimatuks.

¹⁶ Nõukogu 22. detsembri 1993. aasta direktiiv 93/119/EÜ loomade kaitse kohta tapmisel või surmamisel, EÜT 1993 L 340/21.

Komisjon väitis, et on kaebust põhjalikult uurinud. Uurimise alusel järeldas ta, et kaebuse esitaja väited ei ole piisavalt hästi põhjendatud, võimaldamaks komisjonil alustada Portugali vastu EÜ asutamislepingu artikli 226¹⁷ alusel rikkumismenetlust. Komisjon väljendas sügavat kahtlust, kas asutamislepingu protokoll 33 loomade kaitse ja heaolu kohta üldse kehtib härjavõitluse kohta, mis vaatamängu või meelelahutusena jääb protokollis mainitud poliitika kohaldamisalast välja. Lisaks sellele märkis komisjon, et nõukogu direktiivi 93/119/EÜ ei kohaldata kultuuri- või spordiüritustel tapetud loomade suhtes.

Ombudsman asus seisukohale, et komisjoni otsus rikkumismenetlust mitte alustada ja seega kaebuse esitaja ametliku kaebuse menetlemine lõpetada tundub sisuliselt mõistlik.

Ombudsman märkis aga, et komisjoni kiri kaebuse esitajale, milles komisjon teatas oma otsusest menetlemine lõpetada, ei andnud talle võimalust oma tähelepanekuid esitada. Ombudsman meenutas komisjoni teatist suhete kohta "artiklis 226 mainitud kaebuste esitajatega"¹⁸. Selles sätestatakse, et kui komisjon otsustab teha ettepaneku kaebuse suhtes rohkem meetmeid mitte võtta, teatab ta sellest eelnevalt kirja teel kaebuse esitajale. Kirjas näidatakse ära alus, mille põhjal komisjon teeb ettepaneku menetlemine lõpetada ja palutakse kaebuse esitajal esitada nelja nädala jooksul oma mis tahes selgitused. Oma arvamus avaldas komisjon kahetsust, et ta nii ei teinud, vabandas ja palus kaebuse esitajal esitada mis tahes lisatähelepanekud, mida ta soovib esitada.

JURDEPÄÄS EUROOPA MAJANDUSPIIRKONNA ÜHISKOMITEE AVALDUSE EELNÕULE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 900/2003/(IJH)TN kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Polyelectrolyte Producers Group esitas kaebuse selle kohta, et komisjon lükkas tagasi määruse 1049/2001¹⁹ alusel esitatud kordustaotluse juurdepääsu kohta EMP (Euroopa Majanduspiirkonna) ühiskomitee avalduse kavandile EMP lepingu kohta.

Kaebuse esitaja väited olid järgmised: komisjoni keeldumise õiguslik alus, st määruse artikli 4 lõike 1 punkti a kolmas taane avalike huvide võimaliku kahjustamise kohta seoses rahvusvaheliste suhetega ei sobi kokku EFTA (Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni) sekretariaadi vastava põhjendusega, mis tugines artikli 4 lõikele 3 institutsiooni otsustusprotsessi võimaliku kahjustamise kohta; komisjon ei olnud selgitanud, kuidas dokumendi avaldamine võiks läbirääkimisi ja EMP lepingu otsustusprotsessi tõsiselt kahjustada; ta ei olnud kaebuse esitajale teatanud, et peab nõudma dokumendi koopiat kolmandast isikust autorilt; ta oli rikkunud õigusi ning huvide tasakaalu; komisjon eksis väites, et dokument on pärit EFTA sekretariaadist; eeldades, et autoriks on EFTA sekretariaat, tekkis juurdepääsuõiguse taotlemise kohta otsuse tegemisel huvide konflikt, kuna EFTA sekretariaat oli seotud asjaomastest ühenduse õigusaktidest kõrvalekaldumise menetlusega ning lõpuks oli komisjon rikkunud kaebuse esitaja õigust kaitsele.

Komisjon esitas ombudsmanile kõigi väidete kohta üksikasjaliku vastuse, mida ombudsman pikalt analüüsis. Ta märkis, et ehkki EFTA sekretariaadi põhjused sarnanesid artikli 4 lõike 3 sõnastusega, ei tundunud need kokkusobimatud komisjoni esitatud õigusliku alusega. Ombudsman ei leidnud eeskirja ega põhimõtet, mis kohustaks institutsiooni soovitama taotlejal juurdepääsu nõudmiseks autori poole pöörduda. Ta ei tuvastanud õiguste rikkumist, märkides, et seoses artikli 4 lõikega 1 on ühenduse seadusandja määranud, et kui dokumendi avaldamine kahjustaks avalikke huve

¹⁷ EÜ asutamislepingu artikkel 226 annab komisjonile õiguse alustada ühenduse õigust rikkunud liikmesriigi vastu menetlust. Igaüks võib esitada komisjonile kaebuse ("artiklile 226 vastav kaebus") liikmesriigi vastu mis tahes riiklike abinõude või haldustoimingute kohta, mida ta peab ühenduse õigusega kokkusobimatuks.

¹⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja Euroopa ombudsmanile suhete kohta kaebuse esitajaga seoses ühenduse õiguse rikkumisega (KOM/2002/0141 lõplik); EÜT 2002 C 244/5.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001 L 145/43.

seoses rahvusvaheliste suhetega, kaalub viimane huvi üles mis tahes avaliku huvi dokumendi avalikustamise vastu. Ombudsman leidis, et komisjoni selgitus autorsuse kohta on kooskõlas EMP lepingu õigusliku raamistikuga. Ta ei leidnud tõendeid selle kohta, et komisjoni otsus oleks olnud erapoolik, ning lõpuks ei tuvastanud ta ühtki eeskirja ega põhimõtet, mis oleks nõudnud, et komisjon annaks kaebuse esitajale võimaluse selgitada oma seisukohta EMP ühiskomitee poolt tehtava otsuse kohta.

Ombudsman rõhutas, et kuna artikli 4 lõikes 1 nimetatud erandite puhul arvestata ülekaalukaid üldisi huve, on eriti oluline, et institutsioonid selgitaksid sellele artiklile tuginedes selgesti erandi kohaldamise põhjuseid. Ombudsman leidis, et komisjon on seda teinud.

Eespool olevat analüüsi arvestades lõpetas ombudsman juhtumi menetlemise haldusomavoli tuvastamata.

JUURDEPÄÄS MAAILMA KAUBANDUSORGANISATSIOONI LÄBIRÄÄKIMISTE DOKUMENTIDELE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1286/2003/JMA kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Veebruaris 2003 saatis organisatsioon Maa Sõbrad komisjoni peasekretariaadile kirja, paludes juurdepääsu mitmele dokumendile, mis on seotud vastavalt Doha arengukavale alustatud Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) teenuskaubandust käsitlevate läbirääkimistega.

Aprillis 2003 keeldus komisjon juurdepääsust põhjendusega, et nõutavate dokumentide avaldamine kahjustaks avalikke huve seoses rahvusvaheliste suhetega, nagu sätestatud määruse 1049/2001²⁰ artikli 4 lõike 1 punktis a.

Ombudsmanile esitatud kaebuses väitis organisatsioon Maa Sõbrad, et komisjon ei suutnud i) näidata, et avaldamine kahjustaks üldisi huve, ii) põhjendada läbirääkimiste laadi ega iii) tasakaalustada asjaomaseid huve.

Oma arvamuses kaebuse kohta leidis komisjon, et ta on käsitlenud kaebuse esitaja taotlust dokumentidele juurdepääsuks nõuetekohaselt nii alg- kui ka kordustasandil. Institutsioon oli veendunud, et tema teenistused ei eksinud rahvusvaheliste suhetega seotud avalike huvide õiguslikul tõlgendamisel ning kohaldasid sätet antud juhtumile õigesti.

Oma otsuses tunnistas ombudsman, et WTO tavapärase läbirääkimismeetod hõlmab traditsiooniliselt pakkumuste ja vastupakkumuste konfidentsiaalset vahetust läbirääkimiste poolte vahel. Sellega seoses on välistatud nende dokumentide avaldamine kolmandatele isikutele, kuna see võiks protsessi häirida. Seepärast leidis ombudsman, et ei saa järeldada, nagu oleks komisjon olukorda ebamõistlikult hinnanud, kui otsustas, et kõnealuste dokumentide avaldamine kahjustaks tõenäoliselt üldisi huve rahvusvaheliste suhete valdkonnas. Ombudsman märkis, et ühenduse seadusandja on määranud, et kui dokumendi avaldamine kahjustaks üldisi huve seoses rahvusvaheliste suhetega, kaaluvad viimased huvid üles mis tahes avaliku huvi dokumendi avalikustamise vastu. Ombudsman otsustas seepärast, et kaebuse esitaja väide, nagu ei oleks komisjon suutnud asjaomaseid huve tasakaalustada, ei ole õige.

Ehkki ombudsman ei tuvastanud komisjonipoolset haldusomavoli, tegi ta siiski lisamärkuse. Ta leidis, et isegi kui WTO raamistikus peetavate läbirääkimiste laadist tulenevad üldsuse juurdepääsu piirangud on õiguslikult aktsepteeritavad, peaks komisjon arvestama seda, et paljud kodanikud eeldavad selles olulises poliitikavaldkonnas suuremat läbipaistvust ja avatust. Seda enam, et WTO teenuskaubanduse läbirääkimiste suunistes ja menetlustes peetakse läbipaistvust väga oluliseks. Läbipaistvust ei saa saavutada, välistades täielikult üldsuse juurdepääsu teabele. Ombudsman

²⁰

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001 L 145/43.

märkis, et seetõttu on komisjonil soovitatav kaaluda lisameetmeid, mis võivad läbirääkimised kodanikele avatumaks ja läbipaistvamaks muuta, ning seega soodustada üldsuse juurdepääsu poolte teabevahetusele.

JUURDEPÄÄS RUMEENIA TOIDU- JA VETERINAARARUANDELE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1304/2003/(ADB)PB kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja, Saksa loomaõiguste organisatsiooni asutaja, taotles juurdepääsu komisjoni Veterinaar- ja Toiduameti Rumeenia visiidi aruandele. Komisjon andis talle juurdepääsu ekspordikontrolli käsitlevatele kontrolliaruande osadele, kuid keeldus juurdepääsust osadele, mis puudutasid Rumeenia ühinemisläbirääkimisi ELiga. Komisjon põhjendas oma keeldumist määruse 1049/2001²¹ artikli 4 lõike 1 punkti a kolmanda taandega (rahvusvahelised suhted).

Kaebuse esitaja pöördus ombudsmani poole, väites, et komisjon oli ekslikult keeldunud talle juurdepääsu andmast kogu kontrolliaruandele. Ta väitis, et kontrollkäik oli eelkõige seotud ekspordiküsimustega, ning märkis, et ekspordiaruanded on alati avaldatud.

Komisjon keeldus jätkuvalt juurdepääsust kontrolliaruande ühinemisküsimusi käsitlevatele osadele. Komisjoni sõnul korraldati kontroll Rumeenias vabatahtlikul alusel teadmisega, et selle tulemusel koostatavaid aruandeid ei avaldata. Rumeenia edusammude avaldamine ELi toiduohutuse ja loomade heaolu normide saavutamisel häiriks ühinemisläbirääkimisi ning mõjutaks tugevasti komisjoni suhteid Rumeenia ametiasutustega. See vähendaks nende valmidust selliste kontrollkäikudega nõustuda ja komisjoniga koostööd teha. Lisaks sellele võiks avaldamine osutada hoopis ebasoodsaks, kuna see takistaks Veterinaar- ja Toiduameti edasisi ühinemiseelseid visiite.

Ombudsman leidis, et komisjonil on õigus tugineda erandile, mida see kasutas juurdepääsu keelamiseks kontrolliaruande teatud osadele. Samuti tegi ombudsman lisamärkuse. Ombudsman soovitas, et edaspidi oleks kasulik jäädvustada mittekonfidentsiaalne teave konfidentsiaalsest teabest eraldi, niivõrd kui see on praktiliselt võimalik. Tänu sellele oleks lihtsam täita kohustust anda dokumentidele osaline juurdepääs.

Lisamärkus

Hiljem teatas komisjon ombudsmanile, et määruse 1049/2001 rakendamise tulemusena eraldati konfidentsiaalsed dokumendid mittekonfidentsiaalsetest selgemini, eriti nendes osakondades, mis saavad sageli taotlusi juurdepääsuks dokumentidele. Seoses Veterinaar- ja Toiduametiga sedastas komisjon, et selles ametis eraldatakse tavaliselt kandidaatriikidesse tehtavate kaht liiki visiitide aruanded. Ekspordiga seotud kontrolliaruanded avaldatakse tavapäraselt Internetis, ühinemise kontekstis tehtud visiitide aruanded aga jäävad konfidentsiaalseks. Ent kui ühinemisega seoses tehtud visiidil tuvastatakse heakskiidetud ekspordisektoritega seotud probleeme, koostatakse nende probleemide kohta eraldi aruanne ja avaldatakse see Internetis.

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001 L 145/43.

JURDEPÄÄS EUROOPA SOTSIAALFONDI KONTROLLIARUANDELE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1481/2003/OV kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Belgia mittetulundusorganisatsioon esitas komisjonile määruse 1049/2001²² alusel taotluse juurdepääsuks kõigile dokumentidele, mis käsitlevad Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) eesmärgi 3 programmi prioriteeti 3 Flaami piirkonnas. Komisjon keeldus juurdepääsust nõutud dokumentidele määruse artikli 4 lõike 2 kolmanda taande alusel, kuna dokumendid käsitlesid kontrolliaruannet ELi vahendite kasutamise kohta projektis, mille üle oli liikmesriigiga tekkinud vaidlus. Kaebuse esitaja kordustaotluse lükkas komisjoni peasekretariaat samuti tagasi, otsustades, et nõutava dokumendi avaldamine ei teeni ülekaalukaid üldisi huve, sest kaebuse esitaja huvi on era-, mitte üldine huvi.

Juulis 2003 esitas kaebuse esitaja kaebuse Euroopa ombudsmanile, nõudes, et komisjon annaks dokumendile juurdepääsu.

Oma arvamuses kaebuse kohta tähendas komisjon, et kaebuse esitaja sai juba kontrolliaruande väljavõtted, mis käsitlesid tema projekti. Kaebuse esitajale avaldamata aruande osad ei olnud kaebuse esitaja projekti seisukohast olulised, kuna need käsitlesid muid auditeeritud projekte ja Flaami ESF Agentuuri keskhaldust. Täieliku juurdepääsu keelamisega seoses teatas komisjon, et aruande avaldamine selles etapis kahjustaks käimasolevat uurimist, kuna see avalikustaks üldsusele komisjoni inspektorite esialgsed leiud, millele auditeeritud pooled ei ole veel vastanud. Samuti kordas komisjon, et aruande avaldamine ei teeni ülekaalukaid üldisi huve. Komisjoni arvamus edastati kaebuse esitajale, kes omalt poolt tähelepanekuid ei esitanud.

Oma otsuses märkis ombudsman, et kõnealune aruanne on selgesti seotud kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolliga, nagu osutatud määruse 1049/2001 artikli 4 lõikes 2. Ta osutas, et sel ajal, kui kaebuse esitaja esitas märtsis 2003 taotluse juurdepääsuks kontrolliaruandele, jätkas komisjon finantskontrolli Flaami ESF Agentuuris, nagu määruse 1260/1999²³ artiklis 38 ette nähtud. Komisjon kavatses olenevalt Flaami ESF Agentuuri vastusest otsustada, kas teha finantskorrektsioone vastavalt määruse 448/2001²⁴ artiklile 4 või mitte. Seega võis komisjon õigustatult arvata, et kontrolliaruande muude osade avaldamine võiks tema uurimise eesmärgi kaitsmist kahjustada. Nimetatud asjaolusid arvestades oli komisjonil õigus vastavalt ühenduse kohtute pretsedendiõigusele keelduda juurdepääsust määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmanda taande alusel, kui avaldamine ei teeni ülekaalukaid üldisi huve. Ombudsman leidis, et kaebuse esitaja ei tõendanud piisavalt, et aruande muid projekte käsitlevate osade avaldamine teenib üldisi huve. Seetõttu haldusomavoli juhtumit ei tuvastatud.

LEONARDO DA VINCI PROGRAMM

Euroopa Komisjon vastu esitatud kaebuse 221/2004/GG kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Saksa konsultant võttis osa projektikonkursist, mille Euroopa Komisjon korraldas Leonardo da Vinci programmi raamistikus, mis oli käivitatud innovatsiooni edendamiseks elukestva õppe valdkonnas. Kuid komisjon teatas talle, et tema eelpakkumist ei valita, kuna ta ei pidanud pakkumise esitamise tähtajast kinni. Kaebuse esitaja polnud selle otsusega nõus, väites, et ta pidas tähtajast kinni, kuna saatis oma eelpakkumise tähtajast postiga üks päev enne tähtaega. Ta nõudis komisjoni kinnitust, et ta esitas projekti õigel ajal, lubades vastasel juhul kohtusse pöörduda.

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001 L 145/43.

²³ Nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1260/1999, millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta, EÜT 1999 L 161/1.

²⁴ Komisjoni 2. märtsi 2001. aasta määrus (EÜ) nr 448/2001, millega nähakse ette nõukogu määruse (EÜ) nr 1260/1999 üksikasjalikud rakenduseeskirjad finantskorrektsioonide tegemise korra kohta struktuurifondidest antavas abis, EÜT 2001 L 64/13.

Samal päeval edastas kaebuse esitaja selle kirja koopia ombudsmanile, paludes tal asja uurida. Ombudsman lükkas taotluse (kaebus 33/2004/GG) tagasi, sest komisjonil polnud ilmselt olnud veel piisavalt aega juhtumit arutada. Kolm nädalat hiljem teatas kaebuse esitaja ombudsmanile, et ta soovib oma kaebust uuendada. Kiri registreeriti uue kaebusena, mida ombudsman pidas vastuvõetavaks, sest tundus, et kaebuse esitaja ei olnud vahepeal vastust saanud.

Oma arvamuses tunnistas komisjon, et juhtumi uus läbivaatamine tõendas, et kaebuse esitajal oli õigus. Kirjal oli kolm postmarki, millest üks, mille alusel komisjon oli saadetise sobimatuks lugenud, osutus kohaliku postijaotuskeskuse margiks, mitte postkontori postmargiks. Seepärast oli komisjon koostanud "erandiaruande", mille kohaselt kaebuse esitaja pakkumine valiti välja täieliku pakkumise esitamiseks.

Kuid kaebuse esitaja ei aktsepteerinud seda lähenemist põhjusel, et talle ei antud sama palju päevi kui teistele väljavalitud eelpakkumiste esitajatele. Komisjon tunnistas, et tegemist on ebavõrdse kohtlemisega, ning koostas uue täiendava erandiaruande, millega kaebuse esitajale anti täieliku pakkumise ettevalmistamiseks sama palju päevi aega.

Kaebuse esitaja oli sellega nõus. Kuid ta märkis, et tema ebasoodne olukord kõrvaldati alles pärast tema teistkordset kaebust. Lisaks sellele väitis ta, et tema käsutuses polnud sama palju teavet kui teistel kandidaatidel.

Ombudsman leidis, et komisjon tegutses kiiresti ja tulemuslikult, et tekkinud viga parandada. Seoses komisjoni väidetava suutmatusega anda kaebuse esitajale teavet, leidis ombudsman, et tegemist on uue väitega, mida kaebuse esitaja polnud komisjonile veel edastanud. Ta märkis, et kaebuse esitajal on vaba voli esitada järgmine kaebus, kui tema meelest avaldab teabe puudumine komisjoni otsusele tema täieliku pakkumise kohta kahjulikku mõju. Esialgse kaebuse suhtes aga otsustas ombudsman, et haldusomavoliga tegemist ei ole.

EUROPEAIDI PROJEKTI VALIKUMENETLUS

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 326/2004/IP kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kolmest ettevõttest koosnev konsortsium vastas Euroopa Komisjoni kutsele teatada EuropeAidi projektikonkursil osalemise huvist oktoobris 2003. Konsortsiumi järgmise vooru ei valitud, kuna komisjoni sõnul ei esitanud see kõiki praktilise juhendi jaos 2.3.3 nõutavaid dokumente. Oma kaebuses ombudsmanile väitis kaebuse esitaja, et komisjon ei lisanud konsortsiumi ekslikult kandidaatide järgmise vooru nimekirja ning et komisjon ei vastanud tema 9. jaanuari 2004. aasta kirjale. Kaebuse esitaja nõudis, et komisjon vaataks uuesti läbi oma otsuse mitte lisada konsortsiumi järgmise vooru kandidaatide nimekirja ning selgitaks edasiste tõlgendusprobleemide vältimiseks praktilise juhendi sisu.

Uurimise käigus saadud teabe põhjal ei ilmnenud, et kaebuse esitaja oleks esitanud komisjonile kõik praktilise juhendi jaos 2.3.3 nõutavad dokumendid. Seepärast asus ombudsman seisukohale, et komisjon andis oma otsuse kohta konsortsiumi järgmise vooru nimekirja mitte lisada mõistliku selgituse. Seoses sellega, et komisjon ei vastanud väidetavalt kaebuse esitaja kirjale, tunnistas institutsioon, et kirja käsitlemisel tekkis viivitus, ning vabandas selle eest. Ombudsman leidis, et vastavalt komisjoni hea haldustava eeskirjale²⁵ tuleks vastus komisjonile adresseeritud kirjale saata viieteistkümnepäeva jooksul pärast kättesaamise kuupäeva. Praegusel juhul ei talitanud komisjon vastavalt omaenda eeskirjale. Kuna aga selgus, et komisjon oli vahepeal kaebuse esitaja kirjale vastanud ja tekkinud viivituse pärast vabandanud, otsustas ombudsman, et edasine uurimine pole vajalik.

Seoses kaebuse esitaja esimese nõudega leidis ombudsman, et kuna komisjon on mõistlikult selgitanud, miks ta ei arvanud konsortsiumi järgmise vooru nimekirja, ei olnud enam vaja selle küsimusega tegeleda. Kaebuse esitaja teise nõude puhul jõudis ombudsman järeldusele, et praktilise juhendi jao 2.3.3 sisu ei ole ebaselge ning et komisjon on nende eeskirjade tõlgendamist mõistlikult selgitanud.

RIKKUMISKAEBUSTE VÄIDETAV MITTENÕUETEKOHANE KÄSITLEMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 480/2004/TN kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Lektorite Töölase Nõustamise ja Tegevuse Ühing (Lecturers' Employment Advice and Action Fellowship – LEAF) kaebas ombudsmanile komisjoni haldusomavoli üle kahe artiklile 226²⁶ vastava kaebuse käsitlemisel. LEAF väitis muuhulgas, et komisjon eiras täielikult kaebuste tõsidust ega taganud omandatud õiguste direktiivi (77/187/EMÜ²⁷) alusel lubatud kaitset.

Ombudsman märkis, et LEAFi artikli 226 alusel esitatud kaebustes komisjonile väideti, et omandatud õiguste direktiivi ei ole Ühendkuningriigis nõuetekohaselt rakendatud. Ombudsman leidis, et komisjon oli oma otsust mitte alustada Ühendkuningriigi vastu rikkumismenetlust selgesti ja mõistlikult põhjendanud.

Vastuseks kaebuse esitaja konkreetsele väitele komisjonile esitatud kaebuses seoses selles küsimuses Ühendkuningriigi riiklikus kohtus tehtud otsusega, juhtis ombudsman tähelepanu komisjoni argumendile, et artiklile 226 vastava menetluse eesmärk ei ole tagada riiklike kohtute otsuste täiendav edasikaebamis- või läbivaatamisvõimalus. Nagu ombudsman aru sai, oli LEAF otsustanud mitte kasutada võimalust küsimus riiklikes kohtutes edasi kaevata. Seepärast leidis ta, et komisjoni otsus mitte alustada selle väite alusel Ühendkuningriigi vastu rikkumismenetlust on mõistlikult põhjendatud.

Analüüsinud kõiki LEAFi väiteid, ei tuvastanud ombudsman komisjoni haldusomavoli artiklile 226 vastavate kaebuste käsitlemisel. Ta tunnustas komisjoni antud sellekohaseid põhjalikke selgitusi. Siiski leidis ta, et kahe artiklile 226 vastava kaebuse menetlemise lõpetamise otsuse olulisi põhjuseid oleks võinud kaebuse esitajale otsesemalt ja arusaadavamalt selgitada. Seepärast pidas ta asjakohaseks teha järgmine lisamärkus:

Heade suhete säilitamiseks komisjoni ja kodanike vahel soovib ombudsman komisjonil edaspidi püüda artiklile 226 vastavate kaebuste menetlemise lõpetamise otsuste põhjust või põhjuseid võimalikult arusaadavalt ja otseselt selgitada.

JURDEPÄÄS SAKSA EELARVESEISUNDI HINNANGULE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1044/2004/GG kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Brüsselis asuva Euroopa Poliitikauuringute Keskuse (CEPS) teadur taotles juurdepääsu komisjoni dokumendile Euroopa stabiilsuse ja kasvu pakti kohta. Kõnealune dokument oli komisjoni nõukogu otsuse soovitus, millega Saksamaale teatati vajadusest võtta ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks seda vähendavaid meetmeid. Komisjon lükkas dokumendile juurdepääsu taotluse tagasi põhjendusega, et selle avalikustamine kahjustaks Saksamaa majandus- ja rahanduspoliitika kaitset. Samuti välistas ta osalise juurdepääsu võimaluse.

²⁶ EÜ asutamislepingu artikkel 226 annab komisjonile õiguse alustada ühenduse õigust rikkunud liikmesriigi vastu menetlust. Igaüks võib esitada komisjonile kaebuse ("artiklile 226 vastav kaebus") liikmesriigi vastu mis tahes riiklike abinõude või haldustoimingute kohta, mida ta peab ühenduse õigusega kokkusobimatuks.

²⁷ Nõukogu 14. veebruari 1977. aasta direktiiv 77/187/EMÜ äriühingute, ettevõtete või nende osade üleminekul töötajate õigusi kaitsvate liikmesriikide seaduste ühtlustamise kohta, EÜT 1977 L 61/26.

Oma kaebuses ombudsmanile esitas kaebuse esitaja keeldumisele vastuväite, osutades, et ELi tasandil toimuva majandus- ja institutsioonilise arenguga tegeleva teadlasena on tal vaja juurdepääsu kõigile olulistele allikatele. Ta märkis, et komisjon avaldas oma soovitusel sisu pressiteates ning et kui soovitus ei sisaldanud muud lisateavet, siis ei saa ta aru, miks seda ei või avalikustada. Kui aga soovitus sisaldab muud – peamiselt negatiivsemat – teavet Saksamaa riigi rahanduse kohta, varjab komisjon üldisi huve teenivat teavet ja võimalik, et annab üldsusele meelega valeinfot.

Oma arvamuses ütles komisjon, et kogu soovitusel arvestatud finants- ja majandusteave on juba avalikkusele kättesaadav pressiteate kaudu ning et stabiilsus- ja lähenemisprogrammide tehniline hinnang on kättesaadav Internetis. Kuid soovitusel ennast ei avaldatud, et tagada selle tundliku teema puhul komisjoni põhjenduste konfidentsiaalsus. Soovitusel seletuskiri sisaldas komisjoni enda hinnangut Saksamaa eelarveseisundile. Komisjon väitis, et soovitusel täielik avaldamine võiks kaasa tuua finantsturgude negatiivse häälestuse ja takistada eelarve konsolideerimist. Seega kahjustaks see Saksamaa rahandus- ja majanduspoliitikat. Komisjon lisas, et üldsuse eest ei ole mingit asjakohast makromajanduslikku teavet varjatud ning et kaebuse esitaja põhjendatud teaduslikku huvi ei ole kahjustatud.

Ombudsman märkis, et juba soovitus, et Saksamaa võtaks eelarvepuudujäägi vähendamiseks meetmeid, pidi finantsturgude suhtumist mõjutama. Kuid ta pidas mõistlikuks ka komisjoni seisukohta, et soovitusel aluseks olevate põhjenduste avalikustamine tooks kaasa negatiivse suhtumise. Samuti märkis ta, et kuna komisjon välistas osalise juurdepääsu dokumendile ja kuna kaebuse esitaja seda küsimust oma kaebuses ei tõstatanud, ei ole osalise juurdepääsu küsimusega vaja tegeleda. Nende kaalutluste põhjal otsustas ombudsman, et komisjoni poolt polnud tegu haldusomavoliga.

3.1.4 Euroopa Personalivaliku Amet

PÕHJENDATUD SELGITUSE VÄIDETAV PUUDUMINE VALIKUMENETLUSES

Euroopa Personalivaliku Ameti vastu esitatud kaebuse 1110/2003/ELB kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja jäeti konkursist COM/A/3/02 kõrvale, kuna tema hinded valikvastustega eeltestis osutusid ebapiisavaks. Ta vaidlustas valimiskomisjoni vastuse kolme küsimuse puhul. Ta väitis, et Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO) ei andnud talle vaidlustatud küsimuste õigete vastuste kohta põhjendatud selgitust.

EPSO sõnul vaatas valimiskomisjon kaebuse esitaja selgitused vaidlustatud küsimuste kohta ning küsimuste sisu ja sõnastuse hoolikalt ja tähelepanelikult läbi ning otsustas need samaks jätta.

Ombudsman märkis, et kaebuse esitajale teatati talle pandud hinne, ta sai oma hinnatud testi koopia ja talle teatati, mida valimiskomisjon luges vaidlustatud küsimuste õigeks vastuseks. Samuti märkis ombudsman, et kaebuse esitaja ei olnud nõus valimiskomisjoni seisukohaga vaidlustatud küsimuste õigete vastuste osas. Ombudsman meenutas aga, et erinevates testides saadud hinnete teatamine on pretsedendiõiguse kohaselt²⁸ valimiskomisjoni otsuste piisav põhjendus. Lisaks sellele leidis ombudsman, et kaebuse esitaja ei esitanud uurimise jooksul tõendeid, mis näidanuksid, et valimiskomisjon tegutses vaidlustatud valikvastustega küsimuste õigete vastuste määramisel ebamõistlikult või väljaspool oma volituste piire. Seepärast ei tuvastanud ombudsman haldusomavoli.

²⁸

Vt kaasus C-254/95, *parlament vs Innamorati*, [1996] EKL I-3423.

3.2 INSTITUTSIOONIDE POOLT LAHENDATUD JUHTUMID

3.2.1 Euroopa Parlament

VALIMISKOMISJONI OTSUS TAOTLUSE KOHTA

Euroopa Parlamendi vastu esitatud kaebuse 1600/2003/ADB kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Itaalia politseinik esitas taotluse osalemiseks avatud konkursil PE/22/D²⁹ oskustöötajate leidmiseks üldise julgeoleku valdkonnas. Tema taotlus lükati tagasi, kuna valimiskomisjon leidis, et tal pole nõutavat kolmeaastast kogemust avalikus või erajulgeolekusektoris. Seetõttu võttis kandidaat kaks korda parlamendiga ühendust osutamaks, et tema peaaegu viieaastane kogemus politseinikuna peaks vastama konkursiteates sätestatud kriteeriumile. Parlamendilt vastust saamata esitas kaebuse esitaja ombudsmanile kaebuse enda kõrvaldamise kohta avatud konkursilt.

Parlament teatas ombudsmanile, et varsti pärast seda, kui ombudsman alustas uurimist, vaatas valimiskomisjon kaebuse esitaja taotluse uuesti läbi ja otsustas ta lubada värbamismenetluse järgmisse etappi.

Ombudsmani teenistused võtsid kaebuse esitajaga ühendust, kes kinnitas, et parlament on tema juhtumi igati rahuldavalt lahendanud. Seepärast leidis ombudsman, et parlament astus juhtumi lahendamiseks vajalikud sammud.

3.2.2 Euroopa Komisjon

TEENUSTE EEST TASUMATA JÄTMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1949/2003/(TN)(IJH)TN kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebus käsitles väidetavat tasumata jätmist teenuste eest, mida osutati vastavalt komisjoni teenistuse Euroopa Ühenduste Statistikaameti (EUROSTAT) juhistele. Kaebuse esitaja korraldas Eurostati juhiste alusel Kasahstani statistikasüsteemi üldise hindamise. Lepingud sõlmiti ametlikult organisatsiooniga *CESD-Communautaire*, kuid pädevuse sätestas Eurostat, kellele tuli esitada ka kõik aruanded. Eurostat kinnitas kaebuse esitaja tööaruande augustis 2003, kuid kaebuse esitamise ajaks oktoobris 2003 ei olnud talle veel tasutud. Kaebuse esitaja kahtlustas, et Eurostati siseprobleemide tõttu on tema maksed *CESD-Communautaire*'le blokeeritud. Kaebuse esitaja väitis, et komisjon ei suutnud tagada tasumist teenuste eest, mida ta teatud lepingute alusel oli osutanud. Kaebuse esitaja nõudis, et talle makstaks tema teenuste eest tasumata maksed.

Oma jaanuaris 2004 esitatud arvamuses rõhutas komisjon, et tal ei ole kaebuse esitajaga lepingulist suhet. Komisjoni sõnul võis *CESD-Communautaire* sel ajal talle asjaomaste lepingute raames arveid esitada. Arved, mis *CESD-Communautaire* oli kuni komisjoni arvamuse ombudsmanile edastamiseni kaebuse esitaja eest esitanud, olid tasutud viivitusega *CESD-Communautaire*' pangaarvele 29. detsembril 2003.

Aprillis 2004 teatas kaebuse esitaja ombudsmani teenistustele, et ta sai suurema osa võlguolevast summast kätte ning ülejäänud tasumine sõltub teatavate küsimuste lahendamise tema ja *CESD-Communaux* vahel. Seepärast leidis kaebuse esitaja, et tema kaebus komisjoni vastu on saanud rahuldava lahenduse.

Ombudsman leidis, et komisjon on astunud juhtumi lahendamiseks vajalikud sammud ja on seega rahuldanud kaebuse esitaja nõuded.

TOETUSE MAKSMATA JÄTMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 2124/2003/ADB kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Saksa kodanik kaebas ombudsmanile IBC SOLARAG nimel. Viimane osales ühissettevõttes CIESMA (*Centre International d'Énergie Solaire Morocco-Allemand*), millele Euroopa Komisjon määras mais 1998 programmi ECIP 4. osa raames toetuse. Abi suurus oli 75 626 eurot. CIESMA oli saanud juba 37 813 eurot. Kaebuse esitaja väitis, et hoolimata tema korduvatest kontaktidest komisjoniga ja kõigi tõendavate dokumentide saatmisest augustiks 2001, ei olnud tasumata summat CIESMA-le novembriks 2003 välja makstud.

Kaebuse esitaja nõudis tasumata summa maksmist.

Komisjon teatas ombudsmanile, et programm ECIP oli rahastamisvahend, mida haldas komisjon detsentraliseeritult finantseerimisasutuste võrgustiku kaudu. Selle programmi raamistikus oli komisjon allkirjastanud lepingu ühe Saksa pangaga, mis omakorda oli sõlminud lepingu CIESMAGA. Pank pidi tasuma CIESMAGA sõlmitud lepingus ettenähtud teise makse pärast seda, kui komisjon on projekti lõpparuande üle vaadanud ja heaks kiitnud. Juunis 2003, pärast lõpparuande kinnitamist, teatas komisjon pangale, et makse tuleks sooritada. Järgmised kontaktid leidsid aset juulis 2003 ja oktoobris 2003. Novembris 2003 teatas pank komisjonile viimase makse tegemisest. Pank sooritas viimase makse 5. detsembril 2003.

Kaebuse esitaja kinnitas, et juhtum on igati rahuldavalt lahendatud. Seepärast leidis ombudsman, et Euroopa Komisjon on astunud juhtumi lahendamiseks vajalikud sammud.

JURDEPÄÄS RAUDTEEKAVA KÄSITLEVATELE DOKUMENTIDELE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuste 2183/2003/(TN)(IJH)TN ja 520/2004/TN kohta tehtud otsuste kokkuvõte

Kaebus käsitles juurdepääsu teatavatele dokumentidele, mis olid seotud komisjoni 24. aprillil 2003. aastal Rootsile esitatud arvamusega "Botniabanani" (Botnia ühenduse) raudteearenduskava kohta. Pärast seda, kui kaebuse esitaja taotles dokumentidele juurdepääsu, esitati ombudsmanile kaebus (kaebus 2183/2003/(TN)(IJH)TN) ning seejärel saatis komisjon kaebuse esitajale dokumendid, mida kaebuse esitaja oli komisjoni meelest palunud. Ent kaebuse esitaja ei olnud talle saadetud dokumentidega rahul ja esitas seetõttu ombudsmanile uue kaebuse. Kaebuse esitaja väitis, et komisjon ei suutnud talle edastada dokumente plaani kriitilise hinnangu kohta ning et komisjon ei vastanud tema elektronkirjale, milles ta teavitas komisjoni oma seisukohtadest selles asjas. Kaebuse esitaja nõudis, et komisjon annaks talle juurdepääsu dokumentidele, mis sisaldavad komisjoni kriitilist hinnangut kavale.

Komisjon oli enda väitel alguses arvanud, et kaebuse esitaja elektronkirjaga tuleks tegeleda ombudsmani edasise uurimise käigus kaebuses 2183/2003/(TN)(IJH)TN, ega olnud seetõttu otse kaebuse esitajale vastanud. Kuid asja üle vaadates saatis komisjon kaebuse esitajale täiendava vastuse, lisades asjakohased dokumendid.

Asjakohased dokumendid kätte saanud, teatas kaebuse esitaja ombudsmani teenistustele, et ta loeb küsimuse lahendamiseks.

Ombudsman leidis, et komisjon on astunud juhtumi lahendamiseks vajalikud sammud ning rahuldanud seega kaebuse esitaja nõuded.

TEENUSTE EEST TASUMISEGA HILINEMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 435/2004/GG kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja, väikese IT-elektronikale spetsialiseerunud Saksa ettevõtte tegevdirektor, väitis, et komisjon ei tasunud talle nelja 2003. aastal komisjonile tehtud töö eest esitatud arvet. Kaebuse esitaja sõnul oli tema ettevõttele tasumata kokku 17 437 eurot ning komisjon ei reageerinud ka pärast seitset meeldetuletust (millest mõned saadeti tähtitud kirjaga). Kaebuse esitaja palus ombudsmani abi tasumisele kuuluvate maksete väljanõudmisel, et ta ei peaks oma töötajaid vallandama ega oma ettevõtet rohkem kahjustama.

Komisjon selgitas oma arvamuses, et uue finantsmääruse kohaldamise tulemusena eelarvemenetlustes tehtud tehniliste muudatuste tõttu ei olnud kahjuks võimalik kaebuse esitaja arveid selleks ettenähtud 60 päeva jooksul läbi vaadata. Pärast osakonna ümberkorraldamist ja finantsüksuse asutamist oli asi nüüd läbi vaadatud. Neli arvet kogusummas 17 437 eurot tasuti veebruari lõpul 2004. Komisjoni arvates tähendas see, et kaebus ei ole enam asjakohane.

21. juunil 2004 teatas komisjon ombudsmani teenistustele, et ta loeb juhtumi lahendamiseks.

Juhtumi lõpetamisel tegi ombudsman lisamärkusi, milles ta mainis, et kaks esimest arvet saadeti komisjonile 11 ja 10 kuud enne nende tasumist. Ta märkis, et tuleb arvestada, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted on makseviivituste mõju suhtes eriti tundlikud. Seepärast kutsus ombudsman komisjoni üles kaaluma võimalust maksta kaebuse esitajale intressi.

Lisamärkus

6. detsembril 2004 teatas komisjon ombudsmanile, et on otsustanud maksta kaebuse esitajale 387 eurot intressi.

3.2.3 Euroopa Pettusevastane Amet

JURDEPÄÄS TUUMAOHUTUSE JUHTUMIT KÄSITLEVATELE DOKUMENTIDELE

Euroopa Pettusevastase Ameti vastu esitatud kaebuse 220/2004/GG kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja, komisjoni ametnik, töötas varem Saksamaal Karlsruhe Transuraani Elementide Instituudis (ITU). ITU on Teadusuuringute Ühiskeskuse (JRC) osa, mis on Euroopa Komisjoni peadirektoraat. Kaebuse esitaja vastutas radioaktiivsete ainete transpordi eest ITU tuumaohutuse ja infrastruktuuriüksuses. Väites, et ITU töös rikutakse tõsiselt eeskirju, palus ta komisjonil alustada kiirgusevastase kaitse ja radioaktiivsete ainete transpordi uurimist. Ta esitas mitu väidet, sealhulgas et radioaktiivseid materjale käitlevad töötajad ei olnud läbinud nõutavat väljaõpet ning et radioaktiivseid aineid transporditi meelega ebaseaduslikult. Komisjon edastas asja Euroopa Pettusevastasele Ametile (OLAF), mis kuulus ära kaebuse esitaja ja korraldas uurimise.

Menetluse hilisemas etapis nõudis kaebuse esitaja juurdepääsu mitmete tema juhtumit puudutavatele dokumentidele, mis olid komisjoni erinevate peadirektoraatide ja OLAFi valduses.

Kuid neid nõudmisi ei käsitletud kaebuse esitaja sõnul nõuetekohaselt. Seepärast pöördus ta ombudsmani poole. Ombudsman otsustas registreerida kaebuse esitaja OLAFi-vastased väited eraldi kaebusena, kuna ta käsitleb OLAFit iseseisva Euroopa institutsioonina. Ombudsman jätkab veel Euroopa Komisjoni vastase kaebuse (101/2004/GG) uurimist, mis seostub sisuliselt ka kaebuse esitaja ITU-vastaste väidetega.

Oma OLAFi-vastases kaebuses väitis kaebuse esitaja, et OLAF ei andnud talle ekslikult juurdepääsu dokumentidele ega suutnud kaebuse esitaja nõudmist õigel ajal käsitleda. Ta nõudis dokumentide avaldamist või OLAFi selgitust, et mõnda neist ei olegi olemas. Kui see pole võimalik, peaksid ombudsman, tema töötajad või Euroopa Parlamendi liikmed dokumendid läbi vaatama.

Oma arvamuses osutas OLAF, et on kaebuse esitaja nõudele ammendavalt vastanud. Ta oli edastanud kaebuse esitajale kolme dokumendi koopiaid ja selgitanud, et ülejäänud dokumente, mida kaebuse esitaja nõudis, pole olemas. OLAF tunnistas siiski, et vastas kolm tööpäeva pärast vastamiseks ettenähtud tähtaja möödumist. Tema selgituse kohaselt oli selle põhjuseks asjaolu, et küsimuse eest vastutav isik oli just määratud teisele töökohale ning tal tuli tegeleda mitme ettenägematu asjaga. OLAF tunnistas, et oleks olnud parem, kui ta oleks kaebuse esitajale teatanud, et vajab tähtaja pikendamist. Ta märkis, et saatis vahepeal kaebuse esitajale oma vastuse koopia.

Selle vastuse koopia ja OLAFi arvamuse saamise järel avaldas kaebuse esitaja arvamust, et tema kaebus OLAFi vastu on rahuldavalt lahendatud. Ta tänas ombudsmani selle tulemuse eest. Ombudsman leidis, et OLAF on astunud juhtumi lahendamiseks vajalikud sammud ja rahuldanud seega kaebuse esitaja nõuded.

3.3 OMBUDSMANI SAAVUTATUD SÕBRALIKUD LAHENDID

JURDEPÄÄS KAUBANDUSLÄBIRÄÄKIMISI KÄSITLEVATELE DOKUMENTIDELE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 415/2003/(IJH)TN kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja, kes esitas kaebuse Corporate Europe Observatory nimel, taotles määruse 1049/2001³⁰ alusel juurdepääsu "kõigile dokumentidele, mis käsitlevad komisjoni ettevalmistusi võimalikeks läbirääkimisteks mitmepoolse investeerimisraamistiku üle WTOs". Komisjon keeldus juurdepääsust dokumentidele, mida ta määratles "asutusesiseste ettevalmistustöödena dokumendiprojektide kallal Doha arengukava protsessiks WTOs". Vastuseks kaebuse esitaja kordustaotlusele, milles selgitati, et nõue hõlmab ka Dohale eelnevaid dokumente, määratles komisjon nõutavaid dokumente ettevalmistustööna plaandokumentide jaoks, mis ta kavatses koostada iga seitsme ministrite Doha deklaratsioonis nimetatud küsimuse kohta. Enne ministrite Doha-kohtumist ei olnud olemas ühtki dokumenti, kuna sel ajal ei olnud WTO-l mitmepoolsete investeeringute volitusi. Komisjon keeldus juurdepääsust ettevalmistusdokumentidele artikli 4 lõike 1 punkti a alusel, väites, et dokumentide avalikustamine vähendaks kolmandate riikidega läbirääkimistel manööverdamisruumi.

Ombudsmanile edastatud kaebuses oli kaebuse esitaja peamine väide, et komisjon on tema juurdepääsutaotluses mainitud dokumente liiga kitsalt määratlenud. Ta väitis, et tema nõudmine hõlmab pikka dokumentide nimekirja, mitte ainult plaandokumentidega seotud dokumente, ning arvestades, et komisjon on propageerinud WTO investeerimisläbirääkimisi vähemalt alates 1999. aastast, pärinesid mõned dokumendid Doha-eelsest ajast.

³⁰

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001 L 145/43.

Komisjon jäi seisukohale, et plaandokumendid on ainsad dokumendid, mis käsitlevad võimalikke läbirääkimisi mitmepoolsete investeeringute üle.

Ombudsman leidis, et määruse 1049/2001 artikli 6 lõikes 2 nõutakse, et kui juurdepääsutaotlus ei ole piisavalt täpne, palub institutsioon taotlejal taotlust täpsustada ning abistab taotlejat selles, andes näiteks teavet avalike dokumendiregistrite kasutamise kohta. Ombudsman märkis, et komisjon ei vastanud kaebuse esitaja dokumendikategooriate nimekirjale ega soovitanud talle avalikke dokumendiregistreid. Ombudsman leidis, et tegemist võib olla haldusomavoli juhtumiga. Seepärast pakkus ta välja sõbraliku lahendi, mille kohaselt edastab komisjon kaebuse esitajale tema loetletud kategooriatesse kuuluvate olemasolevate dokumentide täieliku nimekirja. Nimekiri pidi sisaldama ka enne ministrite Doha konverentsi olemas olnud dokumente.

Vastuseks selgitas komisjon, et ta laiendas uuringuid ja analüüsis kõiki 1998. aasta lõpu ja ministrite Doha kohtumise vahelisi dokumente ning koostas 296 dokumendi nimekirja, mis loodetavasti vastab ombudsmani nõudmisele.

Oma tähelepanekutes selgitas kaebuse esitaja, et tema meelest on sõbralik lahend saavutatud ning et ta koostab komisjoni esitatud dokumentide nimekirja põhjal uue juurdepääsutaotluse. Kaebuse esitaja tänas ombudsmani abi eest.

JURDEPÄÄS SÕIDUEKSAMI TULEMUSTELE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1320/2003/(ADB)ELB kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja kandideeris Euroopa Komisjoni abiautojuhi kohale ja ta kutsuti autokooli korraldatud sõidueksamile. Kaebuse esitajale teatati, et ta kukkus eksamil läbi. Ta palus tulutult oma eksamitulemused avalikustada, sest oli veendunud eksami edukas sooritamises, arvestades oma sõidukogemust, kvalifikatsiooni ja autokooli töötajalt saadud teavet.

Kaebuse esitaja väitis, et sai komisjonilt vastuolulisi vastuseid ning et ehkki talle teatati, et ta ei pääsenud edukate kandidaatide hulka, ei teavitatud teda tema tegelikest eksamitulemustest. Kaebuse esitaja nõudis, et komisjon teavitaks teda tema tulemustest erinevates katsetes ning teataks edukate kandidaatide arvu ja nende tulemused.

Oma arvamuses selgitas komisjon, et autokooli direktor teatas komisjonile, et kaebuse esitaja ja veel kolm kandidaati ei sooritanud eksamit edukalt. Komisjon teatas, et talle ei edastatud iga hindamise üksikasju, vaid ainult üldine tulemus ja kinnitus selle kohta, kas kandidaat läbis katsed edukalt või mitte.

Oma tähelepanekutes viitas kaebuse esitaja lahknevustele, mis ta leidis komisjoni arvamuses antud selgituste ja nende selgituste vahel, mis ta sai vastutava ametnikuga kohtudes. Kõnealune ametnik teatas kaebuse esitajale, et komisjon sai tulemused kõigi viie katse kohta, mis moodustasid sõidueksami. Komisjoni ametnikul oli see dokument kohtumisel kaasas. Ent kuna see sisaldas kõigi kandidaatide tulemusi, keeldus ta kaebuse esitajale koopiati andmast. See-eest teavitas ametnik kaebuse esitajat tema tulemustest suuliselt.

Ombudsman uuris komisjoni dokumente. Uurimise tulemused näitasid, et vastupidiselt komisjoni arvamuses väidetule oli komisjon saanud iga kandidaadi hindamise üksikasjalikud tulemused. Ombudsman järeldas, et kuigi komisjonil olid seaduslik alus kaebuse esitajale teiste kandidaatide tulemusi mitte avaldada, ei esitanud komisjon mingeid põhjendusi, miks kaebuse esitajale ei anta juurdepääsu tema enda tulemustele.

Seepärast pakkus ombudsman välja sõbraliku lahendi. Ta soovitas komisjonil kaebuse esitaja sõidueksami tulemustele juurdepääsu taotlus uuesti läbi vaadata.

Komisjon nõustus sõbraliku lahendi ettepanekuga ja saatis ombudsmanile tulemused, mis kaebuse esitaja sai sõidueksami moodustanud erinevatel katsetel. Kaebuse esitaja teatas ombudsmani teenistustele, et ta loeb sõbraliku lahendi saavutatuks.

Lisamärkus

Hiljem saatis kaebuse esitaja ombudsmanile kirja, milles ta väljendas seisukohta, et pole õige, et nii tähtsas Euroopa institutsioonis nagu komisjon töötavad inimesed jäävad eksimuste korral karistamata. Vastuses selgitas ombudsman, et ametnike personalieeskirjades sätestatakse konkreetsed menetlused ametnike ja muude teenistujate karistamiseks ning et ombudsmani ülesanne ei ole neid menetlusi asendada. Ombudsman juhtis komisjoni kui ametisse nimetava asutuse tähelepanu kaebuse esitaja murele.

3.4 OMBUDSMANI KRIITILISE MÄRKUSEGA LÕPETATUD JUHTUMID

3.4.1 Euroopa Parlament

SUITSETAMISEESKIRJADE RAKENDAMINE

Euroopa Parlamendi vastu esitatud kaebuse 260/2003/OV kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Euroopa Parlamendi heaks Luksemburgis töötav ametnik oli mures suitsetamise pärast parlamendi hoonetes. Ametniku sõnul ei suutnud juhtkond kaheksa aastat pärast oma ruumides suitsetamist käsitlevate sise-eeskirjade vastuvõtmist (peasekretäri 12. juuli 1994. aasta otsus) ikka veel tagada nende rakendamist ja jõustamist kõikides ruumides. Kaebuse esitaja oli saatnud juhtkonnale selles küsimuses alates veebruarist 1996 mitu kirja, kuid tehtud oli väga vähe.

5. veebruaril 2003 esitas ametnik kaebuse Euroopa ombudsmanile, väites, et parlamendi juhtkond ei suuda suitsetamist käsitlevaid sise-eeskirju kõigis ruumides rakendada ja jõustada. Oma kaasuse toetamiseks viitas ta komisjoni 16. juuli 2003. aasta otsusele töötajate kaitse kohta tubakasuitsu mõju eest, lisades, et parlament peaks seda eeskujuga järgima³¹.

Oma arvamuses kaebuse kohta kinnitas parlament, et juhtkond on võtnud kõik vajalikud tehnilised ja haldusmeetmed eeskirjade kohaldamise tagamiseks. Meetmed hõlmasid hulga suitsetamist keelavate siltide ülespanekut ning mitmete eeskirju käsitlevate teadete edastamist nii töötajatele kui ka parlamendiliikmetele. Parlament lisas, et "mõned inimesed kahjuks ei mõista, et eeskirjad kehtivad ka nende kohta, ning rikuvad neid juhtkonna jõupingutustest hoolimata". Ta osutas, et "iga inimese asi on käituda vastutustundlikult ja teha võimalikuks suitsetajate ja mitesuitsetajate koeksisteerimine." Lisaks sellele märkis parlament, et vastuvõetud eeskirjad ei erine oluliselt komisjoni omadest.

Oma otsuses osutas ombudsman, et oma ruumides suitsetamist käsitlevate eeskirjade vastuvõtmisega ning nende edastamisega mitmetes teadetes oma töötajatele ja parlamendiliikmetele tekitas parlament mitesuitsetajate seas põhjendatud ootuse, et parlament võtab piisavad meetmed eeskirjade tulemusliku täitmise tagamiseks. Lisaks sellele märkis ombudsman, et võttes arvesse

³¹

Komisjoni eeskirjad, mis muudavad tema ruumid täiesti suitsuvabaks, jõustusid 1. mail 2004.

suitsuga kokkupuutumise kahjulikku mõju tervisele, peaks parlament pöörama erilist tähelepanu vajadusele tagada suitsetamist käsitlevatest sise-eeskirjadest kinnipidamine. Ta osutas, et töötajate kokkupuude suitsuga töökohal võib kaasa tuua õigusliku vastutuse. Tunnustades parlamendi võetud meetmeid, ei olnud ombudsmani meelest seisukoht, et vastutustundlik käitumine sõltub igast inimesest endast, siiski piisav vastus eeskirjade rikkumisest tekkinud probleemidele. Seepärast tegi ta kriitilise märkuse.

Lisamärkus

13. juulil 2004 võttis Euroopa Parlamendi juhatus vastu otsuse (PE 346.287/BUR), millega kehtestati Euroopa Parlamendi ruumides uued suitsetamiseskirjad. 2004.–2009. aasta parlamendi koosseisu ametiaja esimesel päeval jõustunud otsuse artiklis 1 sätestatakse, et “institutsiooni eesmärk on saavutada oma hoonetes täiesti suitsuvaba keskkond hiljemalt 1. jaanuariks 2007”. Samuti kehtestatakse otsusega kuni 1. jaanuarini 2007 üleminekumeetmed, näiteks antakse turvatöötajatele volitused kõrvaldada parlamendi ruumidest kõik isikud, kes keelduvad neid eeskirju täitmast.

3.4.2 Euroopa Liidu Nõukogu

JUURDEPÄÄS ISIKUTOIMIKUTELE ENNETÄHTAEGSELT PENSIONILE JÄÄMISE PUHUL

Euroopa Liidu Nõukogu vastu esitatud kaebuse 2046/2003/GG kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Nõukogu ametnik soovis kasutada nõukogu kehtestatud meetmeid, mille abil see pakub oma ametnikele erivõimalust institutsiooni ajakohastamisega seoses ennetähtaegselt pensionile jääda (*dégagement*). Nõukogu määruses sätestati, et nõukogu peasekretariaat peab ametnikud, kellele ta soovib ennetähtaegse pensionilejäämise võimalust pakkuda, pärast ühiskomiteega konsulteerimist taotlejate nimekirjast välja valima. Ühiskomitee koosneb võrdsest arvust ametisse nimetava asutuse ja personalikomitee esindajatest. Vastavalt määruse rakendamise otsusele pidi nõukogu asepeasekretär koostama kandidaatide esialgse nimekirja, mis esitatakse seejärel arvamuse saamiseks ühiskomiteele.

Oma kaebuses ombudsmanile väitis kaebuse esitaja, et tema taotlus lükati tagasi, nagu ka tema kaebus komisjonile. Ta kritiseeris asjaolu, et ühiskomiteele ei antud juurdepääsu taotlejate isikutoimikutele, mistõttu tema arvates ei saanud ühiskomitee esitada ametisse nimetavale asutusele põhjendatud arvamust. Ta väitis, et määruse rakendamise otsus tuleks kehtetuks tunnistada. Tõendava dokumendina esitas kaebuse esitaja ühiskomitee liikmete allkirjastamata avalduse. Avalduse kohaselt olid ühiskomitee liikmed mitu korda toimikutele taotlejate nõusolekul juurdepääsu palunud, kuid sellest oli kategooriliselt keeldutud.

Oma arvamuses väitis nõukogu, et otsus on igati määrusega kooskõlas. Ühiskomiteel oli olemas kogu kandidaatide nimekirja hindamiseks vajalik teave. Kuid kooskõlas määrusega 45/2001³² ei tohtinud teave sisaldada isikuandmeid.

Ombudsman nõustus, et otsus on nõukogu määrusega kooskõlas, kuivõrd ametnike nimekiri võeti vastu alles *pärast* ühiskomiteega konsulteerimist. Kuid ta leidis, et oma seisukohtade sõnastamiseks ja kasulikuks väljendamiseks peab ühiskomitee valdama kogu asjassepuutuvat teavet. Vastasel juhul oleks konsulteerimise näol tegu vaid formaalsusega. Ombudsman oli teadlik, et isikuandmetele võib

³²

18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta, EÜT 2001 L8/1.

juurdepääsu anda ainult kooskõlas määrusega 45/2001. Kuid avalikustamist oli takistanud nõukogu ise, kes polnud taotlejatele teatanud, et nende isikuandmed võidakse esitada ühiskomiteele.

Ombudsman leidis, et keelates ühiskomiteele toimikutele juurdepääsu või suutmata tagada võimalust sellise juurdepääsu andmiseks, ei olnud nõukogu võimaldanud ühiskomiteel oma seisukohti kasulikult väljendada. Seega oli nõukogu suutmatusel puhul ühiskomiteega korralikult konsulteerida tegu haldusomavoli juhtumiga. Seepärast tegi ombudsman kriitilise märkuse.

3.4.3 Euroopa Komisjon

VÄHEM SOODNE LIIGITAMINE TÖÖLEVÕTUVIIVITUSE TÕTTU

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1435/2002/GG kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Rootsi kodanik kandideeris komisjoni peadirektoraatori töölevõtukonkursil ja läbis selle edukalt. Juulis 1999 kanti tema nimi reservnimekirja. Kuni 1999. aasta lõpuni kohaldati kandidaatide töölevõtul tollaegsetest uutest liikmesriikidest (Austria, Soome ja Rootsi) sooduseeskirju, eelkõige nende jaotamisel palgaklassidesse.

Detsembris 1999 sai kandidaat kaks suulist pakkumist komisjoni tööleasumiseks. Ta võttis vastu ametikoha Luksemburgis infoühiskonna peadirektoraadis, eeldades, et komisjon korraldab vajaliku kirjaliku pakkumise esitamise enne aasta lõppu. Kuid ametikoht osutus teaduri ametikohaks, mis alles tuli alaliseks ametikohaks muuta. Kandidaadi arvates oli tegu asutusesisese arusaamatusega. Talle teatati probleemist siis, kui tema arvates oli teist pakkumist juba liiga hilja vastu võtta. 2002. aasta mais tehti lõpuks kirjalik pakkumine ning kandidaat asus infoühiskonna peadirektoraati tööle septembris 2000. Kuid komisjon paigutas ta madalamasse palgaklassi, kui ta oleks paigutatud sooduseeskirjade kohaldamisel.

Oma kaebuses ombudsmanile väitis kandidaat, et ühte ja samasse reservnimekirja kantud inimesi tuleks kohelda ühtemoodi. Ta leidis, et komisjon oleks võinud teha enne soodsate eeskirjade kehtivuse lõppu tingimusliku tööpakkumise.

Komisjon asus seisukohale, et kaebuse esitajat koheldi täpselt sama moodi kui kõiki teisi pärast 1999. aasta lõppu laienemiskonkursside käigus tööle võetud kandidaate. Tingimusliku pakkumise võimalusega seoses väitis ta, et sellise pakkumise võib teha vaid siis, kui ametikoht on ametlikult saadaval, mis aga antud juhul nii ei olnud.

Kuna komisjon kaebuse esitaja kokkuvõtet sündmustest ei vaidlustanud, leidis ombudsman, et kaebuse esitajale jäeti mulje, nagu kohaldataks tema töölevõtul sooduseeskirju. Samuti leidis ta, et töölevõtt lükati edasi asutusesisese arusaamatuse tõttu, mille tulemusena ei saanud kaebuse esitaja teist tööpakkumist vastu võtta. Seetõttu otsustas ombudsman, et komisjoni otsus kaebuse esitaja liigitamise kohta oli ebaõiglane ja kujutab endast haldusomavoli juhtumit. Ta tegi sõbraliku lahendi ettepaneku, kutsudes komisjoni üles kaebuse esitaja liigitamist uuesti läbi vaatama. Komisjon lükkas selle ettepaneku ja ombudsmani järgneva soovitusel projekti tagasi.

Ombudsman taunis komisjoni suhtumist. Asjaolu, et komisjon ei esitanud väidetava asutusesisese arusaamatuse kohta mingeid selgitusi, polnud tema meelest kooskõlas kohustustega, mida ELi õigus kehtestab ühenduse institutsioonidele nende suhetes ombudsmani ja kaebuste esitajatega. Seetõttu tegi ta kriitilise märkuse.

MAKSETE PEATAMISE PÕHJENDAMATA JÄTMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1889/2002/GG kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Belgia ettevõtte sõlmis Euroopa Komisjoniga lepingu viimase teadusuuringute-, tehnoloogiaarengu ning kasutajasõbraliku infoühiskonna demonstreerimise programmi (niinimetatud IST-programmi) raames. Ettevõtte esitas IST-projekti ja komisjon nõustus andma finantsabi kuni peaaegu 450 000 eurot. Kui ettevõtte oli kaks makset juba saanud, keeldus komisjon kolmandat ja neljandat makset tegemast. Komisjon väitis, et pärast ettevõtte poolt komisjonile esitatud eelmise projekti (Esprit' projekt) finantsauditit on väljastatud tagasimaksekorraldus. Ettevõtte oli esitanud Esprit' projekti kohta esimese astme kohtule kaebuse ning komisjon teatas ettevõttele, et uue lepingu järgsed maksed peatatakse kuni kohtuotsuse tegemiseni.

Oma kaebuses ombudsmanile väitis ettevõtte, et komisjon tegutses meelevaldselt ja ühepoolselt ning et kasutas ära oma võimupositsiooni. Ta teatas, et kaks komisjoni ametnikku väitsid kohtumisel selgesõnaliselt, et komisjon ei püüa Esprit' projektiga seotud summasid IST-projekti alusel tehtavate maksete arvelt tagasi nõuda.

Komisjon ei eitanud, et maksed peatati põhjustel, mis polnud seotud IST-lepinguga. Kuid komisjon väitis, et tal oli õigus nii toimida, kuna ta pidi tagama ühenduse finantshuvide kaitse. Ta viitas IST-projekti lepingu sättele, mis lubas komisjonil tasaarvestada ühendusele hüvitamisele kuuluvaid "mis tahes summasid".

Ombudsman leiab, et ELi institutsioonide ja asutuste sõlmitud lepingutest tulenevate kohustuste täitmisega seotud juhtudel võib tuvastada haldusomavoli. Ent kuna ta leiab ka, et lepingu väidetava rikkumise küsimustega võib tulemuslikult tegeleda ainult kohus, uuris ta ise antud juhtumi puhul ainult seda, kas komisjon esitas talle oma tegevuse õigusliku aluse kohta ühtse ja mõistliku kokkuvõtte.

Pärast põhjalikku uurimist, mis hõlmas komisjoni asjaomaste materjalide läbivaatamist ja komisjoni üksuse juhilt ütluste võtmist, otsustas ombudsman, et komisjon ei ole oma tegevust ühtselt ja mõistlikult selgitanud. Ta polnud veendunud, et IST-projekti lepingu asjaomases sättes mainitud "mis tahes summad" viitavad teise lepinguga seotud summadele. Veelgi olulisem aga oli see, et vastavalt lepingu suhtes kohaldatavale seadusele oli tasaarvestamine välistatud, kui nõude kohta on alustatud tõsist vaidlust. Ombudsman leidis, et see kehtib ka antud juhtumil, kui võrd kaebuse esitaja oli järjepidevalt vaidlustanud komisjoni Esprit' projektiga seotud nõude ning andnud asja lõpuks lahendamiseks esimese astme kohtusse. Lisaks sellele märkis ombudsman, et IST-lepingu asjaomane säte andis komisjonile ainult õiguse teatud tingimustel tasaarvestust kohaldada. See ei lubanud makseid lihtsalt kinni pidada.

Komisjon lükkas ombudsmani sõbraliku lahendi saavutamise katse ja sellele järgnenud soovitusel projekti tagasi. Arvestades, et polnud selge, mida Euroopa Parlament saaks ombudsmani ja kaebuse esitaja abistamiseks antud juhul teha, otsustas ombudsman parlamendile eriaruannet mitte esitada. Seepärast tegi ta kriitilise märkuse komisjoni suutmatuse kohta selgitada, millisel alusel tal on õigus maksed peatada.

SEKRETÄRIKULUDE HÜVITAMISEST KEELDUMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1986/2002/OV kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Hollandi instituut oli üks foorumeid, mis osales Euroopa säästva arengu linnafoorumite võrgustikus – programmis, mida haldas komisjoni hariduse ja kultuuri peadirektoraat. Kuigi komisjonist oli instituudile suuliselt kinnitatud, et talle hüvitatakse võrgustikule sekretäriteenuste osutamisel kantud kulud, lükkas komisjon lõpuks tema nõude tagasi. Instituut pöördus ombudsmani poole novembris 2002, rõhutades, et ta saatis komisjonile mitu kirja, milles palus osutatud sekretäriteenuste kohta ametlik leping sõlmida. Instituut nõudis kokku rohkem kui 170 000 eurot.

Komisjon väitis, et vormistab lepingulised küsimused alati kirjalikult. Samuti osutas ta, et kaebuse esitajat on suuliselt teavitatud, et tema ettepanekut ei saa arvesse võtta. Kuigi ta kahetses, et kaebuse esitaja kirjadele pole kirjalikult vastatud, väitis ta, et kaebuse esitaja teadmised komisjoni tavalise korra kohta ei saanud talle jätta muljet, et komisjon on endale kohustusi võtnud.

Ombudsman otsustas, et tasumishõude tagasilükkamine komisjoni poolt on ebaõiglane ja põhineb ebaselgel infol. Komisjoni väide kaebuse esitaja eeldatavate teadmiste osas komisjoni tavalise korra kohta ei olnud ombudsmani arvates seaduslik ega veenev. Ehkki komisjon oli viidanud, et vormistab lepingulised küsimused alati kirjalikult, ei vastanud ta kaebuse esitaja 4. juuli ja 7. oktoobri 1997. aasta kirjadele kirjalikult. Ombudsman kutsus komisjoni üles oma seisukohta uuesti läbi vaatama, et jõuda sõbraliku lahendini, lisades, et see võiks sisaldada mõistlikku pakkumist, mis võib olla väiksem kui nõutav summa. Kuna komisjon lükkas tagasi väljapakutud sõbraliku lahendi ja ombudsmani sellele järgnenud soovitusel projekti, et komisjon peaks instituudile kulud hüvitama, lõpetas ombudsman juhtumi kriitilise märkusega.

Lisamärkus

Komisjon reageeris kriitilisele märkusele 17. novembri 2004. aasta kirjas, väljendades kahetsust, et kaebuse esitaja ootustele ei vastatud mõistliku ajavahemiku jooksul kirjalikult ning kohasel ja üheselt mõistetaval viisil. Samuti märkis ta, et hea halduse põhimõtted, mida tema teenistused peavad järgima, on nüüd täpsemalt esitatud hea haldustava eeskirjas, mille komisjon võttis vastu 17. oktoobril 2000.

ARTIKLI 226 ALUSEL ESITATUD KAEBUSTE REGISTREERIMATA JÄTMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 2007/2002/ADB kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja, Itaalia organisatsioon, mis kaitseb Itaalia töötajate huve, oli hoolikalt jälginud meetmeid, mida Itaalia võttis Euroopa Kohtu võõrtöötajate sotsiaalkindlustust käsitleva otsuse³³ täitmiseks. Kaebuse esitaja oli mures pensionide arvutamise pärast, mida Itaalia maksab pensionäridele, kes veedavad osa oma tööelust Itaalias, kuid elavad välismaal.

Kaebuse esitaja esitas ombudsmanile kaebuse ning väitis, et i) komisjon pole tegelenud tema kaebustega Itaalia vastu nõuetekohaselt, ii) et Itaalia vastu ei ole meetmeid võetud ning iii) et komisjon on Euroopa Parlamendi liikme esitatud kirjalikule küsimusele andnud ekslikke vastuseid.

Komisjon tunnistas, et korduvatest vahevastustest hoolimata polnud kaebuse esitaja kirjadele saadetud sisulist vastust enne veebruari 2003. Komisjon lisis, et kaebuse esitaja kirjade kaebusena registreerimise kohta võis olla kahtlusi. Pidades silmas komisjoni teatist suhete kohta kaebuse esitajaga ühenduse õiguse rikkumise korral³⁴, teatas komisjon, et selliseid kahtlusi ei tohiks enam tekkida. Komisjon selgitas, et otsuse tõlgendamisel olid komisjonis ja liikmesriikides tekkinud ulatuslikud arutelud. Ta leidis, et tema teenistused ja kaebuse esitaja tõlgendasid ühenduse õigust erinevalt, eelkõige seoses muus liikmesriigis kui Itaalias elavate pensionäride olukorraga, kellel on õigus Itaaliast pensioni saada. Oma kirjas kaebuse esitajale lükkas komisjon tagasi kaebuse esitaja nõudmise, et komisjon sekkuks Itaalia tegevusse. Lõpuks märkis komisjon, et ta ei jaga kaebuse esitaja arvamust, et tema vastus Euroopa Parlamendi saadikule oli ekslik.

Ombudsman ei tuvastanud mingit haldusomavoli seoses kaebuse esitaja teise ja kolmanda väitega, mis tuginesid otsuse erinevale tõlgendusele. Seoses suutmatusega kaebuse esitaja kirjadele korralikult vastata, märkis ombudsman, et isegi enne eespool osutatud teatise vastuvõtmise komisjonis registreeriti üldjuhul eranditult kõik kaebused. Kaebuse esitaja kaebuse registreerimata

³³ Kaasus C-132/96, *Antonio Stinco ja Ciro Panfilo vs Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)*, [1998] EKL I-5225.

³⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja Euroopa ombudsmanile suhete kohta kaebuse esitajaga seoses ühenduse õiguse rikkumisega (KOM/2002/0141 lõplik); EÜT 2002 C 244/5.

jätmine oli haldusomavoli juhtum. Arvestades, et juhtumi see aspekt käsitles varem konkreetsete sündmustega seotud menetlusi, ei olnud kohane taotleda küsimuses sõbralikku lahendit. Seepärast tegi ombudsman komisjonile kriitilise märkuse.

RIIGIABI KÄSITLEVA KAEBUSE KÄSITLEMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 2185/2002/IP kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja esitas komisjonile kaks kaebust, 17. aprillil 2000 ja 22. mail 2002, seoses Portugali valitsuse poolt Portugali toidupakendusfirmadele antava riigiabiga. Oma kaebuses ombudsmanile väitis kaebuse esitaja, et komisjon ei käsitlenud õigesti tema 17. aprillil 2000 esitatud kaebust ega kinnitanud tema 22. mail 2002 esitatud kaebuse kättesaamist.

Seoses esimese kaebusega selgitas komisjon, et tema teenistused olid Portugali ametiasutustega ühendust võtnud ja palunud asjaomast küsimust selgitada. Pärast Portugali ametiasutustelt vastuse saamist avati jaanuaris 2001 riigiabi kohta toimik. Juulis 2001 palus komisjon Portugali ametiasutustelt lisateavet. Teise kaebuse kohta avas komisjon toimiku septembris 2002 ja palus Portugali ametiasutustelt teavet novembris 2002, kuid vastust ei saanud. Komisjon vabandas, et ei kinnitanud kaebuse esitaja 22. mai 2002. aasta kirja kättesaamist.

Juulis 2003 kirjutas ombudsman komisjonile. Ta palus komisjonil endale teatada, kas komisjon on nüüd saanud Portugali ametiasutustelt tema juulis 2001 ja novembris 2002 esitatud teabenõudele vastuse. Ta palus komisjonil juhul, kui vastus pole saabunud, selgitada, milliseid meetmeid on komisjon nõutava teabe saamiseks võtnud või kavatses võtta.

Esimese kaebuse kohta vastas komisjon, et Portugali ametiasutused on teda teavitanud Portugali ajakirjanduses avaldatud teabest, nagu võiks Assooride piirkondlik valitsus oma osaluse kõnealuses ettevõttes maha müüa. Portugali ametiasutused lubasid asja edasist arengut jälgida ja komisjoni asjaga kursis hoida.

Teise kaebuse puhul olid Portugali ametiasutused edastanud komisjonile täiendavat teavet juunis 2003. Selle teabe põhjal pidas komisjon vajalikuks küsida Portugali ametiasutustelt 18. juulil 2003 lisateavet.

24. novembril 2003 saatis ombudsman komisjonile järgmise kirja, milles ta palus institutsioonil selgitada, milliseid meetmeid ta on Portugali ametiasutustelt teabe saamiseks võtnud. Samuti palus ta komisjonil selgitada kaebuse esitaja tähelepanekutele lisatud väidet, et institutsioon oleks pidanud alustama Portugali vastu rikkumismenetlust.

Komisjon vastas, et ta taotles esimese kaebuse läbivaatamist Portugali ametiasutuste poolt esitatud viimase teabe alusel. Teise kaebusega seoses oli komisjon palunud Portugali ametiasutustelt juulis 2003 täiendavat teavet. Lisaks sellele märkis institutsioon, et mõlema toimikuga tegeleti vastavalt riigiabi puudutavatele juhtumitele kohaldatavatele menetlustele. Seepärast pole kaebuse esitaja osutatud võimalus alustada Portugali vastu EÜ asutamislepingu artikli 226³⁵ alusel menetlust asjakohane.

Kaebuse esitaja märkis, et ombudsmani sekkumise tagajärjel võtsid komisjoni teenistused tema kaebuse suhtes meetmeid.

Oma otsuses tegi ombudsman komisjonile kriitilise märkuse. Ta asus seisukohale, et komisjon ei esitanud ombudsmani sellekohasest konkreetsest küsimusest hoolimata veenvat selgitust, miks ta

35

EÜ asutamislepingu artikkel 226 annab komisjonile õiguse alustada ühenduse õigust rikkunud liikmesriigi vastu menetlust. Igaüks võib esitada komisjonile kaebuse ("artiklile 226 vastav kaebus") liikmesriigi vastu mis tahes riiklike abinõude või haldustoimingute kohta, mida ta peab ühenduse õigusega kokkusobimatuks.

ei olnud peaaegu kahe aasta jooksul võtnud mingeid meetmeid Portugali ametiasutuste suutmatuses suhtes nõutavat teavet esitada.

Lisamärkus

Komisjon vastas kriitilisele märkusele oma 15. juuni 2004. aasta kirjas. Ta vabandas kaebuse esitaja kaebuse käsitlemisel tekkinud viivituse pärast ning märkis, et Portugali ametiasutustel paluti esitada institutsioonile lisateavet 2004. aasta juuni lõpuks.

SUUTMATUS TAGADA KEELEÕPETAJATE KUULUTAMINE TÄISKOHAGA TÖÖTAVAKS

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 2204/2002/MF kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja on portugali keele õpetaja, kes töötas Euroopa Komisjoni heaks. Ta läks 1. novembril 2003 pensionile. Alates 1986. aastast oli kaebuse esitajal Belgia õiguse alusel alaline tööleping ja ta töötas 20 tundi nädalas. Belgia Töö- ja Pensioniministeerium oli mitmel juhul osutanud, et 20-tunnise töönalaga lepingut võib lugeda täiskohaga õpetajaametiks tingimusel, et tööandja kinnitab seda avaldusega pädevatele Belgia ametiasutustele. Kuid komisjon esitas sellise avalduse Belgia ametiasutustele ainult perioodi 1986–2002 ühe osa kohta. Sellel olid tõsised tagajärjed asjaomaste õpetajate pensionide arvutamisele, kuna seetõttu oleksid nad saanud nende aastate eest, mille kohta avaldust õigesti ei esitatud, ainult pool pensionist, millele neil oleks pidanud õigus olema.

13. detsembril 2002 esitas kaebuse esitaja kaebuse Euroopa ombudsmanile. Ta väitis, et komisjon ei kuulutanud 20-tunnise töönalaga lepingut Belgia ametiasutustele täiskohaga õpetajaametiks. Lisaks sellele väitis ta, et komisjon ei andnud keeleõpetajate esindajatele Belgia ametiasutustele tehtud avalduse kohta konkreetset vastust.

Oma arvamuses kaebuse kohta ütles komisjon, et 9. märtsil 2000 saatis ta Belgia Tööministeeriumile avalduse, milles taotles, et 20-tunnise töönalaga leping loetaks täiskohaga õpetajaametiks. Novembris 2001 oli komisjon koos keeleõpetajatega koostanud avalduse, mille kinnitas komisjoni õigusteenistus ja milles komisjon tegi Belgia Tööministeeriumile avalduse, et 20-tunnise töönalaga leping tuleks lugeda täiskohaga õpetajaametiks. Lõpuks aga ei pidanud komisjon sobivaks Belgia ametiasutustele avaldust saata põhjendusega, et see võib sisaldada õpetajate töötundide arvu kohta valet või mittetäielikku teavet. 7. märtsil 2003 võttis komisjon ühendust Belgia ametiasutustega, et saada oma 9. märtsi 2000. aasta kirjale vastus. Kaebuse kohta arvamuse esitamise kuupäeval polnud komisjon ikka veel vastust saanud.

Septembris 2003 palus ombudsman komisjonil selgitada, miks komisjon on enda arvates kõik oma kohustused selles küsimuses täitnud. Samuti palus ta näidata, milliseid samme on komisjon astunud Belgia ametiasutustelt oma 9. märtsi 2000. aasta kirjale vastuse saamiseks ja kas ta on 2001. aasta ühisavalduse suhtes järelmeetmeid võtnud.

Komisjon vastas, et 30. märtsil 2000 toimus asjaomaste Belgia ametiasutustega kokkusaamine. 7. märtsil 2003 võttis komisjon Belgia ametiasutustega ühendust, et saada oma 9. märtsi 2000. aasta kirjale vastus. Järgmine kohtumine toimus 17. juulil 2003, millel lepiti kokku ühtne menetlus, mida järgida. Komisjon leidis, et on oma kohustused täitnud, saates 3. ja 29. oktoobril 2003. aastal Belgia ametiasutustele kirjad, millele ta lisas kogu tema käsutuses oleva dokumentatsiooni. 11. novembril 2003 Belgia ametiasutustele saadetud kirjas tegi ta täiendava avalduse 1992. aastale eelnenud perioodi kohta.

Kaebuse esitaja tunnistas, et 17. juulil 2003 komisjoni ja Belgia ametiasutuste vahel toimunud kohtumisel kinnitas komisjon, et 20-tunnise töönalaga leping vastab täiskohaga õpetajaametile, see tähendab 660 tundi aastas.

Oma otsuses leidis ombudsman, et komisjon näib olevat järginud kaebuse esitaja soove. Kuid ta leidis siiski, et isegi kui lugeda komisjoni kirjeldatud lähenemist praeguses kontekstis piisavaks, ei

muuda see tõsiasi, et komisjon ei selgitanud oma tegevusetust perioodil maist 2001 kuni märtsini 2003. Seepärast tegi ombudsman komisjoni suhtes kriitilise märkuse, sedastades, et hea halduse põhimõte nõuab, et komisjon tegeleks sedalaadi taotlustega hoolikalt ja mõistliku aja jooksul.

Arvestades, et keeleõpetajate esindajad ja komisjon olid 2002. esimesel poolel olnud kirjavahetuses, otsustas ombudsman, et pole vaja lähemalt uurida kaebuse esitaja väidet, et komisjon ei andnud esindajatele Belgia ametiasutustele tehtud avalduse kohta konkreetset vastust.

Märkus

Samasugusele otsusele jõudis ombudsman juhtumi 2137/2002/MF puhul.

KESKKONNAORGANISATSIiooni EBAÕIGLANE KOHTLEMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 278/2003/JMA (konfidentsiaalne) kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Hispaania keskkonnaorganisatsioon oli palunud finantsabi ühenduse valitsusväliste keskkonnaorganisatsioonide edendamise tegevusprogrammilt. Komisjon oli taotluse tagasi lükanud, kuna samal ajal oli Hispaania kohtus pooleli protsess sama organisatsiooni vastu. Oma kaebuses ombudsmanile väitis organisatsioon, et komisjoni otsus tema taotlus tagasi lükata ei põhinenud pakkumiskutse sätetel, ja palus oma abitaotluse uuesti läbi vaadata.

Komisjon väitis, et õiguslikku kohustust võttes peab ta veendumata usaldusväärse finantsjuhtimise osana abisaaja õiguslikus ja majanduslikus seisundis ning üldises usaldusvääruses. Komisjoni arvates oli piisavalt alust eeldada, et need üldised tingimused ei olnud täidetud.

Ombudsman märkis, et samal ajal, kui komisjon kaebuse esitaja taotlust hindas, ilmnes, et Hispaania riigiprokurör taotleb selle organisatsiooni väidetava võltsingu eeluurimist. Lisaks sellele oli komisjoni valikumenetlus toimunud enne, kui uurimise eest vastutav ametnik organisatsiooni kahtluse alt vabastas.

Ombudsman peab mõistlikuks, et komisjon kaalub, kas potentsiaalsete abisaajate õiguslikus ja majanduslikus seisundis ning nende üldises usaldusvääruses pole kahtlusi. Kuid ta leiab, et meetmete võtmisel ühenduse finantshuvide kaitseks peab komisjon püüdma tagada üksikisiku huvide ja avalike huvide tasakaalustatuse. Nii koheldakse potentsiaalseid finantsabi saajaid õiglaselt ja süütuse presumptsiooni järgides. Ombudsman on seisukohal, et on raske ette kujutada, kuidas komisjon saab tagada üksikisiku huvide ja avalike huvide tasakaalustatuse, kui ta ei väljenda taotlejale kahtlusi, mis tal taotleja õigusliku seisundi kohta võivad tekkida. Ta peab seejärel olema valmis kuulama taotleja esitatavat teavet ja sellele vastama.

Praegusel juhul märkis ombudsman, et institutsioon võttis arvesse ainult kriminaaluurimise formaalset olemasolu ja selle alusel esitatud väiteid ilma seda teavet kontrollimata.

Samuti märkis ombudsman, et kuigi komisjon palus kaebuse esitajal esitada oma organisatsiooni õigusliku seisundi kohta tõendeid, ei vastanud ta pärast tõendite kättesaamist.

Seepärast leidis ombudsman, et komisjon ei suutnud näidata, et ta tagas tasakaalu abi usaldusväärse finantsjuhtimise ning kaebuse esitaja õiglase kohtlemise ja süütuse presumptsiooni järgimise vahel. Ta otsustas, et komisjon ei kohelnud kaebuse esitajat õiglaselt, rikkudes Euroopa hea haldustava eeskirja artikli 6 lõiget 2.

Samuti juhtis ombudsman komisjoni tähelepanu asjaolule, et sarnaseid probleeme saab vältida, kui institutsioon väljastab oma teenistustele juhised selle kohta, kuidas sellistel juhtudel tagada üksikisiku huvide ja avalike huvide tasakaalustatus.

Lisaks sellele võttis ombudsman teadmiseks komisjoni teate, et tema 2002. aasta eelarveperiood on nüüd suletud ning et seetõttu ei saa kaebuse esitaja abitaotlust rahuldada. Kuid ta märkis siiski, et miski ei takista kaebuse esitajal esitada abitaotlus mõne veel avatud menetluste suhtes.

JUURDEPÄÄS ADVOKAADI ELUKUTSELE ITAALIAS

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 701/2003/IP kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja, Itaalia advokaat, kaebas komisjonile, et Itaalia advokaadi elukutsele juurdepääsu süsteem on vastuolus Euroopa Liidu asutamislepingus ettenähtud konkurentsieeskirjadega. Kaebuse esitaja sõnul oli ta komisjonilt peaaegu kaks aastat hiljem saanud ainult kättesaamist kinnitava tüüpkirja. Komisjon ei olnud suutnud tema kaebust põhjalikult uurida. Ta leidis, et institutsioon peaks tema kaebuse uuesti läbi vaatama.

Komisjon väitis, et ta ei pidanud vajalikuks saata kaebuse kohta ametlikku tagasilükkamist, kuna oli kaebuse esitajale juba teatanud, et Itaalias on juurdepääs advokaadi elukutsele reguleeritud seadusega ja reeglina mitte konkurentsieeskirjadega.

Ombudsman leidis, et komisjon oli kaebuse esitaja saadetud kirja kaebusena registreerimata jättes rikkunud menetluslikke tagatisi, mis institutsioon oli nõuetekohase menetluse tagamiseks ise sisse seadnud.

Lisamärkus

2. augustil 2004 saatis komisjon selgitused ombudsmani kriitilise märkuse kohta. Ta rõhutas, et teatud tingimustel "ei uuri komisjon kirju kaebustena ning seetõttu neid kaebuste keskregistris ei registreerita"³⁶. Kuid pärast kriitilist märkust püüab komisjon edaspidi oma vastuses kirjadele, milles väidetakse, et liikmesriigid on rikkunud ühenduse konkurentsioigust, selgemalt väljendada, kas kiri registreeritakse kaebusena või mitte ja kui mitte, siis esitada selle põhjendused.

EBAPIISAV TEAVE RATSAKESKUSE VÕIMALIKU TOETAMISE KOHTA

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 753/2003/GG kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Saksa kodanik oli mures, sest Berliinis asuv puudega ja sotsiaalselt tõrjutud lastele ja noortele mõeldud ratsakeskus oli sattunud finantsraskustesse. Tema sõnul tulenesid raskused riikliku rahastamise vähendamisest. Ta kirjutas komisjoni tööhõive ja sotsiaalküsimuste peadirektoraadile, pärides, kas EL saaks anda ratsakeskusele finantsabi ja millised tingimused peavad sellise abi saamiseks olema täidetud.

21. aprillil 2003 pöördus kaebuse esitaja ombudsmani poole, väites, et ta pole oma kirjale ega komisjonile saadetud kahele meeldetuletusele vastust saanud. Mais 2003 sai ta komisjonilt vastuse, kuid teatas ombudsmanile, et tema meelest ei ole see rahuldav. Komisjon oli tal soovitanud ühendust võtta Berliini piirkonna valitsusega, sest komisjoni sõnul haldab liikmesriik mis tahes vahendeid, mis võivad ratsakeskusele kättesaadavad olla. Kaebuse esitaja meelest ei vastanud see tema teabenõudele, sest liikmesriigid ei pruugi ELi vahendeid alati õigesti hallata. Septembris 2003 palus kaebuse esitaja ombudsmanil uurida ka seda, miks komisjon tema augustis saadetud teisele kirjale ei vastanud. Vahepeal ühelt Euroopa Parlamendi Saksa liikmelt saadud teabe põhjal tundus, et ratsakeskus võinuks toetust saada, kuid toetuse taotlemise tähtajad olid nüüdseks möödud.

³⁶

Komisjoni teatise lisa Euroopa Parlamendile ja Euroopa ombudsmanile suhete kohta kaebuse esitajaga seoses ühenduse õiguse rikkumisega, artikkel 3 (KOM/2002/0141 lõplik); EÜT 2002 C 244/5.

Komisjon tunnistas, et kaebuse esitaja esimene kiri oli kaduma läinud, ja kahetses tema järgmiste kirjade käitlemisel tekkinud viivitust. Ta tunnistas, et tegu on selgesti tema enda tegevusjuhendi rikkumisega, ning lubas teha oma parima tagamaks, et edaspidi tuleks selliseid juhtumeid ette võimalikult harva. Samuti tunnistas ta, et ELi rahastamisprogrammide kohta võib olla keeruline teavet saada, ning väitis, et tegi järelepärimistega seoses oma parima. Samas leidis komisjon, et poleks olnud õige anda kaebuse esitajale toetusprogrammide pikka nimekirja ja igast toetusprogrammist abi taotlemise täpseid tingimusi, sest ei olnud erilisi kahtlusi, et ratsakeskus ei vasta neist tingimustele. Kuid oma viimases kirjas – saadetud oktoobris 2003 – oli ta esitanud Berliinis asuva Euroopa infokeskuse aadressi, kus kaebuse esitaja saab ise tutvuda võimalike ELi abiprogrammidega.

Oma otsuses kritiseeris ombudsman asjaolu, et ehkki komisjon väljendas kahetsust viivituste üle, ei olnud ta teadvustanud vajadust vastata kiiresti vähemalt kaebuse esitaja viimasele, augustis 2003 saadetud kirjale. Ta tegi kriitilise märkuse. Ombudsman rõhutas, et sellistele teabenõuetele vastamisel nagu kaebuse esitaja oma tulnuks olla eriti hoolikas, arvestades et 2003 oli “Euroopa puuetega inimeste aasta”. Ta ei nõustunud komisjoni väitega, et oleks olnud väärt saata kaebuse esitajale programmide pikk nimekiri. Uurimise osalised olid maininud ainult kolme erinevat programmi, kuid selge ja põhjaliku teabe vajadus oleks olnud veelgi suurem, kui asjaomaseid toetusprogramme oleks olnud palju. Olenemata sellest, kas ratsakeskus oleks Euroopa Parlamendi Saksa liikme mainitud programmist toetust saanud, leidis ombudsman, et komisjon oleks pidanud kaebuse esitajat selle programmi projektikonkursist teavitama. Konkursiteade avaldati Euroopa Liidu Teatajas samal päeval, kui komisjon kaebuse esitajale esimese kirja saatis. Ombudsman leidis, et komisjon ei andnud kaebuse esitajale piisavalt teavet, ning tegi seetõttu ka juhtumi selle aspekti kohta kriitilise märkuse.

PERSONALIARUANNETE KOOSTAMISE AJAKAVA

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1319/2003/ADB kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja on komisjoni ametnik, kes saatis komisjonile viisteist kirja või teadet, sealhulgas mitu personalieeskirjade artiklile 90 vastavat taotlust või kaebust. Osa sellest kirjavahetusest käsitles kaebuse esitaja personaliaruande koostamist. Vastavalt personalieeskirjade artiklile 43 koostatakse ametnike kohta selline aruanne vähemalt üks kord kahe aasta jooksul.

Oma kaebuses ombudsmanile väitis kaebuse esitaja, et mõned erandid välja arvatud, ei olnud tema taotluste ega kaebustega rahuldavalt tegeletud. Samuti väitis ta, et tema personaliaruande koostamine viibis: tema sõnul oleks see pidanud valmima 31. detsembriks 2001.

Komisjon asus seisukohale, et ta on vastanud kõigile kaebuse esitaja teadetele ettenähtud aja jooksul ning süstemaatilise viivituse ja ebapädevuse kohta tõendeid ei ole. Mis aga puutub personaliaruande koostamisse, siis tunnistas komisjon, et sellega seoses esines väike viivitus. Kuid vastavalt esimese astme kohtu otsusele kohtuasjas *Liao vs nõukogu*³⁷ ei saanud ametisse nimetavat asutust või ametiisikut lugeda vastutavaks personaliaruande koostamisel tekkivate edasiste viivituste eest, mis võivad tuleneda ametlikust pöördumisest aruannete ühiskomitee poole. Praegusel juhul oli kaebuse esitaja seda võimalust kasutanud.

Ombudsman märkis, et vastavalt tema käsutuses olevatele dokumentidele on komisjon jätnud vastamata hulga kirjadele ja vastanud teistele suure viivitusega. Tegemist oli haldusomavoli juhtumiga. Lisaks sellele märkis ombudsman, et personaliaruanne valmis peaaegu seitse kuud pärast rakendussätetes ettenähtud tähtaega. Nagu sedastas esimese astme kohus oma 7. mai 2003. aasta otsuses kohtuasjas *Lavagnoli vs komisjon*³⁸, on rakendussätetes kehtestatud ajakava komisjonile siduv. Komisjoni viidatud otsust kohtuasjas *Liao vs nõukogu* tuli kohaldada ainult juhtumitel, mille

³⁷ Kaasus T-15/96, *Liao vs nõukogu* [1995] EKL - SC, IA-329; II-897.

³⁸ Kaasus T-327/01, *Luciano Lavagnoli vs komisjon* [2003] EKL - SC, IA-143; II-691.

puhul ajakava polnud kehtestatud. Seetõttu oli komisjoni suutmatuse puhul täpsest ajakavast kinni pidada tegemist haldusomavoli juhtumiga.

Kui ombudsman tuvastab haldusomavoli, püüab ta leida asjaomase institutsiooni või asutusega koos lahendi haldusomavoli juhtumi kõrvaldamiseks. Praegusel juhul aga oli kaebuse esitaja selle võimaluse välistanud. Seepärast lõpetas ombudsman juhtumi menetlemise kahe kriitilise märkusega komisjonile.

Lisamärkus

Vastuseks neile kahele kriitilisele märkusele teatas komisjon ombudsmanile, et ta võttis otsuse teadmiseks. Edaspidi ei kohtle ta oma töötajaid mis tahes muust kodanikust erinevalt ja järgib personaliaruannete koostamiseks ettenähtud ajakava.

MITTEDISKRIMINEERIMISE PÕHIMÕTTE RIKKUMINE TÖÖLEVÕTMISEL

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1367/2003/OV kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Prantsuse/Bulgaaria topeltkodakondsusega isik oli mais 2003 kandideerinud kohaliku esindaja ametikohale nimetusega “nõustaja ühinemiseelsete ja poliitiliste aruannete alal”, mis oli vaba komisjoni esinduses Bulgaarias Sofias. Kaebuse esitaja taotlus lükati topeltkodakondsuse tõttu tagasi. Komisjoni esindus põhjendas tagasilükkamist tuginemisega 18. aprilli 1961. aasta diplomaatiliste suhete Viini konventsiooni artikli 37 lõikele 2. Kaebuse esitaja saatis selgituse saamiseks komisjonile kirja, kuid vastust ei saanud.

Juulis 2003 esitas kaebuse esitaja kaebuse Euroopa ombudsmanile, väites, et töölevõtumenetlus ei olnud läbipaistev. Ta väitis, et tema kandidatuuri tagasilükkamisega topeltkodakondsuse ja Viini 1961. aasta konventsiooni alusel oli komisjon rikkunud mittediskrimineerimise põhimõtet.

Oma arvamuses kaebuse kohta märkis komisjon, et vaba ametikoht oli mõeldud ametikoha “ALAT” (*agent local d’assistance administrative et technique*) kohustuste täitjale – see staatus viitab Viini 1961. aasta konventsiooni artikli 37 lõike 2 kohaldamisele. “ALAT”-lepingud on reserveeritud kandidaatidele, kellel ei ole selle riigi kodakondsust, kus nad oma kohustusi täidavad, ja kes ei ole selle riigi alalised elanikud. Oma tähelepanekutes jäi kaebuse esitaja endiselt seisukohale, et komisjon on rikkunud mittediskrimineerimise põhimõtet, sealhulgas kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtet.

Oma otsuses märkis ombudsman kõigepealt, et kaebuse esitaja kandidatuur lükati tagasi tema Bulgaaria, mitte Prantsuse kodakondsuse tõttu. EÜ asutamislepingu artiklis 12 sisalduv kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõte osutus sellel juhul kõrvaliseks, kuna tegemist ei olnud ELi liikmesriikide kodanike diskrimineerimisega. Ombudsman märkis siiski, et üheski kohalike esindajate suhtes kohaldatavas tekstis ei mainitud “ALAT”-kategooriat ja ükski neist ei sisaldanud sätteid, mille kohaselt Bulgaaria kodakondsusega isikud võiks kohalike esindajate lepingute puhul kõrvale jätta. Peale selle ei saanud ombudsman aru, kuidas võiks Viini konventsiooni artikli 37 lõige 2 õigustada Bulgaaria kodanike kõrvalejätmist kõnealuse ametikoha täitmisel. Vastupidi, see näeb ette, et haldus- ja tehnilisel personalil võib olla võõrustajariigi, antud juhul Bulgaaria kodakondsus. Ombudsman otsustas, et komisjon ei esitanud oma otsuse kohta lükata kaebuse esitaja taotlus tema Bulgaaria kodakondsuse tõttu tagasi objektiivset põhjendust ning rikkus seega mittediskrimineerimise põhimõtet. Samuti leidis ta, et kõnealuse vaba ametikoha väljakuulutamise teates ei antud kandidaatidele töölevõtumenetluse kohta kogu vajalikku teavet. Arvestades, et vahepeal oli kõnealune ametikoht täidetud, ei olnud ombudsmanil kohane asjas sõbralikku lahendit taotleda. Seetõttu tegi ta komisjonile kriitilise märkuse.

EKSPERDILEPINGU UUENDAMATA JÄTMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1624/2003/ELB kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Komisjon värbas kaebuse esitaja üheks aastaks Nigerisse eksperdina tööle. Komisjon ei uuendanud tema lepingut. Nigeri riiklik eelarvevahendite käsutaja palus ametlikult komisjonil kaebuse esitaja lepingut pikendada. Kuna vastust ei tulnud, taotles riiklik eelarvevahendite käsutaja lepingu automaatset uuendamist vastavalt Lomé konventsiooni artiklile 314.

Kaebuse esitaja väitis, et komisjoni otsus tema lepingut mitte uuendada oleks tulnud talle edastada Euroopa Arengufondi (EAF) rahastatavate lepingute tingimustes ette nähtud tähtaja jooksul. Samuti märkis ta, et komisjon oleks pidanud vastama Nigeri ametlikele taotlustele. Ta väitis, et tema lepingut oleks tulnud uuendada ning et ta peaks saama hüvitist kas töötähtajale olemise perioodi eest või kõigi kantud kahjude eest. Samuti väitis kaebuse esitaja, et tema lepingu uuendamata jätmise tegelik põhjus on komisjoni soov vältida Kontrollikoja võimalikku kriitikat EAFi vahendite kasutamise suhtes komisjoni tegevuse toetamiseks ja võimaldada komisjonil tööle võtta teine inimene.

Komisjon vastas, et on sõlminud kaebuse esitajaga Nigeri ametiasutuste nimel üheaastase eraviisilise töölepingu. Lepingut reguleerib Belgia õigus ja seega ei ole viide EAFi rahastatavate teeninduslepingute tingimustele asjakohane. Belgia õiguse kohaselt ei olnud komisjonil kohustust kaebuse esitaja lepingut uuendada. Kaebuse esitaja ametikohta määratleti ühenduslülina ministriummi ja esinduse vahel. Kaebuse esitaja oli sellise määratlusega nõus. Komisjon ütles, et kaebuse esitaja ametikoht on endiselt vaba ja et komisjoni esindus ei vaja seda ametikohta teise inimese töölevõtmiseks.

Ombudsman võttis komisjoni selgitused lepingut reguleeriva jurisdiktsiooni kohta teadmiseks. Pärast kohaldatava Belgia õiguse uurimist ilmnes, et see ei sisalda sätet, mis näeb ette tähtajalise lepinguga töötaja eelneva teavitamise. Ombudsman ei aktsepteerinud kaebuse esitaja väidet, et tema Belgia õigusega reguleeritud tööleping on samaaegselt ka teenindusleping, mille suhtes kohaldatakse Lomé konventsiooni sätteid. Ombudsmani sõnul on teeninduslepingud ja töölepingud erinevad ja teineteist välistavad õiguslikud kategooriad.

Ombudsman märkis, et väide kaebuse esitaja ja esinduse töösuhte tavatuse kohta võib Euroopa Arengufondi ja ühenduse eelarveõiguse suhtes kaasa tuua keerulisi õigusküsimusi. Ombudsman leidis, et tal ei ole kohane selle kaebuse raames antud küsimuses edasist uurimist ette võtta. Kuid ombudsman küsis siiski Kontrollikojast teavet tema tegevuse kohta esinduse juures töötavate EAFi ekspertide üldiste töösuhteküsimuste kohta.

PÕHJENDAMATU KEELDUMINE JUURDEPÄÄSUST VALITSUSVÄLISE ORGANISATSIOONI DOKUMENTIDELE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1874/2003/GG kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Humanitaarabi valdkonnas tegutsev valitsusväline organisatsioon viis Kasahstanis komisjoni kaasfinantseerimisel ellu projekti. Ent pärast järelevalvega seotud ülesande täitmist otsustas komisjon lepingu tühistada ja palus valitsusvälisel organisatsioonil tasuda ligi 38 000 eurot.

Lisaks kaebusele tühistamisotsuse kohta (kaebus 49/2004/GG, menetlus pooleli) esitas valitsusväline organisatsioon ka kaebuse komisjoni keeldumise kohta võimaldada dokumentidele täielik juurdepääs. Kaebuse esitaja väitis, et keeldumine on meelevadne ja rikub määrust 1049/2001³⁹ üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele.

³⁹

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001 L 145/43.

Komisjon väitis, et ta on edastanud kaebuse esitajale asjaomaste dokumentide loendi ning et kaebuse esitaja on tutvunud dokumentidega, mille komisjon otsustas avalikustada. Komisjon kinnitas, et muude, peamiselt sisearutelude ja eelkonsultatsioonide osana kasutamiseks mõeldud arvamusi sisaldavate dokumentide avalikustamine kahjustaks tõsiselt komisjoni otsustamisprotsessi.

Vaadatud dokumendid läbi, otsustas ombudsman, et komisjoni põhjendus on ebapiisav. Komisjon ei olnud selgitanud, miks mõned dokumendid avalikustati, samal ajal kui muud samalaadsed dokumendid jäid salastatuks. Samuti tundus, et komisjon ei olnud arvestanud lepingu tühistamisest möödunud aega. Ombudsman tegi komisjonile soovitusel projekti, paludes tal kaebuse esitaja taotlus uuesti läbi vaadata.

Oma üksikasjalikus arvamuses esitas komisjon läbivaadatud loendid ja selgitas, miks tema arvates ei saanud avalikustada ühtki dokumenti, millele juurdepääsust oli keeldutud (välja arvatud viis dokumenti, mille koopiad ta lisis). Komisjon tugines määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teisele lõigule⁴⁰, põhjendades keeldumist avalikustada kahe asutuse koostatud dokumendid, mida komisjon oli lepingu käsitlemisel kasutanud. Komisjon asus seisukohale, et nende kahe asutuse töötajate saadetud elektronkirjade avalikustamisest keeldumine on õigustatud määruse artikli 4 lõike 1 punktiga b (eraelu puutumatus ja isikupuutumatus, eelkõige kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate ühenduse õigusaktidega). See seisukoht põhines kaalutlusel, et avalikustamine tooks kaasa isikuandmete (töötajate nimede) töötlemise, mis ei oleks kooskõlas ühenduse andmekaitse õigusaktidega, st määrusega 45/2001⁴¹.

Ombudsman tunnistas, et komisjon on tema soovitusel projektile vastamisel palju tööd ära teinud. Samas meenutas ta, et määrus üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele peab tagama võimalikult laialdase juurdepääsu ning et kõiki erandeid tuleb rangelt selgitada. Ta pidas mõistlikuks komisjoni seisukohta kohaldada artikli 4 lõiget 3 dokumentide suhtes, mille koostasid kaks asutust, keda ta lepingu haldamiseks kasutas. Kuid ombudsman märkis, et juurdepääsust keeldumisest tulenev tõsine kahju, mida tuli tõestada, ei saanud põhineda üksnes asjaolul, et asjaomased dokumendid sisaldavad sisekasutuseks mõeldud arvamusi, sest artikli 4 lõikes 3 sätestatakse, et sellistele dokumentidele tuleb põhimõtteliselt tagada juurdepääs. Seoses nimede avalikustamisega leidis ombudsman, et komisjoni seisukoht ei ole järjepidev, kuna komisjon ei väitnud, et tema töötajate kirjutatud elektronkirjad tuleks nende nimede kaitseks salastada. Arvestades, et komisjon ise pidas kahe lepingut käsitleva asutuse elektronkirju laadilt sarnaseks tema enda töötajate elektronkirjadega, ei mõistnud ombudsman, kuidas on määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkt b kohaldatav.

Ombudsman otsustas, et komisjon ei suutnud esitada mõjuvaid põhjuseid, keeldumaks juurdepääsust rohkem kui sajale dokumendile, mistõttu on tegemist haldusomavoli juhtumiga. Seetõttu tegi ta kriitilise märkuse.

TOETUST MITTE SAANUD TAOTLEJA KIRJALE VASTAMATA JÄTMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 2239/2003/(AJ)TN kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebus käsitles Euroopa Mootorratturite Assotsiatsioonide Föderatsiooni (FEMA) taotlust saada komisjonilt abi projektile "Juhtide esmane väljaõpe Euroopas". FEMA sõnul teatas komisjon taotluse vastuses, et FEMA ei valitud toetuse saajaks, kuna "teine sarnane pakkumine" sai parema tulemuse. Kuid mitteametlike kontaktide tulemusena komisjoni ametnikega jäi kaebuse esitajale mulje, et mootorrataste ja mootorratturite kohta teisi taotlusi ei esitatud. FEMA kirjutas komisjonile, paludes selgitust, kuid vastust ei saanud. Seetõttu väitis FEMA oma kaebuses ombudsmanile, et komisjon ei

⁴⁰ "Juurdepääs dokumentidele, mis sisaldavad sisekasutuseks esitatud arvamusi osana asjaomase institutsiooni sisearuteludest ja eelkonsultatsioonidest, keelatakse isegi pärast otsuse tegemist, kui sellise dokumendi avaldamine kahjustaks tõsiselt institutsiooni otsustamisprotsessi, välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve."

⁴¹ 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta, EÜT 2001 L8/1.

vastanud tema taotlusele saada teavet selle kohta, miks komisjon otsustas nende pakkumist mitte toetada ja kes on edukas kandidaat.

Oma arvamuses väitis komisjon, et FEMA teavitati piisavalt kõigist toetuse andmise menetluse aspektidest FEMA regulaarsete mitteametlike kontaktide käigus komisjoniga. Komisjon ei pidanud seetõttu vajalikuks ametlikku kirjalikku vastust saata.

Oma tähelepanekutes tunnistas FEMA, et on olnud komisjoni ametnikega regulaarselt ühenduses, kuid väitis, et neil ametnikel endil ei ole otsest juurdepääsu FEMA avaldusele. FEMA sõnul pidid ametnikud tegema FEMA nimel järelepärimisi, mis mõnikord andsid ebapiisavat ja eksitavat teavet, hoolimata sellest, et ametnikud andsid abistades alati oma parima.

Ombudsman otsustas, et isegi kui arvestada komisjoni ja kaebuse esitaja mitteametlikke kontakte, on FEMA kirja sisu ja struktuuri põhjal selge, et ta vajab kirjalikku vastust. Kui komisjon leidis, et nõutav teave on FEMA-le juba mitteametlikult edastatud, oleks komisjon võinud seda oma kirjalikus vastuses mainida. Asjaolu, et komisjon ei vastanud FEMA kirjale kooskõlas enda hea haldustava eeskirjaga, kujutas endast haldusomavoli juhtumit. Seepärast lõpetas ombudsman juhtumi kriitilise märkusega.

Lisamärkus

Pärast ombudsmani kriitilist märkust kirjutas komisjon ombudsmanile, tunnistades, et ta ei vastanud FEMA-le kirjalikult ning et ta ei olnud enda hea haldustava eeskirjast täielikult kinni pidanud. Komisjon vabandas oma tegevusetuse eest.

VIIVITUS RIKKUMISKAEBUSE KÄSITLEMISEL

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 2333/2003/GG kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Novembris 2001 palus üks Saksa arst Euroopa Komisjonil alustada Saksamaa vastu rikkumismenetlust. Ta väitis, et Saksamaa rikub nõukogu direktiivi tööaja korralduse kohta seoses arstide tegevusega haiglates. Euroopa Kohus oli sedastanud, et esimese etapi meeskondades tuleb arstide valves oldud aega lugeda tööajaks. Kuid vastavalt Saksa ametiasutuste tõlgendusele ei hõlmanud direktiivi "tööaja" kontseptsioon arstide valveteenistust.

Oma detsembris 2003 ombudsmanile esitatud kaebuses väitis kaebuse esitaja, et ta on senimaani saanud ainult kättesaamisteateid ja teatisi edasiste uurimiste kohta, kuid sisulist vastust mitte. Ta väitis, et komisjon ei tegelenud tema kaebusega mõistliku aja jooksul.

Komisjon väitis, et kaebuse käsitlemisel tekkinud viivitused on põhjustatud küsimuse tehnilisest ja õiguslikust keerukusest. Komisjon oli registreerinud kaebuse esitaja kirja ametliku kaebusena aprillis 2002. Veebruaris 2003 oli komisjon saatnud kirja Saksa ametiasutustele, mis olid vastanud märtsis 2003. Komisjon oli otsustanud märtsis 2003 tellida uuringu Euroopa Kohtu otsuse mõjude uurimiseks. Ta märkis, et soovib ära oodata uuringu tulemust, enne kui otsustab, kuidas jätkata. Komisjon selgitas, et kohtu tõlgendus läks vastuollu komisjoni ja liikmesriikide välja pakutud tõlgendusega. Lisaks sellele oli jaanuaris 2004 jõustunud Saksa seadus riiklike õigusaktide viimiseks kooskõlla direktiiviga, nagu kohus seda tõlgendas. Selle seaduse kokkusobivus ühenduse õigusega oligi uurimise all. Kui uurimine lõpetatakse, teatab komisjon kaebuse esitajale tema kaebuse tulemustest.

Ombudsman viitas komisjoni teatisele suhetele kaebuse esitajaga seoses ühenduse õiguse rikkumisega⁴², milles sätestatakse üldreegel, et komisjon peaks püüdma teha otsuse ühe aasta jooksul.

⁴²

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja Euroopa ombudsmanile suhete kohta kaebuse esitajaga seoses ühenduse õiguse rikkumisega (KOM/2002/0141 lõplik); EÜT 2002 C 244/5.

Ehkki see teatis anti välja pärast seda, kui kaebuse esitaja oma kaebuse esitas, leidis ombudsman, et see on hea võrdlusalus.

Ombudsman ei olnud veendunud, et küsimuse tehniline ja õiguslik keerukus õigustab viivitust. Komisjon ise oli märkinud, et kohtu otsus on vastuolus direktiivi tõlgendusega. Seega tundus ta olevat aktsepteerinud, et õiguslik seisukoht on juba selgitatud. Igal juhul ei selgitanud küsimuse väidetav õiguslik ja tehniline keerukus, miks möödus peaaegu 15 kuud, enne kui komisjon hakkas alles küsimuse selgitamiseks tegutsema. Ombudsman otsustas, et komisjon ei tegele kaebuse esitaja rikkumiskaebusega mõistliku aja jooksul. Seetõttu tegi ta kriitilise märkuse.

3.4.4 Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon

TÕLKELEPINGUTE PÕHJENDAMATU LÕPETAMINE

Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 953/2003/(FA)OV kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kahest eraldi ettevõttest koosnev Kreeka tõlkefirma oli sõlminud parlamendi ja komisjoniga mitu tõlkelepingut. Kuid juunis ja juulis 2002 teatasid mõlemad institutsioonid firmale, et tema lepingud on lõpetatud või peatatud ning vastav otsus jõustub kohe, kuna Euroopa Pettusevastase Ameti (OLAF) uurimine on avastanud, et tõlkefirma on palganud tõlgete tegemiseks kolm Euroopa institutsiooni ametnikku. Kaebuse esitaja väitis, et ta ei ole sellest teadlik.

Mais 2003 esitas firma ombudsmanile kaebuse, väites, et mõlema institutsiooni otsus lepingud peatada ja lõpetada on ebaseaduslik ja väär. Kaebuse esitaja märkis, et parlament ega komisjon ei viidanud oma otsuste õigusliku alusena ühelegi lepingu artiklile. Samamoodi esitas kaebuse esitaja ka muid väiteid ühe lepingu pikendamata jätmise kohta parlamendi poolt ja firma kõrvaldamise kohta parlamendi korraldatud pakkumismenetlusest.

Oma arvamuses kaebuse kohta väitsid mõlemad institutsioonid, et OLAF uurib kaebuse esitaja firmat pettuse suhtes, kusjuures OLAF on ühendust võtnud ka Kreeka õigusasutustega. Mõlemale institutsioonile teatas sellest Euroopa Liidu asutuste tõlkekeskus. Parlament märkis, et OLAF on tal soovitanud kaebuse esitajale oma otsuste tegelikke põhjusi mitte avaldada, et uurimist mitte avalikustada.

Oma otsuses märkis ombudsman, et kõnealuste lepingute lõpetamist käsitlevad eeskirjad nõuavad, et institutsioonid teavitaks kaebuse esitajat lepinguliste kohustuste mittetäitmisest kirjalikult. Ta leidis, et ainuüksi institutsioonide viide "OLAFi uurimise" tulemustele lisateavet esitamata ei ole selline teade. Seega otsustas ombudsman, et parlament ja komisjon ei esitanud tõlkefirmaga lepingute lõpetamise otsuse õiguslike aluste ühtset ja mõistlikku kokkuvõtet. Seetõttu tegi ta mõlemale institutsioonile kriitilise märkuse.

Kuna kaebus puudutas lepingulist vaidlust, teatas ombudsman kaebuse esitajale, et asjaomastes lepingutes nähakse ette võimalus alustada vaidluste suhtes kohtumenetlust.

3.4.5 Euroopa Personalivaliku Amet

VÄIDETAV EBAÕIGLUS JA LÄBIPAISTVUSE PUUDUMINE VALIKUMENETLUSES

Euroopa Personalivaliku Ameti vastu esitatud kaebuse 378/2003/MF kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja osales valikumenetluses, mis järgnes Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) 2002. aastal avaldatud pakkumiskutsele, mille eesmärk oli luua kõikidele Euroopa Liidu institutsioonidele ühine andmebaasi ajutiste ametikohtade täitmiseks, pidades silmas liidu laienemist.

EPSO lükkas kaebuse esitaja taotluse tagasi põhjusel, et tema keeleoskus liituvate riikide üheksast keelest ühe puhul oli "väga hea", pakkumiskutses nõuti aga ühe keele "põhjalikku" oskust.

Ombudsmanile esitatud kaebuses väitis kaebuse esitaja, et eelvalikumenetlus oli olnud ebaõiglane, sest see tugines kandidaatide enda subjektiivsel hinnangul oma keeleoskuse kohta. Tema sõnul oli oht, et head kandidaadid, kes oma oskusi realistlikult hindavad, ei pruugi olla edukad; teised aga sooritasid eelvalikutestid omaenda ebarealistliku hinnangu põhjal. Kaebuse esitaja väitis ka, et valikumenetlus ei olnud läbipaistev. Ta väitis, et tema avaldust oleks tulnud arvesse võtta ja tema nimi kanda komisjoni peadirektoraatidele esitatud nimekirja.

Kaebuse esitaja arvates viitas EPSO oma kodulehel avaldatud "Juhendile kandidaatidele", mille kohaselt kandidaadid võisid ise valida keeled, mille oskust nad soovivad näidata, ning määratleda oma oskuste taseme. EPSO märkis veel, et kandidaatidelt nõuti kümne liituv riigi keelest vähemalt ühe põhjalikku oskust ning inglise, prantsuse või saksa keele head oskust. Valideerimiskomisjon tõlgendas väljendit "põhjalik oskus" kui võrdväärset esimese või emakeele oskusega või kui "suurepäras" oskust. Kandidaat oli oma avalduses osutanud, et tema emakeel on prantsuse keel ja tema sloveeni keele oskus on "väga hea". Seetõttu ei vastanud ta hindamiskomisjoni kehtestatud valikukriteeriumidele.

Oma otsuses ei leidnud ombudsman EPSO halduslikku omavoli seoses eelvalikumenetluse väidetava ebaõiglusega, mis tulenes kandidaatide enda subjektiivsest hinnangust nende keeleoskuse kohta. Ta leidis, et pakkumiskutses paluti kandidaatidel selgelt valida oma emakeel/põhikeeled ning seejärel märkida teis(t)e keel(t)e oskus, mis tähendas kandidaatide enda hinnangut oma keeleoskustele. Kuid ehkki ombudsman leidis, et valideerimiskomisjoni otsus mitte kanda kaebuse esitaja avaldust asjaomasesse andmebaasi näis olevat tehtud kehtivate valikukriteeriumide põhjal, järeldas ombudsman, et EPSO ei selgitanud piisavalt keelelisi nõudeid, millele kandidaadid pidid vastama. Seetõttu kordas ombudsman kriitilist märkust, mille ta oli EPSO-le teinud juba kaebuses 411/2003/GG.

KEELEPOLIITIKA EBAPIISAV PÕHJENDUS AVALIKUL KONKURSIL

Euroopa Personalivaliku Ametile esitatud kaebuse 2216/2003/(BB)MHZ kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Ombudsman sai kaebuse Euroopa Personalivaliku Ameti otsuse kohta koostada oma kirjavahetus avaliku konkursi kandidaatidele üksnes inglise, prantsuse ja saksa keeles. Kaebuse esitaja ei osalenud ise konkursil kandidaadina. EPSO märkis oma arvamuses ombudsmanile, kes viitas asjaolule, et EÜ asutamislepingu artiklis 195 ega ka ombudsmani põhikirjas ei nõuta, et kaebuse esitaja oleks ise väidetava haldusomavoli all kannatanud.

Kaebuse esitaja väitis, et EPSO otsus rikkus nõukogu määruses 1/1958⁴³ sisalduvat ametlike keelte ja töökeelte võrdsuse põhimõtet, samuti põhimõtet, et igaüks võib kirjutada ühenduse institutsioonidele ühes asutamislepingu keeles ning saada vastuse samas keeles (EÜ artikkel 21, Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 41). Ta juhtis tähelepanu sellele, et sellel konkursil osalemise tingimustes ei nõutud kandidaatidelt mitte ühegi nende kolme keele oskust.

Oma vastuses väitis EPSO, et i) Euroopa institutsioonid peavad vastu võtma "*linguas francas*", et tagada tulemuslikku kommunikatsiooni ja töötada mõistlikes ajaraamides, ii) võttes arvesse kandidaatide olukorda Euroopa institutsioonide potentsiaalsete ametnikena, ei pea institutsioonid pretsedendiõiguse kohaselt tingimata potentsiaalselt ametnikult saadud taotlusele või kaebusele asjaomase isiku keeles vastama ning iii) Euroopa Ühenduste Kohtu pretsedendiõiguses tunnustatakse, et keelte kasutamisel on sobiv ja proportsionaalne piirduda nendega, mida liidus kõige laialdasemalt osatakse.

Ombudsman asus seisukohale, et hea haldustava põhimõtete kohaselt peavad inimeste õigusi või huve mõjutavad otsused tuginema seaduslikule alusele ning nende sisu peab vastama seadusele (Euroopa hea haldustava eeskirja artikkel 4). Ta järeldas, et EPSO selgitus tema otsuse kohta oli ebapiisav, sest see ei sisaldanud otsuse aluseks olevaid põhjendusi, et neid põhjendusi saaks läbi vaadata. EPSO esimese väite osas ei olnud ombudsman veendunud, et see oleks vaidlustatud otsuse põhjenduse suhtes asjakohane, sest kandidaadid võisid konkursil osaleda ilma ühegi kolme asjaomase keele oskuseta. Teise väite osas märkis ombudsman, et EPSO ei selgitanud vaidlustatud otsuse aluseks olevat põhjendust, vaid esitas ainult põhjuse, miks ei ole kandidaatidel tema arvates õigust sellele otsusele vastu vaielda. Kolmandaks märkis ombudsman, et kõnesoleva juhtumi puhul leidis kohus, et nõukogu asjakohase määruse sätted on piisavad otsuse aluseks olevale põhjendusele viitamiseks ning nende põhjenduste läbivaatamiseks. Nagu juba mainitud, ei leidnud ombudsman, et EPSO oleks antud juhtumi puhul selgelt esitanud vaidlustatud otsuse aluseks olevaid põhjendusi.

Arvestades, et tegemist oli "*actio popularis*" kaebusega, sedastas ombudsman, et ei ole sobiv püüda asja sõbralikult lahendada. Seetõttu lõpetas ta menetlemise kriitilise märkusega. Seda tulemust arvesse võttes ei pidanud ta vajalikuks asuda seisukohale kaebuse esitaja väidete suhtes, mis puudutasid nõukogu määrust 1/1958, EÜ artiklit 21 ja harta artiklit 41. Ta märkis aga, et EPSO ei ole ühenduse institutsioon ja kolme mainitud sätet talle otseselt ei kohaldata. Ta märkis veel, et Euroopa Ühenduste Kohus on osutanud, et asutamislepingu viiteid keelte kasutamise kohta liidus ei saa lugeda ühenduse õiguse üldpõhimõtteks, mille kohaselt igal kodanikul oleks igas olukorras õigus saada kõikidest tema huve mõjutavatest dokumentidest tema omakeelne versioon.

3.4.6 Europol

PERSONALIEESKIRJADE RIKKUMINE HALDUSASSISTENDI TÖÖLEVÕTMISEL

Europoli vastu esitatud kaebuse 1571/2003/OV kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja töötas Europolis haldusassistendina 1. maist 2001 kuni 1. aprillini 2003. Pärast töölevõtmist leidis ta, et ta on tööle võetud kohaliku ja mitte Europoli personali liikmena, nagu nägi ette Europoli personalieeskiri. Kaebuse esitaja, kes leidis, et ta on tööle võetud vähem soodsatel tingimustel, kirjutas Europoli direktorile, paludes olukorra parandamist ja hüvitamist, kuid tema palve koos hilisema kaebusega lükkati tagasi.

⁴³

EMÜ nõukogu: määrus nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled, EÜT 1958 B 17/385.

2003. aasta augustis esitas kaebuse esitaja kaebuse ombudsmanile, väites, et Europol rikkus teda haldusassistendina kohaliku ja mitte Europoli personali liikmena tööle võttes personalieeskirju (artikleid 1, 2 ja 3 ning lisa 1). Kaebuse esitaja nõudis ka hüvitist.

Europol teatas oma arvamuses kaebuse kohta, et arvestades töölevõtusüsteemi paindumatust, pidi Europol ajutised töötajad tööle võtma kohalikele personalile kehtivate tingimuste kohaselt, kui ametikohtade loetelu ei näinud ette Europoli ametikohti ning töökoormus oli selline, et vajati ajutist abi. Isegi kui on tõsi, et selle poliitika kohaselt tuli töötajaid muudele kui Europoli personalieeskirjade lisas 1 ametlikult kirjeldatud töökohtadele tööle võtta kohaliku personali liikmetena, oli Europolil õigus seda teha, kuni ta pidas kinni oma personalieelarve seatud piiridest. Europol vaidlustas väite, et kaebuse esitaja kannatas rahalist kahju. Europol väitis, et tema jaoks oluks ainus alternatiiv kaebuse esitajat üldse mitte tööle võtta.

Oma otsuses märkis ombudsman, et Europoli personalieeskirjade lisas 1 on selgelt märgitud, et haldusassistendi koht on Europoli töökoht. Lisaks sellele ei leidnud ombudsman Europoli personalieeskirjades õiguslikku alust, mis õigustaks Europoli praktikat värvata ajutisi töötajaid kohalikele töötajatele kehtivate tingimuste alusel olukorras, kus ametikohtade loetelu Europoli töökohta ette ei näinud. Ombudsman järeldas, et Europol rikkus kaebuse esitajat haldusassistendina kohaliku töötaja lepingu alusel tööle võttes oma personalieeskirju. Seetõttu tegi ta kriitilise märkuse. Hüvitise nõude osas leidis ombudsman, et kaebuse esitaja ei olnud märkinud, et ta haldusomavoli tõttu mingit kahju oleks kandnud, sest Europoli väide, et ainus alternatiiv tema töölevõtmisena kohaliku personali liikmena oluks teda üldse mitte tööle võtta, tundus mõistlik. Ombudsman leidis, et kriitilisest märkusest piisab Europoli tähelepanu juhtimiseks vajadusele uuendada oma personali töölevõtmise tavasid.

Lisamärkus

Europol reageeris kriitilisele märkusele oma 10. jaanuari 2005. aasta kirjas. Europoli tegevdirektor leidis, et kriitilisest märkusest on Europolile abi, ning tänas ombudsmani tema päringu eest. Ta teatas, et asjaomastele üksustele on juba antud korraldus Europoli personali töölevõtmise tavad läbi vaadata.

3.5 INSTITUTSIOONI POOLT AKTSEPTEERITUD SOOVITUSTE PROJEKTID

3.5.1 Euroopa Komisjon

LÜHIKE AJAKAVA PÕHJUSTAS TEADUSLIKU UURINGU ETTEPANEKUS VIGU

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1878/2002/GG kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja, Ühendkuningriigi väikeettevõtte sõlmis komisjoniga grandilepingu, mille eesmärgiks oli ettepaneku CRAFT koostamine teaduse ja tehnoloogia eriarendusprogrammi "Konkurentsivõimeline ja säästlik kasv" raames. Komisjonile 7. veebruariks 2002 laekunud ettepanekute tingimustele vastavuse osas tehti valikueelne kontroll. Kaebuse esitaja ettepanek esitati 12. veebruaril 2002, varsti pärast seda, kui ta 4. veebruaril 2002 oli saanud komisjoni allkirjastatud lepingu. Viimane lükkas kaebuse esitaja ettepaneku lõpuks tagasi kui tingimustele mittevastava.

Kaebuse esitaja pöördus ombudsmani poole väites, et tema arusaama kohaselt “naeruväärselt lühike ajakava” löi tingimused, milles võis teha vigu. Kaebuse kohaselt oli tal ainult paar päeva aega oma ettepaneku koostamiseks ja esitamiseks komisjoni poolt pakutavaks eelkontrolliks. Kaebuse esitaja väitis, et ta tegi lepinguks valmistumiseks kõik endast oleneva omal vastutusel ja omal kulul nii rahalises kui ajalisel mõttes. Ta lisas, et tema ettepanek ei vastanud ühele kriteeriumile, mida nende ettepanekute Ühendkuningriigi kontaktasutus Beta Technology Ltd talle korralikult ei selgitanud.

Komisjon väitis, et ettevõttel oli piisavalt aega hea ettepaneku koostamiseks. Lisaks sellele loetles ta terve rea vahendeid ja teenuseid, mida ettevõtte sai oma ettepaneku tingimustele vastavuse hindamiseks kasutada.

Ombudsman leidis, et komisjon ei andnud ettevõttele mõistlikku aega ettepaneku esitamiseks eelkontrolli. Selle lõpptulemusena loeti ettevõtte ettepanek tingimustele mittevastavaks, sest ettepanekus oli vigu. Seetõttu andis ombudsman välja soovituselise projekti, kutsudes komisjoni üles kaaluma ettevõttele hüvitise maksmist ettevõttele komisjoni haldusomavoli tõttu tekitatud kahju ulatuses.

Oma üksikasjalikus arvamuses soovituselise projekti kohta tunnistas komisjon, et kaebuse esitaja ei saanud erandlike asjaolude tõttu lepingut nõuetekohaselt täita. Komisjon rõhutas, et ta on väga huvitatud väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele kahju tekitamise vältimisest. Komisjon leidis, et ombudsmani esitatud faktide alusel, kuid ombudsmani järeldustega tingimata nõustumata, õigustab juhtumi erandlik iseloom kantud kulude eest osalise hüvitise maksmist täielikult *ex gratia*.

Oma tähelepanekutes teatas kaebuse esitaja ombudsmanile, et jõuti kokkuleppele 21 000 euro suuruse hüvitise maksmises. Kaebuse esitaja tänas ombudsmani abi ja osavõtlikkuse eest.

LIIGNE VIIVITUS RIKKUMISJUHTUMI KÄSITLEMISEL

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1963/2002/IP kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Aastal 1995 sõlmis Austria veoautode rentimise ettevõtte omanik hr K lepingu Itaalia automüüja hr B-ga 99 veoauto ostmiseks. Hr B teatas aga hr K-le, et ta ei saa kokkulepitud veoautosid tarnida, sest Itaalia territooriumil tegutsev importija keeldus neid üle andmast, kuna veoautod olid mõeldud Austria kliendile, kelle registrijärgne asukoht on Itaalia importijaettevõtte lepingulisest piirkonnast väljaspool. Hr K arvates oli keeldumise tegelik põhjus asjaolus, et lepingu sõlmimise hetkel oli veoautode hind Itaalias 25–30% madalam kui Austrias. Aastal 1996 kaebas hr K komisjonile, paludes sellel uurida, kas importijaettevõtte oli oma käitumisega rikkunud konkurentsioiguse põhimõtteid.

Kaebuse esitaja, kes hr K nimel kaebuse esitas, väitis, et komisjon viivitas liigselt ja oli 1996. aastal esitatud juhtumi käsitlemisel hooletu.

Komisjon selgitas, et asjas valitud lähenemine oli kooskõlas esimese astme kohtu poolt heakskiidetud põhimõtetega, mille kohaselt institutsioonil on õigus kohaldada talle esitatud asjadele erinevaid prioriteete, olenevalt ühenduse asjaomastest huvidest. Komisjon võttis kõik vajalikud abinõud asja uurimiseks ning jõudis järeldusele, et juhtum ei ole prioriteetne.

5. septembril 2003 esitas ombudsman komisjonile soovituselise projekti, milles ta soovitas institutsioonil juhtumi hindamine lõpetada hiljemalt 30. novembriks 2003. Ta leidis, et hea haldustava hulka kuulub otsuste tegemine mõistliku aja jooksul. Lisaks leidis ombudsman, et komisjon ei olnud esitanud rahuldavat selgitust selle kohta, miks ei ole otsust tehtud veel seitsme ja poole aasta järel. Ombudsman märkis ka, et komisjoni viimane teatis hr K juhtumi kohta pärines 8. märtsist 2001 ning et komisjon ei põhjendanud kahe järgneva aasta jooksul oma vaikimist. Piiramata komisjoni kaalutusõigust talle esitatud kaebuste käsitlemisel, asus ombudsman seisukohale, et seitset ja poolt aastat ei saa pidada juhtumi käsitlemisel mõistlikuks ajaks.

Oma üksikasjalikus arvamuses teatas komisjon, et ta oli jõudnud järeldusele, et puudusid piisavad tõendid ELi konkurentsireeglite rikkumise tuvastamiseks ning et juhtum ei puuduta piisavalt ühenduse huvisid, õigustamaks edasist uurimist. Ombudsmani soovituselise projekti järel järgis

komisjon kaebuste tagasilükkamise tavalist korda. Komisjon saatis hr K-le kirja, selgitades talle oma seisukohta juhtumis. Lähtudes hr K võimalikest märkustest, kavatses komisjon kaebuse kohta lõpliku otsuse teha hiljemalt 2004. aasta märtsiks.

Ehkki komisjon ei olnud soovitusel projektis osutatud kuupäevaks juhtumis lõplikku otsust teinud, ei olnud ombudsmanil põhjust eeldada, et komisjon ei täida oma kohustusi. Ombudsman asus seisukohale, et institutsioon oli soovitusel projekti sisulisest küljest kinni pidanud, ning lõpetas seetõttu juhtumi menetlemise.

3.5.2 Euroopa Komisjon ja Euroopa Pettustevastane Amet

VÄIDETAV PETTUS JUHTUMI "BLUE DRAGON" PUHUL

Euroopa Komisjoni ja Euroopa Pettustevastase Ameti vastu esitatud kaebuse 1769/2002/(IJH)ELB kohta tehtud otsuste kokkuvõte

2002. aasta oktoobris esitasid Blue Dragon 2000 ettevõtte direktorid kaebuse komisjoni ja Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) vastu.

Kaebuse esitajate väitel olid nad programmi LEADER II raames makstud ühenduse subsidiumidega seotud pettuse ohvrid. Selle programmi haldamisega tegelesid nii Kataloonia piirkondlikud ametiasutused kui ka erasektori kohalik tugirühm. 2000. aasta sügisel teatasid kaebuse esitajad OLAFi ja piirkondlikele ametiasutustele oma kahtlustest ning võtsid ühendust OLAFi uurijatega. Hiljem said kaebuse esitajad teada, et asjaga tegelenud OLAFi uurijatele oli antud teised tööülesanded. Nad said ka Kataloonia piirkondlike ametiasutuste tehtud uurimise raporti, milles soovitati tagasi nõuda ühenduse poolt Blue Dragonil projektile eraldatud raha. Kaebuse esitajad esitasid Euroopa Komisjonile kaebuse Hispaania vastu, kuid komisjoni vastus näitas, et nende kaebust oli käsitletud tavalise kirjavahetusena.

Ombudsmanile esitatud kaebuses väideti, et OLAF ei tegelenud väidetava pettuseasjaga nõuetekohaselt ning LEADER II erasektori asutuste kaudu toimiv rahade jagamise süsteem ning komisjoni ebapiisav kontroll soodustasid pettust. Kaebuse esitajad nõudsid avalikku süütuks tunnistamist, neilt varastatu tagastamist ning hüvitist.

Kaebus sisaldas ka ulatuslikke väiteid kokkumängu kohta. Ombudsman teatas kaebuse esitajaile, et tema pädevus piirdub ühenduse institutsioonide ja asutustega ning ta saab seetõttu käsitleda ainult nende kaebusi komisjoni ja OLAFi vastu.

Kaebuse esitajad palusid algselt konfidentsiaalsust, kuid 2003. aasta aprillis teatasid nad ombudsmanile, et nad ei soovi enam kaebuse konfidentsiaalsust.

Komisjoni osas tehtud uurimine

Komisjon oli leidnud, et kaebuse esitajate kirja registreerimine kaebusena ei ole vajalik probleemide olemuse tõttu ning seetõttu, et ühenduste finantshuvid olid kaitstud.

Ombudsman asus seisukohale, et komisjon oleks pidanud kirja registreerima kaebusena. Ta esitas komisjonile soovitusel projekti, milles andis nõu komisjonil kaebuse esitaja kirjaga veel kord tutvuda ning käsitleda seda kooskõlas komisjoni teatisega parlamendile ja ombudsmanile suhete kohta kaebuse esitajaga seoses ühenduse õiguse rikkumistega.⁴⁴

⁴⁴

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja Euroopa Ombudsmanile suhete kohta kaebuse esitajaga seoses ühenduse õiguse rikkumistega (KOM/2002/0141 lõplik); EÜT 2002 C 244/5.

Komisjon aktsepteeris soovitusel projekti ning ombudsman lõpetas seetõttu menetlemise komisjoni osas 2004. aasta märtsis.

Ombudsman märkis, et kaebuse esitajad võivad ombudsmanile tulevikus uue kaebuse esitada, kui komisjoni uurimine osutub mitterahuldavaks.

OLAFi osas tehtud uurimine

OLAF selgitas, et ta algatas uurimise 2001. aasta veebruaris. OLAFi poolne kohapealne kontroll peatati pärast seda, kui Hispaania Põllumajandusministeerium teatas, et kohalikud ametiasutused kavatsesid kontrollida kõiki kohaliku tugirühma toiminguid. OLAF sai Hispaania ametiasutuste raportid 2001. aasta juulis ja leidis, et nende järeldustes ei ole alust kahelda, ning otsustas seetõttu mitte teha täiendavat kontrolli. OLAFi juhatus kinnitas juhtumi lõpliku raporti 2002. aasta detsembris. Selle raporti kohaselt ei võimaldanud Hispaania ametiasutuste järeldused neil kohaliku tugirühma väidetavaid rikkumisi kinnitada, kuid rikkumisi leiti Blue Dragoni projektis. Raportis soovitati menetlemine lõpetada finantskontrolliga, et nõuda tagasi Blue Dragoni projektile eraldatud raha.

Ombudsman asus seisukohale, et hea haldamise põhimõtted nõuavad OLAFilt ametliku uurimise hoolikat, erapooletut ja objektiivset teostamist. Tõendite läbivaatamisel selgus OLAFi uurimise piisavuse osas mitmeid murettekitavaid asjaolusid, sealhulgas ilmne erinevus peadirektori allkirjas uurimise algatamise kohta, võrreldes tema allkirjaga muudel dokumentidel. (OLAFilt ei olnud selle kohta varem aru päritud). Ombudsman kirjeldas neid punkte üksikasjalikult 2004. aasta veebruaris väljastatud soovitusel projektis, mille kohaselt OLAF pidi kaaluma uurimise taasavamist või uue uurimise algatamist.

OLAF vastas kõikidele soovitusel projektis loetletud punktidele ja järeldas, et puudub alus uurimise taasavamiseks või uue uurimise algatamiseks. OLAFi üksikasjaliku arvamuse hindamisel võttis ombudsman arvesse, et komisjoni uurimine kaebuse esitaja väidete osas ühenduse õiguse rikkumise kohta Hispaania poolt oli alles pooleli. Ta leidis, et komisjoni uurimise praeguses etapis näis OLAFi järeldus, et puudub alus uurimist taasavada või uut uurimist algatada, mõistlik.

Seetõttu lõpetas ombudsman OLAFi suhtes menetlemise 2004. aasta juulis.

Lõpetamisotsuses märkis ombudsman, et komisjon oli teinud ettepaneku OLAFi uurimistegevust reguleeriva määruse muutmiseks. Seadusandjal oli seega võimalus kaaluda võimalikke muudatusi OLAFi sisestes ja välistes uurimistes ning tema koostöös liikmesriikide ametiasutustega. Ombudsman märkis OLAFi selgituse kohta, et teatud ajal kohandas OLAFi peadirektor oma allkirja, et muuta see loetavamaks. Ombudsman juhtis tähelepanu asjaolule, et hea haldamise põhimõtete kohaselt oleks OLAF selle muudatuse tegemisel pidanud vastu võtma muudatust kinnitava ametliku dokumendi.

3.6 MUUDEL PÕHJUSTEL LÕPETATUD MENETLUSED

3.6.1 Euroopa Liidu Nõukogu

LAPSE ELI RAVIKINDLUSTUSEST ILMAJÄTMINE

Euroopa Liidu Nõukogu vastu esitatud kaebuse 2210/2003/MHZ kohta tehtud otsuse kokkuvõte

2001. aasta novembris sai kaebuse esitaja ravikindlustusameti juhatajalt isikustatud teate number SN 3736/01. Teates teavitati teda, et alates 31. detsembrist 2001 kuulub tema laps Belgia sotsiaalkindlustussüsteemi ning ühine ravikindlustusskeem pakub talle ainult täiendavat kindlustust.

14. detsembril 2001 saatis kaebuse esitaja koos kahe teise nõukogu ametnikuga personali- ja haldusasjade peadirektori asetäitjale ühise kirja, milles ta käsitles teate diskrimineerivat olemust ja vaidlustas selle õigusliku jõu. Asedirektor ei käsitlenud oma vastuses kaebuse esitaja palvet saada nõukogu õigusteenistusest nõuandev arvamus, vaid soovitas tal selle asemel ühendust võtta ravikindlustusameti juhatajaga. Seetõttu võttis kaebuse esitaja ühendust personalikomiteega, kes ebaõnnestunult üritas korraldada kaebuse esitaja ja peadirektori asetäitja kohtumist. Arvestades, et kaebuse esitaja ei lugenud teadet SN 3736/01 enda suhtes siduvaks, jätkas ta avalduste esitamist tema lapse ravikulude hüvitamiseks. 28. märtsil 2003 keelduti esimest korda kaebuse esitaja hüvitustaotlusest.

7. novembril 2003 esitas kaebuse esitaja kaebuse ombudsmanile. Arvestades, et kaks eespool mainitud nõukogu ametnikku esitasid samas asjas kaebused samal kuupäeval, käsitleti kolme kaebust ühiselt. Oma kaebuses ombudsmanile teatas kaebuse esitaja, et teade SN 3736/01 oli vastuolus personalieeskirjadega, diskrimineeriv ja õiguslikult mittesiduv. Ta väitis, et tema lapsel peab olema õigus samasugusele esmasele ravikindlustusele nagu teiste ELi personali liikmete lastel.

Arvamuses kaebuse kohta selgitas nõukogu omapoolset asja käsitlemist. Nõukogu teatas, et kaebuse esitaja ei olnud teates SN 3736/01 sisalduvat otsust ametlikult vaidlustanud. Samuti ei vaidlustanud ta selleks ettenähtud aja jooksul ravikindlustusameti otsuseid, millega keelduti hüvitisest.

Nõukogu viitas personalieeskirjade artikli 72 lõikele 1 ning Euroopa ühenduste ametnike ravikindlustuseeskirjade artiklile 6, mille kohaselt ametnike laste ravikuludid võib hüvitada üksnes juhul, kui ametnik ei ole saanud ega saa nõuda mingit hüvitist ühestki teisest ravikindlustusskeemist. Oma arvamusel lisas nõukogu Belgia Riikliku Haigusinvaliidsuskindlustuse Instituudi teate koopia. Selles teates selgitati, et Belgia ravikindlustus on kohustuslik lapse suhtes, kelle vanematele see kindlustus kehtib, ka juhul, kui teine lapsevanem on ELi ametnik.

Lõpuks väljendas nõukogu ombudsmanile oma kahtlust kaebuse vastuvõetavuse kohta, arvestades, et kaebuse avaldaja ei olnud esitanud teda ametisse nimetanud asutusele sisemist halduskaebust personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel. Kaebuse esitaja pöördumisi peadirektori asetäitja ja personalikomitee poole ei saa lugeda võrdväärseks halduskaebusega.

Kaebuse esitaja vastas nõukogu arvamusel ja teatas, et 14. detsembril 2001 peadirektori asetäitjale saadetud kirja tuleb lugeda teabenõudeks ja mitte kaebuseks.

Seetõttu hindas ombudsman veel kord kaebuse vastuvõetavust. Ehkki uurimist algatades oli ombudsman kaebuse esitaja kahtlusest vabastanud ning järeldanud, et peadirektori asetäitjale saadetud kiri oli kaebus, ei saanud ta kaebuse esitaja selles osas tehtud tähelepanekute järel enam seda järeldada. Seetõttu järeldas ombudsman, et kaebus oli tegelikult vastuvõetamatu, sest kaebuse

esitaja ei olnud ammendanud personalieeskirjade artikli 90 lõikes 2 pakutud võimalusi. Seetõttu luges ombudsman kaebuse esitaja asjast loobunuks ega jätkanud kaebuse esitaja väidete ja nõuete uurimist.

3.6.2 Euroopa Komisjon

TACISe TEENUSELEPINGU ALUSEL ESITATUD ARVETE MAKSMISEST KEELDUMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuses 253/2003/ELB (konfidentsiaalne) tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja oli TACISe teenuslepingu sõlminud ettevõtte esimees ja tegevdirektor. Lepingu lõppedes esitas kaebuse esitaja ülejäänud arved komisjonile, kuid komisjon keeldus maksmast. Need arved olid seotud tõlgi tasude ja päevarahade, isikliku sõiduki kasutamise kulude, koolituse ja õppereiside eelarve lisakulude, täiendavate taustatööpäevade⁴⁵ ning üksikute koolitustaotluste hindamises tekkinud viivituste kuludega.

Kaebuse esitaja väitis, et komisjonil ei ole õigust arvete tasumisest keelduda, sest need kulud olid TACISe lepingu alusel lubatud. Ta väitis, et komisjonil tuleb tasuda ülejäänud arved koos viivisega.

Komisjon teatas, et kaebuse esitaja nõutud summa tasumiseks puudub õiguslik alus. Ta leidis, et tõlgi palkamine ei ole põhjendatud, sest tõlgiks oli rühmajuhi naine. Komisjon keeldus maksmast sõiduki kasutamise eest, sest esitatud arvel kajastusid isikliku sõiduki kasutamise kulud; eelnev heakskiit oli antud aga rendisõiduki kasutamisele. Vastupidiselt kaebuse esitaja väidetele ei vastanud arves esitatud kilomeetritasu Prantsuse maksuhaldurite kehtestatud ametlikule määrale. Komisjon ei nõustunud tasuma koolitus- ja õppereiside eelarve lisasummasid, sest töövõtja oli heakskiidetud summasid ületanud ilma muudetud eelarvele heakskiitu taotlemata. Üksikute koolitustaotluste osas ei leidnud komisjon, et oleks tekkinud ebamõistlikke viivitusi.

Olles hoolikalt kaalunud komisjoni arvamust ja kaebuse esitaja tähelepanekuid, kirjutas ombudsman komisjonile ja tegi sõbraliku lahendi ettepaneku. Ombudsman soovitas, et komisjonil kaaluda kaebuse esitaja arvete maksmisest keeldumise kohta tehtud otsuse muutmist ning asjakohase viivise maksmist.

Vastuseks sõbraliku lahendi ettepanekule kinnitas komisjon, et ta ei ole vastu võtnud eeskirja, mis keelaks lääne TACISe projektides osalejate perekonnaliikmetel samas projektis osaleda, samuti ei ole ta selles osas kehtivate tavade kohta teavet avaldanud. Ombudsman asus seisukohale, et komisjonil oleks sobiv selliste projektide nagu TACIS puhul reguleerida perekonnaliikmete töösuhteid, kuid märkis, et sellise määruse eesmärke saaks paremini täita tulevikus koos õigluse ja läbipaistvuse tagamisega, kohaldatavate eeskirjade ja põhimõtete vastuvõtmise ja piisava avaldamise teel.

Mis puudutab isikliku sõiduki kasutamise kulude tasumist, siis komisjon nõustus selle kulu hüvitama tingimusel, et see põhineb Prantsuse maksuhaldurite kehtestatud ametlikul kilomeetritasul. Kaebuse esitaja ei nõustunud komisjoni ettepanekuga. Ombudsman järeldas, et kaebuse selles osas ei ole sõbralik lahend võimalik.

Mis puudutab üksikute koolitustaotluste heakskiitmiseks kuluvat aega, siis leidis ombudsman, et komisjon oli talle esitanud ühtse selgituse oma toimingute õigusliku aluse kohta, samuti selle kohta, miks komisjon leidis, et tema arusaam lepingulisest seisukohast oli õigustatud. Ta leidis ka,

⁴⁵

S.o aeg, mil projekti direktor viibis Euroopa Liidus, mitte saajariikides.

et komisjon oli õigustatult keeldunud maksmast koolitus- ja õppereiside eelarve summasid, mis ületasid heakskiidetud ülemmäära.

Lisamärkus

18. novembril 2004 saatis komisjon oma selgitused lisamärkuse kohta. Komisjon selgitas, et praktiline juhend Euroopa Ühenduste üldeelarvest rahastatavate lepingumenetluste kohta kolmandate riikidega koostöö kontekstis, mis kehtib alates 2003. aasta maist, ei reguleeri selgesõnaliselt töövõtja perekonnaliikmete töösuhteid. Välistatud on ainult saajariigi avaliku halduse ametnikud või teenistujad. Finantsmääruse artikkel 94 reguleerib sisulisi huvide konflikte hankemenetluses. Eespool mainitud juhend sisaldab samasugust sätet. Huvide konfliktid võivad tekkida ka alltöövõtulepingu kasutamisel. Komisjon leidis, et töövõtja perekonnaliikmete palkamist tuleb vaadelda igal juhtumil eraldi kooskõlas finantsmääruse ja praktilise juhendiga.

KÄÄBUSEESLI LIIGITAMINE TOETUSE SAAMISEKS

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuste 1219/2003/GG ja 760/2004/GG kohta tehtud otsuste kokkuvõte

Nõukogu määrus keskkonnasõbralike põllumajandustootmise meetodite edendamise kohta nägi ette põllumajanduse ekstensiivistamise edendamiseks mõeldud abikava. Talupidajail oli võimalus toetust saada, kui nende loomühikute (LÜ) arv hektari kohta ei ületanud näitajat 1,4. "Üle kuue kuu vanused hobuslased" loeti 1,0 LÜks, uted ja kitsed 0,15 LÜks.

Karlsruhe piirkonnas asuv Saksa talupidaja pidas oma kolmehektarilises talumajapidamises nelja hobust ja üht kääbuseeslit. Talupidaja leidis, et eesel on umbes ute suurune. Seetõttu oli ta arvutanud kokku 4,15 LÜd ning LÜde arv hektari kohta oli seega veidi alla 1,4. Piirkonna pädev asutus leidis, et kääbuseesli puhul sobib 0,16 LÜd, mis tähendas, et piirmäärast peeti siiski kinni.

Kui aga komisjon asjast pistelise kontrolli ajal teada sai, järeldas ta, et kääbuseesel kuulub hobuslaste hulka, mida tuleb arvestada määraga 1,0 LÜd. Seetõttu nõuti 240 Saksa marga (120 euro) suurune toetus tagasi. Lisaks sellele asus komisjon seisukohale, et tegemist oli "juhusliku" veaga, mis mitmekordistus proportsionaalselt kõikides tehingutes, mida pisteline kontroll hõlmas. Seetõttu otsustas komisjon (võttes arvesse ka muid väikesi vigu, mis muul juhul ei oleks mahaarvamist põhjustanud) jätta Saksamaale tekkinud kulud 927 401 eurot ühenduse rahastamisest välja.

Ombudsmanile esitatud kaebuses (1219/2003/GG) asus *Regierungspräsidium Karlsruhe* president seisukohale, et see otsus oli ebaõiglane ja ebaproportsionaalne.

Komisjon viitas oma arvamusel istungile, millel Saksamaa ametiasutused olid tunnistanud, et vastupidiselt nende esialgsetele väidetele ei olnud tegemist üksiku veaga, vaid et oli avastatud mõningaid samalaadseid juhtumeid. Komisjoni arvates kinnitas see vea "juhuslikku" iseloomu.

Kaebuse esitaja otsustas asjast vale arusaamise tõttu loobuda. Kui aga arusaamatus lahendati, alustas ombudsman asja uut uurimist ja registreeris selle uue kaebusena (760/2004/GG). Ombudsman leidis, et komisjoni otsust oli esmapilgul raske terve mõistusega kokku sobitada. Ta märkis ka, et Euroopa Ühenduste Kohus oli järjepidevalt leidnud, et komisjon peab omalt poolt esitama tõendid ainult tõsise ja mõistliku kahtluse kohta, et tõestada põllumajandusturgude ühise korralduse eeskirjade rikkumist. Lisaks sellele olid Saksamaa ametiasutused tunnistanud, et tegemist ei olnud üksiku veaga. Seetõttu järeldas ombudsman, et komisjoni lähenemine ei ole haldusomavoli juhtum.

Ta lisis aga, et probleemi oleks saanud vältida, kui asjakohane määrus oleks arvesse võtnud võimalust, et toetuse taotlejad peavad kääbuseesleid. Ta väljendas usku, et komisjon peab seda tulevikus selle ala õigusaktide ettepanekutes meeles.

3.6.3 Euroopa Personalivaliku Amet

VÄIDETAV VASTAMATA JÄTMINE AMETISSE NIMETAVA ASUTUSE POOLT

Euroopa Personalivaliku Ameti vastu esitatud kaebuse 1196/2003/ELB kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja osales konkursil COM/C/1/02, mille eesmärgiks oli prantsuse keelt kõnelevate masinakirjutajate (C4/C5) varunimekirja koostamine. Tema avaldus lükati tagasi väheste ametialaste kogemuste tõttu. Ta saatis esimese arupärimise. Valikukomisjon kinnitas oma otsust tema konkursilt väljaarvamise kohta. Ta saatis teise arupärimise ja kutsuti järgmisel päeval toimuvatele testidele. Kaebuse esitaja tegi testid, kuid tema tulemused olid ebapiisavad ja ta kõrvaldati konkursilt. Seetõttu esitas ta kaebuse personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel.

Ombudsmanile esitatud kaebuses väitis kaebuse esitaja, et ametisse nimetav asutus ei vastanud personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 kohaselt mõnede tema kaebuses mainitud küsimustele.

Komisjon saatis kaebuse kohta oma arvamuse, mida ombudsman mõistis kui Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) ja komisjoni ühiseid seisukohti. Komisjon ja EPSO selgitasid, et nad olid vastanud kõikidele kaebuse esitaja arupärimistele/übermõtlemistaotlustele. Kaebuse esitaja sai ka vastuse oma personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel esitatud kaebusele.

Ombudsman märkis, et vastus kaebuse esitaja poolt artikli 90 lõike 2 alusel esitatud kaebusele oli väga üksikasjalik. Ombudsman märkis veel, et tema oma uurimise raames esitasid komisjon ja EPSO kaebuse esitajale lisaselgitusi avalduse vormile lisatavate dokumentide, tema hilise testidele kutsumise, testi sisu, kaebuste ning valikukomisjoni menetluse kohta. Mis puudutab fakti, et kaebuse esitaja esialgne avaldus ja esimene arupärimine lükati tagasi, teine aga aktsepteeriti, siis juhtis ombudsman tähelepanu sellele, et selgitus, mille andsid oma arvamuses kaebuse kohta komisjon ja EPSO, näis erinevat selgitusest, mille ametisse nimetav asutus oli andnud oma vastuses personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel esitatud kaebusele. Eelkõige leidis ombudsman, et komisjoni ja EPSO arvamuses esitatud selgitusest võis järeldada, et valikukomisjon lubas kaebuse esitajal lõpuks kirjalikes testides osaleda tema poolt konkursile laekunud esialgsele avaldusele lisatud dokumentaalsete tõendite alusel.

Ombudsman meenutas, et kaebuse esitaja soovis saada selgitusi, ning osutas, et nende selgituste põhjal ta kaalub, kas esitada asi kohtusse või esitada ombudsmanile uus kaebus. Ombudsman leidis, et kaebuse esitaja poolt tema esialgses kaebuses esitatud küsimused olid piisavalt selgitatud ning edasine uurimine ei olnud seetõttu vajalik.

3.6.4 Regioonide komitee

PRAKTIKANTIDE TOIDUHINNAD

Regioonide komitee vastu esitatud kaebuse 32/2004/GG kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Regioonide komitees töötav praktikant leidis, et teda diskrimineeritakse, sest komitee praktikantidele ei tehtud Brüsselis komitee sööklas mingeid hinnasoodustusi. Komisjoni, nõukogu, parlamendi ning majandus- ja sotsiaalkomitee praktikandid võisid aga osta vähemalt ühe toidukorra päevas soodushinnaga (tavaliselt 50% täishinnast).

Ombudsmanile esitatud kaebuses väitis kaebuse esitaja, et väiksema kui 740 euro suuruse kuupalga juures ei saa praktikandid iga päev endale lubada einet, mis maksab vähemalt 4,5 eurot. Ta väitis,

et regioonide komitees töötavaid praktikante tuleks kohelda samamoodi nagu teistes ühenduse institutsioonides ja asutustes töötavaid praktikante.

Regioonide komitee väitis oma arvamuses, et tema sööklat peab eraettevõtte. Selle ettevõttega sõlmitud leping ei näinud ette soodushindu. Seetõttu ei võimaldanud lepingulised ja juriidilised kohustused komiteel sundida söökla pidajat diferentseeritud hindu rakendama. Söökla pidaja oli aga kirjalikult kinnitanud, et ta pakub praktikantidele soodushindu niipea, kui komitee kolib Brüsselis uude hoonesse. Komitee püüab igal juhul tulevikus uue lepingu läbirääkimisel lisada klausli, mis võimaldab praktikantidele alandatud hindu. Lisaks sellele oli komitee peasekretär otsustanud tõsta praktikantide palku 735 eurolt 1000 eurole kuus.

Oma otsuses märkis ombudsman, et ta ei pidanud komitee väiteid veenvaks. Isegi kui olemasolev leping ei võimaldanud komiteel söökla pidajat kohustada soodushindadega toitu müüma, ei näidanud miski, et komitee ei saaks söökla pidajale sellist ettepanekut teha. Ombudsman leidis veel, et komitee seisukohta on raske kokku sobitada asjaoluga, et olemasolev leping jääb kehtima ka pärast komitee uude hoonesse kolimist, kuid ettevõtte oli sellegipoolest kinnitanud, et ta pakub pärast kolimist soodushindu. Ombudsman märkis ka, et olemasolev leping oli sõlmitud pärast praktikantidele soodsamate toiduhindade küsimuse esmakordset tõstatamist. Seetõttu leidis ta, et komitee esitatud väited ei võimaldanud tal tuvastada, kas kaebuse esitaja väited olid piisavalt põhjendatud.

Ombudsman märkis aga, et praktikantide rahaline olukord oli pärast tasu suurendamist oluliselt paranenud. Lisasumma näis olevat rohkem kui piisav selleks, et praktikandid saaksid osta igapäevast toitu tavalise hinnaga. Nendel asjaoludel leidis ombudsman, et uurimise jätkamiseks puudub alus.

3.6.5 Euroopa Ülikool-Instituut

VANUSEPIIRANGUD TÖÖLEVÕTMISEL

Euroopa Ülikool-Instituudi vastu esitatud kaebuse 2225/2003/(ADB)PB kohta tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja avaldus Euroopa Ülikool-Instituudi (EUI) vabale töökohale lükati tagasi, sest ta ei vastanud ametikohale kehtestatud vanusepiirangule. Kaebuse esitaja väitis, et teda diskrimineeriti vanuse tõttu. Ta nõudis, et vanuseline diskrimineerimine tuleb töölevõtumenetlustes ära kaotada.

Ombudsmani pädevus piirneb "ühenduse institutsioonide ja asutustega" – termin, mida ei määratle asutamisleping ega ombudsmani põhikirja. Varasemas uurimises (659/2000/GG) leidis ombudsman, et EUI ombudsmani pädevuse tähenduses ühenduse asutuseks lugemine ei ole välistatud. Selles uurimises EUI asja kohta oma arvamust ei esitanud. Praeguses uurimises teatas EUI ombudsmanile, et ta oli jõudnud järeldusele, et ta ei kuulu ombudsmani pädevusse. EUI viitas eelkõige faktile, et EUI loodi "klassikalise" rahvusvahelise konventsiooni, aga mitte ühenduse lepingute alusel.

Kaebuse esitaja diskrimineerimisväite osas märkis EUI, et antud juhul seondus vanusepiirangu kasutamine "tööõiguse ja pensioniõiguste" kattumisega. Seetõttu tehakse EUI nõukogule ettepanek EUI eeskirjades neid kaht aspekti eristada. Vahepeal oli EUI andnud korralduse mitte lisada kõnesoleva kategooria konkursiteadetele vanusepiirangut.

Olles hoolikalt tutvunud EUI arvamuse ja asjakohaste õigusaktidega, jõudis ombudsman järeldusele, et EUI seisukoht, et ta ei ole ombudsmani pädevuse tähenduses "ühenduse asutus", näis olevat mõistlik. Arvestades aga, et termin "ühenduse asutused", nagu sellele on viidatud eespool osutatud lepingu sättes, ei ole ühenduse õiguses täpselt määratletud, leidis ombudsman, et õiguse edasi arenedes võib olla asjakohane veel kord kaaluda EUI arvamist "ühenduse asutuseks" ombudsmani pädevuse tähenduses.

Eespool toodud järeldust arvestades leidis ombudsman, et ta ei ole pädev kaebuse esitaja väidet läbi vaatama. Siiski tervitas ombudsman EUI otsust teha oma nõukogule ettepanek võtta meetmed, mis võimaldaksid pensioniõigustega seonduvaid küsimusi käsitleda töölevõtmisel muude vahendite ja mitte vanusepiirangute kasutamise kaudu, ning et vahepeal oli antud korraldus mitte lisada kõnesoleva kategooria konkurentsitateatele vanusepiirangut.

3.7 ERIARUANDE JÄRGNE MENETLUSE LÕPETAMINE

KOMISJONI KOLMANDATES RIIKIDES ASUVATE ESINDUSTE PRESSIAMETNIKU AMETIKOHTADE LIIGITAMINE

Omaalgatuslikus uurimises OI/2/2003/GG (konfidentsiaalne) tehtud otsuse kokkuvõte

6. oktoobril 2003 sai ombudsman kaebuse Euroopa Komisjoni Islamabadis asuva delegatsiooni pressi- ja teabeametnikult hr B-lt. Oma kaebuses väitis hr B, et tema ametikoha liigitusega rikuti komisjoni eeskirju ja teda diskrimineeriti kodakondsuse põhjal.

Euroopa Ühenduse asutamisleping näeb ette, et ombudsman võtab vastu kaebusi "igalt liidu kodanikult ning igalt füüsiliselt või juriidiliselt isikult, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on liidu mõnes liikmesriigis."

Arvestades, et hr B ei kuulunud ühessegi nendest kategooriatest, teatas ombudsman talle 21. oktoobril 2003, et ta ei ole pädev seda kaebust käsitlema.

Võttes aga arvesse hr B tõstatatud küsimuste tõsidust, leidis ombudsman, et küsimused tuleb läbi vaadata. Seetõttu otsustas ta algatada asjas omaalgatusliku uurimise.

Komisjon väitis oma arvamuses, et pressi- ja teabeametnike ametikohad loodi kolmandates riikides asuvates komisjoni delegatsioonides I või II rühmas, olenevalt tööülesannetest ja kooskõlas "Euroopa Ühenduste Komisjoni mitteliikmesriikides teenistuses oleva kohaliku personali töölevõtu tingimusi sätestavates raameeskirjades", mis avaldati komisjoni haldusteadetes 22. juunil 1990. Enamik (kaks kolmandikku) neist ametikohtadest kuulusid tõesti I rühma, kuid üle poole pressi- ja teabeametnikest paigutati delegatsiooni juhi otsese vastutuse alla. Komisjon väitis, et Pakistan ei ole ainus suurem riik, kus pressiametniku ametikoht kuulub II rühma. Seetõttu ei saanud kodakondsuse alusel diskrimineerimise väidet komisjoni arvates aktsepteerida.

Ombudsman märkis, et raameeskirjade I lisan on pressiametnike ametikohad loetletud I rühma kuuluvate "halduse, nõustamise ja järelevalvega seotud ametikohtade" näidetena. Selle sätte valguses asus ombudsman seisukohale, et komisjon peab näitama, millisel õiguslikul alusel ja milliseid kriteeriume kohaldades on tal siiski õigus mõningaid pressiametnikke (ja eelkõige hr B-d) II rühma liigitada.

Ombudsman märkis aga, et vaatamata ombudsmani esitatud mitmele teabenõudele ei suutnud komisjon sellist õiguslikku alust ja kriteeriume selgitada.

Nendel asjaoludel leidis ombudsman, et komisjon ei suutnud esitada ühtset ja veenvat selgitust faktil, et ta liigitas hr B (ja teiste pressiametnike) ametikoha II rühma, ehkki tema "raameeskirjades" mainitakse pressiametnikke kui näiteid "haldus-, nõustamis- ja järelevalveametikohtadest", mis kuuluvad I rühma. Ombudsman asus seisukohale, et tegemist on haldusomavoli juhtumiga.

Mis puudutab hr B väidet, et teda diskrimineeriti ka kodakondsuse alusel, leidis ombudsman, et tema valduses olevate tõenditel põhjal ei ole tal võimalik järeldada, et see väide on põhjendatud.

19. juulil 2004 saatis ombudsman komisjonile soovituselise projekti, kutsudes komisjoni üle vaatama läbi oma eeskirjad pressiametnike ametikohtade liigitamise kohta kolmandate riikide delegatsioonides üldiselt ning hr B ametikoha liigitust konkreetselt.

Arvestades, et ombudsmani arvamuse kohaselt ei olnud komisjoni vastus sellele soovituselisele projektile rahuldav, esitas ta parlamendile eriaruande, milles ta kordas oma soovituselise projekti kui komisjonile tehtavat soovitusel.

3.8 OMBUDSMANI OMAALGATUSLIKUD UURIMISED

LIIKMESRIIKIDEST TÖÖLE LÄHETATUD EKSPERTIDE KAEBAMISMENETLUSE PUUDUMINE

Euroopa Komisjoni puudutavas omaalgatuslikus uurimises OI/1/2003/ELB tehtud otsuse kokkuvõte

Liikmesriikidest tööle lähetatud eksperdid on riigi- või rahvusvahelised avalikud teenistujad või erasektoris töötavad isikud, kes töötavad ajutiselt Euroopa institutsioonides. Komisjoni vastuvõetud eeskirjade kohaselt, mida liikmesriikidest tööle lähetatud ekspertidele kohaldatakse, jäävad nad kogu lähetuse ajaks oma tööandja teenistusse ning see tööandja jätkab neile palga maksmist. Nad saavad aga komisjonilt toetust nende koduriigist eemal viibimise kulude katmiseks.

Ombudsmanile ei olnud teada ühtki sisemenetlust, eriti personalieeskirjade artikli 90 kohast menetlust, millega saaks lahendada liikmesriikidest tööle lähetatud ekspertide ja komisjoni vahelisi võimalikke vaidlusi. Seetõttu palus ta komisjonil teatada, kas ta on saanud liikmesriikidest tööle lähetatud ekspertidelt kaebusi nende lähetusega seotud asjades ja kuidas selliseid kaebusi on käsitletud. Ta küsis ka, kas komisjon oleks valmis liikmesriikidest tööle lähetatud ekspertidele kohaldatavatesse eeskirjadesse lisama sobivat sätet võimalike vaidluste lahendamise kohta.

Komisjon kinnitas, et personalieeskirjade artiklit 90 liikmesriikidest tööle lähetatud ekspertidele ei kohaldata, sest neile ei kohaldata personalieeskirju ning neile makstav toetus ei tulene personalieeskirjadest. Komisjoni väitel olid tema teenistused võimalikke vaidlusi lahendanud ja päringutele vastanud mitteametlikul viisil, et vältida võimalike vaidluste võimendumist ja süvenemist. Komisjon tunnistas, et vaidluste lahendamise ulatuse, instantside ja kanalite osas ei ole õiguslik olukord päris selge, eriti kuna kohaldatav komisjoni otsus ei sätesta kaebamismenetlust. Komisjon teatas, et ta on valmis eespool mainitud reeglite järgmise olulise läbivaatamise ajal lisama neisse sobiva sätte võimalike vaidluste lahendamiseks.

Ombudsman tervitas komisjoni positiivset vastust, kuid märkis, et komisjon ei seadnud konkreetset tegevuse ajakava. Meenutades, et mõistliku aja jooksul tegutsemata jätmine on haldusomavoli üks vorme, esitas ombudsman komisjonile soovituselise projekti, milles ta teatas, et komisjonil tuleb vastu võtta kaebamismenetlus liikmesriikidest tööle lähetatud ekspertide ja komisjoni vaheliste võimalike vaidluste lahendamiseks.

Komisjon teatas ombudsmanile, et ta aktsepteerib tema soovituselise projekti, ning osutas, et liikmesriikidest tööle lähetatud ekspertide kaebamismenetluse saab vastu võtta 2005. aasta märtsiks.

Ombudsman järeldas oma uurimiste põhjal, et komisjon oli ombudsmani soovituselise projekti vastu võtnud ning et komisjoni poolt selle rakendamiseks võetud meetmed olid rahuldavad, sest komisjon oli nüüd vastu võtnud mõistliku toimingute ajakava.

EUROOPA KOOLIDE HALDAMISE KVALITEET

Euroopa Komisjoniga seotud omaalgatuslikus uurimises OI/5/2003/IJH tehtud otsuse kokkuvõte

Euroopa Koolid asutati 1957. aastal, et pakkuda haridust ELi institutsioonide töötajate lastele. Euroopa Koolid ei kuulu otseselt ombudsmani pädevusse, kuid komisjon on nende kuratooriumis esindatud ja rahastab neid suures osas. Kui ombudsman saab kaebusi koolide kohta, küsib ta seetõttu komisjonilt arvamust. Paljudes sellistes kaebustes, sealhulgas 2002. aasta massilises kaebuses (845/2002/IJH), mille tulemusena esitati komisjonile soovitusel projekt, on lapsevanemad väljendanud frustratsiooni ja õiguste puudumist.

2003. aasta detsembris algatas ombudsman omaalgatusliku uurimise komisjoni plaanide kohta edendada kooli head haldamist. Uurimises rõhutati vajadust aidata koolidel tagada parem ja pidev usaldus tarbijaskonna hulgas, kelle huve nad peaksid teenima (lapsed, lapsevanemad, institutsioonid ja kodanikud üldiselt), samuti suurem tõhusus tulevikus.

Komisjoni vastuses nõustuti tegutsemisvajadusega, tunnistati lapsevanematega tehtava koostöö tähtsust ning teatati peatselt välja antavast teatisest, milles rõhutatakse parema valitsemise ja läbipaistvuse vajadust. Komisjon selgitas, et ta oli koolidel juba palunud rakendada viivitamatuid meetmeid, sealhulgas mis puudutab põhiõiguste harta artiklit 42 dokumentidele juurdepääsu kohta. Komisjon rõhutas aga, et tal on vaid piiratud mõju kuratooriumi üle, mis on otsustamistes aeglane ning reformide suhtes tõrjes.

Ombudsman asus seisukohale, et komisjon oli üritanud kaebuste aluseks olnud kõige tõsisemaid nõrkusi kooli tegevuses kindlaks teha ja lahendada. Lisaks sellele kätkesid tema ettepanekud väljastatava teatise kohta olulist võimalust parandada koolide haldamise kvaliteeti. Ombudsman järeldas, et komisjon tunnustab täielikult oma üldist kohustust edendada koolides head haldamist kooskõlas samade väärtuste, põhimõtete ja standarditega, mida kohaldatakse ühenduse institutsioonidele ja asutustele. Seetõttu lõpetas ta uurimise järeldusega komisjoni haldusomavoli puudumise kohta.

Ombudsman soovitas ka, et komisjon teavitaks kuratooriumi Euroopa hea haldustava eeskirjast ja ergutaks selle kohaldamist koolides ning püüaks tagada, et koolid ise tunnustaksid oma põhimissiooni osana vajadust võita lapsevanemate usaldus ning anda neile õigusi.

Lõpuks väljendas ombudsman oma valmisolekut hinnata ka tulevikus edusamme Euroopa Koolide haldamise kvaliteedi tõstmisel ning nende läbipaistvuse ja tõhususe suurendamisel.

Lisamärkus

15. septembril 2004 vastas komisjon positiivselt ombudsmani soovitudele. Komisjon lisis ka koopia oma teatisest nõukogule ja parlamendile Euroopa Koolide süsteemi arendamisvõimaluste kohta (KOM(2004)519 lõplik).

SISSEJUHATUS

1 TÄITMISE KOKKUVÕTE

2 KAEBUSED JA UURIMISED

3 UURIMISE TULEMUSENA TEHTUD OTSUSED

4 SUHTED EUROOPA INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA

5 SUHTED OMBUDSMANIDE JA SAMALAADSETE ASUTUSTEGA

6 KOMMUNIKATSIOON

7 LISAD

4 SUHTED EUROOPA INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA

Aastat 2004 iseloomustas nii Euroopa ombudsmani kui ka Euroopa Liidu institutsioonide ja asutuste ennetav lähenemine nendevahelisele koostööle. Lisaks nende vastavate institutsiooniliste kohustuste täitmisele kasutasid ombudsman ja tema kaaskõnelejad kõiki võimalusi kodanike heaks koostööd teha. Käesolevas peatükis on esitatud ülevaade ELi institutsioonide ja asutustega 2004. aastal korraldatud kohtumistest ja üritustest. Peatüki alguses tuuakse esile ombudsmani ning institutsioonide ja asutuste konstruktiivsete töösuhete väärtus. Need suhted on äärmiselt olulised kõrgeimate haldusstandardite tagamisel, kodanike teadlikkuse suurendamisel nende õigusest kaebusi esitada ning ombudsmani büroo tõhusa töö võimaldamisel. Erilist tähelepanu on pööratud ombudsmani erilisele suhtele Euroopa Parlamendiga, mis teda valib ja millele ta igal aastal aruande esitab.

Koostöö väärtus – mõlemad pooled võidavad

Kõrgeimate haldusstandardite tagamine: ombudsman kasutab liikmete ja ametnikega kohtumistel pakutavaid võimalusi, et selgitada oma töö põhimõtteid, kuidas kõige paremini vastata kaebustele, millele ombudsman nende tähelepanu juhib, ning kuidas menetlusi parandada. See võimaldab ombudsmanil täita tema kahest rolli nii välise kontrolli mehhanismina kui ka ressursina, mis aitab parandada halduse kvaliteeti. Ombudsman tunnustab samavõrd, kui oluline on hoida omaenda töötajaid kursis ELi institutsioonides ja asutustes toimuvate arengutega. Seetõttu kutsuti 2004. aastal mitmete institutsioonide esindajaid ombudsmani ametkonna poole pöörduma.

Kodanike teavitamine nende õigustest: Institutsioonid pakuvad ombudsmanile väärtuslikku toetust tema tegevuses end kodanikele teadvustada. 2004. aastal korraldatud ürituste eesmärgiks oli uurida tulevase ühise töö valdkondi, sealhulgas potentsiaalsetele kaebuste esitajatele suunatud algatused, ombudsmani publikatsioonide laia leviku tagamine ning ombudsmani tööst teavitamine Interneti kaudu.

Ombudsmani büroo efektiivse töö võimaldamine: Ombudsman peab institutsioonidevahelist koostööd peamiseks vahendiks tema büroole eraldatud ressursside arukal kasutamisel. Eelkõige puudutabseemiteelarve-jahaldusaju, milles ombudsmanteeb suurimat koostööd parlamendiga (vt B lisa). See aitab vältida ombudsmani büroo personali dubleerimist ning tagada võimaluse korral mastaabisääst. Tagamaks, et institutsioonile endale antakse tema ülesannete täitmiseks vajalikud ressursid, teeb ombudsman tihedat koostööd ELi eelarvepädevate institutsioonidega, kohtudes asjaomaste institutsioonide esindajatega, et selgitada ja kaitsta institutsiooni prioriteete. Selles osas toimus 2004. aastal palju kohtumisi.

Ombudsman ja parlament – eriline suhe

Ombudsmani valib Euroopa Parlament, kelle ees ombudsman on aruandekohustuslik. Ombudsmanil on viljakas töösuhe parlamendi petitsioonikomisjoniga, mis vastutab suhete eest ombudsmaniga ning muu hulgas koostab raporti ombudsmani aastaaruande kohta. Parlamendi iga-aastane arutelu täiskogul ombudsmani tegevuse üle on ombudsmani kalendris tähtis sündmus, mis annab võimaluse ulatuslikuks mõttevahetuseks tema tehtud töö ja tulevaste algatuse üle.

Ombudsmani suhe petitsioonikomisjoniga tihenes veelgi 2004. aastal, kui ombudsman kinnitas, et ta pooldab komisjoni saamist ombudsmanide Euroopa võrgustiku ja samalaadsete organite täisliikmeks. Sellega järgiti DE ROSSA raportis ombudsmani 2003. aasta aastaaruande kohta tehtud soovitusi ning see peaks Euroopa kodanikele osutatavat teenust veelgi parandama.

Lisaks aastaaruandele esitab ombudsman Euroopa Parlamendi liikmetele kõik oma publikatsioonid, et anda neile täielik ülevaade oma tegevusest. Parlamendi liikmetele jagati 2004. aastal kaheksa publikatsiooni kuni 25 keeles. Neid publikatsioone käsitleb käesoleva raporti punkt 6.5.

Ombudsman korraldas 2004. aastal mitmeid kohtumisi ja üritusi⁴⁶ ELi institutsioonide ja asutuste liikmete ja ametnikega, mida on kirjeldatud punktides 4.1–4.3.

4.1 EUROOPA PARLAMENT

13. jaanuar: kohtumine Euroopa Parlamendi asepresidendi hr Joan COLOM I NAVALiga.
2. veebruar: esinemine Euroopa Parlamendi õigusteenistuse töötajale. Esinemist võõrustas parlamendi juriskonsult hr Gregorio GARZON CLARIANA.
11. veebruar: kohtumine Euroopa Parlamendi peasekretäri hr Julian PRIESTLEYga.
11. märts: kohtumine hr Malcolm HARBOURiga.
30. märts: kohtumine eelarveraportööri hr Wilfried KUCKELKORNiga.
26. aprill: ombudsmani 2003. aasta aruande esitamine Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjonile.
4. mai: kohtumine hr Roy PERRYga.
4. mai: ombudsmani 2003. aasta aruande esitamine Euroopa Rahvapartei (Kristlikud Demokraadid) ja Euroopa demokraatide fraktsioonidele Euroopa Parlamendis.
7. mai: kohtumine Euroopa Parlamendi presidendi hr Pat COXiga.
7. juuni: esinemine Euroopa Parlamendi vanemhalduspersonalile. Sellel hr Julian PRIESTLEY juhitud kohtumisel osales üles 35 vanempersonali liikme.
20. juuli: kohtumised hr Esko SEPPÄNENi ja hr Jan MULDERiga, et arutada ombudsmani 2005. aasta eelarvet.
21. juuli: kohtumised pr Kathalijne Maria BUITENWEGi, hr Reiner BÖGE; hr Den DOVERi, hr Herbert BÖSCHi, hr Antonis SAMARASE ja pr Anne Elisabet JENSENiga, et arutada ombudsmani 2005. aasta eelarvet.
22. juuli: kohtumised hr Ralf WALTERi, hr Kyösti Tapio VIRRANKOSKI ja hr Markus FERBERiga, et arutada ombudsmani 2005. aasta eelarvet.
2. september: ombudsmani 2005. aasta eelarve prioriteetide esitamine Euroopa Parlamendi eelarvekomisjoni kohtumisel.
13. september: kohtumine eelarveraportööri pr Anne Elisabet JENSENiga.
14. september: kohtumine pr Bárbara DÜRKHOP DÜRKHOPi and pr Neena GILLiga, et arutada ombudsmani 2005. aasta eelarvet.
14. september: ombudsmani töö tutvustamine Eesti saadikutele hr Toomas ILVESele, pr Marianne MIKKOLE ja pr Siiri OVIIRile.

⁴⁶

Need kohtumised ja üritused toimusid Brüsselis, Luxembourgis ja Strasbourgis.

14. september: Euroopa ombudsmani korraldatud õhtusöök petitsioonikomisjoni uue büroo ja koordinaatorite auks. Õhtusöögil osalesid komisjoni esimees hr Marcin LIBICKI, aseesinaine pr Marie PANAYOTOPOULOS-CASSIOTOU, hr Proinsias DE ROSSA, pr Alexandra DOBOLYI ja hr David HAMMERSTEIN MINTZ.

27. oktoober: kohtumine hr Robert ATKINSiga.

16. november: esinemine liikmesriikides asuvate Euroopa Parlamendi teabebüroode juhtidele. Parlamendi teabeosakonna peadirektori pr Francesca RATTI juhitud kohtumisel osales üle 30 büroo esindaja.

18. november: ombudsmani 2003. aasta aruande esitlemine Euroopa Parlamendi täiskogule (vt punkt 6.1).

4.2 EUROOPA KOMISJON

20. jaanuar: esinemine liikmesriikides asuvate Euroopa Komisjoni esinduste juhtidele. Koosolekut juhatas komisjoni pressi- ja kommunikatsioonipeadirektoraadi peadirektor hr Jorge de OLIVEIRA E SOUSA.

10. veebruar: kohtumine Euroopa Komisjoni õigusteenistuse peadirektori hr Michel PETITE'ga. Sellel kohtumisel leppisid ombudsman ja peadirektor kokku teineteise tegevust puudutava teabe lisamise oma töötajate koolitusprogrammidesse.

30. märts: Euroopa Komisjoni õigusteenistuse peadirektori hr Michel PETITE'i esinemine ombudsmani õiguspersonalile.

31. märts: kohtumine Euroopa Komisjoni asepresidendi pr Loyola DE PALACIOga.

13. juuli: hr DIAMANDOUROSe esinemine komisjoni õigusteenistusele kõnega teemal "Ombudsmani kahene roll".

4.3 MUUD INSTITUTSIOONID JA ASUTUSED

11. veebruar: kohtumine Strasbourgis Iiri Euroopa asjade ministri ja eesistujariigi vastava valdkonna ministri hr Dick ROCHE'iga.

23. veebruar: kohtumine Euroopa Personalivaliku Ameti (tegev)peadirektori hr Erik HALSKOViga.

8. märts: kohtumine Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) peadirektori hr Franz-Hermann BRÜNERiga.

10. märts: kohtumine Euroopa andmekaitseinspektori hr Peter HUSTINXi ja tema asetäitja hr Joaquín BAYO DELGADOGa.

16. juuni: töölõuna Euroopa Kontrollikoja liikmetega Kontrollikoja presidendi hr Juan Manuel FABRA VALLESe juhtimisel.

26. november: Euroopa Ühenduste Kohtu presidendi hr Vassilios SKOURISE esinemine Euroopa ombudsmani ametkonnale. Hr SKOURISE loeng käsitles põhiõiguste kaitset ELis tulevase Euroopa põhiseaduse jõustumisel.

Euroopa Ühenduste Kohtu president hr Vassilios Skouris esinemas kõnega Euroopa ombudsmani töötajatele. Strasbourg, Prantsusmaa, 26. november 2004.

SISSEJUHATUS

1 TÄITMISE KOKKUVÕTE

2 KAEBUSED JA UURIMISED

3 UURIMISE TULEMUSENA TEHTUD OTSUSED

4 SUHTED EUROOPA INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA

5 SUHTED OMBUDSMANIDE JA SAMALAADSETE ASUTUSTEGA

6 KOMMUNIKATSIOON

7 LISAD

5 SUHTED OMBUDSMANIDE JA SAMALAADSETE ASUTUSTEGA

Tihe koostöö riikide, piirkondlike ja kohalike ombudsmanidega on Euroopa ombudsmani üks prioriteete. See aitab tagada kodanike kaebuste kiire ja tulemusliku käsitlemise ning on seega ombudsmani ennetava rolli keskne aspekt. See koostöö on sama oluline ka Euroopa ombudsmani ennetavas rollis, sest ta võimaldab jälgida ombudsmanide ringkonnas toimuvaid tähtsaid arenguid, vahetada Euroopa Liidu õiguse alast teavet ning parimaid tavasid.

Käesolevas peatükis antakse ülevaade 2004. aastal toimunud üritustest, milles ombudsman osales, et arendada oma töösuhteid ombudsmanidega Euroopas ja mujal. Arvestades selle aspekti tähtsust ombudsmani büroo igapäevases töös kodanike kaebuste käsitlemisel, algab peatükk ombudsmanide Euroopa võrgustiku kirjeldusega ning ülevaatega võrgustikus aasta jooksul toimunud arengutest.

5.1 OMBUDSMANIDE EUROOPA VÕRGUSTIK

Euroopa ombudsmanide võrgustik kasvas välja esimese Euroopa ombudsmani hr Jacob SÖDERMANi algatusest, kui ta 1996. aastal kutsus ombudsmanid jt samalaadsed asutused ELis Strasbourgis toimunud seminarile. Osalejad leppisid kokku, et töötavad välja pideva koostöökorra, et edendada teabe vaba liikumist ühenduse õiguse ning selle rakendamise kohta ning võimaldada kaebuste suunamist asutusele, kes neid kõige paremini lahendada suudab.

Võrgustik koosneb praegu umbes 90 büroost 29 Euroopa riigis. Euroopa Liidust kuuluvad sellesse Euroopa, riikide ja piirkondlike tasandite ombudsmanid ja samalaadsed asutused ning riiklikul tasandil ka Norra, Islandi ja ELi kandidaatriikide asutused. Iga liikmesriigi riiklik ombudsman või muu samalaadne asutus, samuti Norra ja Island on ametisse nimetanud sidet pidava ametniku, kes tegutseb teiste võrgustiku liikmete kontaktisikuna.

Võrgustik on kindlalt arenenud ombudsmanide ja nende töötajate võimsaks koostöövahendiks ning toimib juhtumite käsitlemisel tõhusa koostöömehhanismina. Kogemusi ja parimaid tavasid jagatakse seminaride ja kohtumiste, regulaarse teabelehe, elektroonilise arutlusfoorumini ning igapäevaste elektrooniliste uudiste vahetamise teel. Neid tegevusi kirjeldatakse selles alapunktis koos ülevaatega juhtumite käsitlemisest 2004. aastal.

Ombudsmani teabevisiidid liikmesriikidesse ja kandidaatriikidesse on osutunud võrgustiku arengu seisukohast väga tulemuslikuks ning suurendavad edukalt teadlikkust võrgustiku pakutavatest kommunikatsioonivahenditest. Seetõttu lõpeb punkt 5.1 ülevaatega ombudsmani 2004. aasta teabevisiitidest.

Riiklike ombudsmanide seminarid

Riiklike ombudsmanide seminare peetakse iga kahe aasta tagant ning neid korraldavad Euroopa ombudsman ja ühe riigi ombudsman ühiselt. ELi liikmesriikide ja kandidaatriikide riiklike ombudsmanide järgmine seminar toimub 10.–14. septembrini 2005 Haagis ning selle teemaks on "Ombudsmani institutsioonide ja samalaadsete asutuste roll ELi õiguse rakendamisel". Tegemist on riiklike ombudsmanide viienda seminariga ning see langeb kokku Euroopa ombudsmani institutsiooni kümnenda sünnipäevaga. Lisaks on see esimene seminar alates ELi laienemisest ning

seega esimene kord, kui kõikide 25 liikmesriigi ombudsmanid kohtuvad, et ühiselt huvipakkuvaid küsimusi arutada. Kõik need aspektid lisavad 2005. aasta seminarile erilise mõõtme.

Tõsised ettevalmistused seminariks algasid 2004. aastal kolme kohtumisega Euroopa ombudsmani ja tema Taani kolleegi hr Roel FERNHOUTi vahel. Ombudsmanid ja nende ametkondade esindajad kohtusid Brüsselis 20. jaanuaril, Strasbourgis 21. juunil ja Haagis 15. oktoobril.

Seminarri pearaportöör hr Rick LAWSON Leideni Ülikoolist osales teisel kohtumisel, kus osalejad arutasid seminaris küsimustiku projekti. Küsimustiku eesmärk on saada ülevaade "ELi juhtumitest", millega ombudsmanid oma igapäevases töös kokku puutuvad, teha kindlaks nende juhtumite sagedus ja tähtsus ning määrata kindlaks nende lahendamise parim tava. Küsimustik jaotati kõikide osalevate ELi, Norra ja Islandi ombudsmanide büroodele 2004. aasta oktoobris. Vastuseid paluti 31. detsembriks. Küsimustiku teel saadud teavet kasutatakse üldaruande koostamisel, mida esitatakse ja arutletakse seminaril.

Seminarri ettevalmistused jätkuvad 2005. aastal, et tagada viienda kohtumise edukas toimumine.

Koostöö juhtumite käsitlemisel

Liikmesriikide riiklikud ja piirkondlikud ombudsmanid on pädevad käsitlema paljusid kaebusi, mis jäävad Euroopa ombudsmani pädevusest välja, sest need ei ole esitatud ühenduse institutsiooni ega asutuse vastu. Aastal 2004 soovitas Euroopa ombudsman 906 kaebuse esitajal pöörduda riikliku või piirkondliku ombudsmani poole ning edastas 54 kaebust otse pädevale ombudsmanile. Näited nendest kaebustest on esitatud käesoleva raporti punktis 2.5.

Euroopa ombudsman abistab ka asjakohase sooviavalduse korral riiklikke ja piirkondlikke ombudsmanid nende uurimistes, vastates päringutele ELi õiguse kohta või suunates päringu vastuse saamiseks asjaomasele liidu institutsioonile või asutusele. Aastal 2004 saadi päringuid Veneto (Itaalia) piirkondlikult ombudsmanilt, Iiri ombudsmanilt ja Küprose ombudsmanilt.

Euroopa ombudsmanid – teabeleht

Euroopa ombudsmanide teabeleht kajastab ombudsmanide Euroopa võrgustiku ning Rahvusvahelise Ombudsmanide Instituudi (IOI) laiema koosseisu tööd. Inglise, prantsuse, saksa, itaalia ja hispaania keeles ilmuv teabeleht saadetakse rohkem kui 400-le Euroopa, riikide, piirkondlike ja kohaliku tasandi büroole. Teabeleht ilmub kaks korda aastas – aprillis ja oktoobris.

Teabelehes avaldatakse kõikide Euroopa ombudsmanide büroode kaastöid. Need moodustavad peamise osa uudiste, ELi õiguse, ombudsmanide ja samalaadsete asutuste, seminaride ja kohtumiste ning teadete rubriigist. Euroopa ombudsman vastutab teabelehe avaldamise eest ning kasutab toimetajaveergu, et juhtida tähelepanu võrgustiku olulistele küsimustele ning analüüsida nende tähtsust. Rubriigis "IOI teated" kirjutab IOI Euroopa piirkondlik asepresident ning selle eesmärgiks on teavitada IOI-Euroopa liikmeid uutest arengutest, tulevastest üritustest ning muudest huvipakkuvatest algatustest.

Teabeleht on osutunud äärmiselt väärtuslikuks ELi õiguse ja parima tava alase teabe vahetamise foorumiks. Aastal 2004 käsitleti teabelehes muu hulgas uut Euroopa põhiseadust ning selle mõjusid ombudsmanidele, liikumisvabadust kasutades soovijate probleeme, mitmeliikmesriigi vanglaprobleeme, laste ja vanurite õigusi ning takistusi, millega puutuvad kokku puuetega inimesed.

Elektronilised sidevahendid

2000. aasta novembris avas ombudsman Internetis arutlusfoorumi ja kodulehe ombudsmanidele ja nende ametnikele Euroopas. Praegu on umbes 90 bürood 29 Euroopa riigis loonud endale kasutajakontod ja paroolid arutlusfoorumisse pääsemiseks. Lisaks sellele pääsevad arutlusfoorumisse üldise kasutajanime ja parooli abil need IOI-Euroopa liikmed, kes ei kuulu ombudsmanide võrgustikku Euroopas. Arutlusfoorum pakub võimalust jagada igapäevast teavet ning teha büroode vahel koostööd.

Arutlusfoorumi kõige populaarsem osa on “Ombudsmanide päevauudised”, mida avaldatakse igal tööpäeval ja mis sisaldab uudiseid ombudsmanide büroodelt. Kogu Euroopa riiklike ja piirkondlike ombudsmanide bürood teevad uudiste rubriigile kaastööd ja kasulikke märkusi.

Aastal 2004 hakkas arutlusfoorum jõuliselt tööle, võimaldades büroodel jagada teavet küsimuste ja vastuste vormis. 2004. aastal algatati mitmeid ulatuslikke arutelusid erinevatel teemadel alates ombudsmanide kajastamisest televisioonis kuni ombudsmanide õiguseni vanglaid külastada; enamik riiklike büroosid osales ühes või mitmes nendest aruteludest.

Arutlusfoorum sisaldab ELi liikmesriikide, Norra ja Islandi ning ELi kandidaatriikide riiklike ja piirkondlike ombudsmanide ametlikku loetelu. Loetelu uuendatakse ombudsmanide büroode kontaktandmete muutumisel ning nii on tegemist asendamatu teabeallikaga kogu Euroopa ombudsmanide jaoks.

Teabevisiidid

Ombudsmani teabevisiitidel on kaks eesmärki: suurendada kodanike teadlikkust nende õigusest ombudsmanile kaebusi esitada ning tugevdada Euroopa ombudsmani ja tema kolleegide vahelist koostööd ombudsmanide võrgustiku Euroopas üldises kontekstis.

Teabevisiitide avalikkuse teavitamise aspekti käsitletakse käesoleva raporti punktis 6.2, kuid selles suhtes on oluline märkida hindamatu toetus, mida ombudsmanile osutavad kolleegid tervest Euroopast. Teabevisiitidel tugineb ombudsman suures osas oma liikmesriikide ja kandidaatriikide kolleegidele. Nende kohalikud kontaktid võimaldavad ombudsmanil jõuda kodanike, haldurite ja riigiametnikeni ning maksimeerida nende abil oma visiitide tõhusust.

Pidades silmas töösuhete edasiarendamist ombudsmanide Euroopa võrgustikuga, kuuluvad Euroopa ombudsmani visiitide juurde süstemaatilised ja põhjalikud kohtumised ombudsmanide ja nende ametkondade esindajatega. Need kohtumised on väga väärtuslikud vastastikuseks õppimiseks. Need pakuvad võimalust ergutada võrgustikus aktiivsemat osalemist ning uurida uusi koostööviise kodanike teenindamisel. Need jõupingutused kandsid 2004. aastal vilja, sest paljud bürood näitasid visiitide järel üles suuremat huvi võrgustiku kaudu võimaldatavate vahendite vastu.

2004. aastal külastas ombudsman oma teabevisiitidel järgmisi riike, mis on esitatud ajalisel järjekorras:

- Sloveenia, 24.–27. jaanuarini, kus ombudsman kohtus inimõiguste ombudsmani hr Matjaž HANŽEKi ja tema asetäitjate hr Aleš BUTALA, hr France JAMNIKU ja hr Jernej ROVŠEKuga;
- Slovakkia, 18. ja 19. veebruaril, kus teda võttis vastu riiklik õiguskaitseja hr Pavel KANDRÁČ;
- Küpros, 29. veebruarist 3. märtsini, kus ombudsman kohtus haldusvoliniku pr Eliana NICOLAOUga;
- Tšehhi Vabariik, 21.–24. märtsini, kus ombudsman kohtus riikliku õiguskaitseja hr Otakar MOTEJLiga;
- Läti, 14.–17. aprillini, kus ta külastas Läti riikliku inimõiguste büroo direktorit hr Olafs BRÜVERSIt;
- Leedu, 17.–21. aprillini, kus teda võtsid vastu kolleegid seimi ombudsmanide büroost – ombudsmanide büroo juhataja hr Romas VALENTUKEVIČIUS ja ombudsmanid pr Elyvra BALTUTYTĖ, pr Rimantė ŠALAŠEVIČIŪTĖ, hr Kęstutis VIRBICKAS ja pr Zita ZAMŽICKIENĖ;
- Poola, 28. aprillist 2. maini, kus ta külastas kodanikuõiguste kaitse volinikku hr Andrzej ZOLLi;
- Austria, 24. ja 25. mail, kus ta kohtus ombudsmanide nõukogu liikmete nõukogu juhataja pr Rosemarie BAUERi ning hr Peter KOSTELKAGA;

- Rumeenia, 26.–28. maini, kus teda võttis vastu õiguskaitaja hr Ioan Muraru;
- Kreeka, 30. juunist 2. juulini, kus teda võttis vastu ombudsman hr Yorgos KAMINIS;
- Holland, 15.–19. septembrini, kus ta kohtus riikliku kolleegi hr Roel FERNHOUTiga;
- Portugal, 21. ja 22. oktoobril, kus ta külastas ombudsmani hr Henrique NASCIMENTO RODRIGUESi;
- Prantsusmaa, 1. ja 2. detsembril, kus teda võttis vastu riiklik kolleeg hr Jean-Paul DELEVOYE.

5.2 OMBUDSMANI MUUD SEMINARID JA KONVERENTSID

Euroopa ombudsmani jõupingutused kolleegidega koostöö tegemisel ulatusid kaugemale kui ombudsmanide Euroopa võrgustik. Mitmete ombudsmanide organisatsioonide aktiivse liikmena osaleb ta konverentsidel Euroopas ja mujal. Ta osaleb aktiivselt riiklike ja piirkondlike ombudsmanide korraldatud üritustel võib tagab oma büroo osalemise nendel. Liidus ja väljaspool seda õigusriigi kaitse ning inimõiguste ja hea haldamise edendamistöö kontekstis osaleb ombudsman uute ombudsmani institutsioonide asutamisele suunatud üritustel. Selles alapunktis antakse ülevaade ombudsmani ja tema ametkonna osalemisest sellistel üritustel 2004. aastal.

Avalik seminar “Parlamentaarne kontroll ja parlamentaarsete ombudsmanide büroo” – Stockholm, Rootsi

Hr DIAMANDOUROS osales 12. veebruaril Stockholmis peetud avalikul seminaril “Parlamentaarne kontroll ja parlamentaarsete ombudsmanide büroo”. Seminari korraldas Rootsi *Riksdagi* põhiseaduslik komisjon, et tähistada hr Claes EKLUNDHi lahkumist Rootsi parlamentaarse peaombudsmani kohalt.

Hr DIAMANDOUROS esines seminaril kõnega teemal “Ombudsmani roll erinevates süsteemides – kogemused ja tulevikuperspektiivid”, milles ta analüüsis ombudsmani institutsiooni rahvusvahelist arengut. Seminari järel kohtus hr DIAMANDOUROS mitteametlikult nelja Rootsi parlamentaarse ombudsmaniga ja hr EKLUNDHi mantlipärija, parlamentaarse peaombudsmani hr Mats MELINiga.

Schleswig-Holsteini ombudsmani viieteistkümnenda aastapäeva konverents – Kiel, Saksamaa

Peaõigusnõunik hr Gerhard GRILL osales 24. aprillil Schleswig-Holsteini piirkondliku parlamendi Kielis toimunud konverentsil, millega tähistati ombudsmani institutsiooni 15. aastapäeva Schleswig-Holsteinis. Konverentsi korraldas Schleswig-Holsteini sotsiaalasjade ombudsman pr Birgit WILLE-HANDELS. Üritusel oli umbes 70 osalejat. Muu hulgas peeti paneelarutelu, milles osalesid pr WILLE-HANDELS, Schleswig-Holsteini piirkondliku parlamendi petitioonikomisjoni esimees hr Gerhard POPPENDIECKER, Schleswig-Holsteini siseministeriumi aseriigisekretär hr Ulrich LORENZ ja Ahrensburgi linnapea pr Ursula PEPPER.

Seminar “Ombudsmani roll õigusriigis” – Nevşehir, Türgi

9. ja 10. mail osales ombudsman Türgis Nevşehiris peetud seminaril “Ombudsmani roll õigusriigis”. Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku hr Alvaro GIL-ROBLESi ning Türgi Suure Rahvuskogu inimõiguste järelevalvekomisjoni esimehe hr Mehmet ELKATMISE ühiselt korraldatud seminar keskendus Türgi aruteludele riikliku ombudsmani institutsiooni loomise üle.

Hr Diamandouros esinemas ettekandega seminaril
"Ombudsmani roll õigusriigis". Nevşehir, Türgi, 9. mai 2004.

Seminaril osalesid Türgi poolelt muu hulgas Türgi Suure Rahvuskogu liikmed ja vanemametnikud (peamiselt Rahvuskogu inimõiguste järelevalvekomisjoni liikmed), kohtunikud, kohalike ja riiklike ametiasutuste ning kodanikuühiskonna esindajad. Lisaks hr GIL-ROBLESile esindas Euroopa Nõukogu pr Caroline RAVAUD, kes on Euroopa Nõukogu liikmesriikide kohustuste täitmise komisjoni sekretariaadi juht. Ombudsmane ja samalaadseid asutusi esindasid: Albaania riiklik õiguskaitse hr Ermir DOBJANI, Belgia föderaalombudsman hr Pierre-Yves MONETTE, Bosnia ja Herzegovina inimõiguste ombudsman hr Safet PASIC, Taani ombudsmani büroo osakonnajuhataja hr Morten ENGBERG, Kreeka ombudsman hr Yorgos KAMINIS, Ungari kodanikuõiguste üldvoliniku asetäitja hr Albert TAKACS, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ombudsman hr Branko NAUMOVSKI, Hollandi ombudsman hr Roel FERNHOUT, Sloveenia inimõiguste ombudsman hr Matjaž HANŽEK ning Rootsi parlamentaarse ombudsmani büroo juhataja hr Kjell SWANSTRÖM.

10. ja 11. mail külastas hr DIAMANDOUROS Ankarat, et kohtuda Türgi valitsuse liikmete, avalike teenistujate ja kodanikuühiskonna esindajatega. Tema vestluspartneriteks olid Türgi peaministri asetäitja ja välisminister hr Abdullah GÜL, ELi asjade peasekretär hr Emin Murat SUNGAR, Türgi konstitutsioonikohtu esimees hr Mustafa BUMIN, riiginõukogu esimees hr Ender ÇETINKAYA, justiitsminister hr Cemil ÇİÇEK ning hr Zafer Ali YAVAN, pr Derya SEVINC ja hr Eray AKDAG Türgi Tööstuste ja Ettevõtjate Liidust. Hr DIAMANDOUROS kohtus ka Euroopa Komisjoni Türgis asuva delegatsiooni juhi hr Hansjörg KRETSCHMERiga.

Briti ja Iiri Ombudsmanide Assotsiatsiooni aastakoosolek – London, Ühendkuningriik

28. mail osales ombudsmani õigusosakonna juhataja hr Ian HARDEN Briti ja Iiri Ombudsmanide Assotsiatsiooni (BIOA) aastakoosolekul Londonis. Koosoleku teemaks oli "Ombudsmani teenused: nende koht maastikul". Esinejate hulgas olid BIOA esimees ja finantsombudsmani teenistuse peaombudsman hr Walter MERRICKS, Iiri rahandusminister Charlie McCREEVY ning Ühendkuningriigi valitsuse esindaja Ülemkojas põhiseaduse ning kaubandus- ja tööstusküsimustes lord EVANS. Kohtumisel mainis lord EVANS, et tulevikus tuleb kaaluda ombudsmani ametinimetuse õiguskaitse vajadust Ühendkuningriigis.

Euroopa piirkondlike ombudsmanide esimene ümarlaud – Barcelona, Hispaania

2. ja 3. juulil 2004 korraldasid Euroopa Komisjoni inimõiguste volinik hr Alvaro GIL-ROBLES ja Kataloonia piirkondlik ombudsman hr Rafael RIBÓ (kes võttis 1. juulil ametikoha üle hr Antón CANELLASilt) Barcelonas Euroopa piirkondlike ombudsmanide esimese ümarlaua. Kohtumine toimus linna 2004. aasta kultuurifoorumi raames. Üritusel, mille avasid ametlikult Kataloonia parlamendi esimees hr BENACH, hr GIL-ROBLES ja hr RIBÓ, osales Euroopa ombudsmani büroo peaõigusnõunik hr José MARTÍNEZ ARAGÓN. Ümarlual arutati kolme teemat: i) piirkondlike ja riiklike ombudsmanide ülesanded ja pädevused; ii) piirkondlikud ombudsmanid ja elamuõigused; iii) piirkondlikud ombudsmanid ja õigus tervislikule keskkonnale. Konverentsi lõpus võttis hr GIL-ROBLES endale kohustuse seda algatust jätkata ning korraldada Euroopa nõukogusse kuuluvate riikide piirkondlike ombudsmanidele sarnane kohtumine iga kahe aasta järel.

Rahvusvahelise Ombudsmanide Instituudi kaheksas ülemaailme konverents – Quebec City, Kanada

7.–10. septembrini osales hr DIAMANDOUROS Kanadas Quebec Citys toimunud Rahvusvahelise Ombudsmanide Instituudi (IOI) VIII ülemaailmsel konverentsil. Konverentsi teema oli “Kodanikuõigusega seonduvate kohustuste tasakaalustamine isiklike õiguste ja kohustustega – ombudsmani roll” ning selle võõrustajaks oli Quebeci ombudsman pr Pauline CHAMPOUX-LESAGE. Sellel rahvusvahelisel konverentsil oli 430 osavõtjat 77 riigist ning peeti ka mitmeid ametlikke IOI kohtumisi.

Konverentsi peateemaks oli vajadus otsida globaliseerumise ja erastamise ajastul tasakaalu isiklike õiguste ja kollektiivse julgeoleku vahel. 9. septembril esitas ombudsman kolmandal täiskogu istungil peateemalise kõne “Kas isiklike õiguste ja vabaduste tunnustamine elab üle julgeoleku tugevdamise surve?” Ombudsman kirjeldas ohte, mis võivad tekkida, kui püütakse tasakaalustada avaliku julgeoleku vajadusi isiklike õiguste ja vabadustega. Vastupidav õiguslik, institutsiooniline ja poliitiline raamistik, mis suudab õiglaselt ja mõistlikult tasakaalustada mõlema vajadused, peaks olema võimalik, leidis ombudsman, rõhutades, et ombudsmanid saavad selles valdkonnas olla ja peaksid olema aktiivsed viisil, mis aitab säilitada ja tugevdada õigusriiki ja tagada kodanike õigused.

Konverentsi teiste peakõnelejate hulka kuulusid Kanada peakuberner Tema Majesteet Rt. Hon. Adrienne CLARKSON ja Kanada Ülemkohtu kõrgeauline kohtunik Louis LEBEL.

9. septembri pärastlõunal peeti IOI piirkondade (Aafrika, Aasia, Austraalaasia ja Vaikne ookean, Euroopa, Ladina-Ameerika, Kariibi mere saared ja Põhja-Ameerika) kohtumised, kus valiti IOI uued direktorid ja piirkondlikud asepresidendid. IOI-Euroopa piirkonna direktoriteks valiti hr Tom FRAWLEY (Põhja-Iirimaa parlamentaarne ombudsman), hr Peter KOSTELKA (Austria ombudsmani ameti esimees) ja pr Riitta-Leena PAUNIO (Soome parlamentaarne ombudsman). Sloveenia inimõiguste ombudsman hr Matjaž HANŽEK, kelle ametiaja lõpuni direktorina jäi veel kaks aastat, ei olnud tagasivalimiseks esitatud. Pärast valimisi leppisid IOI-Euroopa piirkonna nõukogu liikmed kokku, et IOI Euroopa asepresidendiks saab hr KOSTELKA.

10. septembri hommikul toimus IOI üldkoosolek, kus ametist lahkuv IOI president ja Ontario ombudsman hr Clare LEWIS esitas oma 2000.–2004. aasta aruande, millele järgnesid sekretäri, laekuri ja piirkondlike asepresidentide aruanded. IOI uus direktorite nõukogu tuli kokku sama päeva pärastlõunal.

Lisaks eespool kirjeldatud ametlikule täisprogrammile pakkus konverents rohkelt võimalusi võrgustikutööks ja mitteametlikeks aruteludeks. 7. septembri õhtul korraldas Quebeci ombudsman õhtusöögi, mille aukülaliste hulka kuulusid ka Euroopa ombudsman ja tema abikaasa, samuti Quebeci asepeaminister, rahvusvaheliste suhete minister ja prantsuse keele kõnelejate küsimuste eest vastutav minister pr Monique GAGNON-TREMBLAY. 9. septembri õhtul toimus galaõhtusöök, kus osalistel oli taas võimalus kohtuda kolleegidega kogu maailmast.

Konverents “Ombudsman Kagu-Euroopas: piirkondliku koostöö edendamine” – Belgrad, Serbia ja Montenegro

28. ja 29. septembril osales ombudsman konverentsil “Ombudsman Kagu-Euroopas: piirkondliku koostööedendamine”, mis toimus Belgradis Serbia ja Montenegro parlamendis. Konverents korraldati Euroopa Nõukogu ja Kreeka ombudsmani Eunomia projekti, Kagu-Euroopa stabiilsuspakti ning Serbia ja Montenegro omavalitsusministeeriumi ühise egiidi all.

© Kreeka ombudsman

Konverentsil “Ombudsman Kagu-Euroopas: piirkondliku koostöö edendamine” osalejad.
Belgrad, Serbia ja Montenegro, 29. september 2004.

Konverentsil võtsid teiste hulgas osa Serbia ja Montenegro parlamendi esimees hr Zoran SAMI, Serbia ja Montenegro avaliku halduse ja omavalitsusminister hr Zoran LONCAR, OSCE missiooni juht Serbias ja Montenegros suursaadik Maurizio MASSARI, Kagu-Euroopa stabiilsuspakti I töölaua juhtaja pr Elisabeth REHN, hr Dragan MILKOV Novi Sad Ülikoolist, Euroopa Nõukogu Belgradi büroo juhataja hr Jorgen GRUNNET ning Euroopa Nõukogu inimõiguste asevolinik hr Markus JAEGER. Kohal viibisid ka Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Kataloonia, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi, Kreeka, Kosovo, Montenegro ja Serbia vabariigi ombudsmanid ning Kreeka lapse õiguste ombudsmani asetäitja.

Euroopa ombudsman esines kõnega teemal “Ombudsman Kagu-Euroopas: praegused väljakutsed ja tulevikuperspektiiv”, millele järgnes ümarlauaarutelu.

Iiri ombudsmani büroo kahekümnenda aastapäeva konverents – Dublin, Iirimaa

15. oktoobril osalesid ombudsmani õigusosakonna juhataja hr Ian HARDEN ja ombudsmani pressi- ja kommunikatsiooniametnik pr Rosita AGNEW Dublinis toimunud konverentsil “Vastutus, hea valitsemine ja ombudsman”. Konverentsil, millega tähistati Iiri ombudsmani büroo kahekümnendat aastapäeva, osales üle 100 inimese, sealhulgas ombudsmanid, avalikud teenistujad ja kodanikuühiskonna esindajad. Iiri ombudsman ja teabevolinik pr Emily O'REILLY pidas ava- ja lõpukõne; huvipakkuvatel teemadel sekkusid Iiri keskkonna, pärandi ja kohalike omavalitsuste minister hr Dick ROCHE, Ühendkuningriigi parlamentaarne ombudsman ja Inglismaa tervishoiuteenuste ombudsman pr Ann ABRAHAM, Põhja-Iiri kaebuste volinik ja Rahvuskogu ombudsman hr Tom FRAWLEY, Rahandusministeeriumi avaliku teenistuse juhtimise ja arendamise peasekretär hr Eddie SULLIVAN ning Iirimaa Riikliku Ülikooli (Galway) õiguslektor hr Donncha O'CONNELL.

Konverents “Ombudsmani institutsiooni loomine” – Istanbul, Türgi

10. ja 11. detsembril osales hr DIAMANDOUROS peaesinejana Türgis Istanbulis peetud konverentsil “Ombudsmani institutsiooni loomine”. Konverentsi korraldasid Türgi Suur Rahvuskogu ja Kreeka ombudsman koostöös Istanbulis asuva Bilgi Ülikooliga. Konverentsi rahastati Euroopa Nõukogu ja Kreeka ombudsmani Eunomia projekti egiidi all.

Konverentsi peaesmärk oli arutada Türgis riikliku ombudsmani institutsiooni loomist käsitlevat teist seaduseelnõud. Esimest, 1997. aasta seaduseelnõud arutati seminaril “Ombudsmani roll õigusriigis”, mis toimus 2004. aasta 9. ja 10. mail Nevşehiris (vt eespool).

Türgi osalejate hulgas olid justiitsminister hr Cemil ÇİÇEK, Bilgi Ülikooli õigusteaduskonna dekaan hr Turgut TARHANLI, riiginõukogu esimehed hr Ender ÇETINKAYA ja hr Selçuk HONDU, Selçuki Ülikooli õigusteaduskonna dekaan pr Zehra ODYAKMAZ, Türgi Suure Rahvuskogu liikmed ja vanemametnikud, kohtunikud ning kodanikuühiskonna esindajad.

Lisaks hr DIAMANDOUROSele ja tema Kreeka kolleegile hr Yorgos KAMINISEle kuulusid konverentsi väliskülaliste hulka ka Prantsusmaa ombudsman hr Jean-Paul DELEVOYE, Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku direktori asetäitja hr Markus JAEGER, Eesti õiguskantsler hr Allar JÕKS, Austria ombudsmanide ameti esimees ja Rahvusvahelise Ombudsmanide Instituudi Euroopa piirkondlik asepresident hr Peter KOSTELKA, Rootsi parlamentaarne peambudsman hr Mats MELIN, Kataloonia ombudsman hr Rafael RIBÓ, hr Stephan SJOUKE Hollandi ombudsmani büroost, Irimaa ombudsmani büroo direktor hr Pat WHELAN, Belgia föderaalombudsman hr Herman WUYTS ja Poola ombudsman hr Andrzej ZOLL.

5.3 MUUD ÜRITUSED OMBUDSMANIDE JA NENDE AMETKONDADE OSAVÕTUL

Kahepoolsed kohtumised ombudsmanidega

Lisaks seminaridele ja konverentsidele, millel osalesid ombudsman ja tema ametkonna esindajad, ning ombudsmani teabevisiitidel peetud kahepoolsetele kohtumistele oli 2004. aastal veel mitmeid kontakte nii Euroopa kui kaugemate piirkondade ombudsmanidega:

27.–29. jaanuarini külastas Euroopa ombudsman Triestes Itaalia Friuli Veneetsia-Giulia piirkondlikku ombudsmani pr Caterina DOLCHERit.

9. veebruaril kohtus hr DIAMANDOUROS Strasbourgis Kasahstani ombudsmani hr BAIKADAMOViga.

9. veebruaril esines Poola ombudsman hr Andrzej ZOLL Strasbourgis Euroopa ombudsmani ametkonnale. 10. veebruaril pidasid ombudsmanid kahepoolse kohtumise, millele järgnesid kohtumised Euroopa Parlamendi presidendi hr Pat COXi ning Euroopa Komisjoni asepresidendi hr Neil KINNOCKiga. Samal päeval esinesid hr ZOLL ja hr DIAMANDOUROS ka Poola vaatlejatele Euroopa Parlamendis ning Poola praktikantidele ELi institutsioonides.

13. veebruaril kohtus hr DIAMANDOUROS Strasbourgis Kreeka ombudsmani hr Yorgos KAMINISE ja Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku hr Alvaro GIL-ROBLESiga, et arutada Euroopa Nõukogu ja Kreeka ombudsmani egiidi all korraldatavat Eunomia projekti, mille eesmärk on aidata ombudsmane ja teisi valitsusasutusi Kagu-Euroopas.

10. märtsil tegi hr DIAMANDOUROSele Strasbourgis visiidi Usbekistani ombudsman pr Sayora RASHIDOVA.

25.–28. märtsini külastas Euroopa ombudsman Genovas Itaalia Liguuria piirkondlikku ombudsmani hr Antonio DI GIOVINET.

Poola ombudsman hr Andrzej Zoll (vasakult teine) esinemas kõnega Euroopa ombudsmani töötajatele. Strasbourg, Prantsusmaa, 9. veebruar 2004.

7. juunil kohtus hr DIAMANDOUROS Brüsselis Belgia föderaalombudsmanide kolleegiumi, hr Herman WUYTSi ja hr Pierre-Yves MONETTE'iga.

9. juunil kohtus hr DIAMANDOUROS Madridis Hispaania ombudsmani hr MUGICAgaga.

15. juunil külastas äsja ametisse nimetatud Prantsusmaa ombudsman hr Jean-Paul DELEVOYE Euroopa ombudsmani Strasbourgis, et arutada kahe institutsiooni vahelist koostööd.

Prantsuse ombudsman hr Jean-Paul Delevoye ja hr Diamandouros. Strasbourg, Prantsusmaa, 15. juuni 2004.

16. juunil külastas hr DIAMANDOUROS Luksemburgi, et kohtuda hr Marc FISCHBACHiga, kes oli äsja asunud Luksemburgi esimese ombudsmani ülesandeid täitma.

20. septembril oli hr DIAMANDOUROSel võimalus kohtuda Rootsi parlamentaarse peaombudsmani hr Mats MELINiga lõunasöögil, mille korraldas Rootsi alaline esindaja Euroopa Nõukogus Strasbourgis.

27. septembril külastas hr DIAMANDOUROSt Strasbourgis Norra ombudsman hr Arne FLIFLET.

29. novembril kohtus hr DIAMANDOUROS Brüsselis esimese Euroopa ombudsmani hr Jacob SÖDERMANiga.

Üritused, millel osalesid ombudsmani ametkonna esindajad

Aasta jooksul toimus mitmeid üritusi, millel osalesid ombudsmani ametkonna esindajad:

26. mail esinesid peaõigusnõunik hr Olivier VERHEECKE ning pressi- ja kommunikatsiooniametnik pr Rosita AGNEW Eesti Õiguskantsleri Kantselei 11 töötajale nende õppevisiidil Brüsselis asuvatesse ELi institutsioonidesse. Käsitleti Euroopa ombudsmani rolli ning Euroopa ombudsmanide võrgustiku tööd.

3. juunil tutvustas hr Olivier VERHEECKE ombudsmani tööd *Association des Juristes Namurois'* korraldatud konverentsil "Vahendamine avalikes teenistustes: alternatiivne vaidluste lahendamise süsteem". Sellel konverentsil toimunud ümarlauaarutelul osalesid Valloonia ombudsman hr Frédéric BOVESSE, Flaami ombudsman hr Bernard HUBEAU, Belgia prantsuskeelse elanikkonna ombudsman pr Marianne DE BOECK ja Belgia föderaalombudsmanide büroo direktor hr Philippe VAN DE CASTEELE.

23. juunil külastas ombudsmani bürood Brüsselis hr Erwin JANSSENS Flaami ombudsmani teenistusest. Hr Olivier VERHEECKE selgitas talle ombudsmani menetlusi seoses omaalgatuslike uurimistega, tutvustades kõige olulisemaid juhtumeid.

7. juulil andis peaõigusnõunik hr Gerhard GRILL loengu ombudsmani rollist ja tööst Nordrhein-Westfaleni piirkondliku parlamendi petitioonikomisjoni kümneliikmelisele rühmale. Rühma juhtis komisjoni president pr Barbara WISCHERMANN ning kaasas oli ka külastuse korraldaja hr Johannes WAHLENBERG piirkondlik parlamendi administratsioonist.

SISSEJUHATUS

1 KAEBUSED JA UURIMISED

2 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ

3 UURIMISE TULEMUSENA TEHTUD OTSUSED

4 SUHTED EUROOPA INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA

5 SUHTED OMBUDSMANIDE JA SAMALAADSETE ASUTUSTEGA

6 KOMMUNIKATSIOON

7 LISAD

6 KOMMUNIKATSIOON

6.1 AASTA TIPPSÜNDMUSED

LAIENEMISE TÄHISTAMINE POOLAS

Euroopa ombudsman viibis 1. mail koos oma Poola kollegi hr Andrzej ZOLLiga Varssavis, et tähistada Euroopa Liidu ajaloolist laienemist. Koos Poola presidendi hr Aleksander KWASNIEWSKI ja parlamendi kahe koja esimeestega osalesid ombudsmanid 30. aprilli südaööl Pilsudski väljakul toimunud pidustustel. 1. mai algas kohtumisega Poola presidendiga, millele järgnes Poola presidendi ja kultuuriministri poolt laienemise auks korraldatud üritus Varssavi kuninglikus palees.

Hr Diamandouros ja Poola president hr Aleksander Kwasniewski jälgimas Euroopa lipu heiskamist Pilsudski väljakul. Varssavi, Poola, 1. mai 2004.

Poola-visiidiga lõpetas ombudsman teabereisi ühinevatesse riikidesse, mis algas 2003. aastal Eestist. Tema aktiivsed jõupingutused teavitada ühinevate riikide kodanikke nende õigusest esitada alates 1. maist 2004 kaebusi haldusomavoli juhtumite kohta ELi institutsioonides ja asutustes osutus suures osas edukaks. 2004. aasta lõpus moodustasid viimati ühinenud riikide kaebused juba 18% kõikidest saadud kaebustest.

“ASUTAJATE ÕPIKODA”

25. ja 26. juunil korraldas ombudsman Strasbourgis õpikoja, mis tõi kokku institutsiooni loomises olulist rolli mänginud inimesed, et arutada selle lähtealuseid, loomist ja algusjärgu arengut. Õpikoda oli esimene paljudest üritustest, millega antakse panus Euroopa ombudsmani institutsiooni 10. aastapäeva tähistamisele 2005. aastal.

Õpikoda teenis kaht eesmärki: esiteks panna kirja Euroopa ombudsmani institutsiooni loomiseni viinud asjaolud ja nende üle arutleda ning teiseks aidata luua institutsionaalset mälu, millele saaksid

tugineda uued algatused institutsiooni teadmiste suurendamiseks, selle esimese töökümnendi tähistamiseks ning tuleviku poliitikavalikute kindlakstegemiseks. Õpikoda koosnes neljast sessioonist: I – asutamislepingu sätete lähtealused, II – ombudsmani põhikiri, III – büroo loomine, IV – lõpusessioon.

Rajajate töökojal osalejad. Strasbourg, Prantsusmaa, 26. juuni 2004.

Asutajate õpikoda ärgitas hästi ette valmistunud ja heade teadmistega osaliste hulgas elavat arutelu. See võimaldas saada väärtuslikku teavet institutsiooni loomise ja arengu kohta – teavet, mis siiani oli suures osas kirja panemata. Ombudsman avaldab institutsiooni 10. aastapäeva tähistamiseks 2005. aastal mälestuste raamatu. Õpikoja arutelud on suurepäraseks alguspunktiks selle kirjutise koostamisel.

FÖÖNIKSI ORDU KOMANDÖR KREEKA FÖÖNIKSI ORDU KOMANDÖRI ORDEN

Kreeka president hr Kostis STEFANOPOULOS andis hr DIAMANDOUROSele tema töö eest Euroopa ombudsmanina 2004. aastal uue aasta autasude jagamisel Fööniksi Ordu komandöri ordeni. See on Fööniksi Ordu kõige kõrgema järgu orden, mis 2003. aasta teenete eest välja anti. Sama ordeni sai ka Euroopa Kohtu president Mr Vassilios SKOURIS. Ordeni andis hr DIAMANDOUROSele 26. veebruaril kätte Strasbourgis Kreeka alaline esindaja Euroopa Nõukogus suursaadik Constantine GEROKOSTOPOULOS.

Fööniksi Ordu orden omistatakse Kreeka kodanikele, kes on näidanud silmapaistvaid tulemusi avaliku halduse, teaduse, kunsti ja kirjanduse, kaubanduse, tööstuse ja laevanduse valdkonnas. Komandöri orden on Fööniksi Ordu tähtsuselt teine orden.

Kreeka alaline esindaja Euroopa Nõukogus suursaadik Constantine Gerokostopoulos andmas hr Diamandourosele Fööniksi Ordu komandöri ordenit. Strasbourg, Prantsusmaa, 26. veebruar 2004.

2003. AASTA ARUANNE

Aastaaruanne on ombudsmani kõige olulisem publikatsioon. See annab ülevaate ombudsmani aasta jooksul tehtud tööst ning kirjeldab kaebuste esitajate ja laiemas mõttes liidu kodanike ja elanike heaks saavutatud tulemusi. Seetõttu on eriti oluline, et aruanne oleks võimalikult laialt kättesaadav. 2004. aastal parandati oluliselt ombudsmani aruande kättesaadavust.

Esiteks suurenes ELi ametlike keelte arv 11-lt 20-ni. Seetõttu avaldati aruanne esmakordselt 20 keeles, et laiendada liidu kodanikel oleks võimalik end ombudsmani osutatavate teenustega kurssi viia. Teiseks sisaldas 2003. aasta aruanne täitmise kokkuvõtet. Selles esitati esindav valim 2003. aastal käsitletud juhtumitest ning tähtsamad sündmused, mis puudutasid ombudsmani suhteid kodanike, ELi institutsioonide ja asutuste ning Euroopa ja kogu maailma ombudsmanidega. Laiema leviku huvides avaldati täitmise kokkuvõte koos lihtsalt ja kokkuvõtlikult esitatud statistikaga eraldi.

Ombudsman tutvustas oma 2003. aasta aruannet Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjonile 26. aprillil. See andis talle võimaluse esitada ülevaade tema esimesel ametiaastal tehtud tööst ja saavutatud tulemustest ning anda aru eesmärkide osas, mille ta esmakordselt Euroopa ombudsmanina komisjoni ette astudes oli seadnud.

Parlamendi liige hr Proinsias DE ROSSA koostas komisjoni raporti ombudsmani 2003. aasta tegevuse kohta. Parlamendi liikmed võtsid selle raporti vastu 18. novembril 530 poolthääle, 9 vastuhääle ja 20 mittehääletanuga, õnnitledes ombudsmani tema töö ja heade suhete puhul petitsioonikomisjoniga.

LAHTISTE USTE PÄEVAD

Brüssel

1. mail korraldas Euroopa Parlament liidu laienemise puhul lahtiste uste päeva. Lahtiste uste päeval osales ka ombudsmani büroo, kasutades võimalust uue, 24 keeles avaldatud teabelehe "Euroopa ombudsman – lühiülevaade" levitamiseks. Tema ametkonna esindajad vastasid kogu päeva jooksul avalikkuse küsimustele ning üritusel osales hinnanguliselt kuni 30 000 inimest.

Kodanikud külastamas ombudsmani infoletti lahtiste uste päeval Strasbourgis, Prantsusmaal, 9. mail 2004.

Strasbourg

9. mail osales ombudsmani büroo Euroopa Parlamendi poolt Strasbourgis korraldatud lahtiste uste päeval. Ombudsmani tööd käsitlevat materjali, sealhulgas uut teabelehte "Euroopa ombudsman – lühiülevaade" jagati külalistele 24 keeles. Kohapeal korraldati võistlus, mis põhines ombudsmani Soome teabevisiidil tehtud videol. Ombudsmani büroo töötajad viibisid kogu päeva kohal, et vastata küsimustele. Lahtiste uste päeval külastas parlamenti üle 32 000 inimese.

6.2 TEABEVIISIIDID

Suurendamaks kodanike teadlikkust nende õigusest kaevata Euroopa ombudsmanile ning tugevdamiseks veelgi oma töösuhteid teiste ombudsmanidega, tegi ombudsman 2004. aastal liikmesriikidesse, ühinevatesse ja kandidaatriikidesse teabevisiite. 1. maiks oli ombudsman külastanud kõiki kümmet ühinevat riiki ning enne aasta lõppu jätkusid visiidid veel viies riigis, mis oli ehk ombudsmani kodanikele suunatud ennetava töö kõige nähtavam aspekt. Nende visiitide jooksul kohtus ombudsman kodanike, potentsiaalsete kaebuse esitajate, haldustöötajate, kohtunike ning poliitikutega. Igal visiidil saatis teda üks õigusosakonna töötaja ja üks kommunikatsioonitöötaja.

Ombudsmani teabevisiitide eesmärgiks oli kaasa aidata kodanike paremale arusaamisele teenustest, mida ta neile saab osutada. Oma arvukates kohtumistes avalikkusega 2004. aastal tõi ombudsman näiteid kaebustest, mis talle on esitatud. Ombudsmani töö ei seisne ainult kaebuste käsitlemises ning ombudsman oli oma paljudel kohtumistel võtnud ülesandeks suurendada teadlikkust tema laiemast rollist. Oma kõnedes ja esitlustes kirjeldas hr DIAMANDOUROS üldjoontes ombudsmani rolli tähtsust õigusriigi, demokraatia ja inimõiguste edendamisel. 2004. aasta juuni valitsustevaheliseks konverentsiks valmistudes nägi ombudsman oma kohtumistes valitsuste esindajatega palju vaeva, et rõhutada, kui oluline on sätestada Euroopa põhiseaduse eelnõus kohtuväliste abinõude kättesaadavus. Ombudsman rõhutas oma valmidust teha pärast põhiseaduse vastuvõtmist koostööd riiklike ja piirkondlike ametiasutustega, et suurendada teadlikkust põhiseadusest ning selle kasust kodanikele. Ombudsmanide kahepoolsetel kohtumistel arutasid osalised ideid tulevaseks koostööks, õppides üksteise kogemustest ja vahetades parimaid tavasid.

Ombudsmani kolleegid liikmesriikidest ja kandidaatriikidest korraldasid ombudsmanile tema külastuste jooksul põhjalikke tegevusprogramme ja kohtumisi ning saatsid teda sageli kogu külastuse jooksul. Järgmises jaos antakse ülevaade toimunud kohtumistest, loetletakse peamised kohtumispartnerid ning ülikoolides, avalikes raamatukogudes, Euroopa Liidu välisbüroodes ja mujal tehtud arvukad esitlused. Teabevisiitide raames toimunud meediategevust käsitleb käesoleva aruande punkt 6.4.

SLOVEENIA

Ombudsman külastas Sloveeniat 24.–27. jaanuarini.

Sloveenia ombudsman hr Matjaž Hanžek ja hr Diamandouros.
Ljubljana, Sloveenia, 26. jaanuar 2004.

Tema visiit algas mõttevahetusega inimõiguste ombudsmani hr Matjaž HANŽEKi ja tema asetäitjate hr Aleš BUTALA, hr France JAMNIKU ja hr Jernej ROVŠEKiga. Seejärel siirdus hr DIAMANDOUROS kohtumistele teiste hulgas Sloveenia peaministri hr Anton ROPI, Sloveenia presidendi hr Janez DRNOVŠEKi, parlamendi esimees hr Borut PAHORI, Rahvuskogu saadikute rühmade esindajatega ning Euroopa asjade ministri hr Janez POTOČNIKuga. Ombudsman kohtus ka Euroopa Tulevikukonvendi presiidiumi endise liikme hr Aloz PETERLE ning konvendi asendusliikme hr Mihael BREJCiga. Edasised kõrgel tasemel kohtumised hõlmasid kohtumist konstitutsioonikohtu esimehe pr Dragica WEDAM LUKIČi, kohtunike hr Ciril RIBIČIČi, pr Marija KRISPER KRAMBERGERi ja pr Mirjam ŠKRKI ning peasekretäri pr Jandranka SOUDATiga. Ljubljanas viibides kohtus hr DIAMANDOUROS ka Ljubljana linnaepa pr Danica SIMŠIČiga.

Kodanikeni jõudmiseks ning neid oma tööst teavitamiseks esines ombudsman Euroopa Komisjoni Ljubljana asuva delegatsiooni tegevuskohas Centre Europa's kõnega teemal "Euroopa Liit: õigused, abinõud ja Euroopa ombudsman". Kohtumisele olid kutsutud valitsusvälised organisatsioonid, ELi asjadest huvitatud ühendused ja press. Hr DIAMANDOUROS esines Ljubljana Ülikooli politoloogia teaduskonnas, kus teda tervitasid dekaan pr Anuška FERLIGOJ ja hr Drago ZAJC, ligi 200 üliõpilasele kõnega "Ombudsmani roll demokraatia kvaliteedi parandamisel". Euroopa Parlamendi Ljubljana teabebüroo juht hr Paolo RIZZO korraldas ombudsmani külastuse ajal õhtusöögi, andes talle võimaluse mitteametlikuks mõttevahetuseks Sloveenia ombudsmani hr HANŽEKi, tema asetäitjate hr BUTALA ja hr ROVŠEKi, Euroopa asjade ministri hr POTOČNIKU, konstitutsioonikohtu kohtuniku pr Mirjam ŠKRKI ning hr KAUFMANNiga Euroopa Komisjoni delegatsioonist.

Hr Diamandouros, Sloveenia inimõiguste ombudsman hr Matjaž Hanžek (vasakult teine) ja Sloveenia Euroopa asjade minister hr Janez Potočnik.
Ljubljana, Sloveenia, 26. jaanuar 2004.

SLOVAKKIA

18. ja 19. veebruaril toimus ombudsmanil mitmeid kohtumisi, loenguid ja meediaüritusi Slovakkias. Bratislavat külastades kohtus ombudsman Slovakkia riiginõukogu esimehe hr Pavol HRUŠOVSKŽi, inimõiguste, rahvuste ja naiste olukorra komitee liikmete ning Slovakkia riiginõukogu välisasjade komitee esimehe Jjn FIGELiga. Ombudsman kohtus ka Slovakkia peaprokuröri hr Dobroslav TRNKA ning tema asetäitja hr Martin LAUKOga, ülemkohtu esimehe hr Milan KARABINi ning Comeniuse Ülikooli õigusteaduskonna dekaani hr Marijn VRABKOga.

Hr Diamandouros ja Slovakkia õiguste avalik kaitsja hr Pavel Kandráč.
Bratislava, Slovakkia, 18. veebruar 2004.

Bratislavas pidas hr DIAMANDOUROS Comeniuse Ülikooli õigusteaduskonnas kõne teemal "Demokraatia, õigusriik ja ombudsman". Ta kohtus ka Euroopa Parlamendi Slovakkia büroo juhi hr Azelio FULMINI ning seoses Iirimaa kui ELi eesistujariigiga Slovakkiaa asuva Iiri välisesinduse

juhi suursaadiku Thomas LYONSiga. Ombudsman esines ka Slovakkia riiginõukogu kantselei ruumides peetud ELi suursaadikute kohtumisel.

KÜPROS

29. veebruarist 3. märtsini oli ombudsmanil mitmeid kohtumisi, loenguid ja meediaüritusi Küprosel.

Küprose haldusvolinik pr Eliana Nicolaou, hr Diamandouros ja Küprose siseminister hr Andreas Christou. Nikosia, Küpros, 2. märts 2004.

Nikosias viibides oli hr DIAMANDOUROSel võimalus aruteludeks Küprose presidendi hr Tassos PAPADOPOULOSe, siseministri hr Andreas CHRISTOU, peaprokuröri hr Solon NIKITASE ning Küprose endise suursaadikuga Euroopa Liidus ning Küprose valitsuse esindajaga Euroopa Tulevikukonvendis hr Mihalis ATTALIDISega. Ombudsman kohtus ka esindajatekoja esimehe ning Tööraha Progressiivse Partei (AKEL) juhi hr Dimitris CHRISTOFIASega, Demokraatliku Rahvapartei (DISY) juhi hr Nicos ANASTASIADSE ning Küprose endise presidendi ja Demokraatliku Rahvapartei endise juhi hr Glafcos CLERIDESega. Visiidi teisel päeval kohtus hr DIAMANDOUROS Sotsiaaldemokraatliku Liikumise (KISOS-EDEK) juhi hr Yiannakis OMIROU, Küprose endise presidendinõu Ühinenud Demokraatliku Partei (EDI) juhi hr George VASSILIOU ning Demokraatliku Partei (DIKO) aseesimehe hr Nicos CLEANTHOUSEga. Hr DIAMANDOUROS kasutas Nikosias viibimist ka kohtumiseks Euroopa Komisjoni Küprosel asuva delegatsiooni juhi hr Adriaan VAN DER MEERI ning Euroopa Parlamendi Küprose büroo juhi hr Anthony COMFORTiga.

Oma visiidil esines hr DIAMANDOUROS kõnega Küprose Keskpanga konverentsisaalis toimunud konverentsil "Avaliku halduse kontroll kui demokraatiat tugevdav tegur – Euroopa ombudsmani roll". Selle ürituse korraldasid Ühiskonna Moderniseerimise Foorum (OPEK) ja Strovolose linnavalitsus. Konverentsil esinesid ka Küprose haldusvolinik pr Eliana NICOLAOU, siseminister hr Andreas CHRISTOU, Strovolose linnaeape hr Savvas ILIOFOTOU ning OPEKi president hr Larkos LARKOU. Esinemistele järgnenud elavat arutelu publikuga koordineeris ajakirjanik hr Pavlos PAVLOU. Nikosias viibides pidas ombudsman ka iga-aastase avaliku loengu Küprose Ülikooli majandus- ja juhtimisteaduskonnas. Loengu teema oli "Õigusriik, demokraatia ja ombudsmani institutsioon Ida-, Kesk- ja Kagu-Euroopas".

Visiidi lõpetuseks pidas hr DIAMANDOUROS Euroopa ombudsmani rolli teemalise kõne kohtumisel Kreeka küproslaste ning Türgi küproslastega, mille korraldasid OPEK ja Türgi küproslaste valitsusväliste organisatsioonide platvorm "See riik on meie". Loeng toimus ÜRO Küprose peakorteris Nikosia neutraaltsoonis asuvas Ledra palees.

TŠEHHI VABARIIK

21.–24. märtsini külastas ombudsman Tšehhi Vabariigis Brnod ja Prahat.

22. märtsil pärast kohtumist Tšehhi ombudsmani hr Otakar MOTEJLiga Brnos kohtus hr DIAMANDOUROS lõunalauas konstitutsioonikohtu ja kõrgema halduskohtu liikmetega. Pärastlõunal külastas hr DIAMANDOUROS Brno Masaryki Ülikooli õigusteaduskonda, kus ta pidas kõne Euroopa ombudsmani rollist ja tööst. Loengut kuulas umbes 140 üliõpilast.

Hr Diamandouros pidamas loengut Brno Masaryki Ülikooli õigusteaduskonna üliõpilastele, Tšehhi, 22. märts 2004.

23. märtsil võtsid ombudsmani vastu Tšehhi Vabariigi saadikutekojas petitsioonikomisjoni esimees pr Zuzka RUJBROVÁ, tema asetäitja ning komisjoni administratsiooni juht. Pärastlõunal võõrustasid hr DIAMANDOUROS Tšehhi Vabariigi parlamendi senati aseesimees hr Jan RUMLi, senati vanemliige pr Jaroslava MOSEROVÁ ning senati liikmed pr Helena RÖGNEROVÁ ja hr Josef JÂRAB. Õhtupoolikul esines hr DIAMANDOUROS Prahas asuvas Euroopa Liidu teabekeskuses (EUIC) umbes 40 kodanikule avaliku loenguga oma rollist ja tööst. Seejärel oli ombudsman kutsutud õhtusöögile Tšehhi Vabariigi justiitsministri asetäitjaga.

Tšehhi ombudsman Otakar Motejl, hr Diamandouros ja Tšehhi välisministri asetäitja hr Pavel Vosálík. Praha, Tšehhi, 24. märts 2004.

24. märtsi hommikul võttis ombudsmani vastu Tšehhi Vabariigi parlamendi saadikutekoja esimees hr Lubomír ZAORÁLEK. Seejärel tervitas hr DIAMANDOUROS Tšehhi Vabariigi välisministri asetäitja hr Pavel VOŠALÍK.

LÄTI

Ombudsman külastas Riia 14.–17. aprillini.

Hr Diamandouros, Läti Riikliku Inimõiguste Büroo juht hr Olafs Brūvers ja Läti konstitutsioonikohtu eesistuja hr Aivars Endeziņš. Riia, Läti, 16. aprill 2004.

Hr DIAMANDOUROS kohtus oma Läti kolleegi, Läti Riikliku Inimõiguste Büroo juhi hr Olafs BRŪVERSiga, kes aitas hr DIAMANDOUROSe Läti-visitit korraldada ning saatis hr DIAMANDOUROSt mitmetel tema kohtumistel Läti avaliku teenistuse ametnikega. Nende hulgas olid Läti sotsiaalse integratsiooni asjade eriulesannete minister hr Nils MUIŽNIEKS, Läti parlamendi inimõiguste ja avalike asjade komisjoni esimees pr Ina DRUVIETE ning komisjoni teised liikmed, Läti väliminister hr Rihards PĪKS ning Läti konstitutsioonikohtu esimees hr Aivars ENDZIŅŠ. Hr DIAMANDOUROS külastas Riias viibides ka Euroopa Komisjoni Lätis asuva delegatsiooni juhti hr Andrew RASBASHi.

Et suurendada Läti kodanike teadlikkust ombudsmani tööst, esines DIAMANDOUROS Riia Õigusülikoolis avaliku loenguga teemal “Kodanike õigused, õiguste kaitse ja Euroopa ombudsman”, mida kuulasid kooli õpilased ja Läti kodanikuühiskonna esindajad.

LEEDU

Pärast Läti-visitit suundus ombudsman Vilniusse, kus ta viibis 17.–21. aprillini.

Hr DIAMANDOUROS alustas visiiti kohtumisega kolleegidega seimi ombudsmanide büroost – ombudsmanide büroo juhi hr Romas VALENTUKEVIČIUSe ja teiste ombudsmanide, pr Elvyra BALTUTYTĖ, pr Rimantė ŠALAŠEVIČIŪTĖ, hr Kęstutis VIRBICKASe ja pr Zita ZAMŽICKIENĖga. Seejärel kohtus ta mitmete vanemametnikega, sh seimi esimehe asetäitja hr Česlovas JURŠĖNASe, valitsuse ELi asjade asekancleri hr Petras AUŠTREVĪČIUSe, seimi inimõiguste komisjoni esimehe hr Gediminas DALINKEVIČIUSe, seimi aseesimehe ja Euroopa asjade komisjoni esimehe hr Vytenis ANDRIUKAITISe ning Euroopa asjade komisjoni liikme hr Gintaras STEPONAVIČIUSega. Ombudsmanil oli ka võimalus vestelda lapse õiguste kaitse ombudsmani pr Gražina IMBRASIENĖ ning Leedu võrdsete võimaluste ombudsmani pr Aušrinė BURNEIKIENĖ esindajaga. Lisaks sellele kohtus ta Leedu konstitutsioonikohtu kohtunike hr Zenonas NAMAVIČIUSe ja hr Vytautas SINKEVIČIUSega.

Oma visiidi ajal pidas hr DIAMANDOUROS avaliku loengu Leedu Martynas Mažvydase Rahvusraamatukogus teemal "Kodanikukeskse Euroopa loomine – Euroopa ombudsmani roll". Loengut kuulas üle 50 kodaniku ja Leedu kodanikuühiskonna liikme. Hr DIAMANDOUROS pidas loengu ka Leedu Õigusülikoolis teemal "Demokraatia, vastutus ja ombudsmani institutsioon", mida kuulas umbes 200 üliõpilast ja teadurit. See üritus pakkus ombudsmanile võimaluse kohtuda Leedu Õigusülikooli dekaani hr Alvydas PUMPUTISE ja teiste ülikooli esindajatega. Vilniuse-visiidil kohtus hr DIAMANDOUROS ka Euroopa Komisjoni Leedus asuva esinduse juhi hr Michael GRAHAMiga.

Leedu seimi esimehe asetäitja hr Česlovas Juršėnas, Leedu ombudsmanide büroo juht hr Romas Valentukevičius, ja hr Diamandouros. Vilnius, Leedu, 19. aprill 2004.

POOLA

28. aprillist 2. maini oli ombudsmanil mitmeid kohtumisi, loenguid ja meediaüritusi Poolas.

Visiit algas õhtusöögiga Krakowis, mida võõrustas Poola kodanikuõiguste kaitse volinik hr Andrzej ZOLL. Õhtusöögil osalejate hulgas olid Jagiello Teaduse ja Rahvusvaheliste Suhete Ülikooli asepresident pr Maria NOWAKOWSKA ning Jagiello Ülikooli õigusosakonna dotsent hr Fryderyk ZOLL.

29. aprillil kohtus hr DIAMANDOUROS Krakowi linnapea hr Jacek MAJCHROWSKIga. Seejärel siirdus ta Jagiello Teaduse ja Rahvusvaheliste Suhete Ülikooli, kus teda tervitas asepresident pr Maria NOWAKOWSKA. Hr DIAMANDOUROSe avalik loeng ülikoolis teemal "Õigusriik, demokraatia ja ombudsmani institutsioon – Euroopa perspektiiv" toimus õigusosakonnas ja selle korraldas osakonna dekaan hr Fryderyk ZOLL. Loengut kuulas üle 60 üliõpilase.

30. aprillil Varssavisse saabudes kohtus hr DIAMANDOUROS esmalt Euroopa Komisjoni Poolas asuva delegatsiooni juhi suursaadik Bruno DETHOMASE ning Euroopa Parlamendi teabebüroo juhi hr Toon STREPPELiga. Seejärel kohtus hr DIAMANDOUROS kodanikuõiguste kaitse voliniku ning voliniku büroo üksuste direktorite ja sektsioonide juhtidega. Pärastlõunal juhatas hr ZOLL kohtumist mitmete valitsusväliste organisatsioonide esindajatega. Hr DIAMANDOUROS, keda saatis tsiviilõiguste kaitse asevolinik hr Jerzy ŚWIĄTKIEWICZ, kohtus seejärel konstitutsioonikohtu esimehe hr Marek SAFJANI, kõrgema halduskohtu esimehe hr Roman HAUSERi ning senati esimehe hr Longin PASTUSIAKiga.

Hr Diamandouros ja Poola ombudsman hr Andrzej Zoll. Varssavi, Poola, 30. aprill 2004.

Õhtupoolikul esines hr DIAMANDOUROS Euroopa Kolledži Natolini kolledžilinnaku Euroopa Foorumil avaliku loenguga teemal “Kodanikuõigused, õiguste kaitse ja Euroopa ombudsman”. Loengul, mille juhatas sisse Euroopa Kolledži rektori asetäitja hr Piotr NOWINA-KONOPKA, osales üle 60 praeguse ja endise üliõpilase. Seejärel siirdus ombudsman koos hr Andrzej ZOLLiga ELi laienemispidustustele Pilsudski väljakul, kus nad kohtusid Poola presidendi hr Aleksander KWASNIEWSKI ning parlamendi kahe koja esimeestega.

1. mai algas kohtumisega Poola presidendi hr Aleksander KWASNIEWSKIga, millele järgnes Poola presidendi ja kultuuriministri poolt laienemise auks korraldatud eine Varssavi kuninglikus palees.

Hr Diamandouros pidamas loengut Euroopa Kolledži Natolini kolledžilinnaku Euroopa Foorumil. Natolin, Poola, 30. aprill 2004.

AUSTRIA

Ombudsman külastas Austriat 24. ja 25. mail.

Austria ombudsmani nõukogu esimees hr Peter Kostelka, hr Diamandouros ja Austria president hr Heinz Fischer. Viin, Austria, 24. mai 2004.

24. mail oli hr DIAMANDOUROSel Viinis mitmeid kohtumisi Austria presidendi hr Heinz FISCHERi, parlamendi alamkoja esimehe hr Andreas KHOLI ning kontrollikoja presidendi hr Mr Franz FIEDLERiga. Justiitsminister hr Dieter BÖHMDORFER korraldab hr DIAMANDOUROSe auks lõunasöögi.

Järgmisel päeval kohtus ombudsman Euroopa Rassismi ja Ksenofoobia Järelevalvekeskuse direktor pr Beate WINKLERi ning Euroopa Parlamendi Austria teabebüroo juhi hr Michael REINPRECHTiga. Hr DIAMANDOUROSe visiit lõppes avaliku loenguga teemal "Õigusriik, demokraatia ja ombudsman" Viini Diplomaatide Akadeemias, mille korraldab akadeemia ja Euroopa Komisjoni esindus Austrias.

RUMEENIA

26.–28. maini külastas ombudsman Rumeeniat.

Hr DIAMANDOUROSt võtsid vastu Rumeenia riiklik õiguskaitse hr Ioan MURARU, tema asetäitja hr Gheorghe IANCU, institutsiooni peasekretär hr Nicolae LAPA ning välissuhete ekspert pr Andreea ABRUDAN. Õhtupoolikul külastas hr DIAMANDOUROS Euroopa Komisjoni Bukarestis asuvat delegatsiooni, kus ta kohtus PHARE osakonna juhataja pr Anne de LIGNE ning justiits- ja siseasjade eest vastutava tegevusjuhi pr Raluca PRUNĂ ning rühmajuhi pr Camelia SUICĂga.

27. mail külastas hr DIAMANDOUROS õiguskaitse bürood, kus ta kohtus ombudsmani ja tema vanemametnikega. Samal õhtupoolikul külastas hr DIAMANDOUROS Rumeenia Justiitsministeeriumi, kus ta kohtus justiitsministri pr Simona-Maya TEODOROIUga. 28. mail külastas hr DIAMANDOUROS Rumeenia konstitutsioonikohust, kus teda võttis vastu kohtu peasekretär pr Ruxandra SABĂREĂNU. Külastus lõppes kohtumisega konstitutsioonikohtu esimehe hr Nicolae POPĂga.

Rumeenia rahva eestkostja hr Ioan Muraru, hr Diamandouros ja Rumeenia konstitutsioonikohtu eesistuja hr Nicolae Popa. Bukarest, Rumeenia, 28. mai 2004.

KREEKA

30. juunist 2. juulini oli hr DIAMANDOUROSel mitmeid kohtumisi, loenguid ja meediaüritusi Kreekas. Teda saatis kõikidel üritustel Kreeka ombudsman hr Yorgos KAMINIS.

30. juuni hommikul oli hr DIAMANDOUROSel kohtumine siseasjade, avaliku halduse ja detsentraliseerimise ministri hr Prokopis PAVLOPOULOSeaga. Seejärel kohtus ta endise peaministri hr Costas SIMITISE ning Synaspismose Partei juhi hr Nicos CONSTANTOPOULOSeaga. Pärastlõunal võttis hr DIAMANDOUROSe vastu Kreeka parlamendi esimehe pr Anna BENAKI-PSAROUDA ning seejärel Kreeka Kommunistliku Partei peasekretär pr Aleka PAPARIGHA ning Õigeuskliku Rahvapartei (LAOS) juht hr George KARATZAFERIS.

Kreeka ombudsman hr Yorgos Kaminis, Kreeka peaminister Kostas Karamanlis ja hr Diamandouros. Ateena, Kreeka, 2. juuli 2004.

Õhtul esines hr DIAMANDOUROS avaliku loenguga riiklikus teaduse sihtasutuses. Loeng, mille korraldasid valitsusvälised organisatsioonid OPEK, Paremvassi ja Kodanike Liikumine, oli teemal “Euroopa ombudsman kui Euroopa kodanike põhiõiguste kaitse mehhanism”. Järgmisel päeval esines hr DIAMANDOUROS avaliku loenguga hotellis Esperia Palace. Loeng, mille korraldas ELIAMEP (Kreeka Euroopa ja Välispoliitika Sihtasutus), oli teemal “Euroopa ombudsman, Euroopa avalik haldus ja Euroopa kodanikud: arenev suhe”.

Seejärel kohtus hr DIAMANDOUROS Kreeka Sotsialistliku Liikumise (PASOK) juhi hr George PAPANDREOUga. Õhtul toimus presidendipalees kohtumine Kreeka presidendi hr Kostis STEFANOPOULOSeaga.

2. juulil kohtus hr DIAMANDOUROS Kreeka peaministri hr Kostas KARAMANLISega. Samal päeval olid tal kohtumised ka riiginõukogu esimehe hr Christos GERARISE ning Euroopa Parlamendi esinduse ning Euroopa Komisjoni Ateena esinduse juhtide hr George KASIMATISE ja hr George MARKOPOULIOTISega.

HOLLAND

Hr DIAMANDOUROS külastas Hollandit (Rotterdam, Haag, Leidenit ja Nijmegeni) 15.–19. septembrini.

Hr Diamandouros ja Hollandi ombudsman hr Roel Fernhout.
Haag, Holland, 17. september 2004.

Haagis kohtus hr DIAMANDOUROS oma riikliku kolleegi, Hollandi ombudsmani hr Roel FERNHOUTiga, kes saatis teda kohtumistel Hollandi Euroopa asjade ministri hr Atzo NICOLAÏ ning riiginõukogu liikme ja Euroopa Inimõiguste Kohtu endise kohtuniku hr Pieter VAN DIJKiga. Haagis kohtus hr DIAMANDOUROS ka Euroopa Parlamendi liikmete hr Lambert VAN NISTELROOIJ, hr Hans BLOKLANDi, pr Corien WORTMANN-KOOLI, samuti Euroopa Komisjoni Hollandi esinduse direktori hr Nico WEGTERi, Euroopa Parlamendi teabebüroo direktori hr Sjerp VAN DER VAARTi ning Hollandi Euroopa Liikumise direktori pr Marion VAN EMDENiga.

Rotterdamis esines ombudsman kahe avaliku loenguga: ELi avaliku halduse kolmandal kvaliteedikonverentsil loenguga “Ombudsmani kahene roll” ning Erasmuse Ülikooli õigusteaduskonnas loenguga “Euroopa ombudsman: hea halduse valvur”. Ta esines ka Leideni

Ülikooli õigusteaduskonnas teemal “Euroopa Liidu põhiseadus ja Euroopa ombudsmani roll”. Rotterdamis kohtus hr DIAMANDOUROS linna ombudsmani hr Migiel VAN KINDERENiga.

Pühapäeval, 19. septembril osalesid hr DIAMANDOUROS ja hr FERNHOUT Nijmegeni operatsiooni “Market Garden” 60. aastapäeva mälestusüritusel. Mälestusürituse raames pidas Nijmegeni linna pea raekojas tervituskõne, toimus ühisevägede veteranide paraad ning sõjamonumendile pargade asetamise tseremoonia, kus nii hr DIAMANDOUROS kui ka hr FERNHOUT töid kumbki pärja oma institutsiooni poolt.

PORTUGAL

21.–22. oktoobril 2004 külastas ombudsman Portugali.

© Portugali ombudsman

Hr Diamandouros, Portugali ombudsman hr Henrique Nascimento Rodrigues (vasakult teine) ja nende töötajad. Lissabon, Portugal, 21. oktoober 2004.

Oma kahepäevasel Lissaboni-visitil oli ombudsmanil võimalus kohtuda peaministri hr Pedro SANTANA LOPESe, välisminister hr António MONTEIRO ja justiitsminister hr José AGUIAR BRANCOga. Teda tervitas ka Rahvuskogu esimees hr João MOTA AMARAL, kelle korraldatud lõunasöögil osalesid kõrgetasemelised parlamendiesindajad peaaegu kõikidest parteidest. Ombudsmanil oli mitteametlik mõttevahetus Euroopa justiits- ja siseasjade voliniku hr António VITORINOga ning ta osales Portugali ombudsmani poolt korraldatud õhtusöögil, kus viibisid ka kõrgema halduskohtu esimehe hr Manuel Fernando DOS SANTOS SERRA, konstitutsioonikohtu esimehe kohusetäitja hr MOURA RAMOS ning endine välisminister ja praegune parlamendi liige hr Jaime GAMA, samuti hr Jorge MIRANDA Lissaboni Ülikoolist. Ombudsmani külaskäigu ajal korraldas Euroopa Parlamendi büroo juht hr Paulo SANDE töölõuna Euroopa Parlamendi Portugali liikmetega, sealhulgas fraktsioonist PPE pr Assunção ESTEVES, fraktsioonist PSE hr Luçs Manuel CAPOULAS SANTOS, hr Fausto CORREIA, hr António COSTA, pr Edite ESTRELA, hr Emanuel JARDIM FERNANDES, pr Elisa FERREIRA, pr Ana Maria GOMES ja pr Jamila MADEIRA ning fraktsioonist UEN pr Ilda FIGUEIREDO ja hr Sérgio RIBEIRO.

Kodanike teavitamiseks esines ombudsman Euroopa Komisjoni Portugali esinduse juhi pr Margarida MARQUESe korraldatud üritusel. Ombudsman kõneles teemal “Kodanikukeskse Euroopa loomine: Euroopa ombudsman ja Euroopa põhiseadus”. Kohtumisel viibis üle 30 inimese, kes osalesid ka elavas mõttevahetuses, kus esitati ja vastati küsimustele immigratsiooni, diskrimineerimise, tervishoiuteenustele juurdepääsu ning hea haldustava teemadel. Kohtumisele järgnes vastuvõtt, kus ombudsman arutas oma tööd avalikkuse esindajatega. Külastuse teisel päeval kõneles ombudsman Lissaboni Ülikooli õigusteaduskonnas teemal “Põhiõigused Euroopa Liidus

ja Euroopa ombudsman". Hr Jorge MIRANDA tutvustas ombudsmani umbes 50 üliõpilasest ja teaduskonna töötajatest koosnevale publikule.

PRANTSUSMAA

1. ja 2. detsembril 2004 külastas ombudsman Pariisi.

Pärast lühikest kahepoolset kohtumist Prantsusmaa ombudsmani hr Jean-Paul DELEVOYE'ga pidas Euroopa ombudsman mõttevahetuse Prantsusmaa ombudsmani büroo teenistuste juhtidega eesotsas vanemdirektori hr Bernard DREYFUS'ga. Seejärel lõunastas ta Prantsusmaa endise ombudsmani hr Bernard STASIga, arutades hr STASI praegust rolli Prantsusmaal diskrimineerimisega võitlemise ja võrdsuse edendamise ülemameti loomisel. Seejärel kohtus ombudsman haldusreformi eest vastutava ministri hr Eric WOERTHiga, millele järgnes kohtumine peaministri nõunikuga Euroopa asjades pr Pascale ANDREANIga. Teisel päeval kohtus ombudsman riiginõukogu aseesimehe hr Renaud DENOIX DE SAINT-MARCI, põhiseaduse nõukogu liikme hr Jean-Claude COLLIARD' ning Euroopa asjade ministri pr Ms Claudie HAIGNERE'ga.

Oma kahepäevasel Pariisi-visitil pidas ombudsman Poliitikauuringute Instituudis 35 üliõpilasele loengu teemal "Euroopa ombudsman ja Euroopa kodakondsus". Ombudsmani tutvustas hr Renaud DEHOUSSE, üritust juhatas aga politoloogia teaduskonna Euroopa Foorumi peasekretär pr Florence DELOCHE-GAUDEZ. Ombudsmanil oli ka võimalus oma visiidi jooksul kohtuda Euroopa Parlamendi Pariisi teabebüroo juhi hr Jean-Guy GIRAUD' ning Euroopa Komisjoni esinduse juhi hr Yves GAZZOga.

6.3 MUUD KONVERENTSID JA KOHTUMISED

Ombudsmani kutsutakse üha sagedamini osalema Euroopa eri paigus toimuvatel konverentsidel ja seminaridel. Arutatakse küsimusi alates ELi jõupingutustest kodanikega suhtlemisel kuni Euroopa põhiseaduseni ning liidu uue põhiõiguste ameti ettepanekust kuni ELi institutsioonidele ja asutustele hea haldustava seaduse kehtestamise võimalikkuseni. Ombudsman soovib aktiivselt osaleda neil kohtumistel, mis aitavad suurendada peamiste sidusrühmade teadlikkust tema tööst. Kui ta ei saa isiklikult osaleda, usaldab ombudsman institutsiooni esindamise oma ametkonna esindajale.

Ombudsman tutvustab oma institutsiooni tööd kohtumistel poliitiliste esindajate, valitsusväliste organisatsioonide liikmete, huvirühmade, üliõpilaste ja kodanikega ning vastab tema ametkonna tööd puudutavatele küsimustele. Ka ombudsmani ametkond on selles suhtes sama aktiivne. Järgmises alapunktis antakse täielik ülevaade kõikidest 2004. aasta kohtumistest.

OMBUDSMANI OSALEMINE

Mitteametlik ministrite konverents "Euroopaga suhtlemine" – Wicklow, Iirimaa

6. ja 7. aprillil osales ombudsman Iiri Euroopa asjade ministri hr Dick ROCHE'i korraldatud mitteametlikul ministrite konverentsil Wicklow' maakonnas Irimaal. Konverentsil "Euroopaga suhtlemine" osalesid liikmesriikide, ühinevate ja kandidaatriikide Euroopa asjade ministrid, Lääne-Balkanil asuvad delegatsioonid ning ELi institutsioonide esindajad. Hr DIAMANDOUROS esines konverentsil pärast minister ROCHE'i ametlikku avakõnet ning Euroopa Parlamendi presidendi hr Pat COXI ning Euroopa voliniku hr António VITORINO sõnavõtte. Ta rõhutas ombudsmani tähtsat rolli kodanikele õiguste andmisel ning nende teavitamisel nende õigustest. Ombudsmani sõnul saab ta sel viisil aidata laienenud liidu kodanikel vastata "Euroopaga suhtlemise" väljakutsele. Seejärel

rõhutas hr DIAMANDOUROS vajadust esitada kodanikele konkreetseid tulemusi, võimaldades neil teostada täies ulatuses nende ELiga seonduvaid õigusi.

Rahvusvaheline konverents “Konstitutsioonikohtute positsioon pärast Euroopa Liitu integreerumist” – Bled, Sloveenia

Ombudsman osales rahvusvahelisel konverentsil “Konstitutsioonikohtute positsioon pärast Euroopa Liitu integreerumist”, mis toimus Sloveenias Bledis 20. septembrist kuni 2. oktoobrini. Konverentsi avas Sloveenia konstitutsioonikohtu esimees pr Dragica WEDAM LUKIĆ. Sissejuhatavate kõnedega esinesid Euroopa Komisjoni Sloveenias asuva delegatsiooni juht hr Erwan FOUÉRE, Euroopa konstitutsioonikohtute rahvusvahelise konverentsi president hr Christos ARTEMIDES, Andorra konstitutsioonikohtu kohtunik hr Didier MAUS, Euroopa Inimõiguste Kohtu president hr Luzius WILDHABER, Euroopa Ühenduste Kohtu president hr Vassilios SKOURIS ning hr DIAMANDOUROS.

Seejärel esitasid mõned ELi liikmesriigid konstitutsioonikohtute ELi õigussüsteemiga seotud kogemusi. Ettekanded olid Austria, Saksamaa ja Itaalia konstitutsioonikohtute esindajatelt.

1. oktoobril tutvustasid Tšehhi Vabariigi, Ungari, Läti, Leedu, Poola ja Sloveenia konstitutsioonikohtute ning Küprose ja Eesti riigikohtute esindajad ELi integreerumisega seotud põhiseaduse muudatusi, konstitutsioonikohtute rolli pärast ELiga integreerumist ning hinnangut oma valmisolekule uuteks väljakutseteks.

Lõpusõnavõtu pidas pr Dragica WEDAM LUKIĆ.

© Rahvusvaheline konverents “Konstitutsioonikohtute positsioon”

Hr Diamandouros esinemas ettekandega rahvusvahelisel konverentsil “Konstitutsioonikohtute positsioon pärast Euroopa Liitu integreerumist”. Bled, Sloveenia, 30. september 2004.

34. Asseri Instituudi kollokvium Euroopa õiguse teemal – Haag, Holland

15. oktoobril osales hr DIAMANDOUROS Euroopa õigust käsitleva Asseri kollokviumi 34. sessioonil “ELi põhiseadus: kas parim tee edasi?”. Hr DIAMANDOUROS osales paralleelsel sessioonil III

A "Euroopa Liidu demokraatlik elu" loenguga "Euroopa ombudsman ja Euroopa põhiseadus". Sessiooni juhatas Utrechti Haldusjuhtimiskooli professor pr Deirdre CURTIN.

Loeng Ateena Ülikoolis – Kreeka

22. detsembril esines ombudsman loenguga Ateena Ülikooli politoloogia ja avaliku halduse osakonnas. Loeng oli osakonna Euroopa ja rahvusvahelise õppe magistriprogrammi osa. Ombudsmani loengu pealkiri oli "Õigusriik, demokraatia, vastutus ning ombudsmani institutsioon".

Muud

19. jaanuaril kohtus hr DIAMANDOUROS Pariisis Prantsusmaa Euroopa asjade ministri pr Noelle LENOIR'ga, et arutada Euroopa ombudsmani bürood puudutavaid haldusküsimusi.

28. jaanuaril esines ombudsman avaliku loenguga Itaalia Udine Ülikooli õigusteaduskonnas. Hr DIAMANDOUROSt tervitas ülikooli rektor hr Furio HONSELL. Loengut kuulas umbes 100 inimest, nende hulgas rahvusvahelise õiguse professor hr Maurizio MARESCA ning Friuli Veneetsia-Giulia piirkondlik ombudsman pr Caterina DOLCHER.

Hr Diamandouros koos Itaalia Udine Ülikooli õigusteaduskonna üliõpilastega, 28. jaanuar 2004.

Samal päeval kohtus ombudsman Itaalia Friuli Veneetsia-Giulia piirkonna presidendi hr Riccardo ILLYga. Kohtumisel tutvustas ombudsman Euroopa hea haldustava eeskirja, millest president oli väga huvitatud. President tegi Friuli Veneetsia-Giulia piirkondlikule valitsusele ettepaneku see vastu võtta.

Pärastlõunal rääkis ombudsman oma tööst Trieste kaubanduskoja liikmetele. Kohtumisel osales ka Trieste ombudsman hr Alessandro ZANMARCHI.

29. jaanuaril esines hr DIAMANDOUROS loenguga Itaalia Trieste Ülikooli õigusteaduskonna üliõpilastele. Teda tutvustas õigusteaduste osakonna direktor hr Sergio BARTOLE.

11. veebruaril külastas Euroopa ombudsmani Strasbourgis hr García VALLEDOR, Astuuria (Hispaania) piirkondliku valitsuse välissuhete minister. Teda saatsid tema kabineti juhataja hr Jorge PRADO, Euroopa Parlamendi liige pr Maria Luisa BERGAZ ning Euroopa Parlamendi vasakpoolsete ühisfraktsiooni poliitikanõunik hr Dionisio FERNÁNDEZ. Hr García VALLEDOR

väljendas Astuuria valitsuse soovi esitada piirkondlikule parlamendile seadusandlik ettepanek ombudsmeni institutsiooni loomiseks. Hr DIAMANDOUROS tervitas seda algatust ning pakkus enda ja oma ametkonna toetust.

9. märtsil kohtus hr DIAMANDOUROS mitme Euroopa Parlamendi puuetega inimeste tugirühma (EPDSG) esindajate, sh pr Marie LUIJTENi, pr Saija JÄRVENTAUSTA, hr Helge POULSENI ja hr Philip SCOTTiga. EPDSG, mis koosneb mitmetest puuetega seonduvate küsimustega tegelevatest parlamendiametnikest, väljendas oma toetust ombudsmeni tööle seoses puuetega inimeste kaasamisega. Tugirühma esindajad tervitasid ombudsmeni omaalgatuslikku uurimist puuetega inimeste kaasamise küsimuses ning tema seisukohti erinevates kaebustes, mis puudutavad puuetega laste kaasamist Euroopa Koolidesse. Hr DIAMANDOUROS andis ülevaate oma sellealastest tegevusest ning ärgitas EPDSGd esitama edasist teavet, mis ombudsmeni tema uurimistes abistaks.

12. märtsil külastas hr DIAMANDOUROS Strasbourgis Ungari justiitsminister hr Péter BÁRÁNDY, keda saatsid pr Judit DEMETER, hr Lipót HOLZTZ ning hr István SOMOGYVÁRI, samuti Ungari suursaadik Euroopa Nõukogu juures hr Zoltán TAUBNER. Arutati mitmeid küsimusi, sealhulgas Ungari parlamendivolinike ja Euroopa ombudsmeni vahelist koostööd seoses Ungari ühinemisega ELiga.

25. märtsil esines ombudsman avaliku loenguga Itaalia Genova Ülikooli politoloogiateaduskonnas. Hr DIAMANDOUROS tutvustas teaduskonna dekaan hr Adriano GIOVANNELLI. Loengut kuulas umbes 70 inimest.

Samal päeval osales hr DIAMANDOUROS peateemalise kõnega Genovas *Società di letture e conversazioni scientifiche* korraldatud konverentsil. Teda tervitas seltsi nimel selle president hr Umberto COSTA ning hr Gianpaolo GANDOLFO. Hr DIAMANDOUROS kõneles teemal "Õigusriik, demokraatia ja ombudsmeni institutsioon: Euroopa perspektiiv".

26. märtsil kohtus hr DIAMANDOUROS Genovas Liguuria nõukogu esimehe hr Francesco BUZZONEga ning arutas Euroopa ombudsmeni rolli.

27. märtsil kohtus hr DIAMANDOUROS Itaalias Lericis Lericis linnapea hr Emanuele FRESCOga, et tähistada avalike suhete büroo pidulikku avamist.

14. septembril kohtus hr DIAMANDOUROS Strasbourgis Jaapani parlamendi liikmete hr Taro NAKAYAMA, hr Yoshito SENGOKU, hr Yukio EDANO, hr Okiharu YASUOKA ja hr Motohiko KONDOga. Parlamendi Jaapani põhiseaduse uurimiskomisjoni liikmeid saatis Jaapani peakonsul Strasbourgis hr Ryuichi SHOJI. Arutati Euroopa Liidu põhiseadusliku raamistiku küsimusi ning Euroopa ombudsmeni rolli ja tööd.

16. novembril pidas hr DIAMANDOUROS kõne rohkem kui 100 Itaalia üliõpilasele, kes viibisid Strasbourgis Euroopa Parlamendi kahepäevasel külastusel. Üliõpilased olid võitnud parlamendi korraldatud konkursi, mille eesmärgiks oli suurendada teadlikkust EList. Ombudsman selgitas üliõpilastele oma rolli ning vastas paljudele küsimustele oma töö kohta.

10. detsembril külastas hr DIAMANDOUROS Türgis Istanbulis konverentsil osalemisega Uus-Rooma Konstantinoopoli peapiiskoppi ja Kristliku Õigeusu Kiriku oikumeenilist patriarhi Tema Pühadust BARTHOLOMEUST.

OMBUDSMANI AMETKONNA OSALEMINE

Üritused ja kohtumised

24. veebruaril kohtus vanemõigusnõunik hr Olivier VERHEECKE hr Anar CAHANGIRLI ja hr Anar KARIMOViga Aserbaidžani missioonist ELi juures, et arutada hiljuti asutatud Aserbaidžani ombudsmeni ja Euroopa ombudsmeni vahelist võimalikku koostööd.

13. mail külastas Euroopa ombudsmani Brüsseli bürood USA Pittsburghi Ülikooli doktorant hr Kostas KOURTIKAKIS, et intervjuueemitmeid ombudsmani Interneti ja kommunikatsiooniametnikku hr Ben HAGARDit ning pressi- ja kommunikatsiooniametnik pr Rosita AGNEWd ombudsmanide võrgustiku teemal Euroopas. Seejärel suundus hr KOURTIKAKIS Strasbourg, kus ta vestles ombudsmani, õigusosakonna juhi hr Ian HARDENi ning õigusametniku hr Peter BONNORiga. Intervjuude teemaks oli Euroopa ombudsmanide võrgustiku roll ELi õiguse nõuetekohase rakendamise tagamisel liikmesriikide tasandil.

1. oktoobril vastas hr Olivier VERHEECKE ombudsmani büroo endise praktikandi ning Oxfordi Ülikooli doktorandi hr Alexandros TSADIRASE küsimustele ombudsmani töö kohta. 8. oktoobril kohtus hr VERHEECKE samalaadsel intervjuul Amsterdami Ülikooli üliõpilase pr Neeltje SMITSKAMPiga.

5. oktoobril sõitsid hr Ian HARDEN ja pr Rosita AGNEW Amsterdami, et osaleda mitteametlikul ministritekonverentsil "Euroopagasuhtlemine". See kohtumine oli jätkuksesimesele samateemalisele kohtumisele 2004. aprillis Irimaal Wicklow's. Kohtumise korraldas Hollandi Euroopa asjade minister hr Atzo NICOLAÏ, et käsitleda küsimust, kuidas kodanikke paremini Euroopa ellu kaasata, eelkõige silmas pidades eelseisvaid Euroopa põhiseaduse rahvahääletusi. Kohtumisel viibisid kõikide 25 liikmesriigi ja kandidaatriikide ministrid või avalikud teenistujad, samuti volinikud António VITORINO ja Margot WALLSTRÖM ning Euroopa Parlamendi president Josep BORRELL. Kohtumist juhtis Euroopa Parlamendi endine president Pat COX. Ombudsman ei saanud küll ise kohtumisel osaleda, kuid tema ettekanne "Euroopaga suhtlemine – põhiseadusest tulenevad võimalused" jagati välja kõikidele osalejatele ja pressile. Kohtumine oli üldsusele avatud.

23. novembril võttis hr Olivier VERHEECKE Brüsseli büroos vastu Zagrebi Ülikooli riigiõiguse ja Euroopa õiguse professor hr Sinisa RODINI, kes külastas ELi institutsioone "Euroopa Liidu külastajate programmi" raames.

6. ja 7. detsembril korraldas Rootsi Avaliku Juhtimise Agentuur mitteametliku ekspertide kohtumise, et arutada ELi haldusõiguse perspektiive ning kaaluda tulevase Euroopa halduspiirkonna võimalust. Kohtumisel osales üle 50 inimese, nende hulgas avalikud teenistujad ja kõrgkoolide esindajad kogu Euroopast. Ombudsmani bürood esindasid hr Ian HARDEN ja pr Rosita AGNEW. Esimese päeva sessioonil "Hea halduse reguleerimine ELi institutsioonides: senine kogemus ja artikli III-398 potentsiaal" rääkis hr HARDEN Euroopa hea haldustava eeskirjast. Teise päeva teema oli "Liikmesriikide halduse integreerimine: kas suund Euroopa halduspiirkonnale on võimalik?"

9. detsembril võttis hr Olivier VERHEECKE Brüsseli büroos vastu hr Lodewijk BOSi, Hollandi alalise esinduse ELi juures kaubandussekretäri, ning andis talle teavet äriühingute võimaluste kohta ombudsmanile kaebusi esitada.

15. detsembril osales hr Olivier VERHEECKE kõrgetasemelisel arutluskoosolekul "ELi inimõiguste ameti ettepanek; võimalus sidusaks inimõiguste poliitikaks", mille korraldas Brüsseli eksperdirühm "Keskus". Väitlust juhtis Euroopa Kohtu endine kohtujurist ja Leuveni Katoliku Ülikooli professor hr Walter VAN GERVEN. Koosolekul võtsid sõna Euroopa Komisjoni kohtute, vabaduse ja julgeoleku peadirektoraadi peadirektor hr Jonathan FAULL, hr Jorg POLAKIEWICZ Euroopa Nõukogust ning Iiri inimõiguste komisjoni juhataja pr Alpha CONNELLY. Esinemistele järgnes elav mõttevahetus.

Rühmaesinemised

Aastal 2004 selgitasid hr DIAMANDOUROS ja tema ametkonna esindajad ombudsmani rolli ja tööd järgmiselt.

Jaauaris

- rühmale üliõpilastele Saksamaa *Hochschule Magdenburg-Stendal*ist;

- rühmale üliõpilastele Prantsusmaa Robert Schumani nimelise Strasbourgi Ülikooli *Institut des Hautes Etudes Européennes*'ist.

Veebruaris

- Viiekümnele üliõpilasele Hollandi Twente Ülikoolist, keda saatis hr Willem BONEKAMP;
- Läti valitsusväliste organisatsioonide 10 esindajale;
- neljakümnele üliõpilasele eesotsas hr Michael McKEEVERiga Ühendkuningriigi Nottinghami *Trinity Schoolist*;
- Saksamaa Föderaalsete Avaliku Halduse Akadeemia riigiteenistujatele. Selle rühmaga oli kaasa seminari juht pr Christiane BÖDDING.

Märtsis

- Kümnele kõrgemale riigiametnikule, kes osalesid Prantsusmaal Strasbourgis toimuval Prantsuse *Ecole Nationale d'Administration* (ENA) korraldatud seminaril;
- seitsmele riigiteenistujale Taani parlamendi ELi asjade osakonnast;
- viiekümnele üliõpilasele Euroopa Õigustudengite Liidust (ELSA) Itaaliast Padovast;
- Pariisi *Club des médiateurs du service public*'i liikmetele. Selle kohtumise korraldas RATPi (Pariisi linnatranspordiameti) ombudsman hr Cyrille DE LA FAYE;
- rühmale üliõpilastele Odense Lõuna-Taani Ülikoolist;
- neljakümne viiele üliõpilasele Saksamaa *Technische Universität Chemnitz*ist, kes külastasid Strasbourgi *Bildungswerk Sachsen der Deutschen Gesellschaft e.V.* korraldamisel. Osalejatega oli kaasas pr Elke FEILER *Bildungswerk*ist.

Aprillis

- Neljakümne viiele üliõpilasele ja nende õpetajale hr GRAFile Saksamaa Baierimaa *Staatliche Berufsschule Landsberg am Lech*ist;
- viiekümnele üliõpilasele Saksamaa Saarbrückeni Ülikooli *Europa-Institutist*. Üliõpilastega olid kaasas pr HÖRRMANN ja pr ELSNER *Europa-Institutist*;
- seitsmeteistkümnele õpilasele Itaalia Agrigento piirkonnaproovintist. Õpilased pälvisid reisi Strasbourgi "Euroopa identiteedi" konkursi võitjatena;
- kahekümne seitsmele Rumeenia praktikandile, kes osalesid Prantsusmaal Strasbourgis *Ecole Nationale d'Administration* (ENA) peetud avaliku halduse seminaril;
- Šotimaal Edinburghis peetud Euroopa Teabeliidu aastakonverentsi viiekümnele osalisele. Konverentsi teema oli "Muutuv Euroopa: teabetöötaja väljakutsed ja võimalused";
- viiekümnele Rahvusvahelise Kolpingi Seltsi Euroopa seminarist osavõtjale. Seminari juhatas hr Anton SALESNY.

Mais

- Kahekümnele üliõpilasele Saksamaal Tübingenis asuvast Eberhard Karlsi Ülikoolist. Külastuse korraldas hr Rudolf HRBEK;
- 16-liikmelisele ametnike rühmale Aasia riikidest, kes osalesid *Centre des Etudes Européennes de Strasbourg* korraldatud koolituskursusel. Seda rühma saatis hr Felix MÜLLER;

- kolmekümne viiele üliõpilasele Kesk- ja Ida-Euroopast visiidi raames, mille korraldas pr Elke FEILER *Bildungswerk Sachsen der Deutschen Gesellschaft e.Vst*; pr FEILER korraldas ka Saksimaa 35 kutseühingute esindaja ja ärimehe visiidi, kes soovisid teavet ombudsmani töö kohta;
- Taani Kopenhaageni Sotsiaaldemokraatliku Partei 34 liikmele;
- kolmekümnele üliõpilasele Saksimaa Frankfurt an der Oderi Viadrina Ülikoolist;
- kolmekümnele Saksimaa Herne põetuskooli õpilasele seminari raames, mille korraldas *Karl-Arnold-Stiftung* Königswinteris;
- kahepäevasel üritusel "ELi kodanike kaebuste ja õiguste seminar" osalejatele; ürituse korraldas Euroopa Komisjoni laienemise peadirektoraat (TAIEX-büroo) uute liikmesriikide, Rumeenia, Bulgaaria ja Türgi parlamendi liikmetele;
- kolmekümnele külalisele Rootsi Eriolukordade Juhtimise Ametist, keda saatis pr Ing-Marie PERSSON nimetatud ametist;
- kolmekümnele riigiametnikule Hispaaniast Aragonist, kes osalesid Euroopa Avaliku Halduse Instituudi (EIPA) korraldatud seminaril.

Juunis

- Euroopa Avaliku Halduse Instituudi (EIPA) korraldatud kahepäevasel seminaril "Konkurentsivõime toetamine kvaliteetse avaliku haldusega" osalejaile;
- 50 üliõpilasele Saksimaa Potsdami Ülikoolist, keda saatis hr Eckart KLEIN;
- USA Lõuna-Maine'i Ülikooli politoloogiatudengite rühmale, keda saatis dotsent pr Francesca VASSALLO;
- Saksimaa *Volksbank Böhli* nõukogu liikmete 23-liikmelisele rühmale. Rühma saatis hr Klaus GRAS;
- Euroopa Komisjoni laienemise peadirektoraadi (TAIEX-büroo) poolt Bulgaaria parlamendi liikmetele ja komisjonis töötavatele Bulgaaria ekspertidele korraldatud seminaril "ELi kodanike kaebused ja õigused" osalejatele;
- Londonis *Justice*'i ning *Monckton Chambersi* ja *Doughty Street Chambersi* ühiselt korraldatud seminaril "Inimõigused ja Euroopa Liit" osalejaile;
- Saksimaa Offenburgi Kiwanis Klubi kolmekümnele liikmele;
- viiekümnele õpilasele Austriast Badenist.

Juulis

- Kolmekümnele Prantsuse juristile *Entretiens communautaires* õppepäeval. Selle ürituse korraldas *Délégation des Barreaux de France* Brüsselis;
- Saksimaa Kesk-Frangimaa Koolide Ameti kolmekümne viiele esindajale.

Septembris

- Neljakümnele üliõpilasele, kes osalesid Saksimaal Königswinteris *Karl-Arnold-Stiftung*i korraldatud seminaril. Üliõpilastega oli kaasas hr Benjamin WITTEKIND;
- rühmale külalistele Hiina Rahvavabariigi kodanike kirjalike ja suuliste avalduste ja kaebuste lahendamise ametist;
- kolmekümnele riigiteenistujale Saksimaa erinevatest ministereeriumidest, kes viibisid Brüsselis *Bundesakademie für Öffentliche Verwaltung*i korraldatud visiidil;

- kolmekümnele Nordrhein-Westfaleni koolisekretärile, kes osalesid *Karl-Arnold-Stiftung*i korraldatud seminaril Königswinteris.

Oktoobris

- Üliõpilastele, kes osalesid Euroopa Avalike Suhete ja Lobitöö Instituudi (EIPAL) 19. istungil Brüsselis;
- kolmekümnele *Karl-Arnold-Stiftung*i poolt Königswinteris korraldatud seminarist osavõtjale;
- 20-liikmelisele rühmale *Bildungswerk für Demokratie, soziale Politik und Öffentlichkeit*ist Saksamaalt;
- rühmale külalistele Kreeka infopunktidest;
- Saksamaa Kristlik-Demokraatliku Liidu 25 töötajale *Karl-Arnold-Stiftung*i Königswinteris korraldatud seminari raames.

Novembris

- Budapestis konverentsil “Teabevabadus täna ja homme” osalejatele. Konverentsi korraldas Avatud Ühiskonna Arhiiv ja Ungari Andmekaitse ja Teabevabaduse volinik hr Attila PÉTERFALVI;
- *Club Europe*'i kuueteümnele liikmele eesotsas Strasbourgis linnapea Euroopa ja rahvusvaheliste asjade atašee hr Pascal MANGINiga;
- Küprosel Nikosias toimunud AKEL-partei seminari saja kahekümnele osavõtjale;
- kolmekümnele Kreeka riigiteenistujale ja ajakirjanikule, kes olid kutsutud petitsioonikomisjoni aseesimehe, Euroopa Parlamendi liikme pr Maria MATSOUKA poolt;
- Saksamaa Kristlik-Demokraatliku Liidu kahekümne viiele töötajale *Karl-Arnold-Stiftung*i Königswinteris korraldatud seminari raames;
- Horvaatia vanemriigiteenistujate rühmale seminari raames, mille korraldas *Ecole Nationale d'Administration* (ENA) Prantsusmaal Strasbourgis.

Detsembris

- Euroopa haldusõigusele spetsialiseerunud teadlastele seminaril, mille Itaalias Firenzes korraldas hr Jacques ZILLER Euroopa Ülikool-Instituudi õigusosakonnast.

6.4 MEEDIASUHTEDE

Meedia mängib ombudsmani reageeriva ja ennetava töö mõju tugevdamisel olulist rolli. Ajakirjandus, raadio ja televisioon ning elektrooniline meedia aitab teavitada inimesi ombudsmani pakutavatest teenustest, avaldades uudiseid tema käsitletavatest kaebustest ja tema teavitamistegevusest. Sama oluline on tähelepanu, mida meedia pöörab juhtumitele, mille puhul võib olla vajalik teatav avalik surve, nimelt juhtudel, kui ombudsman peab vajalikuks teha kriitilise märkuse või esitada soovitusel projekt või eriaruanne parlamendile. Sellistel juhtudel saab meedia abil rõhutada asja olulisust, ergutades institutsiooni või asutust kodaniku jaoks lahendust leidma. Lõpuks soovitakse alati, et ombudsman annaks meediale aru oma prioriteetide ja vaadete ning nende aluseks olevate põhjuste kohta.

Ombudsmani meediategevus hõlmab intervjuusid pressikonverentse, artikleid ja pressiteateid. Need võivad olla seotud mõne olulise sündmusega, näiteks aastaaruande esitamisega Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjonile või otseselt ombudsmani uurimistega. Iga kontakt võimaldab ombudsmanil vastata tema rolli puudutavatele küsimustele, selgitada oma vaateid põhiküsimustes, rõhutada oma prioriteete ja kirjeldada oma püüdlusi.

Ombudsman väljastas 2004. aastal 34 pressiteadet, st iga 11 päeva kohta ühe. Need pressiteated, mida jagatakse kogu Euroopa ajakirjanikele ja huvitatud isikutele, aitavad suurendada teadlikkust aasta jooksul käsitletud kõige tähelepanuväärsematest juhtumitest. Nendeks olid muu hulgas probleemid radioaktiivsete ainete käitlemisega komisjoni Saksamaal asuvas Transuraanelementide Instituudis, Euroopa Komisjoni tegevus puuetega inimeste integreerimiseks ning võimalikud puudused OLAFi läbiviidud uurimises pettuse kohta.

Ombudsman andis ajakirjanduse, raadio ja televisiooni ning elektroonilise meedia esindajatele 2004. aastal Strasbourgis ja Brüsselis ning mujal teabevisiitidel viibides üle 40 intervjuu. Ta rääkis oma tööst ja vastas küsimustele ka pressikonverentsidel, teabekoosolekutel, kohtumistel ja lõunasöökidel. Käesolevas alapunktis on loetletud ombudsmani ja tema ametkonna 2004. aastal antud intervjuud koos aasta jooksul korraldatud meediaüritustega.

- 8. jaanuaril andis ombudsman intervjuu Saksamaa avalik-õigusliku raadiojaama *ARD* ajakirjanikule hr Cai RIENÄCKERile. Ombudsman vastas küsimustele ombudsmani prioriteetide, Saksamaalt esitatud kaebustes tehtud edukate lahendite ning koostöö kohta riiklike ja piirkondlike ombudsmanide ning samalaadsete asutustega.
- 13. jaanuaril intervjueris ombudsmani pr Lise LANCON ajakirjast *Strasbourg Magazine*. Ajakirjanik esitas üldiseid küsimusi ombudsmani töö kohta, näiteks tema käsitletavate kaebuste arv ja liigid ning edusammud ombudsmani töö teadlikustamisel.
- 14. jaanuaril intervjueris Itaalia ajakirjanik hr Paolo MAGAGNOTTI hr DIAMANDOUROSt Euroopa ombudsmani rolli käsitleva lühidokumentaalfilmi jaoks, mida näidatakse Itaalias ja ka mujal.
- 15. jaanuaril andis ombudsman telefoniintervjuu pr Tina SPILIOTIle Küprose nädalalehest *Neos Typos*. Pr SPILIOTI esitas ombudsmanile küsimusi tema töö kohta, eelkõige ühinevates riikides.
- 26. jaanuaril andis ombudsman oma teabevisiidi raames Sloveenias intervjuu Sloveenia riigiteleviisioonile. Hr DIAMANDOUROS vastas küsimustele Euroopa ombudsmani rolli ning tema sidemete kohta Sloveenia inimõiguste ombudsmani hr Matjaž HANŽEKiga.
- 27. jaanuaril korraldas Sloveenia ombudsmani büroo Euroopa ombudsmani visiidi lõpu puhul pressikonverentsi. Osales umbes 15 ajakirjanikku, kes esitasid küsimusi ELi halduse kvaliteedi ning haldusasutuste vastuste kvaliteedi kohta, mida nad on ombudsmanile uurimiste jaoks andnud. Neid huvitasid ka kaebused, mida Euroopa ombudsman on käsitlenud.
- Samal õhtupoolikul andis ombudsman intervjuu pr Urška MLINARIČile Sloveenia üleriigilisest päevalehest *Večer*, pr Barbara KUŽNIKile riigiraadiost ning pr Tanja TAŠTANOSKALE nädalalehest *Žurnal*.
- 29. jaanuaril osalesid Euroopa ombudsman ja Friuli Veneetsia-Giulia piirkondlik ombudsman pr Caterina DOLCHER Itaalias Trieste piirkonnanõukogu korraldatud pressikonverentsil. Üritusel vastas hr DIAMANDOUROS järgmiste ajakirjanike küsimustele: hr Pietro COMELLI, *Il Piccolo*, hr Luciano SANTIN, *Messaggero Veneto*, pr Sonia SICCO, *ANSA*, hr Alvisè SFORZA, *Antenna 3*, hr Duccio PUGLIESE, *LUXA TV* ja hr Pierpaolo DOBRILLA, *CENTRO TV Friuli Veneetsia-Giulia*.
- 11. veebruaril andis peaõigusnõunik hr Olivier VERHEECKE intervjuu pr SIMONOT'le Brüsseli raadiojaamast *BFM*, rääkides ombudsmani otsusest Euroopa Parlamendi poliitika kohta, mis puudutab suitsetamist parlamendi ruumides.

- 19. veebruaril osalesid ombudsman ja riiklik õiguskaitse hr Pavel KANDRÁČ ombudsmani Slovakkia-teabevisiidi raames Slovakkia riiginõukogu kantselei ruumides toimunud pressikonverentsil, mida juhatas Euroopa Parlamendi Slovakkia büroo juhataja hr Azelio FULMINI.
- 1. märtsil andis hr DIAMANDOUROS pressikonverentsi Küprose haldusvoliniku pr Eliana NICOLAOU büroos. Üritusel osales umbes 15 ajakirjanikku.

Hr Diamandouros ja Küprose haldusvolinik pr Eliana Nicolaou andmas pressikonverentsi. Nicosia, Küpros, 1. märts 2004.

- Samal päeval andis hr DIAMANDOUROS 35-minutilise teleintervjuu ajakirjanik Kyriakos PIERIDESele Küprose ringhäälinguorganisatsioonist (CYBC). CYBC kajastas ka hr DIAMANDOUROSe loengut 3. märtsil Kreeka ja Türgi küproslaste kohtumisel, mille korraldasid ühiskonna moderniseerimise foorum (OPEK) ja Türgi küproslaste valitsusväliste organisatsioonide platvorm "See riik on meie". Mõlemaid sündmusi kajastati ühes Euroopa ombudsmani rollile pühendatud saates.
- 2. märtsil andis hr DIAMANDOUROS Küprose siseministri hr Andreas CHRISTOU büroos intervjuu mitmele tele- ja raadiojaamadele.
- 9. märtsil küistles hr DIAMANDOUROSt Itaalia *Radio 24* ajakirjanik pr Cristina CARPINELLI iganädalase ELi küsimusi käsitleva saate jaoks.
- 11. märtsil intervjueris ombudsmani hr Miguel ADROVER, Hispaania riigiteleviiooni *TVE* saate *Europa 2004* produtsent. Intervjuu eesmärk oli teavitada Hispaania kodanikke ombudsmani rollist.
- 11. märtsil andis pressi- ja kommunikatsiooniametnik pr Rosita AGNEW telefoniintervjuu hr Christophe NONNENMACHERile *Strasbourg Magazine*'ist. Ajakirjanik esitas küsimusi ombudsmani teabetgevuse kohta.
- 24. märtsil lõppes ombudsmani visiit Tšehhi Vabariiki pressikonverentsiga Euroopa Liidu teabekeskuses (EUIC) Prahast. Üritusel osales umbes 15 inimest ning sellele järgnesid mitmed kahepoolsed intervjuud ombudsmaniga.
- 27. märtsil tutvustas ombudsman oma tööd Itaalia ajakirjanikele Liguuria nõukogu esimehe büroos korraldatud kohtumisel.
- 31. märtsil intervjueris pr Luísa GODINHO Portugali riigitelekanalist *RTP2* hr DIAMANDOUROSt Euroopa Parlamendi 2004. aasta valimiseelsete intervjuude raames. Pr GODINHO palus hr DIAMANDOUROSel kirjeldada, mida annab tema töö kodanikele, loetleda

ombudsmani ees seisvaid põhilisi väljakutseid ning selgitada oma arusaama institutsiooni tulevikust.

- 16. aprillil andis Euroopa ombudsman pressikonverentsi Riias Läti riiklikus inimõiguste büroos. Ombudsmani mandaadi ja töö tutvustamisele järgnes pikk ja elav arutelu, kus rohkem kui tosin ajakirjanikku esitas arvukaid küsimusi väga laia temaderingi kohta. Küsiti ombudsmani töökoormuse kohta, töö kohta riiklike ja piirkondlike ombudsmanidega, ühenduse õiguse rikkumisi riiklikul tasandil käsitlevate uurimiste kohta, korrupsiooni ning keelepoliitika kohta.
- Pärast pressikonverentsi andis ombudsman intervjuu ajalehele *Lauku Avīze* ja venekeelsele ajakirjale YAC.
- 19. aprillil andis ombudsman intervjuu pr Danutė JOKUBĒNIENĒle Leedu ajakirjast *Ekstra*.
- 20. aprillil intervjueris ombudsmani Vilniuses pr Austė STOŠKUTĖ ajakirjast *Euro-Integration News*.
- 21. aprillil andis ombudsman pressikonverentsi Leedu seimis. Pärast lühikest ülevaadest Leedu visiidist vastas ombudsman küsimustele uuritavate juhtumite arvu, kaebuste iseloomu, koostöö kohta Leedu ombudsmanidega ning tema ootuste kohta Leedust pärast ühinemist laekuvate kaebuste kohta.
- Pärast pressikonverentsi andis ombudsman intervjuu pr Jūratė NEDVECKAITĖle Leedu nädalalehest *Laikas*.
- 28. aprillil kohtus ombudsman oma 2003. aasta aastaaruande avaldamise puhul ajakirjanikega. Kohtumisel viibis kaheksa ajakirjanikku, sh pr Aine GALLAGHER, *Reuters*, pr Johanna VESIKALLIO, *Soome Pressiagentuur*, pr Tobias BUCK, *Financial Times*, pr Brandon MITCHENER, *The Wall Street Journal Europe*, hr Hans-Martin TILLACK, *Stern*, hr Marcello FARAGGI, *Media/ARTE*, hr Brian BEARY, *European Report* ja hr Triadafilos STANGOS, Kreeka telekanal *ERT*. Hr DIAMANDOUROS kirjeldas ombudsmanile ja kodanikele kõige olulisemaid arenguid 2003. aastal ning vastas küsimustele oma aastaaruande kohta.
- Veidi enne ajakirjanikega kohtumist andis ombudsman intervjuu pr Charlotte HJORTHile ELi teleuudiste agentuurist *Europe-By-Satellite*. Pr HJORTHi küsimused puudutasid institutsiooni tähtsust kodanike jaoks.

© Leedu Vabariigi Seim

Hr Diamandouros andmas pressikonverentsi. Vilnius, Leedu, 21. aprill 2004.

- Ombudsman andis 26. aprillil veel intervjuu Kreeka telekanali *ERT* ning Euroopa saate *Eurocentrics* ajakirjanikule hr Triadafilos STANGOSEle. Intervjuu puudutas ombudsmani 2003. aasta tööd ning hr DIAMANDOUROSe ametialaseid prioriteete.
- Sama päeva õhtupoolikul andis ombudsman veel ühe teleintervjuu – seekord Eesti Televisioonile. Ajakirjanik hr Indrek TREUFELDT küsis, mida Eesti kodanikud võivad tema büroolt oodata ja kuidas nad saavad kaebusi esitada.
- 30. aprillil andis hr DIAMANDOUROS pressikonverentsi Varssavis, mida juhatas Poola kodanikuõiguste kaitse volinik hr Andrzej ZOLL. Kohal viibis üle tosina ajakirjaniku, sealhulgas suuremate ajalehtede, ajakirjade, televisiooni ja raadio esindajad. Hr DIAMANDOUROS rääkis oma tööst ja Poola-visiidi põhjustest. Küsimused puudutasid Euroopa ombudsmanile laekunud kaebuste liike, kaebuse käsitlemiseks kuluvat keskmist aega, hea haldustava eeskirja ning Euroopa ombudsmani diskretsiooniõigust otsustamisel, mida lugeda haldusomavoli juhtumiks.
- Pressikonverentsile järgnesid intervjuud pr Małgorzata BORKOWSKAga ajakirjast *Trybuna* ning pr Marzena KAWAga telekanalist *TVP3*.
- 6. mail intervjueris ombudsmani hr Leo LINDER *Leo Linder Filmproduktion*ist Saksa õpilastele mõeldud õppefilmiga jaoks “Euroopa kasutamissoetus”. Intervjuu keskendus panusele, mille Euroopa ombudsman annab liidu kodanikele lähemale toomisesse. Hr LINDER filmis ka ombudsmani büroos töötavaid ametnikke ning kajastas Saksamaa kodaniku juhtumit, kellele keelduti Luksemburgi elamisluba andmast.
- 6. mail esines peaõigusnõunik hr José MARTÍNEZ ARAGÓN loenguga ombudsmani rollist kahekümnele ajakirjanikule erinevatest riikidest, kes osalesid Lyoni Katoliku Ülikooli korraldatud Euroopa Kommunikatsiooninädalal.
- 11. ja 12. mail Türgis Ankarat külastades pidas hr DIAMANDOUROS teabekohtumisi telejaama *NTV*, riigiraadio *TRT*, päevalehe *Yeni Safak* ja uudisteagentuuride *Anadolu*, *Anka* ja *Cihan* esindajatele. Hr DIAMANDOUROS vastas küsimustele, mida puudutasid ombudsmani pädevust, ombudsmaniks valitavalt isikult eeldatavaid omadusi ning seost Türgi ombudsmani institutsiooni loomise ettepaneku ning Türgi ELiga ühinemise taotluse vahel.
- 27. mail esines Rumeenia riikliku õiguskaitse büroo ametnikele, käsitledes Euroopa ombudsmani rolli ja peamisi saavutusi. Sellest võttis osa ajalehe *România Liberă* ajakirjanik, kes esitas hr DIAMANDOUROSele pärast esinemist küsimusi Euroopa ombudsmani volituste ulatuse ning Rumeenia kodanike õiguste kohta ELis.
- 30. juunil andis hr DIAMANDOUROS ja Synaspismos Partei juht hr Nicos CONSTANTOPOULOS ombudsmani ametliku Kreeka-visiidi käigus ühise pressiintervjuu.
- Sama päeva õhtupoolikul andis hr DIAMANDOUROS Ateenas pressikonverentsi Välispressi Assotsiatsiooni viieteistkümnele ajakirjanikule.
- 1. juulil andis hr DIAMANDOUROS Ateenas pressikonverentsi Kreeka ombudsmani büroos, kus ta andis intervjuu ka Kreeka ajalehe *Imerisia* ajakirjanikule hr Ilias BENEKOSEle.
- Sama päeva pärastlõunal andsid hr DIAMANDOUROS ja Kreeka Sotsialistliku Liikumise (PASOK) juht hr George PAPANDREOU Kreeka parlamendi ruumides ühise pressiintervjuu.
- 19. juulil andis ombudsman intervjuu Eesti Päevalehe ajakirjanikule hr Toivo TÄNAVSUULE. Hr TÄNAVSUU esitas hr DIAMANDOUROSele küsimusi selle kohta, mida Euroopa ombudsman saab kodanike elus muuta, millised on tema suhted riiklike ombudsmanidega ja milliseid kaebusi ta on seni Eestist saanud.
- 9. septembril intervjueris ombudsmani Quebec Citys pr Marie CAOUETTE Kanada päevalehest *Le Soleil*. Intervjuu toimus pärast ombudsmani peateemalist kõnet Rahvusvahelise

Ombudsmanide Instituudi VIII ülemaailmsel konverentsil, kus ombudsman käsitles teemat "Kas isiklike õiguste ja vabaduste tunnustamine elab üle julgeoleku tugevdamise surve?"

- 16. septembril andis hr DIAMANDOUROS Rotterdamis intervjuu hr Frits BALTESENIle Hollandi ajalehest *NRC Handelsblad*.
- 14. oktoobril tutvustas ombudsman oma tööd Soome, Rootsi, Islandi ja Norra seitsmeteistkümnele ajakirjanikule. See oli Århusis asuva Põhjamaade Ajakirjanduskeskuse korraldatud koolitusseminari üks osa. Ombudsman vastas küsimustele oma ennetava rolli kohta kaebuste käsitlemisel ning reageeriva rolli kohta eelkõige kommunikatsioonitegevuse kaudu.
- 20. oktoobril intervjueris hr DIAMANDOUROSt pr Anja VOGEL Prantsuse raadiojaama *France Info* saate jaoks "*L'Europe au quotidien*".
- 21. oktoobril andis ombudsman intervjuu pr Joana FERREIRADA COSTALE Portugali üleriigilisest päevalehest *O Público*. Ajakirjanikku huvitas, mis liiki kaebusi ombudsman tavaliselt käsitleb, miks kodanikud peaksid kasutama ombudsmani teenuseid kohtusse pöördumise asemel ning kui suur on ombudsmani mõju ELi institutsioonide üle. Ombudsman kirjeldas oma tööd mitmete Portugalist laekunud kaebuste näitel.
- Sama päeva õhtupoolikul andis ombudsman intervjuu ajakirjanikele hr Martin CABRALILE ja hr Nuno ROGEIROLE Portugali ööpäevasest uudistevõrgust *SIC Noticias* saate jaoks "Rahvuste ühiskond". Ombudsman kirjeldas ilmekalt oma tööd, selgitas kodanike õiguste kaitsmise tähtsust ning rõhutas omapoolset toetust Euroopa põhiseadusele.
- 22. oktoobril alustas ombudsman oma päeva intervjuuga hr Paulo PENALE uudisteajakirjast *Visão*. Ajakirjanik keskendus ombudsmani seisukohtadele avaliku julgeoleku vajaduse ja isiklike vabaduste kaitse tasakaalustamise tundlikkus küsimuses.
- Samal päeval andis ombudsman lühiintervjuu Portugali raadiojaama *Radio Renascença* ajakirjanikule, keda huvitas eriti ombudsmani töö diskrimineerimise valdkonnas.
- 16. novembril osales ombudsman Strasbourgi pressiklubi korraldatud töölounal. Ürituse peateemaline kõneleja oli Prantsusmaa Euroopa asjade minister pr Claudie HAIGNERE. Minister palus ombudsmanil esitada kuulajaile oma seisukohti Euroopa põhiseaduse küsimuses. Ombudsman keskendus põhiõiguste harta tähtsusele ja rõhutas, et tal on kavas teha palju tööd, et edendada kodanike teadlikkust hartast. Lõunasöögil viibis umbes nelikümmend inimest, sealhulgas ajakirjanikud, konsultandid ja kõrgkoolide esindajad. Üritust juhatas hr Daniel RIOT, *France 3* Euroopa toimetaja.
- 16. novembril pöördus ombudsman veel kümne ajakirjaniku poole *Radio France*'ist koolitusseminaril, mille korraldas hr Quentin DICKINSON, raadiojaama Euroopa asjade juht. Prantsusmaa eri paigus töötavad ajakirjanikud olid kogunenud nädalaks Strasbourgi, et õppida tundma Euroopa institutsioonide tööd. Ombudsman selgitas oma rolli ja tõi näiteid Prantsuse kodanike ja organisatsioonide esitatud kaebustest.
- 17. novembril intervjueris ombudsmani telesaate *Vivre en Europe* jaoks hr Alex TAYLOR. Saade, mis iga kuu käsitleb mõnda Euroopa teemat, edastatakse Prantsuse Rahvuskogu telekanalil. Hr TAYLOR palus ombudsmanil selgitada tema poolt kodanike heaks tehtavat tööd ning tuua näiteid Prantsuse juhtumitest, mida ta on käsitlenud.
- 22. novembril andis hr Olivier VERHEECKE ombudsmani 2003. aasta aastaaruande Euroopa Parlamendile esitlemise puhul saates *12-13 Europe* otse-eetris intervjuu hr FranÇOIS KIRCHILE Brüsseli raadiojaamast *BFM*.
- 1. detsembril andis ombudsman teleintervjuu pr Caroline DE CAMARET'le raadiojaamast *Public Sénat* saate jaoks "*Paroles d'Europe*". Ajakirjanik palus ombudsmanil selgitada oma tööd ja tuua konkreetseid näiteid käsitatud juhtumitest. Ta päris ka, mida Euroopa põhiseadus toob kaasa ombudsmanile ja kodanikele üldisemalt.

- 2. detsembril andis hr DIAMANDOUROS koos Prantsusmaa ombudsmani hr Jean-Paul DELEVOYE'ga intervjuu *Les Annonces de la Seine*'i toimetajale hr Jean-René TANCREDE'ile. Ajakirjanik päris Euroopa ombudsmanilt tema institutsiooni viimase kümnendi saavutuste kohta, tema jõupingutuste kohta teha tihedat koostööd riiklike ombudsmanidega ning tema tulevikuprioriteetide kohta.
- Sama päeva õhtupoolikul oli hr DIAMANDOUROSel telefoniintervjuu pr Dominique DE COURCELLES'iga *Radio France Internationale*'ist. Intervjuu eesmärk oli selgitada Prantsuse kodanikele, millal, miks ja kuidas nad peaksid ombudsmanile kaebusi esitama.
- Intervjuule järgnes Euroopa Komisjoni esinduse ja Euroopa Parlamendi Pariisi teabekeskuse korraldatud pressikonverents. Pärast esinemist teemal "Euroopa Liit: kodanike õigused ja ombudsman" vastas hr DIAMANDOUROS küsimustele põhiõiguste harta, keskkonnakaebuste ning võimaluste kohta avada Euroopa ombudsmani büroo igas liikmesriigis. Üritusel osales umbes 15 ajakirjanikku ning seda juhatas komisjoni esinduse juht hr Yves GAZZO. Kohalviibinud ajakirjanikele jagati Prantsusmaa ombudsmani pressiteade Euroopa ombudsmani Pariisi-visiidi kohta.

6.5 PUBLIKATSIOONID

Ombudsman on huvitatud võimalikult laia kuulajaskonnani jõudmisest, et suurendada kodanike teadlikkust nende õigustest ning eelkõige nende õigusest esitada kaebusi. Institutsioon tugineb peamiste sidusrühmade ja avalikkuse teavitamisel suures osas trükiväljaannetele. Aastal 2004 avaldati ja jaotati huvilistele järgmised publikatsioonid:

Aastaaruanne 2003; fotokoopia (11 keeles)

Ombudsmani 2003. aasta aastaaruande fotokoopia tehti Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni liikmetele kättesaadavaks aprillis, et võimaldada komisjonil arutleda ombudsmani töö üle enne samal aastal hiljem toimuvat täiskogu arutelu.

Aastaaruanne 2003 – täitmise kokkuvõtte ja statistika; fotokoopia (20 keeles)

Ka aprillis tehti 2003. aasta aastaaruande täitmise kokkuvõtte ja statistika osa fotokoopiana kättesaadavaks petitsioonikomisjoni liikmetele üheteistkümnnes ametlikus ELi keeles ning ühinevate riikide üheksas keeles.

Euroopa ombudsmanid – teabeleht; nr 2 ja 3 (viies keeles)

Ombudsmanide võrgustiku Euroopas ning Rahvusvahelise Ombudsmanide Instituudi Euroopa piirkonna kaks korda aastas ilmuva teabelehe teist ja kolmandat numbrit jaotati vastavalt aprillis ja oktoobris Euroopa riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele ombudsmanidele, samuti Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni liikmetele.

Euroopa ombudsman – lühiülevaade teabeleht (25 keeles)

Et suurendada avalikkuse teadlikkust ombudsmani tööst, andis ombudsman välja lühikese teabelehe, selgitades, mida ta saab teha ja mida mitte, ning esitas näiteid lahendatud kaebustest. Ametlikes, ühinevate ja kandidaatriikide keeltes avaldatud teabeleht annab vastuseid küsimustele nagu "Milliseid kaebusi ombudsman lahendab?", "Mis juhtub, kui ombudsman ei saa kaebust lahendada?", "Millist tulemust võib oodata?" ja "Kes veel saab mind aidata?". Rohkem kui 650 000 trükiarvuga teabeleht anti välja 1. mail ning seda levitati laialdaselt. Hiljem 2004. aastal anti teabeleht välja ka horvaadi keeles.

Brošüür ja kaebuse vorm *Euroopa ombudsman – kas ta saab Sind aidata?* (21 keeles)

Varsti pärast uute liikmesriikide ühinemist anti asutamislepingu 21 keeles välja brošüür ja kaebuse vorm "Euroopa ombudsman – kas ta saab Sind aidata?". Ombudsmani rolli kirjeldav brošüür, mis selgitas, kes ja kuidas võib kaebusi esitada, on kasulik juhend neile, kes soovivad ombudsmani teenuseid kasutada. Väljaannet jaotati septembris ombudsmanidele, Euroopa Parlamendi liikmetele, institutsioonide esindustele ja teabebüroodele ning Euroopa Komisjoni vahendajaile ja võrgustikele.

Aastaaruanne 2003; värviversioon (20 keeles)

ELi 20 ametlikus keeles avaldatud uue kujundusega 2003. aasta aastaaruanne anti oktoobris Euroopa Parlamendi liikmetele, teistele ELi institutsioonidele ja asutustele, ombudsmanidele ja Euroopa Komisjoni esindavatele asutustele ja võrgustikele. Et kasutada avaliku sektori raha kõige paremini ja olla keskkonnasäästlik, eelistas ombudsman terviklikku aastaaruannet trükkida piiratud arvul (10 000 eksemplari), tehes aga täitmise kokkuvõtte ja statistika osa kättesaadavaks tunduvalt laiemale publikule (24 000 eksemplari).

Aastaaruande 2003 täitmise kokkuvõtte ja statistika; värviversioon (20 keeles)

Kahetümnes keeles täitmise kokkuvõtte ja statistika avaldati novembris ja seda jaotati tervikliku aastaaruande saajatele, samuti valitsusvälistele organisatsioonidele, tarbijaühingutele, kutseorganisatsioonidele ja ülikoolidele.

6.6 SIDUSKOMMUNIKATSIOON

Kommunikatsioon e-posti teel

2001. aasta aprillis lisati kodulehele elektrooniliselt esitatav kaebuse vorm kaheteistkümnes keeles. Pärast Euroopa Liidu laienemist 1. mail 2004 muudeti vorm kättesaadavaks veel üheksas keeles. Interneti kaudu laekus ombudsmanile 55% kõikidest 2004. aastal esitatud kaebustest, suur osa neist elektroonilisel kaebuse vormil.

Aastal 2004 kasvas Euroopa ombudsmani põhilisele e-posti aadressile saadetud teabenõuete arv rohkem kui kunagi varem. Kokku saadi 8010 sellist e-kirja ja saadeti neile vastused. Nendest kirjadest 4809 olid kodanike poolt mitmete kampaaniate raames saadetud massipostitused. Nende massipostituste teemade hulgas olid eutanaasia, Iisraeli turvatara, loomkatsed, hülgepojad ja nn "Buttiglione afäär". Kõikidele e-kirjadele vastati, selgitades Euroopa ombudsmani mandaati ning andes võimaluse korral teavet selle kohta, kelle poole tõstatatud küsimuses pöörduda.

Aastal 2004 saadi e-posti teel 3200 teabenõuet võrreldes 2003. ja 2002. aasta umbes 2000 teabenõudega. Kõikidele teabenõuetele saadeti ombudsmani asjaomase töötaja poolt eraldi vastus.

Veebilehe areng

Aastal 2004 muudeti ombudsmani kodulehte (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) keelelisest küljest. Aprilli lõpus muudeti kodulehed ja navigatsioonilehed, mis varem olid üheteistkümnes keeles, kättesaadavaks ka kümnes uues keeles – üheksas uue liikmesriigi keeles ning iiri keeles.

Samal kuul esitas ombudsman oma 2003. aasta aastaaruande Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjonile. Esmakordselt koostati aruande täitmise kokkuvõtte osa eraldi. Aastaruanne ja täitmise kokkuvõtte lisati veebilehele kahekümnes keeles.

Üldsuse paremaks teavitamiseks avaldati 2004. aastal esmakordselt 25 keeles (asutamislepingu 21 keeles ning neljas ELi kandidaatriigi keeles) teabelehte "Euroopa ombudsman – lühiülevaade". Lisaks sellele avaldati 2004. aastal esmakordselt 21 keeles kaebuse vormi sisaldav brošüür "Euroopa ombudsman – kas ta saab Sind aidata?". Mõlemad trükised, samuti kaebuse vormi elektrooniline versioon, avaldati veebilehel kõikides keeltes.

1. maist kuni 31. detsembrini 2004 (pärast Euroopa Liidu laienemist) külastati Euroopa ombudsmani kodulehte 195 228 korral. Kõige enam külastati veebilehe ingliskeelset versiooni (45 566 külastust), sellele järgnesid prantsus-, itaalia-, hispaania-, saksa- ja poolakeelne versioon. Külastuste geograafilise jagunemise poolest tehti kõige rohkem külastusi Itaaliast (16 950 külastust), millele järgnesid Belgia, Hispaania, Prantsusmaa, Saksamaa ja Poola.

Tagamaks, et Euroopa ombudsmani veebileht oleks ELi veebilehtede esirinnas, osales ombudsmani büroo kogu 2004. aasta jooksul institutsioonidevahelise Interneti toimetuskomisjoni (CEiii) töös. Ceiii-d juhib Euroopa Komisjoni pressi ja kommunikatsiooni peadirektoraat ning see koondab ELi institutsioonide ja asutuste Interneti-küsimuste eest vastutavaid töötajaid. Komisjon kohtus 2004. aastal viiel korral, et arutada ja koordineerida küsimusi, mis muu hulgas puudutasid ELi laienemist, mitmekeelsust, Interneti domeeninimesid, autoriõigusi, institutsioonidevahelisi veebilehti ning koostöölepinguid ja -teenuseid.

SISSEJUHATUS

1 TÄITMISE KOKKUVÕTE

2 KAEBUSED JA UURIMISED

3 UURIMISE TULEMUSENA TEHTUD OTSUSED

4 ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

5 ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΦΕΡΗ ΟΡΓΑΝΑ

6 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

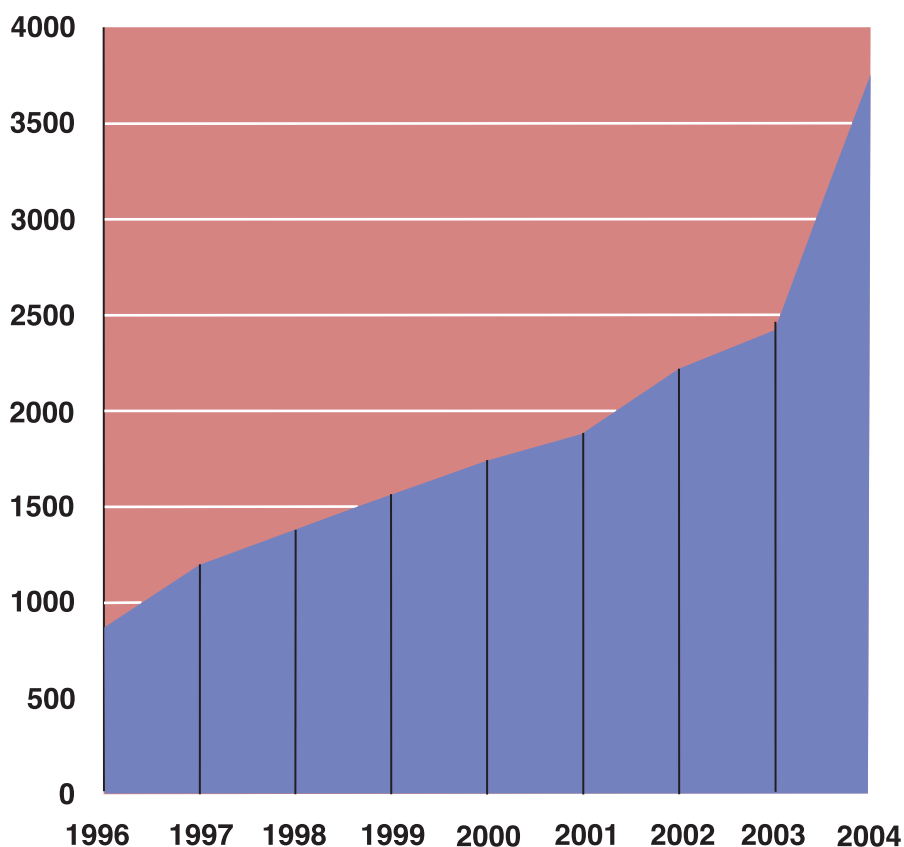
7 LISAD

A STATISTIKA

1 2004. AASTAL KÄSITLETUD JUHTUMID

1.1 JUHTUMITE KOGUARV 2004. AASTAL	4 048
– lõpetamata uurimiste arv 31.12.2003 seisuga	183 ¹
– kaebused, mis ootasid 31.12.2003 seisuga otsust vastuvõetavuse osas	131
– 2004. aastal laekunud kaebuste arv.....	3 726
– Euroopa ombudsmani algatused	8

Kaebuste arvu suurenemine 1996 – 2004

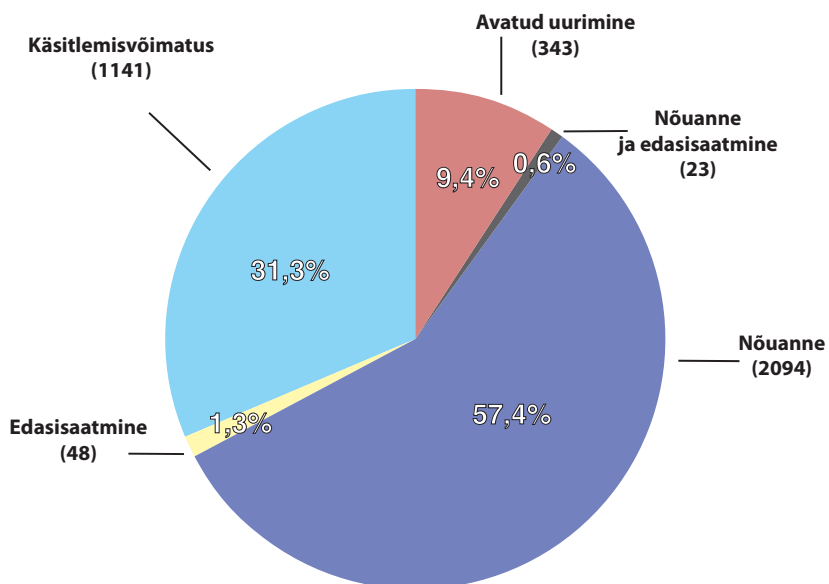
¹ Neli Euroopa ombudsmani omaalgatust ja 179 kaebusel põhinevat uurimist.

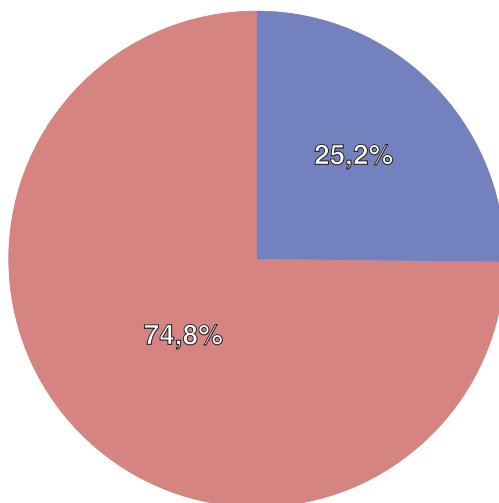
1.2 VASTUVÕETAVUSE KINDLAKSMÄÄRAMINE LÕPULE VIIDUD 94,6%

1.3 KAEBUSTE KLASSIFIKATSIOON

1.3.1 Vastavalt Euroopa ombudsmani tegevusele kaebuste lahendamisel

1.3.2 Vastavalt Euroopa ombudsmani volitustele

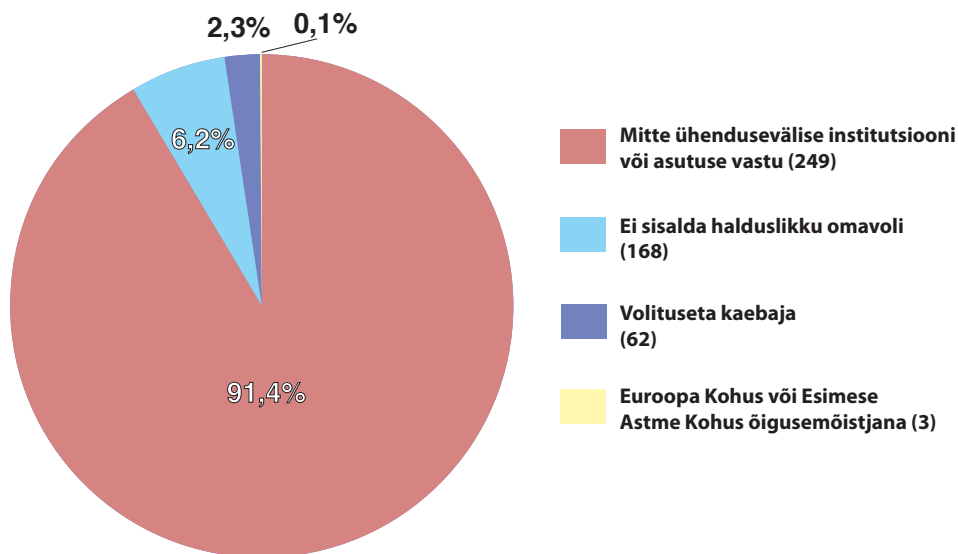

■ Volituste piires (919)

■ Väljaspool volituste piire (2730)

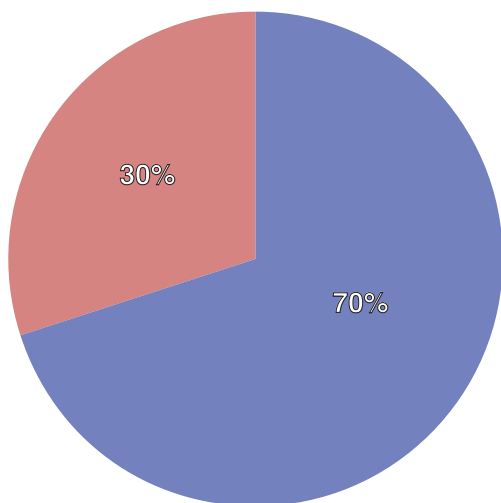

VÄLJASPOOL VOLITUSTE PIIRE

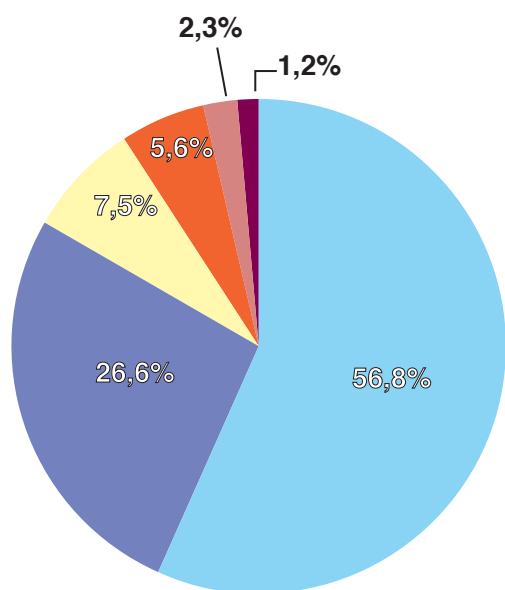
VOLITUSTE PIIRES

Vastuvõetavad kaebused

- Algatatud uurimised (343)
- Uurimise põhjus puudub või on ebapiisav (147)

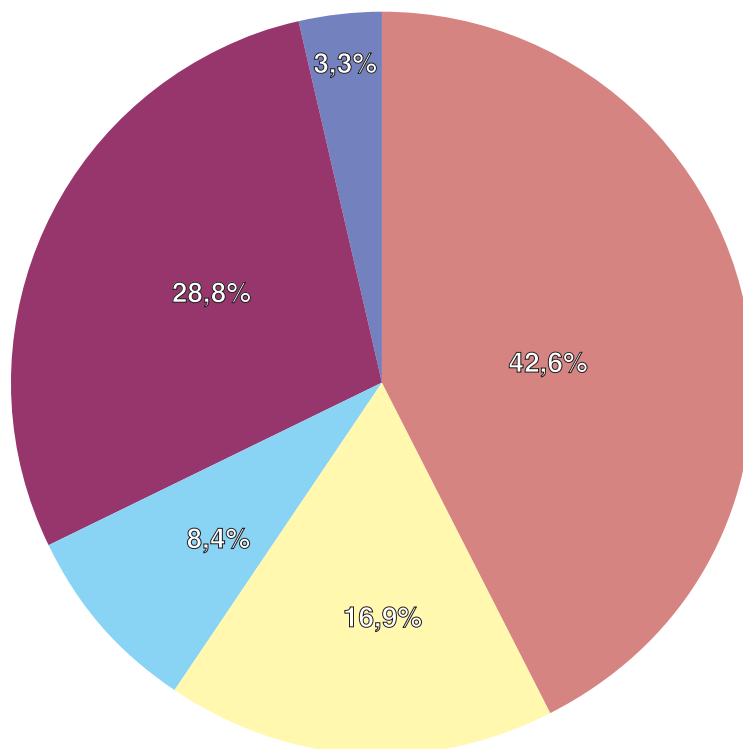
Vastuvõetamatud kaebused

- Eelnev haldusmenetlus läbimata (243)
- Esitaja/ese tuvastamata (114)
- Sisemised menetlusvõimalused ammendamata personaliga seotud kaasuste puhul (32)
- Poleliolev või lõpetatud kohtumenetlus (24)
- Ajalised piirangud ületatud (10)
- Väidetavad asjaolud on või on olnud kohtumenetluse esemeks (5)

2 EDASISAATMISED JA NÕUANDED

- 2. Nõuanne võtta ühendust mõne muu ombudsmaniga või esitada petitsioon piirkondlikule või riigi parlamendile (906)**
 - Nõuanne võtta ühendust Euroopa Komisjoniga (359)**
 - Nõuanne võtta ühendust Euroopa Parlamendiga (179)**
 - Nõuanne võtta ühendust muude asutustega (613)**
 - Edasisaatmised (71)**
- Euroopa Parlamendile (13)**
Euroopa Komisjonile (4)
Rahvuslikule või piirkondlikule ombudsmanile (54)

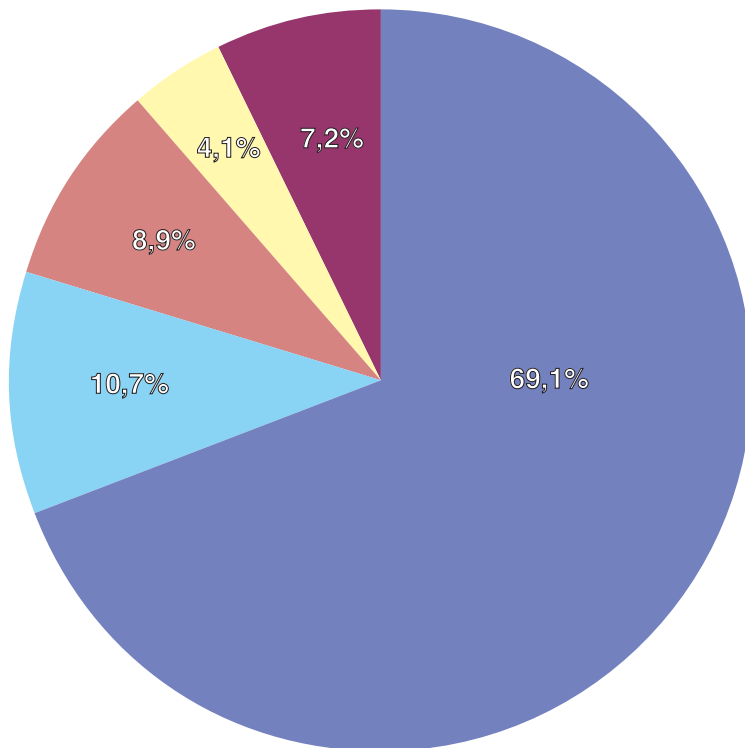

3 2004. AASTAL LÄBI VIIDUD UURIMISED 534

2004. aastal tegeles Euroopa ombudsman 534 uurimisega, millest 351 olid algatatud 2004. aastal (kaheksa omaalgatust) ja 183 olid 31.12.2003 seisuga lõpetamata uurimised.

3.1 UURIMISE ALL OLNUD INSTITUTSIOONID JA ASUTUSED

(Mõnedel juhtudel on tegemist kahe või enama institutsiooni või asutusega)

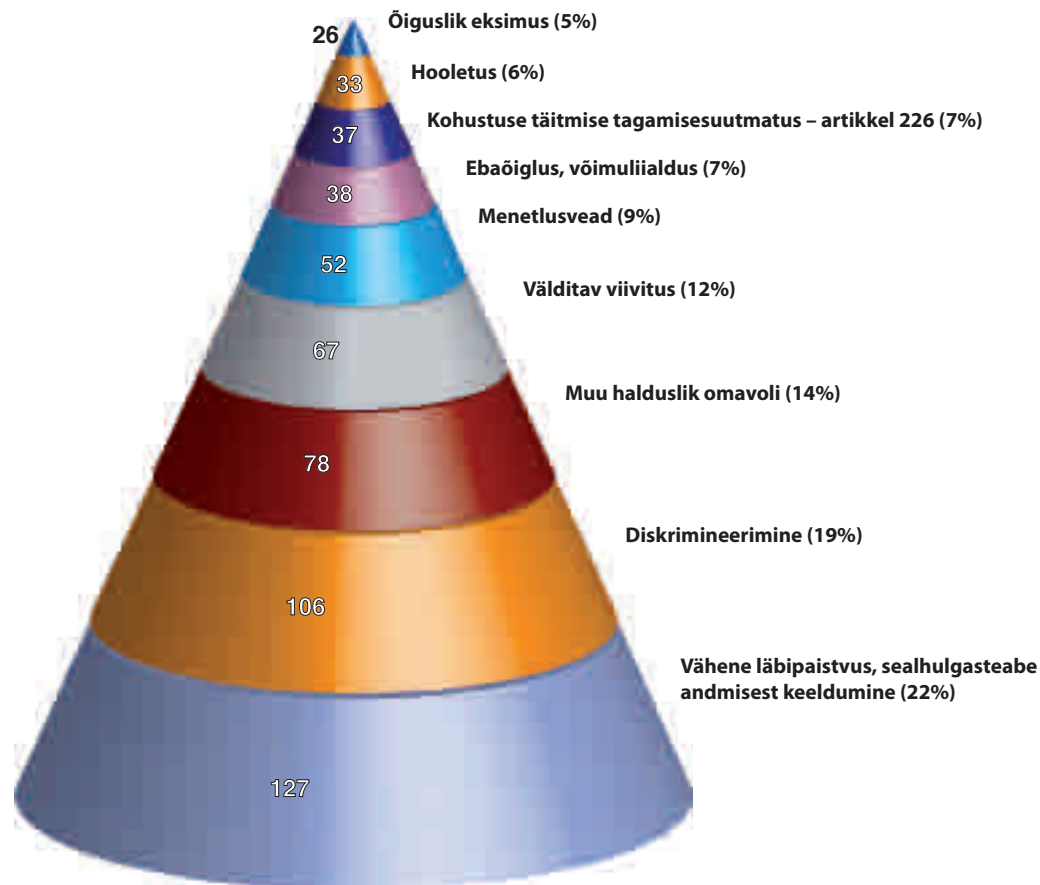

 Euroopa Komisjon (375)	
 Euroopa Personalivaliku Amet (58)	
 Euroopa Parlament (48)	
 Euroopa Nõukogu (22)	
 Teised (39):	
Euroopa Investeerimispank	7
Euroopa Pettustevastane Amet — OLAF	5
Regioonide komitee	5
Euroopa Keskpank	4
Euroopa Ühenduste Kohus	3
Euroopa Kontrollikoda	3
Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee	3
Rassismi ja Ksenofoobia Euroopa Järelevalvekeskus	2
Euroopa Toiduohutusamet	1
Bosnia politseimissioon	1
Eurojust	1
Europol	1
Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus	1
Euroopa Ülikooli Instituut	1
Euroopa Keskkonnaagentuur	1

3.2 VÄIDETAVA HALDUSLIKU OMAVOLI TÜÜBID

(Mõnel juhul esineb väidetavalt kahte tüüpi halduslikku omavoli)

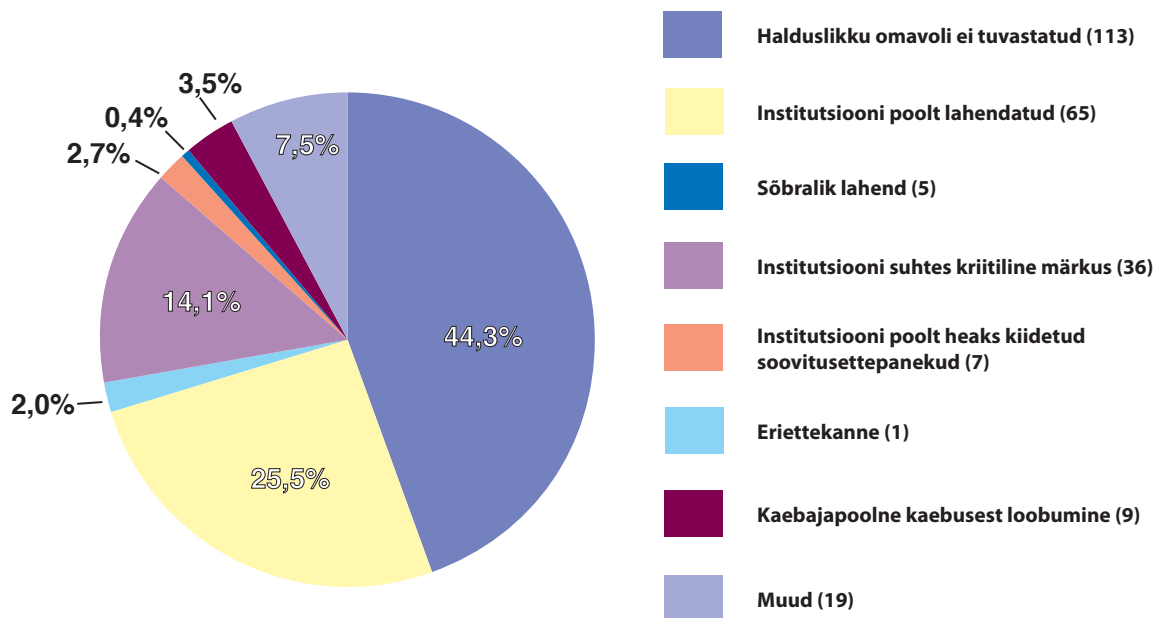
3.3 2004. AASTAL TEHTUD SÕBRALIKE LAHENDUSTE ETTEPANEKUD, SOOVITUSTEETTEPANEKUD JA ERIETTEKANDED

– sõbralike lahenduste ettepanekud	12
– soovitusettepanekud	17
– eriettekanDED	1

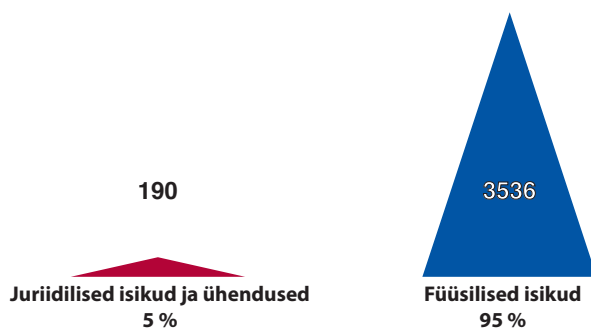
3.4 PÕHJENDATUD OTSUSEGA LÕPETATUD UURIMISED..... 251²

(Uurimise võib lõpetada ühel või mitmel järgneval põhjusel)

4 2004. AASTAL ESITATUD KAEBUSTE PÄRITOLU

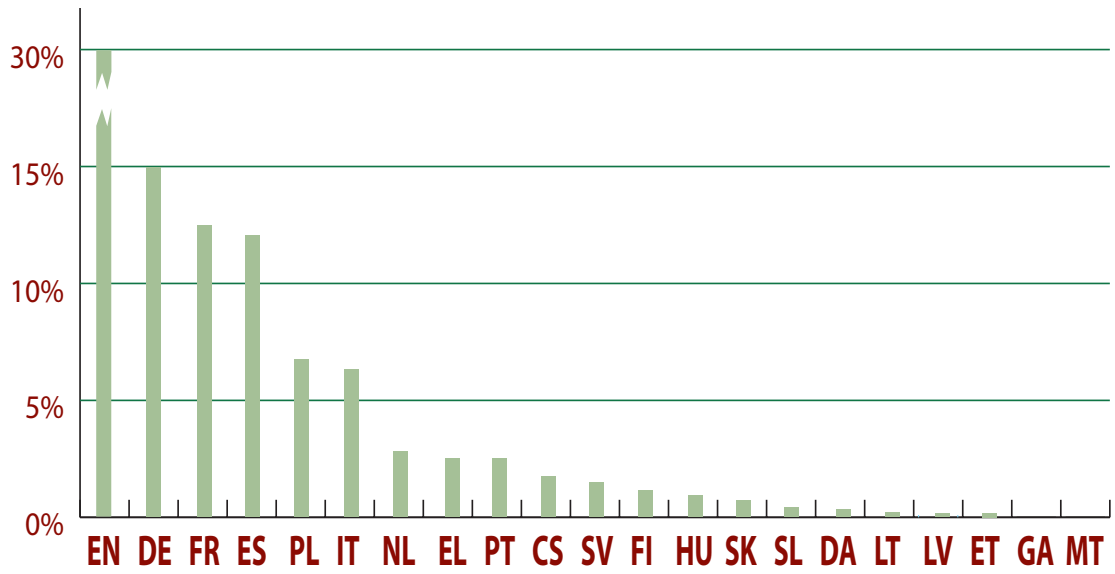
4.1 KAEBUSTE ALLIKAS

² Neli on ombudsmanni omaalgatused.

4.2 KAEBUSTE KEELELINE PÄRITOLU

4.3 KAEBUSTE GEOGRAAFILINE PÄRITOLU

Riik	Kaebuste arv	Protsent kaebuste koguarvust	Protsent ELi rahvastikust	Määr ³
Malta	38	1,0	0,1	11,7
Luksemburg	40	1,1	0,1	10,9
Küpros	59	1,6	0,2	10,0
Belgia	268	7,2	2,3	3,2
Sloveenia	38	1,0	0,4	2,3
Soome	73	2,0	1,1	1,7
Iirimaa	53	1,4	0,9	1,6
Kreeka	129	3,5	2,4	1,4
Hispaania	482	12,9	9,2	1,4
Portugal	116	3,1	2,3	1,4
Slovakkia	52	1,4	1,2	1,2
Tšehhi	98	2,6	2,2	1,2
Rootsi	84	2,3	2,0	1,2
Austria	69	1,9	1,8	1,1
Poola	285	7,6	8,3	0,9
Taani	32	0,9	1,2	0,7
Saksamaa	464	12,4	18,0	0,7
Holland	88	2,4	3,5	0,7
Ungari	53	1,4	2,2	0,6
Leedu	18	0,5	0,8	0,6
Eesti	7	0,2	0,3	0,6
Prantsusmaa	303	8,1	13,5	0,6
Itaalia	269	7,2	12,6	0,6
Läti	9	0,2	0,5	0,5
Ühendkuningriik	195	5,2	13,0	0,4
Teised	404	10,9		

³ See näitaja on arvutatud selliselt, et kaebuste protsents on jagatud rahvaarvu protsendimääraga. Kui see näitaja on suurem kui 1, osutab see sellele, et kõnealune riik esitab ombudsmanile rahvaarvu suurustele tuginevalt oodatust rohkem kaebuseid. Kõik tabelis esitatud protsendid on ümardatud esimese kümnendkohani

B OMBUDSMANI EELARVE

Iseseisev eelarve

Euroopa ombudsmani põhikiri nägi algselt ette ombudsmani eelarve lisamist Euroopa Liidu üldeelarve I eelarveosale (Euroopa Parlament).

1999. aasta detsembris otsustas nõukogu, et ombudsmani eelarve peab olema iseseisev. Alates 1. jaanuarist 2000⁴ on ombudsmani eelarve olnud Euroopa Liidu eelarve eraldi eelarveosa (VIII-A osa).

Eelarve struktuur

Ombudsmani eelarve jaguneb kolmeks jaotiseks. Eelarve jaotis 1 sisaldab palku, päevarahasid ja muid personaliga seotud kulusid. Sellesse jaotisesse kuuluvad ka ombudsmani ja tema ametkonna reisikulud. Eelarve jaotis 2 hõlmab hooneid, seadmeid ja mitmesuguseid tegevuskulusid. Jaotisesse 3 kuulub üksainus peatükk, millest makstakse liikmemakse rahvusvahelistele ombudsmanide organisatsioonidele.

Koostöö Euroopa Parlamendiga

Et vältida haldus- ja tehnilise personali asjatut dubleerimist, osutatakse mitmeid ombudsmanile vajalikke teenuseid Euroopa Parlamendi poolt või selle kaudu. Valdkonnad, milles ombudsman suuremal või vähemal määral parlamendi teenuseid kasutab, on järgmised:

- personal, nt lepingute ning isiklike õigusi puudutavate otsuste koostamine;
- finantsauditeerimine ja raamatupidamine;
- kirjalik ja suuline tõlge ning trükitööd;
- bürooruumide rentimine;
- infotehnoloogia, telekommunikatsioon ja posti käitlus.

Euroopa ombudsmani ja Euroopa Parlamendi vaheline koostöö on võimaldanud ühenduse eelarve märkimisväärset kokkuhoidu. Koostöö Euroopa Parlamendiga on tegelikult võimaldanud ombudsmani halduspersonali mitte oluliselt suurendada.

Kui ombudsmanile osutatavate teenustega kaasneb Euroopa Parlamendile otsene lisakulutus, makstakse selle eest kontaktkonto kaudu. Bürooruumid ja tõlketeenused on suurimad kuluartiklid, mida sel moel käsitletakse.

2004. aasta eelarves oli ette nähtud kogusumma Euroopa Parlamendi osutatud selliste teenuste katmiseks, mis koosnevad üksnes personali ajakulust, näiteks personalilepingute, palkade ja päevarahade haldamine ning mitmesugused arvutusteenused.

Euroopa Parlamendi ja Euroopa ombudsmani vaheline koostöö algatati 22. septembri 1995. aasta raamlepinguga, mida täiendavad 12. oktoobril 1995 allkirjastatud halduskoostööleping ning eelarve- ja finantskoostööleping.

1999. aasta detsembris allkirjastasid ombudsman ja Euroopa Parlamendi president koostöölepingute uuendamise muudatustega kokkuleppe aastani 2000, milles nähti ette kokkuleppe automaatne pikenemine edaspidiseks.

⁴ Nõukogu 13. detsembri 1999. aasta määrus 2673/1999, EÜT L 326/1.

2004. aasta eelarve

Ombudsmani ametikohtade loetelus oli 2004. aastal kokku 38 ametikohta.

Ombudsmani 2004. aasta eelarves nähti esialgselt ette kokku 5 817 468,00 euro suuruses assigneeringuid. Esimese jaotise (institutsiooni heaks töötavate isikutega seotud kulutused) summa oli 4 944 500,00 eurot. Teise jaotise (hooned, seadmed ja mitmesugused tegevuskulud) summa oli 869 968,00 eurot. Kolmanda jaotise (institutsiooni erifunktsioonide täitmisega seotud kulud) summa oli 3 000,00 eurot.

Järgmises tabelis on esitatud 2004. aasta kulutused kulukohustuste assigneeringutena.

jaotis 1	EUR	4 173 642,33
jaotis 2	EUR	892 632,78
jaotis 3	EUR	2 644,78
Kokku	EUR	5 068 919,89

Tulud koosnevad peamiselt ombudsmani ja tema büroo töötajate töötasudest mahaarvamisest. Saadud maksete summana oli 2004. aasta kogutulu 530 367,85 eurot.

2005. aasta eelarve

2005. aasta eelarve, mis koostati 2004. aastal, näeb ette 51 ametikoha loomist, mis on 2004. aasta ametikohtade loeteluga võrreldes 13 kohta rohkem. Seda kasvu põhjustavad peamiselt Euroopa Liidu laienemine ning Euroopa ombudsmani büroo vajadus saada piisavaid teadmisi nii uute liikmesriikide keeltest kui ka õigussüsteemidest.

2005. aasta assigneeringud moodustavad kokku 7 312 614 eurot. Jaotise 1 (institutsiooni heaks töötavate isikutega seotud kulutused) summa on 6 239 614 eurot. Jaotise 2 (hooned, seadmed ja mitmesugused tegevuskulud) summa on 1 070 000 eurot. Jaotise 3 (institutsiooni erifunktsioonide täitmisega seonduvad kulud) summa on 3000 eurot.

2005. aasta eelarves on kogutuludeks ette nähtud 720 241 eurot.

C PERSONAL

EUROOPA OMBUDSMAN

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

P. Nikiforos DIAMANDOUROS sündis Kreekas Ateenas 25. juunil 1942. Ta valiti Euroopa ombudsmaniks 15. jaanuaril 2003 ja asus ametisse 1. aprillil 2003.

Aastatel 1998–2003 oli ta Kreeka esimene riiklik ombudsman. Alates 1993. aastast töötas ta Ateena Ülikooli politoloogiateaduse ja avaliku halduse õppetooli võrdleva politoloogia professor (töösuhe on praegu peatatud). Aastatel 1995–1998 töötas ta Kreeka Rahvusliku Sotsiaaluuringute Keskuse (EKKE) direktori ja juhatajana.

Ta sai bakalaureusekraadi Indiana Ülikoolist (1963) ja magistri- (1965), filosoofiamagistri (1969) ja filosoofiadoktori (1972) kraadi Columbia Ülikoolist. Enne liitumist õppetooliga Ateena Ülikoolis 1988 oli ta lektor ja teadur vastavalt New Yorki Riiklikus Ülikoolis ja Columbia Ülikoolis (1973–78). Ajavahemikus 1980–1983 töötas ta arendusdirektorina Ateenas asuvas Ateena Kolledžis. Ajavahemikus 1983–1988 oli ta New Yorgis asuva Sotsiaalteaduslike Uuringute Nõukogu Lääne-Euroopa, Lähis-Ida ja Kesk-Aasia programmi direktor. Alates 1988 kuni 1991 töötas ta Ateenas asuva Fordi ja MacArthuri fondide finantseerimisel asutatud poliitikale orienteeritud uurimiskeskuse Kreeka Rahvusvaheliste ja Strateegiliste Uuringute Instituudi direktorina. Aastal 1997 oli ta määratud poliitikateaduste külalisprofessoriks Juan Marchi nimelises kõrgema sotsiaalteaduste keskuses (Madrid).

Ta on olnud Kreeka Poliitikateaduste Ühenduse president (1992–98) ja samuti Ameerika Ühendriikides asuva Nüüdisaegsete Kreeka Uuringute Liidu president (1985–88). Aastatel 1999 ja 2000 oli ta nimetatud vastavalt Kreeka Rahvusliku Inimõiguste Komisjoni ning Rahvusliku Haldusreformi Nõukogu liikmeks. Aastal 2000 osales ta Bilderbergi konverentsil. Alates 1990. aastast on ta New Yorgis asuva Sotsiaalteaduslike Uuringute Nõukogu Lõuna-Euroopa alamkomitees kaaskujutaja, mille tööd finantseerib Volkswageni Fond. Ta on ka üks Johns Hopkinsi Ülikooli publitseeritava väljaande "Series on the New Southern Europe" peatoimetajaid ning Fulbrighti ja Rahvusliku Humanitaaruuringute Sihtkapitali stipendiaate.

Ta on kirjutanud arvukaid artikleid Kreeka poliitikast ja ajaloost, Lõuna- ning Kagu-Euroopast ja samuti demokratsiseerimisest, riigi ja rahvuse rajamisest ning kultuuri ja poliitika vahekorrast.

EUROOPA OMBUDSMANI SEKRETARIAAT

Euroopa ombudsmani sekretariaat vastutab ombudsmani isikliku büroo töö eest. Sekretariaat korraldab ombudsmani päevakava, koordineerib tema sissetulevat ja väljaminevat kirjavahetust, nõustab suhetes teiste ELi institutsioonide ja asutustega, tegeleb institutsiooni töö protokolliaspektidega ning täidab ombudsmani üldist sekretärifunktsiooni.

Nicholas CATEPHORES

Euroopa ombudsmani assistent
Tel. +33 3 88 17 23 83

Eleni-Anna GALATIS

Euroopa ombudsmani sekretär
Tel. +33 3 88 17 25 28

ÕIGUSOSAKOND

Õigusosakond koosneb peamiselt juristidest, kes analüüsivad Euroopa ombudsmanile laekunud kaebusi ning korraldavad uurimisi. Õigusosakonna juhataja nõustab ombudsmani institutsiooni õigusstrateegia ja -suuna osas ning juhib osakonda. Õigusosakonna juhataja assistent tagab sisemise kvaliteedikontrolli ja infosüsteemide toimimise ning koordineerib osakonna panust aastaaruandesse.

Aastal 2004 koosnes osakond juhatajast, kuuest peaõigusnõunikst, viiest õigusametnikust, õigusassistendist ning juhataja assistendist. Õigusosakond juhendas 2004. aastal kümnet praktikanti.

Ian HARDEN

õigusosakonna juhataja

Tel. +33 3 88 17 23 84

Ian HARDEN sündis Inglismaal Norwichis 22. märtsil 1954. Ta õppis õigusteadust Cambridge'i Churchilli Kolledžis, mille ta lõpetas 1975. aastal esimese järgu kiituse ja bakalaureusekraadiga ning 1976. aastal sai ta õigusteaduse kraadi. Pärast lõpetamist asus ta tööle Sheffieldi Ülikooli õigusteaduskonda, kus ta aastatel 1976–1990 töötas lektorina, 1990–1993 vanemlektorina, 1993–1995 õppejõuna ning alates 1995. aastast avaliku õiguse professorina. Euroopa ombudsmani bürosse asus ta peaõigusnõunikuna tööle 1996. aastal ning oli aastatel 1997–1999 sekretariaadi juhataja, seejärel alates 2000. aastast õigusosakonna juhataja. Ta on arvukate ELi õigust ja avalikku õigust käsitlevate kirjutiste kaasautor, sealhulgas *The Contracting State* (Buckingham: Open University Press, 1992); *Flexible Integration: towards a more effective and democratic Europe* (London CEPR, 1995) ning *European Economic and Monetary Union: the Institutional Framework* (Kluwer Law International, 1997). Ta kuulub organisatsiooni *Association Française des Constitutionnalistes* ning Ühendkuningriigi parlamendiuuringute rühma.

Murielle RICHARDSON

õigusosakonna juhataja assistent

Tel. +33 3 88 17 23 88

ÕIGUSAMETNIKUD

Õigusametnikud käsitlevad kaebusi, mida võidakse ombudsmanile esitada kõikides kahekümne ühes Euroopa Liidu asutamislepingu keeles. Nad teevad omaalgatuslike uurimiste ettepanekuid ja korraldavad neid, vastavad kodanike teabenõuetele, nõustavad ombudsmani õigusküsimustes, oma liikmesriikide õigusmenetlustes, õiguse arengus ja tavades ning esindavad ombudsmani mõnel avalikul üritusel.

Elodie BELFY

õigusassistent
Tel. +32 2 284 39 01

Peter BONNOR

õigusametnik
Tel. +33 3 88 17 25 41

Benita BROMS

Brüsseli antenni juhataja
peaõigusnõunik
Tel. +32 2 284 25 43

Alessandro DEL BON

õigusametnik (kuni 31.05.2004)
Tel. +33 3 88 17 23 82

Marjorie FUCHS

õigusametnik
Tel. +33 3 88 17 40 78

Gerhard GRILL

peaõigusnõunik
Tel. +33 3 88 17 24 23

Marta HIRSCH-ZIEMBINSKA

peaõigusnõunik
Tel. +33 3 88 17 27 46

Andrea JANOSI

peaõigusnõunik (kuni 30.09.2004)

José MARTÍNEZ ARAGÓN

peaõigusnõunik
Tel. +33 3 88 17 24 01

Tina NILSSON

õigusametnik
Tel. +32 2 284 14 17

Ida PALUMBO

õigusametnik
Tel. +33 3 88 17 23 85

Olivier VERHEECKE

peaõigusnõunik
Tel. +32 2 284 20 03

PRAKTIKANDID**Mari AMOS**

praktikant (alates 01.02.2004 kuni 31.12.2004)

Sigita BRUZAITE

praktikant (alates 01.02.2004 kuni 31.07.2004)

Liv-Stephanie HAUG

praktikant (alates 31.07.2004)

Georgios KATHARIOS

praktikant (alates 01.09.2004)
Tel. +32 2 284 38 49

Daniel KOBLENCZ

praktikant (alates 01.09.2004)
Tel. +32 2 284 38 31

Jernej LETNAR CERNIC

praktikant (alates 01.09.2004)
Tel. +33 3 88 17 29 64

Wiebke PANKAUKE

praktikant (alates 01.09.2004)
Tel. +33 3 88 17 24 02

Pagona-Maria REKAITI

praktikant (kuni 30.06.04)

Andrea SACK

praktikant (alates 01.09.2004)
Tel. +33 3 88 17 39 31

Tereza SAMANOVA

praktikant (alates 01.02.2004 kuni 31.12.04)

Asta UPTAITE

praktikant (alates 01.10.2004)
Tel. +32 2 284 26 09

HALDUS- JA FINANTSOSAKOND

Haldus- ja finantsosakond vastutab ombudsmani büroo kogu mittejuriidilise töö eest. See koosneb kolmest sektorist – personali-, haldus- ja finantssektor, kaebuste käsitlemise sektor ja kommunikatsioonisektor. Haldus- ja finantsosakonna juhataja koordineerib osakonna tööd, juhhib osakonna personali, teeb institutsiooni haldus- ja finantsstrateegia ettepaneku ning jälgib selle elluviimist, esindab ombudsmani institutsioonidevahelistel foorumitel ning vastutab ombudsmani eelarve kavandamise ja täitmise eest.

João SANT'ANNA

Haldus- ja finantsosakonna juhataja
Tel. +33 3 88 17 53 46

João SANT'ANNA sündis Portugalis Setúbalis 3. mail 1957. Ta õppis Lissaboni Ülikoolis 1975.–1980. aastal õigusteadust ning astus 1981. aastal Lissaboni advokatuuri liikmeks. Aastatel 1980–1982 töötas ta juristina Portugali siseministeeriumi Lissaboni piirkonna õigus- ja haldusosakonnas. Aastatel 1982–1984 jätkas ta õigusteaduse õpinguid intellektuaalomandi alal Ludwig-Maximiliani Ülikoolis ja Max Plancki Instituudis Münchenis. Olles 1984. aastal Portugali naasnud, määrati ta Portugali siseministeeriumi Lissaboni piirkonna õigus- ja haldusosakonna juhatajaks. Aastal 1986 asus ta tööle Euroopa Parlamendi avaliku teenistujana, töötades teabe ja avalike suhete, teaduse ning personali- ja finantsasjade peadirektoraatides ning viimaks Euroopa Parlamendi õigusteenistuses. Euroopa Ombudsmani bürooga ühines ta haldus- ja finantsosakonna juhatajana aastal 2000.

PERSONALI-, HALDUS- JA FINANTSSEKTOR

Personali-, haldus- ja finantssektor on oma funktsioonidelt osakonna kõige mitmekesisem sektor.

Finantsülesanded, mis tulenevad Euroopa ombudsmani iseseisvast eelarvest, jagunevad nelja finantsametniku vahel, kes vastutavad eelarve koostamise ja täitmise eest.

Teabe- ja tehnoloogiaametnik vastutab tihedas koostöös Euroopa Parlamendiga büroo kõikide infotehnoloogiliste vajaduste eest. Ta haldab personali kasutatavat riist- ja tarkvara, arendab andmebaase ja muid büroosiseseid rakendusi, teeb ettepanekuid seadmete ostmiseks ja mahakandmiseks ja rakendab neid ning pakub töötajale kasutajatuge.

Selle sektori muude oluliste ülesannete seas on personali- ja värbamisküsimused, sissetulev ja väljaminev kirjavahetus, telefonikeskjaam, büroo infrastruktuur, dokumentide tõlkimise korraldamine, õigusallikate raamatukogu ning institutsiooni arhiiv.

Rachel DOELL

sekretär

Tel. +33 3 88 17 23 98

Jean-Pierre FEROMONT

finantsametnik

Tel. +32 2 284 38 97

Giovanna FRAGAPANE

finantsametnik (alates 01.05.2004)

Tel. +33 3 88 17 29 62

Alexandros KAMANIS

finantsametnik (kuni 29.02.2004)

Isgouhi KRIKORIAN

sekretär

Tel. +33 3 88 17 25 40

Gaël LAMBERT

infotehnoloogia ametnik

Tel. +33 3 88 17 23 99

Juan Manuel MALLEA

sekretär

Tel. +33 3 88 17 23 01

Charles MEBS

sekretär

Tel. +33 3 88 17 70 93

Elizabeth MOORE

sekretär (kuni 30.11.2004)

Véronique VANDAELE

finantsametnik

Tel. +32 2 284 23 00

Félicia VOLTZENLOGEL

sekretär

Tel. +33 3 88 17 23 94

Christophe WALRAVENS

finantsametnik (alates 01.02.2004)

Tel. +33 3 88 17 24 03

KOMMUNIKATSIOONISEKTOR

Kommunikatsioonisektor vastutab institutsiooni kommunikatsioonipoliitika eest, mis on seotud ELi institutsioonide ja asutuste, ombudsmanide ning avalikkusega. Sektor tagab ka ombudsmani büroo sisekommunikatsiooni tõhusa toimimise.

Pressi- ja kommunikatsiooniametnik ning Interneti- ja kommunikatsiooniametnik vastutavad ühiselt ombudsmani kommunikatsioonialase nõustamise eest. Nad jagavad omavahel tööülesandeid, mis on seotud ombudsmani teabevisiitidega praegustesse ja tulevastesse ELi liikmesriikidesse, välissündmustega, kõnedega, aastaaruande koostamisega (koostöös õigusosakonnaga), ning kontaktide eest kogu Euroopa ombudsmanidega, olles vastutavad vastavalt meediasuhete ja publikatsioonide ning Interneti eest. Kommunikatsioonisektori assistent abistab neid paljudes tööülesannetes, eelkõige mis puudutab Interneti, publikatsioone ja kontakte, samuti rühmaküllastuste korraldamist Strasbourgi büroosse.

Kommunikatsiooniametnik tegutseb olulise lülina kommunikatsioonisektori ja õigusosakonna vahel. Ta vastutab sisekommunikatsiooni küsimuste eest nagu büroo õiguslane sisevõrk, audiovisuaalne arhiiv ning uute töötajate esmane koolitus. Tema tegeleb ka institutsiooni peamise e-posti kontoga ning töötab välja kaebuste ja teabenõuete efektiivse käsitlemise menetlusi.

Rosita AGNEW

pressi- ja kommunikatsiooniametnik

Tel. +32 2 284 25 42

Ben HAGARD

Interneti- ja kommunikatsiooniametnik

Tel. +33 3 88 17 24 24

Alessandro DEL BON

kommunikatsiooniametnik (alates 01.06.2004)

Tel. +33 3 88 17 23 82

Dace PICOT-STIEBRINA

kommunikatsioonisektori assistent

Tel. +33 3 88 17 40 80

KAEBUSTE KÄSITLEMISE SEKTOR

Kaebuste käsitlemise sektor vastutab Euroopa ombudsmanile esitatud kaebuste registreerimise, jaotamise, levitamise ja nendega seonduva järeltegevuse eest. Sektor tagab kõikide kaebuste kandmise andmebaasi, nende teadvustamise ning õigusosakonda edastamise. Sektor vastutab kogu kaebustega seonduva sissetuleva ja väljamineva kirjavahetuse eest ja tagab kaebuste kirjete uuendamise andmebaasis kogu kaebuse menetluse jooksul, jälgib tähtaegadest kinnipidamist, koostab kaebustega seonduvat statistikat ning esitab kaebustega seonduvaid dokumente.

Séverine BEYER*sekretär**Tel. +33 3 88 17 23 93***Isabelle FOUCAUD***sekretär**Tel. +33 3 88 17 23 91***Bruno BISMARQUE-ALCANTARA***sekretär (alates 05.01.2004)**Tel. +33 3 88 17 20 91***Isabelle LECESTRE***sekretär**Tel. +33 3 88 17 24 29***Evelyne BOUTTEFROY***sekretär**Tel. +33 3 88 17 24 13***Gabrielle SHERIDAN***sekretär (alates 16.02.2004)**Tel. +33 3 88 17 24 08***Elaine DRAGO***sekretär (alates 01.11.2004)**Tel. +33 3 88 17 33 31*

D OTSUSTE INDEKS

1 JUHTUMI NUMBRI JÄRGI

2002

1435/2002/GG	77
1769/2002/(IJH)ELB	94
1876/2002/OV	60
1878/2002/GG	92
1889/2002/GG	78
1963/2002/IP	93
1986/2002/OV	78
2007/2002/ADB	79
2185/2002/IP	80
2204/2002/MF	81

2003

0253/2003/ELB	97
0260/2003/OV	75
0278/2003/JMA	82
0378/2003/MF	90
0415/2003/(IJH)TN	73
0701/2003/IP	83
0753/2003/GG	83
0821/2003/JMA	57
0841/2003/(FA)OV	61
0849/2003/JMA	62
0900/2003/TN	63
0907/2003/ELB	58
0953/2003/(FA)OV	89
1110/2003/ELB	69
1196/2003/ELB	99
1219/2003/GG	98
1286/2003/JMA	64
1304/2003/(ADB)PB	65
1319/2003/ADB	84

1320/2003/(ADB)ELB	74
1367/2003/OV	85
1481/2003/OV	66
1571/2003/OV	91
1600/2003/ADB	70
1624/2003/ELB	86
1874/2003/GG	86
1949/2003/(TN)(IJH)TN	70
2046/2003/GG	76
2124/2003/ADB	71
2126/2003/PB	59
2183/2003/(TN)(IJH)TN	71
2210/2003/MHZ	96
2216/2003/MHZ	90
2225/2003/(ADB)PB	100
2239/2003/(AJ)TN	87
2333/2003/GG	88
2371/2003/GG	60
OI/1/2003/ELB	102
OI/2/2003/GG	101
OI/5/2003/IJH	103

2004

0032/2004/GG	99
0220/2004/GG	72
0221/2004/GG	66
0326/2004/IP	67
0435/2004/GG	72
0480/2004/TN	68
0520/2004/TN	71
0760/2004/GG	98
1044/2004/GG	68

2 TEEMA JÄRGI

Põllumajandus (ÜPP)

1219/2003/GG	98
0760/2004/GG	98

Kodanike õigused

0753/2003/GG	83
1286/2003/JMA	64
2333/2003/GG	88
2371/2003/GG	60
0220/2004/GG	72
1044/2004/GG	68

Konkurentsipoliitika

1963/2002/IP	93
--------------------	----

Tarbijapoliitika

2126/2003/PB	59
--------------------	----

Lepingud

1878/2002/GG	92
1889/2002/GG	78
1986/2002/OV	78
0953/2003/(FA)OV	89
1874/2003/GG	86
1949/2003/(TN)(IJH)TN	70
2124/2003/ADB	71
0435/2004/GG	72

Arengukoostöö

0253/2003/ELB	97
1624/2003/ELB	86
2124/2003/ADB	71
0326/2004/IP	67

Haridus, kutseharidus ja noored

0221/2004/GG	66
--------------------	----

Keskkond

0278/2003/JMA	82
2124/2003/ADB	71

Tööhõive

0480/2004/TN	68
--------------------	----

Isikute ja teenuste vaba liikumine

0701/2003/IP	83
--------------------	----

Rahvatervis

0849/2003/JMA	62
2126/2003/PB	59

Teadus ja tehnoloogia

1876/2002/OV	60
--------------------	----

Riigiabi

2185/2002/IP	80
--------------------	----

Personal

- Värbamine

1435/2002/GG	77
0378/2003/MF	90
0821/2003/JMA	57
1110/2003/ELB	69
1196/2003/ELB	99
1320/2003/(ADB)ELB	74
1367/2003/OV	85
1571/2003/OV	91
1600/2003/ADB	70
2216/2003/MHZ	90
2225/2003/(ADB)PB	100

- Muud küsimused

2204/2002/MF	81
0907/2003/ELB	58
1319/2003/ADB	84
2046/2003/GG	76
2210/2003/MHZ	96
OI/1/2003/ELB	102
OI/2/2003/GG	101
0032/2004/GG	99

Transport

2239/2003/(AJ)TN	87
------------------------	----

3 VÄIDETAVA HALDUSOMAVOLI LIIGI JÄRGI

Välditav viivitus

1963/2002/IP.....	93
2185/2002/IP.....	80
0260/2003/OV.....	75
1319/2003/ADB.....	84
1949/2003/(TN)(IJH)TN.....	70
2124/2003/ADB.....	71
2333/2003/GG.....	88
0435/2004/GG.....	72

Diskrimineerimine

0278/2003/JMA.....	82
0821/2003/JMA.....	57
1367/2003/OV.....	85
2210/2003/MHZ.....	96
2216/2003/MHZ.....	90
2126/2003/PB.....	59
OI/2/2003/GG.....	101
0326/2004/IP.....	67

Artiklis 226 ettenähtud korra rikkumine

2007/2002/ADB.....	79
0701/2003/IP.....	83
0841/2003/(FA)OV.....	61
0849/2003/JMA.....	62
0480/2004/TN.....	68
1044/2004/GG.....	68

Teabe puudumine või teabe andmisest keeldumine

1986/2002/OV.....	78
0415/2003/(IJH)TN.....	73
0753/2003/GG.....	83
0907/2003/ELB.....	58
1110/2003/ELB.....	69
1196/2003/ELB.....	99
1286/2003/JMA.....	64
1319/2003/ADB.....	84
1320/2003/(ADB)ELB.....	74
1367/2003/OV.....	85
1874/2003/GG.....	86
2126/2003/PB.....	59

2239/2003/(AJ)TN.....	87
2371/2003/GG.....	60

Läbipaistmatus

1304/2003/(ADB)PB.....	65
1481/2003/OV.....	66
0220/2004/GG.....	72

Õiguslik eksimus

0900/2003/(IJH)TN.....	63
1571/2003/OV.....	91

Hooletus

1963/2002/IP.....	93
2185/2002/IP.....	80
2204/2002/MF.....	81
0260/2003/OV.....	75
1600/2003/ADB.....	70

Menetluslikud eksimused

1769/2002/(IJH)ELB.....	94
2007/2002/ADB.....	79
2216/2003/MHZ.....	90
OI/1/2003/ELB.....	102
0326/2004/IP.....	67

Põhjendamine

0953/2003/(FA)OV.....	89
-----------------------	----

Ebaõiglus

1435/2002/GG.....	77
1876/2002/OV.....	60
1878/2002/GG.....	92
1889/2002/GG.....	78
1986/2002/OV.....	78
0378/2003/MF.....	90
0953/2003/(FA)OV.....	89
1219/2003/GG.....	98
2046/2003/GG.....	76
0032/2004/GG.....	99
0221/2004/GG.....	66

Muu halduslik omavoli

1876/2002/OV	60
1986/2002/OV	78
0253/2003/ELB	97
0953/2003/(FA)OV	89
1624/2003/ELB	86
2183/2003/(TN)(IJH)TN	71
OI/5/2003/IJH	103

KUIDAS OMBUDSMANI POOLE PÕÖRDUDA

KIRJA TEEL

Euroopa ombudsman
1, avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
67001 Strasbourg Cedex
France

TELEFONI TEEL

+33 3 88 17 23 13

FAKSI TEEL

+33 3 88 17 90 62

E-POSTI TEEL

euro-ombudsman@europarl.eu.int

VEEBILEHT

<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

MÜÜK JA TELLIMINE

Väljaannete talituse tasulised väljaanded on saadaval meie müügiesindustes üle maailma.

Kuidas väljaannet hankida?

Võtke ühendust müügiesinduste nimekirjast valitud esindusega ja esitage oma tellimus.

Kust saada müügiesinduste nimekirja?

- Väljaannete talituse veebileheküljelt <http://publications.eu.int/>
- või küsige paberväljaannet faksi teel: (352) 2929-42758

Väljaannete talitus

Publications.eu.int

ISBN 92-95022-57-2

